

Σ.Σ. ΔΕΣΠΟΤΗΣ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

**ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ-ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ-ΙΓΝΑΤΙΟΥ-ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ-
ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ-ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ**

**WIESBADEN
1998**

ΤΑΜΕΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ-ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ-ΙΓΝΑΤΙΟΥ-ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ-ΙΠΠΟΛΥΤΟΥ

Συντημήσεις: Ο τίτλος κάθε άρθρου συντημήσεται: π.χ. αγαθό=α.
Αγία Γραφή=Α.Γ., άνθρωπος=ά, Εκκλησία=Ε., Θεός= Θ., Ιησούς Χριστός=Ι.Χ.

ΑΓΑΘΟ: Το α. είναι η επιστήμη, όχι η ηδονή. Με την επιστήμη κάθε φορά θα εκλέξουμε και την όποια ηδονή. Κι ο μάρτυρας την ηδονή, που ελπίζει, την εκλέγει με τον παρόντα πόνο: *‘Η υγεία είναι το πρώτο αγαθό, το δεύτερο το αρμονικό σώμα και το τρίτο να πλουτίσει κανείς χωρίς απάτες’* (Σιμωνίδης) *‘Δεν είναι στους α. νομίσματα μόνο το ασήμι και ο χρυσός. Είναι κι η αρετή’*, όπως λέγει ο Σοφοκλής.(Στρωμ.465-7). *Αγαθά είναι τα αυτά καθεαυτά αγαθά και δεύτερα όσα μετέχουν τα αγαθά, όπως λέμε τις καλές πράξεις* (Στρωμ.479) *‘Οι κορυφαίοι ούτε το δρόμο για την αγορά γνωρίζουν, ούτε ποιο είναι το δικαστήριο ή το βουλευτήριο ή κάποιο άλλο κοινό συνέδριο της πόλης. Γραπτούς και προφορικούς νόμους και τα ψηφίσματα ούτε τα βλέπουν ούτε τα ακούνε.* Οι φροντίδες των συλλόγων κι οι συναντήσεις κι οι διασκεδάσεις με αυλητρίδες ούτε καν περνούν από το μυαλό τους ούτε και στο όνειρό τους...Στην πραγματικότητα το σώμα τους βρίσκεται κι επιδημεί στην πόλη, ενώ αυτός πεταεί σύμφωνα με τον Πίνδαρο και πάνω από τη γη, κι αστρονομεί πάνω στον ουρανό κι ερευνά από κάθε άποψη τη φύση όλων των όντων’. (Στρωμ.5, 14,119)..Ο τρόπος κι η μετάδοση των αγαθών είναι η παρακολούθηση (ο παιδοτρίβης), η ομοίωση, η προσταγή (Στρωμ.6, 17,325)

ΑΓΑΠΗ: Ο Θεός πλούσιος από τη φύση του σε έλεος, εξαιτίας της αγαθότητός του μας φροντίζει, ενώ δεν είμαστε ούτε μόρια του, ούτε εκ φύσεως παιδιά του. Κι η μέγιστη ένδειξη της αγαθότητάς του είναι ότι ενώ έχουμε αυτή τη σχέση με Αυτόν, αυτός μας φροντίζει. Στα ζώα βέβαια είναι φυσική η φιλοστοργία προς τα παιδιά τους κι η φιλία ανάμεσα στους ομοειδέατες. Εξαιτίας της συνήθειας, του Θ. όμως το έλεος δίνεται πλούσια σε εμάς, που δεν έχουμε καμιά σχέση μαζί του ή κατά την ουσία ή κατά την φύση ή την δύναμη, που είναι οικεία στην ουσία μας, αλλά μόνον κατά το ότι αυτό είναι έργο του θελήματός του. Αυτόν λοιπόν, που θέλει με άσκηση και διδαχή την γνώση της αλήθειας, τον καλεί σε υιοθεσία, που είναι η μεγαλύτερη προκοπή από όλες. *‘Οι παρανομίες συλλαμβάνουν τον άνδρα και με τις αλυσίδες των αμαρτιών του σφίγγεται ο καθένας’* κι ο Θ. είναι ανεύθυνος...Το να γίνουμε αιώνιοι και να γνωρίσουμε τη θεωρία των όντων και να ονομασθούμε γιοί και να βλέπουμε τον Πατέρα από τα δικά εξαρτάται από μας. *Προηγείται λοιπόν από όλα το να θέλουμε, γιατί οι λογικές δυνάμεις είναι διάκονοι της θέλησής τους.* *‘Να θέλεις και θα μπορέσεις’.* Στον γνωστικό η θέληση και η κρίση και η άσκηση είναι το ίδιο. Αν είναι ίδιες οι προθέσεις της ψυχής είναι τα ίδια και τα δόγματα και οι κρίσεις, για να είναι για αυτόν οι λόγοι κι ο βίος και ο τρόπος σύμφωνα με την κατάστασή του...Όποιος έχει μια αρετή έχει συνολικά όλες (Στρωμ.277-81). Όποιος αγαπά τον εαυτό του, αγαπά τον Κ. και ομολογεί την σωτηρία για να σώσει την ψυχή του (Στρωμ.483) Όποιος δεν αγαπά τον αδερφό του, είναι ανθρωποκτόνος, γόνος του Κάιν, θρέμμα του διαβόλου..δεν έχει σπέρμα, δεν είναι κλήμα του αείζωου υπερουράνιου αμπελιού. Κόβεται και το περιμένει η αδηφάγα φωτιά..Η πίστη υποχωρεί όταν πεισθούμε βλέποντας τον Θ. με τα ίδια μας τα μάτια. Κι η ελπίδα χάνεται όταν αποδοθούν αυτά που ελπίσαμε. Η αγάπη όμως προχωρεί στην πληρότητα κι αυξάνει όταν φτάσουμε στην τελειότητα. Με την αγάπη μπορεί να καταπολεμήσει κανείς τα σφάλματά μας..Για όσα έγιναν δίνει άφεση ο Θ. Για όσα όμως ακολουθούν δίνει άφεση ο καθένας στον εαυτό του. Μετάνοια κι αμνηστία από τον Πατέρα κι εξάλειψη με την δρόσο του αγ.Πνεύματος των προηγούμενων αμαρτιών *‘Σε όποιες πράξεις σας βρώ, σε αυτές θα σας κρίνω’* Όποιος έπραξε τις μέγιστες πράξεις και τον βρεί ο θάνατος στην κακία ανώφελοι οι προηγούμενοι μόχθοι του..(τις ο σωζόμ. 579 κ.ε.) Βλέπεις 7 γυναίκες κύκλω του πύργου;..Σύμφωνα με την εντολή του Κ. βαστάζεται από αυτές. (Η μία είναι θυγατέρα της προηγούμενης) *Πίστη-Εγκράτεια-Απλότης-Επιστήμη-Ακακία-Σεμνότητα-Αγάπη* Φοβού τον Κ. και φύλασε τις

εντολές του. Γιατί αν φυλάς τις εντολές του Κ. θα είσαι δυνατός σε κάθε πράξη κι η πράξη σου θα είναι σωστή. Εάν φοβάσαι τον Κ. όλα καλά θα τα εργασθείς..Τον διάβολο μην τον φοβηθείς, γιατί αν φοβάσαι τον Κ. θα καταδυναστεύσεις του διαβόλου, γιατί δεν έχει δύναμη. Κι όπου δεν υπάρχει δύναμη δεν υπάρχει και φόβος..Φοβήσου μόνον τα έργα του διαβόλου(Ποιμήν, Όρασ.3, 357κ.ε.)

ΑΓΓΕΛΟΙ: Δύο ά. υπάρχουν κοντά στον ά. της δικαιοσύνης και της πονηρίας. Πώς θα καταλάβω τις ενέργειές τους; Ο ά. της δικαιοσύνης είναι τρυφερός, και ντροπαλός και ήσυχος και πράος. Όταν ανέβει στην καρδιά σου συζητεί μαζί σου για δικαιοσύνη κι αγνεία και σεμνότητα κι αυτάρκεια και κάθε έργο δίκαιο και για κάθε ένδοξη αρετή..Της πονηρίας είναι οξύχολος και πικρός κι άφρων και τα έργα του πονηρά και καταστροφικά για τους δούλους του Θ..Όταν σου μπει οξύχολία ή πικρία κατάλαβε ότι είναι αυτός μέσα σου. Μετά ακολουθεί επιθυμία πολλών πράξεων και πολυτέλειες φαγητών και μεθυσμάτων και μεθών και διασκεδάσεων και μιας ποικιλίας ευχαριστήσεων, που δεν χρειάζονται και επιθυμία γυναικών και υπερηφάνεια πολλή κι αλλաζονεία και όλα όσα είναι παραπλήσια..Τα έργα του είναι πονηρά κι ασύμφορα για τους δούλους του Θ. (Ποιμήν, 6η Εντ. 390κ.ε.) ..Είναι δυνατό να αναπλάσει κανείς μορφές όχι αταίριαστες στις ουράνιες φύσεις κι από τα πιο ταπεινά συστατικά της ύλης, επειδή κι αυτή έχοντας λάβει την ύπαρξη από τα αληθινά καλό σε όλη την υλική διάταξη έχει κάποια απηχήματα από τη νοερή ομορφιά κι είναι δυνατό μέσω αυτών να ανάγεται προς τα άυλα αρχέτυπα με τρόπο ανόμοιο όπως ειπώθηκε, επειδή οι ομοιότητες θεωρούνται κι οι ίδιες όχι ίδια και κατανέμονται αρμονικά κι αντίστοιχα στα νοερά κι αισθητά. Τύτοια πλάσματα θα βρούμε να πλάθουν ευλαβικά οι μυστικοί θεολόγοι όχι μόνο για τις εξηγήσεις των ουρανίων διακοσμήσεων αλλά και γι'αυτές κάποτε τις εκλάμψεις της θεαρχίας (λιοντάρι, πάνθηρας, πάρδαλη, αρκούδα, που της πήραν τα μικρά, σκουλήκι (Ψ.11:7)).Οι ά. παρουσιάζονται ως ζώα, έτσι ώστε όλοι οι σοφοί στα θεία και προφήτες της απόκρυφης θείας πνοής διαστελλούν αμόλυντα τα άγια των αγίων από τα ατελειοποίητα κι ανίερα, ώστε μήτε τα θεία να γίνονται εύκολα υποχείρια στους βεβήλους μήτε οι φιλοθεάμονες των θείων μορφών να μείνουν στους τύπους σαν να ήταν αληθινοί. (Περί ουρανού Ιεραρχίας, 209)..Η μετάληψη της θεαρχικής επιστήμης είναι και κάθαρση και φωτισμός και τελειοποίηση, σα να αποκαθαίρει από την άγνοια, με την γνώση των τελειοτέρων μύσεων που δίνεται κατ'αξία, ενώ φωτίζει με την ίδια τη θεική γνώση, με την οποία καθαίρει αυτήν, που δεν είδε πρωτύτερα εποπτικά όσα τώρα φανερώνονται με τον υψηλότερο φωτισμό, και τελειοποιεί πάλι με το ίδιο φως, με την επιστήμη των λαμπροτάτων μύσεων που έγινε έξη. Αυτή λοιπόν είναι η πρώτη διακόσμηση των ουρανίων υπάρξεων, που έχει διαταχθεί κυκλικά από τον Θεό κι αμέσως κοντά στον Θ. και χορεύοντας απλά κι ατελεύτητα γύρω από την αιωνία του γνώση, σύμφωνα με την αεικίνητη ακινησία και βλέπει καθαρά πολλά και μακάρια θεάματα και φωτίζεται από απλές κι άμεσες μαρμαρυγές και γεμίζει από θεία τροφή..Όλα τα έθνη έχουν φύλακες αγγέλους..Μόνον ο Ισραήλ στράφηκε στη φωτοδοσία και στην επίγνωση του Κ...έγινε μερίδιο του Κ...Τα Σεραφεϊμ φωνάζουν το ένα στο άλλο, μεταδίδουν θεολογικές γνώσεις τα πρώτα στα δεύτερα(267) ..Οι προφήτες αποκαλούν ά. και τον ιερέα μεταξύ α. που μετέχει κατά τη δύναμή του την αγγελτική ιδιότητα των α. και υψώνεται στο αποκαλυπτικό πρότυπο των αγγέλων.Θα βρεις σημεία οι προφήτες να καλούν θεούς τόσο τις ουράνιες..όσο και τους ανάμεσά μας φίλτατους του θεού και ιερούς άνδρες..Όσα από τα νοερά και λογικά ..προσπαθούν ασταμάτητα να υψωθούμε την κατά δυνατό μίμηση της θεότητας ..έγιναν άξιοι να κερδίσουν την ομωνυμία του θεού(275)...Τα βλέφαρα και τα φρύδια δηλώνουν τη φύλαξη των θεοπτικών σκέψεων. Η θαλερή και νεανική ηλικία τη ζωτική δύναμη που πάντοτε ακμάζει. Τα δόντια την ικανότητα να διαρούν την τέλεια πνευματική τροφή. Οι ύμοι και τα χέρια τη δημιουργική κι ενεργητική ικανότητα και δραστηριότητα. Η καρδιά είναι σύμβολο ζωής θεικής, που σκορπίζει την δύναμή της. Τα στέρμα την αδάμαστη ικανότητα και το φρουρητικό έργο, οι πλάτες τη συνοχή των ζωογόνων δυνάμεων, τα πόδια την κινητικότητα, την προθυμία και την επιτηδειότητα της ασταμάτητης πορείας προς τα θεία, το φτερό την προθυμία προς τα άνω, την ουράνια φύση και το άνοιγμα του δρόμου προς τα πάνω και την απομάκρυνση από κάθε γήινο. Η γυμνότητα κι η

απουσία υποδημάτων την ελευθερία και ευκινησία . Το λαμπρό φόρεμά τους την ομοιότητά τους με τον θεό και τη φωτιστική ικανότητα εξαιτίας της κληρονομίας στον ουρανό. Η ιερατική στολή τη μύση στα μυστικά θεάματα και τον αφιερωμένο χαρακτήρα τους, οι ζώνες τη φρουρητική δύναμη των γόνιμων δυνάμεων, τα ραβδιά τη βασιλική κι ηγεμονική ιδιότητά τους, τα τσεκούρια την διαίρεση των ανομοίων, την οξύτητα των διαιρετικών τους δυνάμεων, τα τεκτονικά εργαλεία τη θεμελιωτική και οικοδομική και τελειοποιητική ιδιότητα. Κόποτε τα όργανα τα κρατούν για κρίση ή παιδεία ή απαλλαγή από δύσκολη περίσταση ή τέλος παιδέματος ή επανάληψη προηγούμενης ευτυχίας ή προσθήκη άλλων δωρεών. Άνεμος ονομάζονται για την ορμητικότητα και σύννεφο γιατί γεμίζουν υπερκόσμια από το μυστικό φως χωρίς επίδειξη. Αλλά ότι υπάρχει σε αυτούς και η γονιμότητα, η ζωογόνα κι αυξητική και τελειοποιητική δύναμη φαίνεται στη δημιουργία της νοτικής βροχής, που καλεί σε ζωτικούς πόνους τοκετού με πλούσια νερά του κόλπου που δέχεται. Η μορφή του λέοντα το ηγεμονικό κι αδάμαστο, το βόδι την ισχύ και ακμή και διεύρυνση των νοερών αυλακιών για να δεχτούν τις ουράνιες γνιμοποιούς βροχές και τα κέρατα την ανίκητη φρουρητική δύναμη, ο αετός το βασιλικό του χαρακτήρα και την ορμή στα ύψη, τα άλογα την υπακοή και την ευπείθεια (λευκό=λαμπρότητα, βαθυκύανο=μυστικός, κόκκινο=πυροειδής, δραστικός χαρακτήρας, λευκό+μαύρο=δύναμη για σύνδεση των άκρων)..Οι τροχοί τη δύναμη της ενέργειας για πορεία που κατευθύνεται απαρέγκλιτα στον ίδιο δρόμο της νοερής τροχιάς τους, ανακυκλήσεις γύρω στο ίδιο αγαθό κι αποκαλύψεις (299κ.ε.)

ΑΓ.ΓΡΑΦΗ: Οι αιρετικοί είναι, που διαβάζοντας με τον τόνο της φωνής διαστρέφουν τις Γραφές ανάλογα με την ευχαρίστησή τους και με την αλλαγή μακρών και βραχέων και την μετάθεση της στίξης τις φρόνιμες και τις συμφέρουσες εντολές τις παραβιάζουν έλκοντας τις σε αυτά, που τους προκαλούν ηδονή (Στρωματ.377).. Για πολλές αιτίες οι Γραφές κρύβουν το νόημα των λεγομένων. *Πρώτα για να αναζητούμε και να αγρυπνούμε πάντα για την ανεύρεση των λόγων της σωτηρίας.* Έπειτα δεν ήταν πρόπον όλοι οι ά. να την κατανοούν, για να μην βλαβούν εξηγώντας διαφορετικά όσα έχουν λεχθεί από το ά. Πνεύμα για την σωτηρία μας. Οι Γ. έχουν παραβολικό χαρακτήρα. Γιατί κι ο Κ., που ήρθε από τον κόσμο, ήρθε στους α. σαν κοσμικός, γιατί πράγματι απέχτισε κάθε αρετή κι έμμελε τον ά. που είχε ανατραφεί στον κόσμο να τον ανεβάσει μέσω της γνώσης στα νοητά και κύρια, από τον κόσμο αυτόν στον άλλο κόσμο τον πνευματικό. Επίσης για να δείξει το Πνεύμα, ότι κι οι φιλόσοφοι των Ελλήνων κι οι σοφοί των άλλων βαρβάρων αγνόησαν την παρουσία του Κ., που θα γινόταν με την μυστική διδασκαλία, που θα παρέδιδε...Έτσι κι οι Έλληνες καθιερώνουν στον Ερμή το ρόδι, που λένε ότι είναι λόγος, για να ερμηνευθεί το όνομα, γιατί ο λόγος περιέχει πολλά μυστικά. (Στρωμ.6,289 κ.ε.).. Όπως η Παρθένο έτοι κι η Γραφή γεννούν την αλήθεια και μένουν παρθένες με την απόκρυψη της αλήθειας. Κι επειδή όλοι οι ά. έχουν την ίδια κρίση, άλλοι πιστεύουν ακολουθώντας τους αιρετικούς λόγους κι άλλοι παραδομένοι στις ηδονές προσαρμόζουν εκβιαστικά τη Γραφή σύμφωνα με τις επιθυμίες τους. Ο εραστής της αλήθειας χρειάζεται ψυχική δύναμη. Γιατί κάνουν μεγάλα λάθη όσοι προχωρούν στα μέγιστα εγχειρήματα αν δεν έχουν τον κανόνα της αλήθειας παρμένο από την ίδια την αλήθεια..Όπως από τους α. γίνει θηρίο, έτσι κι αυτός που απολάκτισε την Εκκλησιαστική παράδοση κι αποσκήρτισε στις δοξασίες των ανθρωπίνων αιρέσεων, έχασε την δωρεά να είναι ά. του Θ. και να παραμένει πιστός στον Κ. Κι αυτός, που απομακρύνθηκε παλινδρομώντας από αυτήν την απάτη, αφού άκουσε με προσοχή τις Γραφές και παρέδωσε τον βίο του στην αλήθεια, είναι σαν θεός, που έ. γινε από ά. ..Δεν προσέχουμε απλώς με α, που διατυπώνουν τις γνώμες τους στους οποίους εξίσου κι εμείς μπορούμε με την σειρά μας να προβάλλουμε την δικιά μας γνώμη..Οι αιρετικοί κάνουν ένα μικρό απάνθισμα από τις Γραφές χωρίς να προσέχουν το δηλούμενο από αυτές, αλλά μένουν στην απλή λέξη..χωρίς να γνωρίζουν πώς λέγονται τα χωρία...Κάποτε αρνούνται την ίδια τους την διδασκαλία, όταν ελεχθούν με επιτυχία.. Έχοντας την έπαρση της δοκησιοσοφίας τους, φιλονεικούν ασταμάτητα κι είναι ολοφάνερο, ότι ενδιαφέρονται πιο πολύ να φαίνονται, παρά να φιλοσοφούν..Όπως φαίνεται καμιά αίρεση δεν έχει αυτιά να ακούν το συμφέρον. Είναι ανοιχτά μόνον για

όσα συντελούν από την πηδονή..Όπως δηλ. το ερεθισμένο μάτι, έτσι κι η ψυχή θολωμένη από τις αφύσικες διαδασκαλίες δεν είναι σε θέση να δει με ακρίβεια το φως της αλήθειας, αλλά δεν βλέπει κι όσα είναι στα πόδια της. Λένε ότι στο θολό νερό πίνουν τυφλωμένα και τα χέρια τους. Κι όπως τα αμύγδαλα λέγονται κούφια, όχι όταν δεν έχουν ψύχα αλλά όταν αυτή είναι χαλασμένη, έτσι κι οι αιρετικοί λέμε πως είναι κούφιοι κι άδαιοι από τα θελήματα του Θ. και των παραδόσεων του Χ., αρχηγού δογμάτων που πικρίζουν αληθινά από αι άγρια αμύγδαλα (Στρωμ.7,16,461)

ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ: Εκτός από την κλήση μας πρέπει να κοσμούμεθα και με τα έργα της δικαιοσύνης για να αναπαυθεί πάνω μας το Πνεύμα του Θ. Αυτό το γαμήλιο ρούχο..Ο ίδιος βασιλιάς κάλεσε από παντού τους πιστούς στο γάμο και δώρισε το άφθαρτο δείπνο, διατάζει να βληθεί στο σκοτάδι το εξώτερο αυτός, που δεν έχει ρούχο γάμου, ο καταφρονητής..Ο οικονόμος είναι ένας το αγ.Πνεύμα. Ο μισθός των εργατών είναι ένας, το δηνάριο, που είχε την εικόνα και την επιγραφή του βασιλιά δηλ. τη γνώση του Υιού του Θ., που είναι η αφθαρσία (Βιβλ.4:36).. Σε μίμηση του Πνεύματος του Θ., που εφέρετο επάνω του ύδατος, είπαν την Κόρη κόρη του Δία, όχι από γενετήσια μίση αλλά επειδή έμαθαν ότι ο Θ. επινόησε να δημιουργήσει τον κόσμο δια του Υιού, είπαν την Αθηνά πρώτη έννοια (Απολ.Α, 191). Εάν είσαι μακρόθυμος, το πνεύμα το άγιο, που κατοικεί μέσα σου θα είναι καθαρό χωρίς να σκοτίζεται από άλλο πονηρό πνεύμα..*Εάν σου μπει οξυκολία, αμέσως το αγ.Π. που είναι τρυφερό, στενοχωρείται γιατί δεν έχει καθαρό τόπο και ζητά να φύγει, γιατί πνίγεται από το πονηρό Π., και δεν έχει τόπο να λειτουργήσει στον Κ. όπως θέλει γιατί μιάνεται από την μνησικακία.* Στην μακροθυμία κατοικεί ο Κ. και στην οξυκολία ο διάβολος...Εάν πάρεις λίγο-ελάχιστο άψινθο και το χύσεις σε ένα βαρέλι μέλι, δεν βρωμίζει και καταστρέφεται όλο το μέλι;..Βλέπεις ότι η μακροθυμία είναι πιο γλυκιά από το μέλι και εύχρηστη στον Κ. και ακτοικεί μέσα της, η δε οξυκολία είναι πικρή κι άχρηστη...Αυτός, που έχει το αγ.Πνεύμα είναι πράος και ήσυχος και ταπεινός και απέχει από κάθε μάταιη επιθυμία αυτού του αιώνα και κάνει τον εαυτό του φτωχότερο από όλους τους άνθρωποι και δεν αποκρίνεται μόνος του ή όταν θέλει ο οποιοσδήποτε αλλά μόνον όταν το θέλει ο Θ...Όταν γίνεται ικεσία τότε ο άγγελος αυτού του πνεύματος γεμίζει τον ά. κι ο ά. λαλεί στο πλήθος, όπως βούλεται ο Κ. Έτσι γίνεται φανερό το Π. της θεότητας. Άκουσε και για το Π. το επίγειο, το αδειανό και αδύναμο αλλά και ανόητο. *Πρώτον ο ά. θέλει την πρωτοκαθεδρία και είναι αμέσως ο ά. παρός και αναιδής και πολύλαλος και συνανστρεφόμενος στις διασκεδάσεις και σε άλλες πολλές απάτες και πληρώνεται για την προφητεία του..Κολλά στους άνθρωποι, που αμφιβάλλουν για όλα και προφητεύει ότι τους αρέσει και τους απατά αφού λαλεί σύμφωνα με τις επιθυμίες τους..*Το αδειανό και κούφιο σκεύος ταιριάζει με τα αδειανά..Όταν μπει στη σύναξη των δίκαιων, που έχουν το π. της θεότητας ο ά. αυτός αδειάζει και το επίγειο π. φεύγει από το φόβο του και ο ά. κουφεύει και σπάει, χωρίς να μπορεί να λαλήσει.. Εάν στην αποθήκη του κρασιού και του λαδιού βάλεις αδειανό μπουκάλι αδειανό θα το βρεις. Έτσι και με τους δήθεν προφήτες. Τον πνευματόφορο ά. θα τον δοκιμάσεις από τα έργα του και την ζωή του..Όπως η πέτρα και το νερό δεν μπορούν να τρυπήσουν τον ουρανό, έτσι αδύναμα και αδρανή είναι και τα επίγεια πνεύματα, ενώ ένας ελάχιστος κόκκος από τον ουρανό ή μια σταγόνα, που πέφτει χάρω τρυπά το κοτρόνι. Βλέπεις ότι αυτά που έρχονται από πάνω είναι δυνατά. Σε αυτά τα πνεύματα και αν πιστεύεις.(Ποιμήν, Εντολή 11, 390 κ.ε.) ..Θα σου δείξω όσα σου έδειξε το πνεύμα το άγιο, που σου λάλησε με την μορφή της Εκκλησίας. Εκείνο το πνεύμα είναι ο γιός του Θ.(Παραβ.9, 484). Ο πύργος είναι η Εκκλησία κι οι παρθένες τα αγ.πνεύματα (Πίστη-Εγκράτεια-Δύναμη-Μακροθυμία-Απλότης-Ακακία-Αγνεία-Ιλαρότης-Αλήθεια-Σύνεση-Ομόνοια-Αγάπη). Δεν μπορεί να μπει ά. στη βασιλεία του Θ. εάν δεν τον ντύσουν αυτές με το ρούχο τους. Εάν λάβεις μόνον το όνομα χωρίς να λάβεις το ρούχο, δεν μπαίνεις στη βασιλεία του Θ...Οι παρθένες είναι δυνάμεις του Θ...Όλοι θα είναι ένα σώμα, ένα σώμα και μία η χροά των ρούχων (ο πύργος ομοιόμορφος σαν να είναι από ένα λιθάρι)..Όλος ο πύργος στηρίζεται σε μια πέτρα. Το όνομα του Θ. μέγα είναι ακώρητο και βαστάζει όλο τον κόσμο, ιδιαιτέρως αυτούς που δεν ντρέπονται το όνομά του..Προτού ο ά. το όνομα του γιού του Θ. είναι νεκρός. Όταν λάβει την σφραγίδα, αποθέτει τη νέκρωση κι αναλαμβάνει την ζωή. Η σφραγίδα είναι

το νερό..Τη σφραγίδα του κηρύγματος πήραν από τους αποστόλους και οι προ Χριστού δίκαιοι. (Παραβ.9,512)..Δύο είδη π. γνωρίζουμε . Το ε'να καλείται ψυχή, το δε άλλο είναι μεγαλύτερο του Θ., εικόνα και ομοίωση. Κια τα δύο υπήρχαν στους πρώτους ανθρώπους, έτσι ώστε να είναι υλικοί, αφετέρου ανώτεροι της ύλης..Υπάρχει π. στους φωστήρες, π. στους αγγέλους, στα φυτά και νερά, στους α., στα ζώα. Ενώ είναι ένα, έχει και διαφορές ..Η ψυχή όταν διαβιοί μόνον με την ύλη κλίνει προς τα κάτω συναποθνήσκουσα με την σάρκα,όταν έχει συζυγία με το θείο π. δεν είναι αβοήθητος, αλλά ανεβαίνει προς τους χώρους, όπου την οδηγεί το π. Έγινε λοιπόν από την αρχή το π. συνδίατο με την ψυχή. Την εγκατέλειψε επειδή δεν ήθελε να το ακολουθήσει. Αυτή έχουσα ένα είδος εναύσματος αυτού και μη δυναμένη λόγω του χωρισμού να καθορά τα τέλεια, ζητούσα τον Θ.λάθος, διαμόρφωσε πολλούς θεούς..Π.Θ. δεν υπάρχει σε όλους αλλά φθάνον σε μερικούς τους δικαίως πολιτευμένους και συναπτόμενο με την ψυχή τους ανήγγειλε τα απόκρυφα δια των προφητειών. (Τατιαν.Προς Έλλην.55)

ΑΓΝΟΙΑ: Άλλοι εγκυμονούν στο σώμα κι άλλοι στην ψυχή..Η συνειδητοποίηση της άγνοιας είναι το πρώτο μάθημα για κείνον, που βαδίζει σύμφωνα με τον Λόγο. Επειδή κάποιος δεν ξέρει, γι'αυτό και ζήτησε. Και ζητώντας βρήκε δάσκαλο, κι όταν τον βρήκε πίστεψε, κι αφού πίστεψε έλπισε. Κι αφού έπειτα αγάπησε γίνεται όμοιος με τον αγαπημένο του οπεύδοντας να γίνει αυτό που προηγουμένως αγάπησε (5 Παρθένες μέσα στο σκοτάδι της άγνοιας..Μην αποβλέπεις στη δόξα αν θές να γίνεις γρήγορα σοφός και να μην φοβάσαι την άκριτη κι αναιδή γνώμη των πολλών. *Το πλήθος δεν έχει φρόνιμη κρίση ούτε δίκαιη ούτε καλή. Αυτό θα το βρείς σε λίγους άντρες*' (Κλεάνθης ο Στωικός) 'Είναι άσχημο να κρίνεις τα καλά από τον πολύ θόρυβο' 'Αποκρίσου στον ανόητο σύμφωνα με την ανοησία του' (Παρ,26:5)..Η ψυχή μπορεί να βρεθεί σε άγνοια (τα έθνη), οίηση(οι αιρετικοί), γνώση (η Ε.)

ΑΘΗΝΑ- ΑΛΗΘΕΙΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ: Αφού ο ίδιος Λόγος ήρθε σε μας από τον ουρανό, νομίζω ότι δεν χρειάζεται να τρέχουμε σε ανθρώπινη διδασκαλία, πολυπραγμονώντας στις Αθήνες και την άλλη Ελλάδα, καθώς επίσης και στην Ιωνία..Μας διδάσκει ο Λόγος ότι τα πάντα και το σύμπαν δια του Λόγου έγινε πλέον Αθήνες και Ελλάδα..Έχουμε διαλέξει την πράγματι αληθινή σοφία, την οποία απλώς υπαινίχθηκαν οι άκροι φιλόσοφοι, ενώ οι μαθητές του Χ.(Προς Έλλην. 112)

Η αλήθεια θα λάμψει με τον καιρό και με κόπο, όταν τύχει άξιος βοηθός. Γιατί οι περισσότερες δωρεές του Θεού δίνονται μέσω ανθρώπων. Όλοι δηλ. όσοι έχομε μάτια, βλέπομε όσα προβάλλουν μπροστά μας, ο καθένας για διαφορετικό σκοπό. Για παράδειγμα δεν βλέπουν το πρόβατο παρόμοια ο μάγειρας κι ο βοσκός, αλλά ο ένας εξετάζει αν είναι παχύ κι ο άλλος τη ράτσα του. Στο γάλα του προβάτου το αρμέγει κάποιος αν του χρειάζεται τροφή. Θα κουρέψει το μαλλί του, αν έχει ανάγκη από σκέπασμα. Έτσι ας προχωρεί κι η καρποφορία της ελληνικής μάθησης..Πετυχημένο δεν είναι το γραπτό, που δεν προβάλλονται αντιρρήσεις αλλά *εύλογες* αντιρρήσεις..Όπως οι γεωργοί ποτίζουν προηγουμένως τη γη κι έπειτα σπέρνουν, έτσι και μεις με ότι είναι πόσιμο από τους ελληνικούς λόγους προαρδεύουμε ότι γεώδες έχουν, ώστε να δεχθούν τους πνευματικούς σπόρους που σπέρνουμε και να μπορέσουν να τους θρέψουν πλούσια.. Η αλήθεια είναι αναμεμιγμένη μέσα στις αλήθειες της φιλοσοφίας όπως η ψύχα του καρυδιού μέσα στο κέλυφος..Ίσως νομίζουν ότι η φιλοσοφία μπήκε στη ζωή από κάποιο κακό εφευρέτη προς βλάβη των ανθρώπων. Εγώ όμως το ότι η κακία έχει κακή φύση και δεν θα γινόταν ποτέ πρόξενος κάποιου καλού θα το δείξω..Ακόμη κι αν ήταν άχρηστη η φιλ. γίνεται χρήσιμη αν είναι χρήσιμη η βεβαίωση της αχρηστίας της. Και δεύτερον δεν είναι δυνατό να καταδικάσουμε τους Έλληνες με κενές κατηγορίες χωρίς να εισχωρούμε στις ερμηνείες των επιμέρους ως την τέλεια κατανόησή τους. Γιατί είναι αξιόπιστος ο εμπειριστικώς έλεγχος και τελειότητα απόδειξη βρίσκεται να είναι η γνώση των καταδικαστέων. Πολλά είναι αυτά που κοσμούν ένα τεχνίτη κι ας μην συμβάλλουν στον τελικό σκοπό.. Όπως λοιπόν ο εραστής του κυνηγιού, αφού έφαξε και βρήκε τα ίχνη κι ερεύνησε και άφησε σκυλιά, συλλαμβάνει το θήραμα, έτσι κι η αλήθεια φανερώνεται αν την αναζητήσει κανείς με γλυκύτητα και αποκτάται με κόπο.. Σοφούς η Γραφή ονομάζει τους σοφιστές, που ασχολούνται υπερβολικά με τις λέξεις και

τα τεχνάσματα αλλά και οι Έλληνες 'σοφιστές' ('κακοτεχνία' κατά τον Πλάτωνα, 'τέχνη κλοπής' κατά τον Αριστοτέλη..Όποιοι ασκούν τις βάνουσες τέχνες απολαμβάνουν τις περιπλογιές των αισθήσεων..όσοι ασχολούνται με την παιδεία απολαμβάνουν την συναίσθηση, όπου είναι δύναμη εφευρετική και επινόητική..Πριν από την παρουσία του Κ. η φιλοσοφία ήταν αναγκαία στους Έλληνες για την άσκηση δικαιοσύνης, ενώ τώρα γίνεται χρήσιμη για τη θεοσέβεια, χρησιμεύοντας ως προπαίδεια για εκείνους, που καρπώνονται την πίστη με απόδειξη..Όλων των καλών αίτιος είναι ο Θ.,, αλλά άλλα από αυτά, προηγήθηκαν, όπως αυτά της Παλαιάς και της Νέας Διαθήκης κι άλλα επακολούθησαν όπως είναι της φ...Παιδαγωγούσε κι αυτή τους Έλληνες στο Χ. όπως ο νόμος τους Εβραίους..Ο δρόμος της αλήθειας είναι ένας, αλλά σε αυτόν, σαν σε ποτάμι που ρέει πάντα χύνουν τα νερά τους κι άλλα ποτάμια από αλλού ...Είναι πολλοί οι δρόμοι των δικαίων (Παρ.4:10,11)..Η σοφία έχει πολλούς τρόπους και με ιδιαίτερο τρόπο, ως προς το είδος και το πλήθος σώζει ορισμένους και στη ζωή αυτή και στην αιώνια..Όπως τα εγκύκλια μαθήματα συμβάλλουν στη φ. έτσι κι η ίδια η φ. συνεργεί στην απόκτηση της σοφίας. Είναι δηλ. η φιλοσοφία προπαρασκευή της σοφίας, ενώ η σοφία είναι επιστήμη των θείων και των ανθρωπίνων και των αιτίων αυτών. *Η σοφία είναι κυρία της φιλοσοφίας κι η φιλοσοφία της προπαιδείας.*..Η σοφία, η Σάρρα, η σύνοικος του πιστού, ήταν ακόμη στείρα κι άτεκνη στη γενιά και δεν είχε ακόμη γεννήσει τίποτε αξιόλογο ως προς την αρετή στον Αβραάμ..Έπρεπε να κοιμηθεί πρώτα με την κοσμική παιδεία κι ύστερα αφού συνερευθεί και με την ίδια τη Σάρρα, να του γεννήσει τον Ισαάκ για να γεννηθεί ο Ισαάκ, ο τύπος του Χ...Ο Ιακώβ συνερεύθηκε με περισσότερες..Η φ. επιχειρεί έρευνα για την αλήθεια και τη φύση των όντων ενώ αλήθεια είναι αυτή, που είπε ο Χ. 'Εγώ είμαι η αλήθεια'...Η ελληνική προπαιδεία μαζί με τη φ. δόθηκαν στους α. όπως οι βροχές ξεσπούν σε γόνιμη γη, και στην κοπριά και στα σπύρια.. Ένας είναι ο γεωργός της γης που υπάρχει στους ουρανούς, που σπέρνει από ψηλά από την αρχή του κόσμου τους θρεπτικούς σπόρους, αυτός, που έβρεξε σε κάθε εποχή τον Κ. Λόγο, ενώ τις διαφορές τις γέννησαν οι καιροί και οι τόποι...Διαφορετικά μιλά κάποιος για την αλήθεια και διαφορετικά αυτοερμνεύεται η αλήθεια. Άλλο η ομοιότητα και άλλο το ίδιο το όν. Το ένα το αποχτούμε με τη μάθηση και την άσκηση, ενώ την αλήθεια με την δύναμη και την πίστη.. Το αμπέλι, χρειάζεται κλαδευτήρι και σκαπάνη και τ'άλλα εργαλεία για να μας δώσει καρπό. Το ίδιο κι η ιατρική. *Χρηστομαθή ονομάζω εκείνον που αναφέρει τα πάντα στην αλήθεια, ώστε και από την γεωμετρία και τη μουσική και τη γραμματική κι από την ίδια την φ. δρέποντας το χρήσιμο, να φυλάμε την πίστη απρόσβλητη από επιβουλές.*.. Όποιος αναφέρει οτιδήποτε στον ορθό βίο, προσκομίζοντας υποδείγματα και από Έλληνες και βαρβάρους, αυτός, που είναι πολύπειρος ανιχνευτής της αλήθειας και πραγματικά πολυμήχανος σαν την εξεταστική αλήθεια και πραγματικά πολυμήχανος σαν την λυδία λίθο και πιστεύεται ότι διακρίνεται το νόθο από το γνήσιο χρυσάφι... Ανήλικοι είναι οι φ. αν δεν φθάσουν στην ανδρική ηλικία του Χ. (ο.α. 71)..Όντως μια είναι η αλήθεια (γιατί το φέμα έχει μύριες παραλλαγές), όπως ακριβώς οι Βάκκες, που απέσπασαν τα μέλη του Πενθέως, έτσι τα ρεύματα της βαρβαρικής και της ελληνικής φ. έχοντας καθένα ότι του έλαχε, καυχιέται πως είναι όλη η αλήθεια. Με την ανατολή του φωτός όλα, νομίζω, φωτίζονται. Όσοι λοιπόν ορέχθηκαν το αληθινό, θα παρουσιαστούν να έχουν οι Έλληνες όχι λίγα και οι βάρβαροι ένα μέρος της αλήθειας, που απεκάλυψε ο λόγος. Η αιωνιότητα βάζει σε μια στιγμή το μέλλον και το παρόν, όπως βέβαια το παρελθόν. Αλλά πιο δυνατή από την αιωνιότητα είναι η αλήθεια να μαζέψει σκόρπια σπέρματά της ακόμα κι αν πέσουν στη ξένη γη..Η ανώτατη χορδή είναι αντίθετη με την κατώτατη, κι οι δύο όμως αποτελούν αρμονία. Και στους αριθμούς ο άρτιος διαφέρει από τον περιττό, βρίσκονται όμως σε συμφωνία στην αριθμητική..Και στον κόσμο όλα τα μέρη, κι αν ακόμα διαφέρουν μεταξύ τους, φυλάγουν την οικειότητα προς το όλο. Έτσι λοιπόν η βαρβαρική κι ελληνική φ. προξένησαν στην αθάνατη αλήθεια κάποιο σπάραγμα, όχι του μύθου του Διονύσου, αλλά της θεολογίας του Λόγου, που υπάρχει πάντα. Κι όποιος ξανασυνδέσει πάλι τα χωρισμένα και τα ενοποιήσει, θα δει ακίνδυνα τον τέλειο Λόγο, την αλήθεια (Στρωμ. 75-7).. Τον Επιμενίδη θεωρεί Έλληνα προφήτη και τον αναφέρει ο απόστ.Παύλος.. Βλέπεις ότι και στους Έλληνες προφύτες παρέχει μέρος της αλήθειας; Προς τους Κορινθίους μιλώντας για την ανάσταση των νεκρών,

χρησιμοποίησε τον τραγικό ιαμβικό στίχο, λέγοντας 'ποιό το όφελός μου αν οι νεκροί δεν αναστηθούν; (ο.α.79).. Η ελληνική φ. κατά περίπτωση συλλαμβάνει την αλήθεια αμυδρά κι όχι ολόκληρη..προετοιμάζει το δρόμο με τη βασιλικότατη διδασκαλία σωφρονίζοντας και διαμορφώνοντας το ήθος και ασκώντας προκαταβολικά στην παραδοχή της αλήθειας αυτόν, που τιμά η Πρόνοια (ο.α.101)..Υπάρχει, λοιπόν, και στη φ., που κλάπηκε, κατ'αναλογία προς τον Προμηθέα, λίγη φωτιά κατάλληλη να αναζωπυρωθεί χρήσιμα σε φως, κάποιο ίχνος της σοφίας και κίνηση από τον Θ. (107)..Όπως πολλοί ά. καθελκύουν το πλοίο, δεν θα μπορούσαν να ονομαστούν πολλά αίτια, αλλά ένα είναι το αίτιο με τη συμβολή πολλών..έτσι κι η φ., που είναι αναζήτηση της αλήθειας, βοηθά στην κατανόηση της αλήθειας..είναι το συναίτιο αίτιο..Κατά τον ίδιο λόγο κι ενώ η αλήθεια είναι μία, υπάρχει στη γεωμετρία η αλήθεια της γεωμετρίας, στη μουσική η αλήθεια της μουσικής και στην ορθή ελληνική φ. υπάρχει η ελληνική αλήθεια. Αυτή μόνο είναι η αλήθεια, που τη διδασκόμαστε από τον Υιό του Θ. Με τον ίδιο τρόπο τη μία δραχμή, όταν την δώσουμε στον πλοίαρχο λέγεται ναύλος, στον τελώνη φόρος, στον ενοικιαστή ενοίκιο..Κάθε μια αρετή ή αλήθεια, που είναι συνώνυμή της, είναι αιτία μόνο για το αποτέλεσμα που την αφορά και με τη συμβολή όλων αυτών επιτυγχάνεται η ευτυχισμένη ζωή (119)..Έχει τη δική της τελειότητα και δεν χρειάζεται τίποτα η διδασκαλία του Σωτήρα μας αφού 'είναι δύναμη και σοφία του Θ.' Όταν προσέλθει η ελληνική φ. δεν κάνει την αλήθεια ισχυρότερη, αλλά αχρηστεύοντας τη σοφιστική επίθεση εναντίον της κι αποκρούοντας τις δόλιες επιβουλές κατά της αλήθειας, λέγεται πολύ σωστά, ότι είναι 'φραγμός' κι ανάκωμα του αμπελώνα. Και η μία, η αλήθεια δηλ. της πίστης, είναι απαραίτητη στη ζωή, όπως το ψωμί, ενώ η προπαίδεια αναλογεί με το προσφάγι και το επιδόρπιο (123)..Κι αυτός που είναι κοντά στον Κ. είναι γεμάτος από χτυπήματα' (Ιουδ.8:27). 'Όποιος πλησιάζει τη γνώση για τον πόθο της αλήθειας απολαμβάνει κινδύνους, φόβους, πόνους, θλίψεις. 'ο γιός, που θα παιδευθεί έγινε σοφός.' (Στρωμ.239)..Η ελληνική φ. μοιάζει με τη φλόγα της λαμπάδας, που ανάβουν οι ά., κλέβοντας με τέχνη από τον ήλιο το φως του. Όταν όμως κηρύχθηκε ο Λογος έλαμψε όλο το άγιο εκείνο φως. Και από τότε το κλέμμα χρησιμεύει τη νύχτα στα σπίτια, ενώ την μέρα καταλάμπει το πυρ κι ολόκληρη η νύχτα φωτίζεται από το τόσο πολύ φως του νοητού ήλιου. (Στρωμ.5,43)..Σοφία ονομάζουμε την εμπεδωμένη γνώση, την κατανόηση των θείων και των ανθρωπίνων πραγμάτων, που είναι βέβαιη κι αμετάβλητη, που έχει συλλάβει όσα υπάρχουν και όσα πέρασαν κι όσα μέλλονται, την οποία μας την δίδαξε ο Κ. και με την παρουσία του και με τους προφήτες και είναι αμετάβλητη, επειδή παραδόθηκε από τον Λόγο. Γι'αυτό και είναι οπωσδήποτε αληθινή λόγω θελήσεως Θ., επειδή γνωστοποιήθηκε από τον Υιό. Και μία είναι μία και η αυτή, οι άλλες είναι πολλές και διάφορες. η μία χωρίς κάποιο παθητικό συναίσθημα, ενώ η άλλη με παθητική όρεξη, η μια τέλεια, η άλλη ελλειπής. Αυτή τη σοφία επιθυμεί η φιλοσοφία της ψυχής και της ορθότητας του Λογου και της καθαρότητας του βίου, με αγαπητική και φιλητική διάθεση προς τη σοφία, που κάνει τα πάντα για να την επιτύχει (Στρωμ.6,7). Σε αυτούς , που λένε ότι δεν ωφελεί καθόλου η ανθρωπινή σοφία θα πούμε: 'το πλοίο κατασκεύασε η τεχνίτρα σοφία'..Και πώς δεν είναι παράλογο να νομίζουμε τη φ. χειρότερη από την τεκτονική και ναυπηγική' Τα δύο ψάρια (η ελληνική φ. που γεννιόταν και κυκλοφορούσε μέσα στον ειδωλολατρικό ακτακλυσμό, δοσμένα για παρατεταμένη τροφή, για κείνους που κείτονταν καταγής και δεν αυξήθηκαν καθόλου με την ευλογία του Κ.) και τα 5 κρίθινα ψωμιά (πριν το στάρι με την τροφή του νόμου) κάνουν υπαινιγμό στην προπαίδεια των Ελλήνων και των Ιουδαίων. (Στρωμ.6,259).

ΑΘΛΗΤΗΣ: Ο γνωστικός είναι ο αληθινός αθλητής, που μέσα στο μέγα στάδιο, τον κόσμο, δέχεται το στεφάνι της αληθινής νίκης εναντίον όλων των παθών. Γιατί διοργανωτής είναι ο παντοκράτορας Θ. κι αυτός, που δίνει τα βραβεία είναι ο μονογενής Γιός του Θ.. Θεατές οι άγγελοι και το πολύαθλο παγκράτιο 'δεν γίνεται ενάντια σε αίμα και σάρκα' αλλά προς τις πνευματικές εξουσίες των ισχυρών παθών, που ενεργούν μέσω των σαρκών. Αφού βγήκε νικητής από κάποιους άθλους, που επένβαλε ο πειραστής διάβολος, πέτυχε την αθανασία..Έχουν κληθεί λοιπόν στο αγώνισμα οι θεατές κι οι αθλητές κι από αυτούς νικητής βγαίνει όποιος πειθάρχησε

στον προπονητή. Γιατί ο Θ. έθεσε για όλους ίσα βραβεία. Προτιμάται όποιος μπορεί και μπορεί όποιος θέλει. Γι'αυτό λάβαμε το νου για αν ξέρουμε ότι κάνουμε και το 'γνώθι σαυτόν' για ποιό λόγο γίναμε..Με τον τρόπο, που ήλιος φωτίζει όχι μόνον τον ουρανό αλλά και μια μικρή τρύπα τους μοιδικούς του σπιτιού, έτσι κι ο Λόγος επισκοπεί τις μικρότερες πράξεις του βίου. (Στρωμ.7,3,361)::Ας υποβάλουμε τον εαυτό μας στον με υπομονή στον γυμναστή λόγο και στον αγωνοθέτη Χ. Τροφή και ποτό του ας γίνει η Καινή Διαθήκη του Κ., γυμνάσιό του οι εντολές, ευπρέπεια και κοσμιότητα του ας είναι οι καλές διαθε'σεις, η αγάπη, η πίστη, η ελπίδα, η γνώση της αλήθειας, η καλοσύνη, η πραότητα, η ευσπλαχνία η σεμνότητα, ώστε όταν με την έσχατη σάλπιγγα δοθεί το σημείο της πορείας και της εξόδου του βίου από δω, σαν από στάδιο του βίου, με αγαθή συνείδηση να παραστεί στον αθλοθέτη νικητής κι ομολογημένα άξιος της άνω πατρίδας. (Τις ο σωζόμ.533)

ΑΙΜΑ: Όπως τους στην Αίγυπτο έσωσε το αίμα του Πάσχα, έτσι και τους πιστεύοντας θα λυτρώσει από το θάνατο το αίμα του Χ. Επρόκειτο να παραπλανηθεί ο Θ., αν δεν είχε γίνει το σημείο στις πόρτες; Όχι βεβαίως, αλλά τούτο προεκήρυσσε την μέλλουσα σωτηρία δια του αίματος του Χ. Γιατί το σύμβολο του κοκκίνου σπαρτίου, από το οποίο έδωσαν στην Ιερικό οι υπό του Ιησού του Ναυή σταλέντες στην πόρνη Ραάβ ειπόντες 'το να προσδέσουν στην θυρίδα δια της οποίας τους κατέβασε' για αν δοαφύγουν τους εχθρούς δήλωνε ομοίως το αίμα του Χ. διά του οποίου πόρνοι κι άδικοι όλων των εθνών σώζονται (Διάλ. Τρύφ. 111)

ΑΙΡΕΤΙΚΟΙ: Ελίσσονται παντού σαν φίδια και προσπαθούν από παντού να ξεφύγουν.. Ιωάννης: 'Ας φύγουμε, μήπως και το λουτρό καταπέσει, γιατί μέσα είναι ο Κύρινθος, ο εχθρός της αλήθειας'. Πολύκαρπος στον Μαρκίωνα: 'Αναγνωρίζω τον πρωτότοκο του Σατανά'. (Βιβλ.3,3)..Μολονότι λένε τα ίδια με τους πιστούς λόγια, όχι μόνο φρονούν διαφορετικά αλλά και τα αντίθετα. Και με όλα τα λόγια τους, που είναι γεμάτα βλασφημίες φονεύουν όσους ελκύουν κοντά τους με την ομοιότητα των λόγων και χύνουν το δηλητήριό τους, που είναι το διαφορετικό τους φρόνημα, όπως ακριβώς όποιος ανακατεύει το γύψο με το νερό και το δίνει αντί για γάλα, εξαπατά με την ομοιότητα του χρώματος.. 'ο ασβέστης κακώς ανακατεύεται με το γάλα του Θ.' (Βιβλ.3:21).

Εμείς προσευχόμαστε να μην παραμείνουν στο λάκκο που έσκαψαν οι ίδιοι..Η αγάπη μας, επειδή είναι αληθινή είναι σωτήρια για αυτούς να την αποδέχονται. Είναι παρόμοια με το δυνατό φάρμακο, που καταστρέφει το ξένο και περιττό κομμάτι του τραύματος. Γιατί σταματά την περηφάνεια και την αλλαζονεία τους. Γι'αυτό το λόγο δεν θα μας κουράσει να προσπαθήσουμε με όλη μας την δύναμη να τους απλώσουμε το χέρι μας. (Βιβλ.3:25)...Όπως το φίδι εξαπάτησε την Εύα, υποσχόμενο σε αυτή κάτι, που το ίδιο δεν είχε, έτσι κι αυτοί, προφασιζόμενοι μεγαλύτερη γνώση κι άρρητα μυστήρια ..βυθίζουν στο θάνατο όσους τους πιστεύουν, καθιστώντας τους αποστάτες από τον Δημιουργό τους..Όλοι αυτοί μολονότι προέρχονται από διαφορετικά μέρη και διδάσκουν διαφορετικά πράγματα, συναντώνται στον ίδιο σκοπό βλασφημίας και τραυματίζουν θανάσιμα, διδάσκοντας τη βλασφημία στον Θ., τον Ποιητή και Τροφό μας κι αρνούμενοι τη σωτηρία του α. (Βιβλ.4,Εισ.). Δεν θέλουν να προσέξουν σαφή και φανερά πράγματα κι αποφεύγουν το φως της αλήθειας κι όπως ο τραγικός Οιδίποδας τυφλώνουν τον εαυτό τους. Μοιάζουν με κείνους που δεν γυμνάσθηκαν στην παλαίστρα κι όταν φιλονικούν με άλλους πίνουν γερά ένα μέρος του σώματός τους πέφτουν και νομίζουν ότι νικούν, πράγμα που είναι και γελοίο. Στο χωρίο 'σάρξ και αίμα' (που εννοεί τις σαρκικές πράξεις) αφαιρούν δυό λέξεις χωρίς να ερευνήσουν από πριν ούτε το νόημα των λόγων του αποστ. ούτε τη δύναμη των λόγων του. Και φτιάχνοντας αφηρημένες έννοιες, πεθαίνουν σε αυτές και όσο μπορούν ανατρέπουν την όλη οικονομία του Θ.(Βιβλ.5:13:2)...Οι πλάνοι μπλέκουν μέσα στις ιδέες τους, που τις τρέφει ο εγωισμός, τον Ι.Χ. και τις προσφέρουν έτσι ως θανάσιμο φαρμάκι ανακατεμένο με με γλυκό κρασί, για να το πίνουν ευχάριστα όσοι το πάρουν και να πεθαίνουν. ..Σεις να έχετε ταπεινώση κι ενότητα με τον Θ. Ιησού Χ., κολλημένοι στον επίσκοπο και τα διδάγματα των αποστόλων. Εκείνος, που βρίσκεται στο θυσιαστήριο καθαρός..Ντυμένοι

με τη λεπταίσθητη πραότητα γίνετε καινούργιοι ά. μέσα στην πίστη, δηλ. μέσα στη σάρκα του Κ. και μέσα στην αγάπη που είναι το αίμα του Ι.Χ...Μην δίνετε αφορμές στους εθνικούς, για να μην βλασφημείται εξαιτίας λίγων αφρόνων το θεόκτιστο σύνολο (Τραλ.189).. Να αποφεύγετε τις κακές πααρφυάδες, που καρποφορούν θάνατο σε όποιον πάει να δρέψει από αυτές. Δεν είναι φυτεία του πατρός. Αν ήσαν θα φαινόταν οι κλάδοι του σταυρού, και θα ήταν καρπός άφθαρτος. Ο Χ. μας καλεί στο πάθος του γιατί είμαστε μέλη του σώματός του. Δεν υπάρχει κεφαλή χωρίς μέλη.Ο Θ. μας ένωσε με τον εαυτό του κι η ένωση αυτή είναι ο Χ. (Τραλ.189)

ΑΚΟΛΑΣΙΑ: Σήμερα ο βίος της τρυφλής αδικίας σε τέτοιο σημείο ακολασίας έχει φθάσει, ώστε όλη η λαγνεία έχει ξεχυθεί στις πόλεις κι έγινε νόμος. Γυναίκες στέκονται δίπλα σε άντρες πουλώντας τις σάρκες τους για υβριστική ηδονή και τα παιδιά έχουν διδαχθεί να αρνούνται τη φύση τους προσποιούμενα τις γυναίκες. Η τρυφλή τους τα έχει μετακινήσει όλα. Η αβροδίαιτη πολυτέλεια καταντρόπιασε τον ά.. Τα πάντα ζητεί, τα πάντα επιχειρεί, τα πάντα βιάζει, συγχέει τη φύση.. Κανένας πόρος δεν είναι άβατος στην ακολασία (Παιδαγωγός 3.265-7).

ΑΚΟΛΟΥΘΩ: Ούτε γιατί χρειαζόταν την δικιά μας διακονία παρήγγειλε να τον α. αλλά γιατί σε μας τους ίδιους δίνει τη σωτηρία. Το να α. το φως σημαίνει να παίρνουμε φως. Όσοι είναι στο φως δεν φωτίζουν οι ίδιοι το φως αλλά φωτίζονται και λάμπουν από αυτό..Ο Θ σε όσους τον α. και τον υπηρετούν δίνει τη ζωή και την αφθαρσία και την αιώνια δόξα.. Ο Θ. είναι πλούσιος, τέλειος και χωρίς ανάγκη. Γι'αυτό ζητεί από τους α. να γίνουν δούλοι του, για να ευεργετήσει όσους παρέμειναν στη δουλεία του επειδή ο ίδιος είναι καλός και φιλεύσπλαχνος. Όσο ο Θ. δεν έχει ανάγκη από τίποτα τόσο ο ά. έχει ανάγκη από επικοινωνία με τον Θ. Αυτή είναι η δόξα του α. να επιμένει και να παραμένει στη δουλεία του Θ. (Βιβλ.4:14).

ΑΛΗΘΕΙΑ: Ο περί της αληθείας λόγος είναι αναγκαίος σε όλους τους α. για την ασφάλεια και την σωτηρία τους, κι έχει την πρώτη θέση κατά φύση, τάξη και χρησιμότητα. Κατά φύση διότι προσφέρει γνώση των πραγμάτων, κατά τάξη διότι υπάρχει σε εκείνα και με εκείνα, των οποίων γίνεται μνηστής, κατά χρησιμότητα δε διότι γίνεται πρόξενος ασφαλείας και σωτηρίας στους γνωρίζοντας. Ο δε υπέρ της αλήθειας είναι κατώτερος κατά τη φύση και κατά δύναμη, γιατί είναι κατώτερο το να ελέγχεις το ψεύδος από το να κατοχυρώνεις την αλήθεια, και κατά την τάξη δεύτερος διότι η ισχύς του είναι κατά των ψευδοδόξων, η δε ψευδοδοξία προέρχεται από επισορά και παραφθορά. Αλλά όμως πολλάκις χρησιμοποιείται πρώτος και κάποτε γίνεται χρησιμότερος, γιατί αναιρεί και προκαθαρίζει την ενοχλούσα απιστία (όπως καθαρίζει ο γεωργός το χωράφι κι ο γιατρός το πύον της πληγής) και αμφιβολία και ψευδοδοξία των προσφάτως προσελθόντων. Και οι δύο οδηγούν στο αυτό τέλος, διότι στην ευσέβεια κατευθύνει κι ο ελέγχων το ψέμα και ο κατοχυρώνων την αλήθεια. Δεν είναι όμως εν και το αυτό γιατί ο πρώτος είναι αναγκαίος σε όλους ενώ ο δεύτερος ενίοτε και σε μερικούς (Αθηναγόρου, Περί Αναστάσ.233, 259)

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ-ΔΙΨΥΧΙΑ: Καθάρισε την καρδιά σου από την α.και ντύσου την πίστη γιατί είναι πανίσχυρη και πίστευε στο Θ., ότι όλα τα αιτήματά σου θα τα πραγματοποιήσει. Κι αν το λαμβάνεις κάτι αργότερα μην αμφιβάλλεις. Συμβαίνει ένεκα κάποιου πειρασμού ή αμαρτίας. Κι αν αγανακτήσεις κι αμφιβάλλεις αιτούμενος να κατηγορείς τον εαυτό σου κι όχι αυτον που σου δίνει...Η α. είναι κόρη του διαβόλου και πονηρεύεται πολύ τους δούλους του Θ...Η πίστη είναι ουράνια κι έχει μεγάλη δύναμη ενώ η α. επίγεια του διαβόλου κι αδύναμη (Ποιμήν, Παραβ. 10, 390κ.ε.)

ΑΝΑΣΤΑΣΗ: Τί θα μπορούσε να φανεί περισσότερο άπιστευτο στον στοχαστικό παρατηρητή από το εαν δεν υπήρχαμε στο σώμα και κάποιος έλεγε ότι είναι δυνατό από μια ρανίδα του ανθρωπίνου σπέρματος να προέλθουν οστά και σάρκες και νεύρα, κατασκευασμένα όπως τα βλέπουμε;..Έτσι σκεφθείτε ότι τα ανθρώπινα σώματα διαλυθέντα και διασκορπισθέντα στη γη σαν σπέρματα δεν είναι αδύνατο να αναστηθούν

και να φορέσουν την αφθαρσία εν καιρώ με προσταγή του Θ. (Απολ.Α, 19). Εάν κάποιος ψηφοθέτης έχοντας τις ψηφίδες σκορπισμένες δεν θα αδυνατήσει αφού τις συλλέξει και τις διαθέσει κατά τον ίδιο τρόπο να κατασκευάσει το ίδιο είδος ζώου. Ο Θ. τα μέλη της σάρκας διαλυθέντα απ'αλλήλων δεν θα μπορέσει να τα συγκεντρώσει πάλι και να κατασκευάσει το ίδιο σώμα με αυτό που έκανε προηγουμένως; (Περί Αναστάσ.6)..). Ότι η σάρκα είναι πολύτιμο πράγμα, μπροστά στο Θ. είναι φανερό πρώτα από το ότι έχει πλασθεί από Αυτόν..Εκείνου χάριν του οποίου έγιναν τα λοιπά είναι πολυτιμότερο σε αυτόν που το έκανε..Πώς θα αμαρτήσει μόνη της η σάρκα, αν δεν έχει την ψυχή αν προηγείται και να την προκαλεί; Όπως εάν ένα ζευγάρι βοδιών λυθούν μεταξύ τους κανένα δεν θα μπορέσει να οργώσει μόνο του έτσι κι η ψυχή και το σώμα, αν λυθούν από τη συζυγία δεν μπορούν από μόνα τους τίποτε να κάμουν..Επειδή η σάρκα έχει αποδειχθεί τίμια μπροστά στον Θ. κι ένδοξος πάνω από όλα τα ποιήματα, δικαίως είναι δυνατό να σωθεί από αυτόν..Ο πλάστης κι ο ζωγράφος ανακαινίζουν τα έργα τους όταν φθαρούν για να δοξάζονται διαμέσου αυτών κι ο Θ. το κτήμα του και πλάσμα του θα παραβλέψει ώστε να καταστραφεί στο μη όν και να μην διατηρηθεί στην ύπαρξη; Όταν κάποιος κατασκευάσει σπίτι κι έπειτα το γκρεμίζει τον χαρακτηρίζουμε ματαιόπονο, τον δε Θ. θα τον κατηγορήσουμε ότι μάταια κατασκευάζει; Αλλά ο άφθατος δεν είναι τέτοιος, ο νους των όλων δεν είναι άφρων. ..Μήπως τάχα η ψυχή είναι ά.; (Ο Θ. είπε ότι ολόκληρος ο ά. σώζεται). Ο Θ είναι αγαθός και θέλει να σωθούν όλοι και δι αυτού και του κηρύγματος αυτού δεν άκουσε μόνον η ψ. αλλά και η σάρκα, και πίστεψαν στον Χ.. Και τα δύο λούσθηκαν και τα δύο έκαναν την δικαιοσύνη. Επομένως χαρακτηρίζουν τον Θ. ακάριστο ή άδικο, ενώ και τα δύο πιστεύουν σε αυτόν κι αυτός σώζει την ψυχή και όχι την σάρκα...Σώζων την ψυχή ο Θ. δεν κάνει τίποτε μεγάλο γιατί ενυπάρχει σε αυτή το σώζεσθαι καθότι είναι μέρος Του κι εμφύσημά Του αλλά ούτε είναι χάρις να σώζει το δικό του, ούτε είναι αγαθό..να χαρίζεται κανείς στα εγγόνια του. Αυτό το κάνουν και τα αγριότερα των θηρίων...Αυτός, που είπε να αγαπάμε τους εχθρούς μας, πράτει ο ίδιος προηγουμένως..Εάν η σάρκα δεν χρειαζόταν τίποτε για ποιο λόγο την θεράπευσε κι ανέστησε τους νεκρούς;..Για ποιο λόγο αναστήθηκε με την παθούσα σάρκα παρά μόνο για να δείξει την σαρκική ανάσταση κι αναλήφθηκε; ..Όποιος θέλει λόγους αποδεικτικούς δεν διαφέρει σε τίποτα των Σαδουκαίων, επειδή η ανάσταση της σάρκας είναι δύναμη Θ. και υπεράνω παντός λόγου, βεβαιουμένη δια της πίστεως, θεωρουμένη δια έργων.. Ανάσταση υπάρχει στο πεσόν σαρκίον γιατί το πνεύμα δεν πίπτει..Το σώμα είναι σπίτι της ψυχής κι η ψυχή του πνεύματος. Τα τρία αυτά θα σωθούν σε εκείνους που έχουν ειλικρινή ελπίδα και αδιάκριτη πίστη στον Θ. Αν λοιπόν ο Χ. ευαγγελίζετο την επιβίωση μόνον της ψυχής τί νέο έφερε σε μας πέραν του Πυθαγόρα και του Πλάτωνα και του χορού τους. Αυτός όμως ήλθε ευαγγελιζόμενος τη νέα και παράδοξη ελπίδα..ότι θα μεταποιήσει την φθορά σε αφθαρσία..Εάν δεν ανασταίνεται η σάρκα γιατί την φυλάττουμε αγνή και δεν της επιτρέπουμε να υποκύπτει στις επιθυμίες; Και δεν μιμούμαστε τους γιατρούς, οι οποίοι όταν έχουν μπροστά τους έναν απελπισμένο που δεν μπορεί να σωθεί του επιτρέπουν να υπηρετεί τις επιθυμίες; Γιατί ξέρουν ότι είναι χαμένος.. Εάν δε ο γιατρός μας Ι.Χ. αποσπάσας την σάρκα από τις επιθυμίες μας την διατρέφει με την κατ'αυτόν σώφρονα κι εγκρατή διαίτα, είναι φανερό ότι την διαφυλάττει ως έχουσα ελπίδα σωτηρίας από τα αμαρτήματα, όπως οι γιατροί τους α. που έχουν ελπίδα σωτηρίας δεν αφήνουν να υπηρετούν τις ηδονές. (Περί Αναστ. 8κ.ε.)...Η μέρα και νύχτα την α. δηλώνουν. Κοιμάται η νύχτα σηκώνεται η μέρα..Πως γίνεται η σπορά; Πεφτοντας οι σπόροι διαλύονται ξεροί και γυμνοί. Ύστερα από την διάλυσή τους, η μεγαλωσύνη της πρόνοιας του Δεσπότη τα ανασταίνει και βλασταίνουν και καρποφορούν. Το ίδιο κι ένα ζώο στην Αίγυπτο. (Α Κλημ.) Πιστεύεις ότι ο Ηρακλής αυτοπυρποληθείς ζει κι ο Ασκληπιός κεραυνοβοληθείς α. και απιστείς στα λεγόμενα υπό του Θ., ακόμα και αν δεις αναστημένο νεκρό. Σκέψου τον θάνατο των εποχών, των ημερών, των νυχτιών και την ανάστασή του., την ανάσταση των σπερμάτων ακόμα κι όταν προέρχονται από την αφόδυση ζώων, την ανάσταση της σελήνης, την δικιά σου ανάσταση από μια αρρώστια (Προς Αυτόλ. 347-9)...Τί γίνεται με τους ανθρώπους εκείνους που έγιναν τροφή ψαριών ή θηρίων, και κατόπιν έγιναν έμμεσα ή άμεσα τροφή και συστατικό άλλων ανθρώπων. Πρώτον γίνεται τριπλή κάθαρση και διάλυση κατά τη θρέψη εκάστου ζώου, έπειτα κατά την ανάσταση αίμα, φλέγμα,

χολή, πνοή δεν συμβάλλουν καθόλου στην ζωή..Εαν αποδείξουν ότι σάρκες ανθρώπων έχουν ορισθεί για φαγητό άνθρωποι, τίποτε δεν θα εμποδίσει να είναι κατά φύση οι αλληλοφαγίες, όπως κάθε άλλο φυσικό φαινόμενο και αυτοί, που τολμούν να τα λένουν να εντρυφούν σε σώματα των φιλιτάτων..Εαν το παρά φύση δεν θα μπορούσε να μεταβληθεί σε τροφή των μερών και των μορίων, που την χρειάζονται, τότε ούτε τα ανθρώπινα σώματα θα μπορούσαν να συγκραθούν με όμοια σώματα...Διασπώνται λοιπόν στα στοιχεία εκείνα, από τα οποία έλαβαν την πρώτη τους ύπαρξη. Σε αυτούς, που λένε ότι είναι ακούσια η ανάσταση απαντάμε: Εαν τώρα η ψυχή κατοικούσα σε φθαρτό και παθητό σώμα δεν έχει αδικηθεί σε τίποτα, πολύ περισσότερο όταν συνυπάρχει με άφθαρτο δεν θα αδικηθεί..Εαν το να κατασκευάσει ο Θ. σώμα φθαρτό και παθητό, δεν είναι ανάξιο της δυνάμεώς του, πολύ περισσότερο δεν είναι ανάξιο το ανώτερο.. Δεν υπάρχει α. ένεκα της κρίσης. Τότε γιατί ανίστανται τα νήπια κι οι δίκαιοι;..Εκείνος, που δέχτηκε το νου και τον λόγο είναι ο άνθρωπος κι όχι μόνη της η ψυχή. Άρα ο άνθρωπος, που αποτελείται από αμφοτέρα πρέπει να παραμένει αιώνια αλλά είναι αδύνατο να διαμένει χωρίς να αναστηθεί..Αν δεν διαμένει η φύση των α., μάταια έχει προσαρμοσθεί η ψυχή με τις ανάγκες και τα πάθη του σώματος, μάταια έχει εμποδισθεί το σώμα χαλιναγωγούμενο από την επίτευξη των ποθουμένων, μάταιος ο νους, η φρόνηση, η τήρηση της δικαιοσύνης, η άσκηση πάσης αρετής, οι νόμοι και ότι καλό μεταξύ των ανθρώπων και δια τους ανθρώπους μάλλον δε κι η γένεση και φύση των α...Δεν πρέπει να ενοχλούμαστε από ότι παρατηρείται ανισότης στην διαμονή των α. και χωρισμός ψυχής και σώματος. Στον ύπνο, τον αδερφό του θανάτου, οι χαλαρώσεις των αισθήσεων και των φυσικών δυνάμεων διακόπτουν την ενσυνείδητη ζωή..κι η ζωή του α. είναι γεμάτη από ανωμαλίες..Ποιός θα πίστευε ότι στο ομοιομερές κι αδιάπλαστο σπέρμα απέκειτο πλήθος τόσων πολλών και μεγάλων δυνάμεων ή τόσο ποικιλία επισωρευμένων και συναρμολογουμένων ιστών και διαδοχή ηλικιών...Η δικαιοσύνη επιβάλλει ούτε η ψυχή μόνη της να αποκομίσει την αμοιβή ή την ποινή ούτε το σώμα μόνο του, γιατί και τα δύο συνεργούν, κάτι που δεν γίνεται ούτε στην παρούσα ζωή (αφού άθεοι ευδοκιμούν και δεν μπορούν ούτε καν να αποδοθεί δικαία τιμωρία σε έναν εγκληματία π.χ. για χιλιάδες εγκλήματα κι η θνητή φύση δεν αρκεί ούτε για την ικανοποίηση μιας κολάσιμης πράξης) ούτε στην μετά θάνατο (αφού δεν υπάρχει σώμα)..Εαν δεν υπήρχε πάλι κρίση η διαφορά των λογικών δεν θα υπήρχε από τα άλογα κι ο κτηνώδης και θηριώδης βίος θα είναι ο άριστος κι η αρετή ανόητη, η απειλή τιμωρίας αφορμή γέλιου και το να υπηρετείς κάθε ηδονή το μέγιστο αγαθό, ενώ δόγμα το 'φάγωμεν,πίωμεν'..αφού τέλος του βίου θα ήταν η αναισθησία (Αθηναγ.Περί αναστάσ.295)

ΑΝΘΡΩΠΟΣ: Ο άνθρωπος, που πέρασε από όλα τα διεφθαρμένα ήθη, που έφεραν το θάνατο της ψυχής και κατόπιν έφθασε στην ανάσταση από τους νεκρούς, μαθαίνοντας από την πείρα του από πού ελευθερώθηκε, να είναι πάντα ευγνώμων στον Κ. γιατί πέτυχε το δώρο της αθανασίας από αυτόν κι ολοένα να τον αγαπά περισσότερο. Γιατί σε όποιον συγχωρούνται περισσότερα, αγαπά περισσότερο. Από την άλλη μεριά ο ά. πρέπει να γνωρίζει ότι ο ίδιος είναι θνητός κι αδύναμος, να κατανοεί ότι κι ο Θ. είναι τόσο αθάνατος και δυνατός, ώστε δωρίζει στο θνητό την αθανασία και στο προσωρινό την αιωνιότητα, να καταλαβαίνει ότι κι οι άλλες αρετές του Θ. φαίνονται στον ίδιο τον εαυτό και με αυτές να διδάσκεται και να φρονεί για το Θ. πόσο μεγάλος είναι. Η δόξα του ανθρώπου είναι ο Θ.. Ο ά. είναι αυτός, που δέχεται την ενέργεια του Θ., όλη τη σοφία και τη δυναμή του. Όπως ο γιατρός τί είναι αποδεικνύεται με τους αρρώστους έτσι κι ο Θ. αποκαλύπτεται με τους α. Συνέκλεισε τα πάντα εις απείθεια ίνα τα πάντα ελεήσει'..Ο α. αν έχει χωρίς περηφάνεια κι αλαζονεία την αληθινή ιδέα γι'αυτόν που τα έκανε, τον κυρίαρχο των όλων Θ., που έδωσε σε όλα την ύπαρξη κι αν σταθερά τον αγαπά κι υποτάσσεται σε Αυτόν και τον ευχαριστεί, παίρνει από Αυτόν μεγαλύτερη δόξα, γιατί προοδεύει και γίνεται όμοιος με Αυτόν, που πέθανε για τη σωτηρία του..Κατ'αυτό το τρόπο βλέπει το Θ. και κατανοεί τον Πατέρα, που χαρίζει το Λόγο του. Ο δε Λόγος κατοίκησε στον ά. και έγινε γιός του α. για αν συνηθίσει τον ά. να δέχεται το Θ. και για να κατοικήσει ο Θ. στον ά. Ο ίδιος ο Κ., ο Εμμανουήλ, είναι το σημείο της σωτηρίας μας. Εμείς μόνοι μας δεν μπορούσαμε να σωθούμε (Βιβλ. 3:20).. Ο ά, είναι

ένωση ψυχής και σώματος, δημιουργήθηκε καθ'ομοίωση του Θ. και πλάσθηκε με τα χέρια Του, δηλ. με τον Υιό και το αγ.Πνεύμα, το Λόγο και τη Σοφία (Βιβλ.4:Εισ.)...Ο ά. είναι λογικό όν. Κι ως προς αυτό είναι όμοιος με τον Θ., καθώς έγινε αυτεξούσιος κι αυτοδύναμος, υπεύθυνος για τον εαυτό του, με αποτέλεσμα άλλοτε να γίνεται στάρι κι άλλοτε άχυρο. Γι'αυτό το λόγο δικαίως θα καταδικασθεί, γιατί ενώ πλάσθηκε λογικό όν, έχασε την αληθινή λογική και ζώντας χωρίς λογική αντιτάχθηκε στην δικαιοσύνη του Θ., παραδόθηκε σε κάθε υλιστική νοοτροπία και υποδουλώθηκε σε όλες τις ηδονές (Βιβλ.4:4).. Ο Θ. που δημιουργεί είναι πάντα ο ίδιος. Αυτό, όμως που δημιουργείται πρέπει να πάρει αρχή και μέση και προσθήκη κι αύξηση..Κι ο Θ. είναι τέλειος καθ'όλα, ίσος κι όμοιος με τον εαυτό του. Είναι όλος φως, νους κι όλος ύπαρξη και πηγή όλων των αγαθών. Ο ά. όμως δέχεται την πρόοδο και την αύξηση από τον Θ...Ούτε ο Θ. ποτέ σταματά να ευεργετεί και να πλουτίζει τον ά. ούτε ο ά. σταματά να παίρνει την ευεργεσία και να πλουτίζεται από τον Θ. Δοχείο της αγαθότητός του κι όργανο της δοξολογίας του είναι ο ά.. ο ευγνώμων στον Δημιουργό Του. Κι αντικείμενο κρίσεως ο ακάριστος ά., που περιφρονεί τον Πλάστη και δεν υπακούει στο Λογο Του(Βιβλ.4:11)..Ο τέλειος ά. είναι σύγκραση κι ένωση ψυχής, που προσέλαβε το Πνεύμα του Πατρός με το σώμα, που πλάσθηκε κατ'εικόνα Θεού 'Σοφίαν λαλούμεν τοις τελείοις'. Πνευματικοί είναι οι ά. γιατί κοινωνούν του αγ.Πνεύματος κι όχι διότι αποστερείται κι αφαιρείται το σώμα και παραμένει μονάχα το πνεύμα. Αυτός είναι κατ'εικόνα και καθ'ομοίωση Θεού. Αν φύγει από την ψυχή το Πνεύμα τότε είναι ψυχικός και εγκαταλελειμένος ως σαρκικός θα είναι ατελής... Γι'αυτό ο απόστολος εύχεται ολόκληρο το πνεύμα κι η ψυχή και το σώμα αμέμπτως να τηρηθούν εν τη παρουσία του Κυρίου Ι. Χ. το οποίο δεν θα είχε κανένα λόγο αν δεν γνώριζε την αποκατάσταση και την ένωση αυτών των τριών στην παρουσία του Κ...Γι'αυτό και λέγει το σώμα, που πλάσθηκε ναό του Θ...Πώς δεν είναι μεγίστη βλασφημία να λένε ότι ο ναός του Θ., στο οποίο κατοικεί το Πνεύμα του Πατρός και τα μέλη του Χ. δεν μετέχουν στη σωτηρία αλλά επιστρέφουν στην απώλεια;..Τώρα πήραμε κάποιο μέρος από το Πνεύμα του για την τελείωση και προπαρασκευή της αφθαρσίας συνηθισμένοι λίγο να δεχόμαστε και να φέρουμε μέσα μας τον Θ...Αν ο αρραβώνας μας κάνει να λέμε 'αββά, ο πατήρ', τί θα κάνει όλη η χάρη του αγ.Πνεύματος, που θα δώσει ο Θ. στους α.; Οι πνευματικοί ά. δεν θα είναι ασώματα πνεύματα..Όσοι απορρίπτουν τη βουλή του αγ.Πνεύματος..ζούν σαν χοίροι και σκυλιά και δεν έχουν την έμπνευση του αγ.Πνεύματος... Καθαρά είναι στο νόμο τα ζώα που έχουν διπλά νύχια (πιστεύουν στον Πατέρα και τον Υιό, αντίθετα από τους Ιουδαίους) και μηρυκάζουν (μέρα και νύχια σκέπτονται τα λόγια του Θ. αντίθετα από τους αιρετικούς)..Το πνεύμα σώζει και μορφοποιεί, το σ.ενώνεται και μορφοποιείται και η ψυχή άλλοτε ακολουθεί το πνεύμα, που την ανυψώνει κι άλλοτε συμφωνεί με το σώμα και καταπίπτει στις γήινες επιθυμίες ('σάρξ κι αίμα')..Όπου είναι το Πνεύμα του Πατρός εκεί ο άνθρωπος είναι ζωντανός και το αίμα λογικό...Όπως η νύμφη περιμένει το γαμπρό, έτσι και το σώμα το Πνεύμα για να κληρονομήσει τη βασιλεία..Το πνεύμα κληρονομεί τα μέλη του α., που φθείρονται στη γη..Κληρονομεί αυτό, που ζεί δηλ. το Πνεύμα και κληρονομείται αυτό που φθείρεται δηλ. το σώμα.. Όπως η αγριελιά χρειάζεται εμβόλιο, όχι για να χάσει την ουσία του ξύλου, αλλά για να μετατραπεί σε καλιέλαιο (να αλλάξει την ποιότητα του καρπού) έτσι κι ο ά. δεν χάνει τη σαρκική του υπόσταση αλλάζει όμως την ποιότητα των καρπών του, δηλ. των έργων του και παίρνει άλλη ονομασία, που δείχνει τη μεταβολή προς το καλύτερο.. Σαν να φυτεύθηκε στον κήπο του βασιλιά, έτσι κι η σάρκα χρειάζεται τον εμβολιασμό του αγ.Πνεύματος για να βλαστήσουν ακρπούς σαν αν φυτεύθηκαν στον παράδεισο του Θ...αλλιώς παραμένουν άγρια άκαρπα δέντρα..Άλλη είναι η πνοή της ζωής, που κάνει ψυχικό τον ά. κι άλλο το Πνεύμα, που ζωοποιεί και καθιστά τον ά. πνευματικό. Η μεν πνοή δόθηκε εξίσου σε όλους τους λαούς της γης και στην κτίση. Το Πνεύμα όμως δόθηκε εξαιρετικά σε όσους καταπατούν τις σαρκικές επιθυμίες, στα έσχατα με την υιοθεσία στην ανθρωπότητα. Η μεν πνοή είναι πρόσκαιρη, αλλά το Πνεύμα αιώνιο. Πρώτα έπρεπε ο ά. να πάρει ψυχή και μετά Πνεύμα... (Βιβλ.5:6κ.ε.). Το να γίνουμε στην αρχή δεν ήταν δικό μας έργο. Το να ακολουθούμε όμως τα αγαπιά σε αυτόν εκλέγοντες ταύτα δια των λογικών δυνάμεων, τις οποίες δώρησε αυτός και με τις οποίες πείθει κι οδηγεί εμας στην πίστη είναι δικό μας έργο (Απολ.Α. 10)...Κι όπως αυτοί, που ασκούν επίγεια θρησκεία

προσεύχονται στα αγάλματα σαν να τους ακούν, αναθέτοντας σε αυτά τις βέβαιες συμφωνίες, έτσι και στα έμψυχα αγάλματα, τους α. η αληθινή μεγαλοπρέπεια του λόγου παραλαμβάνεται από τον αξιόπιστο δάσκαλο κι η ευγεσία προς αυτούς αναφέρεται στον ίδιο τον Κ. Και παιδεύοντας ο πραγματικός ά. σύμφωνα με την εικόνα του, δημιουργεί και μεταβάλλει τον κατηχούμενο σε νέο ά. κατάλληλο για την σωτηρία... *Έμψυχο άγαλμα του Κ.* Λέει πάντα την αλήθεια εκτός κι αν κάποτε με σκοπό την θεραπεία, όπως ο γιατρός λέει φέματα στους αρρώστους με σκοπό την σωτηρία όσων υποφέρουν, θελήσει αν ψευστεί ή να πεί φέμα, σύμφωνα με τους σοφιστές (περιτομή του Τιμόθεου) (Στρωμ.7, 9,403). Ο Θ. δεν είναι δυνατό να έκανε τον ά. μάταια, γιατί είναι σοφός, ούτε για δικιά του χρήση γιατί δεν έχει κανένα ανάγκη ούτε για κάποιο από τα έργα του..Τα θάνατα και ανενδεή δεν χρειάζονται καμιά συνεισφορά του α. ενώ τα άλογα είναι κατά φύση υπήκοα και υπηρετούν τις ανάγκες των α...Είναι εύλογο, ότι ο Θ. έπλασε τον ά. κατά την πρώτη άποψη για τον εαυτό του και εξαιτίας της φαινομένης αγαθότητας και σοφίας στην δημιουργία κατά δε την πλησιεστέρα στα δημιουργήματα άποψη για τη ζωή αυτών των ίδιων των δημιουργημάτων... Εάν ο δημιουργός του σύμπαντος κατασκεύασε τον ά. επί της γης, για να μετάσχει ενσυνειδήτου ζωής και γενόμενος θεωρός της μεγαλοπρεπείας αυτού και της καθολικής σοφίας, να διαμένει πάντα στην θεωρία τους, κατά την θεία πρόθεση και φύση, που έλαβε, τότε η αιτία της γενέσεως εγγυάται την διαμονή διαπαντός, η δε διαμονή την ανάσταση, άνευ της οποίας δεν μπορεί να διαμείνει ο ά...(Αθην.Περί Αναστάσεως, 259 κ.ε.)

ΑΝΤΙΧΡΙΣΤΟΣ: Αυτός θα καλέσει τον λαό στον εαυτό του από κάθε σημείο της διασποράς ιδιοποιούμενος αυτά σαν δικά του παιδιά, επαγγελλόμενος να τους αποκαταστήσει την χώρα και να αναστήσει σε αυτούς βασιλεία και τον ναό, για να προσκυνηθεί ως θεός: 'Πέρδικα φώναξε και συνήγαγε αυτά που δεν γέννησε' (Ιερ.17:11) Η πέρδικα, που είναι κενόδοξο ζώο, όταν δει τον πατέρα να απομακρύνεται από την φωλιά του, μιμούμενος τη φωνή του πατέρα, προσκαλεί τα ξένα παιδιά και καυχάται γ'αυτά. Έτσι θα προσκαλέσει και την ανθρωπότητα στον εαυτό του ο Α. επαγγελλόμενος μάταιη λύτρωση χωρίς να μπορεί να σώσει τον εαυτό του..Χήρα, που πάει στον άδικο βασιλιά είναι η Ιερουσαλήμ, που καταλείφθηκε χήρα από τον τέλειο κι επουράνιο νυμφίο και ζητά εκδίκηση από θνητό ά. σαν να αδικήθηκε από τον Χ. που τον αποκαλεί αντίδικο (Ιππολ. Περί Αντιχρ. 216)

ΑΠΟΔΕΙΞΗ: Ο λόγος της αλήθειας είναι ελεύθερος κι αυτεξούσιος μην δεχόμενος να τεθεί υπό την ελεγκτική βάσανο ούτε να υπομείνει την αποδεικτική εξέταση από τους ακροατές. Γιατί θέλει να πιστωθεί η ευγένεια κι η πειστικότητα του. Πέμπεται από τον Θ. ο λόγος της αλήθειας. Γι' αυτό κι η ελευθερία η σχετική με αυτόν δεν είναι φορτική... Κάθε α. είναι ισχυρότερη και πιστοτέρα του αποδεικνυμένου..Τίποτε δεν είναι ισχυρότερο της αλήθειας, ούτε πιστότερο, ώστε ο ζητών απόδειξη για αυτή είναι όμοιος με τον θέλοντα να αποδειχθούν με τον λόγο αυτά, που φαίνονται στις αισθήσεις (Περί Αναστ.3)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ: Σύμφωνα με τους αιρετικούς, οι απόστολοι δίδαξαν με υποκρισία ανάλογα με την δεκτικότητα των ακροατών και τις απαντήσεις τις έδιναν ανάλογα με τις αντιλήψεις όσων ρωτούσαν..Μια τέτοια συμπεριφορά δεν είναι ανθρώπων που θεραπεύουν ούτε εκείνων που δίνουν ζωή αλλά αυτών, που προκαλούν βαριές αρρώστιες κι αυξάνουν την άγνοιά τους... Πώς θα ανακτήσουν τις δυνάμεις τους οι άρρωστοι; Πώς θα μετανοήσουν οι αμαρτωλοί;... Η άγνοια, που είναι μητέρα όλων καταργείται με την γνώση... Ο Κ μιλούσε σύμφωνα με τη σωτηριώδη διδασκαλία, χωρίς υποκρισία και προσωποληψία (Βιβλ.3:5)... Εφόσον κήρυτταν αντίθετα προς όσους διαφωνούσαν, γ'αυτό κι έπαθαν (Βιβλ.3:12:13). Συμπεριφέρονταν με ευσέβεια έναντι των διατάξεων του Μωσαικού Νόμου, αποδεικνύοντας ότι είναι από τον ένα και αυτό Θ. Οι α. ήταν ιερείς (Βιβλ.4:8).

ΑΡΕΤΗ: Ηράκλειτος: 'Όποιοι αναζητούν χρυσάφι, σκάβουν πολύ χώμα, και βρίσκουν λίγο χρυσάφι'. Όσοι όμως σκάβουν το συγγενικό μέταλλο του πραγματικού χρυσού, θα

βρούν το πολύ μέσα στο λίγο'.. 'Μακρύς κι ανηφορικός δρόμος οδηγεί σε αυτήν και τραχύς στην αρχή. Όταν φτάσει όμως στην άκρη, έπειτα γίνεται εύκολος από δύσκολος, που ήταν'. (Στρωματείς, 451)

ΑΣΜΑ ΚΑΙΝΟ: Πρόσεχε ποιά δύναμη είχε το άσμα το καινό. Παρήγαγε ανθρώπους από λίθους κι ανθρώπους από θηρία. Όσοι κατά τα άλλα ήσαν νεκροί, οι αμέτοχοι της αληθινής ζωής, αναβίωσαν με το που έγιναν ακροατές του άσματος. Κόσμησε τούτο το σύμπαν επιμελώς κι έφερε σε συμφωνία τη διαφωνία των στοιχείων, για να καταστήσει τον κόσμο μια συνολική αρμονία. Άφησε τη θάλασσα απολυμένη και την εμπόδισε να ανεβεί στη γη, την γη πάλι την στερέωσε επιπλέουσα και την έπηξε σαν όριο της θάλασσας. Επίσης και την ορμή της φωτιάς την μαλάκωσε με τον αέρα σαν να ανέμιξε τον Δώριο ήχο με τον Λύδιο και τιθάσευσε την σκληρή ψυχρότητα του αέρα με την εμπλοκή της φωτιάς, συνθέτοντας αρμονικά τούτους τους ψηλούς των όλων φθόγγους. Αυτό είναι το άσμα το ακήρατο, το έρεισμα των όλων και αρμονία των πάντων, αφού απλώθηκε από τα μέσα στα πέρατα.. Ο προερχόμενος από τον Δαβίδ, που υπήρχε και προ αυτού, ο Λόγος του Θ., περιφρονώντας τη λύρα και την κιθάρα, τα άψυχα όργανα, συνάρμοσε τούτο τον κόσμο και μάλιστα και τον μικρόσκοπο, τον ά., την ψυχή και σώμα του με το άγ.Πνεύμα, και ψάλλει στο Θ. με το πολύφωνο όργανο και εφυμνεί με όργανο τον ά. 'Εσύ είσαι πράγματι κιθάρα κι αυλός και ναός για μένα', κιθάρα κατά την αρμονία, αυλός κατά το Πνεύμα, ναός κατά το Λόγο, ώστε η πρώτη να παίζει, ο αυλός να εμπνέει κι ο ναός να κωρεί τον Κ...Ο Κ. επεξεργάσθηκε τον ά. κατ'εικόνα του καλό έμπνοο όργανο. Και βέβαια κι αυτός είναι όργανο του Θ. παναρμόνιο, εμμελές κι άγιο, σοφία υπερκόσμια, ουράνιος Λογος. Τί θέλει λοιπόν το όργανο, ο Λόγος του Θ., ο Κύριος και το άσμα το καινό; Να καθαρίσει τα μάτια των τυφλών και να ανοίξει τα αυτιά των κωφών..Είναι φιλόανθρωπο το όργανο του Θ. Ο Κύριος ελεεί, παιδεύει, προτρέπει, νουθετεί, σώζει..Η κακία τρέφεται με τη φθορά των α. ενώ η αλήθεια, σαν την μέλισσα, χωρίς να καταστρέφει, αγάλλεται μόνο με τη σωτηρία των α. Έχεις λοιπόν την υπόσχεση, έχεις την φιλοανθρωπία. Μετάλαβε τη χάρη. Να μην θεωρήσεις το άσμα το σωτήριο, νέο με την έννοια ενός νέου σκεύους ή σπιτιού, γιατί υπήρχε 'προ του εωσφόρου' και 'εν αρχή ην ο Λογος'..Είναι αίτιος του ότι υπήρξαμε από παλιά (γιατί ήταν μέσα στο Θ.) και του ότι υπήρξαμε αγαθοί (αφού τώρα φανερώθηκε στους α.), αυτός ο ίδιος ο Λόγος..κι αφού μαζί με την πλάση χορήγησε στην αρχή το ζην, ως δημιουργός, όταν φανερώθηκε δίδαξε το 'ευ ζην' ως δάσκαλος, ώστε έπειτα να χορηγήσει ως Θ. το αεί ζην..Το πονηρό ερπετό ακόμη και τώρα γοπιτεύοντας καταδουλώνει και κακοποιεί τους α., τιμωρώντας τους σαν τους βαρβάρους, που όπως λέγεται δένουν τους αιχμαλώτους τους με νεκρά σώματα, μέχρις ότου σαπίσουν μαζί με αυτά. Ο πονηρός αυτός τύρρανος και δράκοντας, όσους κατορθώσει να σφετερισθεί εκ γενετής, περισφίγγοντάς τους με λίθους και ξύλα κι αγάλματα κι άλλα παρόμοια είδωλα, με τον άθλιο δεσμό της δεισιδαιμονίας, τους κατεβάζει στον τάφο και τους θάβει ζωντανούς, μέχρις ότου φθαρούν μαζί με αυτά..Είναι πολύφωνος ο Σωτήρ και πολύτροπος στο έργο της σωτηρίας των α.. Απειλώντας νουθετεί, λοιδορώντας επαναφέρει, θρηνώντας ελεεί, ψάλλοντας παρακαλεί..Πρόδρομος ο Ιωάννης και η φωνή είναι πρόδρομος του Λόγου, φωνή προσκλητήρια ..Ένας είναι ο άνδρας της στείρας, ο γεωργός της ερήμου, αυτός που γέμισε θεία δύναμη και τη στείρα και την έρημο (Προς Έλληνες Α, 41κ.ε.)

ΒΑΠΤΙΣΜΑ: Όπως το ξερό στάρι δεν μπορεί να γίνει φύραμα χωρίς νερό, για να κάνουμε το ψωμί, έτσι ούτε εμείς οι πολλοί θα μπορούσαμε να γίνουμε ένα εν Χριστώ Ιησού, αν δεν υπήρχε το νερό από τον ουρανό. Κι όπως η ξηρά γη δεν καρποφορεί, έτσι και μεις που ήμασταν ξύλο ξερό, δεν θα καρποφορούσαμε ποτέ στη ζωή, χωρίς την άνωθεν βροχή, που έπεσε με το θέλημα του Πατρός. Τα σώματά μας έλαβαν την ενότητα που οδηγεί στην αφθαρσία, κι οι ψυχές μας την ενότητα με το άγ.Πνεύμα. Σε όλη τη γη πέφτει πλέον δροσιά δηλ. το Πνεύμα του Θ., που κατεβαίνει στον Κ...Είναι αναγκαία η δροσιά του Θ. για να μην κατακαούμε ούτε να γίνουμε άκαρποι, κι εκεί που είχαμε κατήγορο, να έχουμε τώρα τον Παράκλητο (Βιβλ.3:17:3). Αφού ξεντύσει τον προσερχόμενο, από την προηγούμενη ζωή του σαν να ήταν φόρεμα κι αφού τον

απελευθερώσει από τις πιο ασήμαντες σχέσεις, που ίσχυαν σε αυτή, τον στήνει γυμνό και χωρίς υποδήματα να κοιτάζει προς την δύση και με το τίναγμα των χεριών να απαρνείται τις σχέσεις με τη σκοτεινή κακία Δεν πρέπει να εγκαταλείψεις μόνον την κακία αλλά να είσαι ανδρείος χωρίς μαλθακότητα, να μην φοβάσαι ποτέ την ολέθρια υποχώρηση σε αυτήν ούτε ποτέ να βρεθείς χωρίς τον έρωτα της αλήθειας μέσα σου. Άλσειψη είναι κλήση στους ιερούς αγώνες. Θα αγωνιστεί βεβαιωμένος για την ελπίδα των καλών επάθλων, υπακούοντας στον αγαθό Κ., και αρχηγό της αθλοθεσίας., ακολουθώντας τα θεία χνάρια του πρώτου από τους αθλητές από αγαθότητα με θεομίμνητα αθλήματα και καταπαλαίοντας ενάντια προς τη θέωση ενέργειες κι υπάρξεις, πεθαίνει μαζί με τον Χ. γαι την αμαρτία...Νέα ρούχα, γιατί το άκοσμο κοσμείται, το άμορφο παίρνει μορφή και παίρνει λάμψη με την θεόμορφη ζωή Η τελική χρίση κάνει τον βαφτισμένο να ευωδιάζει, Η ιερή ολοκλήρωση της θείας γέννησής μας, ενοποιεί όλα τα μέρη της τελετής με το θερακικό πνεύμα (Περί Εκκλησ.Ιεραρχ.23)

ΒΑΣΙΛΕΙΑ: Επειδή ο άνθρωπος αποστάτησε από το Θ., τόσο πολύ εξαγριώθηκε, ώστε και τον συγγενή του ακόμα να τον θεωρεί εχθρό του και να ζεί μέσα σε τόση ανησυχία κι ανθρωποκτονία και πλεονεξία χωρίς φόβο, ενέβαλε ο Θ. τον φόβο των α., αφού δεν ήξερε το φόβο του Θ., ώστε υποταγμένοι στην ανθρώπινη εξουσία και παιδαγωγημένοι από τον ανθρώπινο νόμο να φθάσουν σε κάποιο σημείο δικαιοσύνης και να σωφρονίζονται ο ένας με τον άλλο φοβούμενοι το ξίφος..Η γήινη βασιλεία ορίσθηκε από το Θ. προς όφελος των α., όχι από το διάβολο, που δεν θέλει τα έθνη να βρίσκονται σε πouxία..Οι β. ορίζονται κατάλληλοι προς τους υπηκόους τους (Βιβλ.5:24)..Σεις μπορείτε να φονέψετε, όχι και να βλάψετε..(κοίτα επίσης 45,6). Αν αναμέναμε ανθρώπινη β. θα αρνούμεθα τουλάχιστον να φονευθούμε και θα φρονιζαμε κρυφά να επιτύχουμε τα προσδοκώμενα.. Είμαστε βοηθοί και σύμμαχοί σας στην ειρήνη. Περισσότερο από όλους τους α. εμείς φρονούμε, ότι δεν μπορεί να διαφύγει της προσοχής του Θ. κακούργος.. Αν γνώριζαν αυτά όλοι οι ά., κανείς δεν θα διάλεγε την κακία..γιατί θα γνώριζε ότι πηγαίνει στην αιώνια καταδίκη δια της φωτιάς (Απολ.Α, 11-12) ..Προσκυνούμε μόνο το Θ. Κατά τα άλλα υπηρετούμε ευχάριστα εσάς, παραδεχόμενοι εσάς ως βασιλείς κι άρχοντας α. και ευχόμενοι να βρεθεί μαζί με την βασιλική δύναμη να έχετε και σώφρονα σκέψη...Επειδή σε όλους όσοι έζησαν και συνείδηση παραμένει και κόλαση επίκειται, μην αμελήσετε να πεισθείτε και πιστεύσετε ότι αυτά είναι αληθινά (Απολ.Α, 17-18). Ο β. δεν έγινε για να προσκυνείται αλλά για να τιμάται με νόμιμη τιμή, γιατί δεν είναι Θ. αλλά ά. τεταγμένος υπό του Θ., όχι για προσκυνείται αλλά για να κρίνει δίκαια..Β. είναι το όνομά του..Τίμα τον β. με ευμενή διάθεση υποτασσόμενος σε αυτόν κι ευχόμενος γι'αυτόν. Πράττων τούτο εκτελείς το θέλημα του Θ. (Παρ.24:21) (Προς Αυτόλ.Α,345)

Του βασιλικού ένα μέρος είναι θεικό, δηλ. σύμφωνο με τον Θ. και τον άγιο υιό Του, από τους οποίους χορηγούνται τα αγαθά της γης, και τα εξωτερικά και η τέλεια ευδαιμονία..Το δεύτερο μέρος είναι είδος β. με την καθαρή λογική και θεία διοίκηση και αυτό είναι, που χρησιμοποιεί το θυμοειδές της ψυχής για τη β. Το ένα μέρος του θυμοειδούς είναι φιλόνηικο μόνο, που αυξάνει την δύναμή του να κυριαρχεί. Το άλλο επιδιώκει το καλό, οπότε η ψυχή χρησιμοποιεί το θυμό για το καλό. Τετάρτη και χειρότερη από όλες κατατάσσεται η σύμφωνη με τις επιθυμίες βασιλεία, όπως αυτή του Σαρδανάπαλου..Βασιλιάς είναι λοιπόν, όποιος άρχει σύμφωνα με τους νόμους, όποιος κατέχει την επιστήμη να άρχει σε ανθρώπους, που το επιθυμούν. Τέτοιος είναι ο Κ...Αυτή την τέχνη πήραν οι Έλληνες από τον Μωσά. Όπως οδήγησε εκείνος τους Εβραίους από την έρημο, γυμνάζοντάς τους και παιδεύοντάς τους στην ανδρεία και την καρτερικότητα, για να αποδειχθεί, ότι ήταν καλή η χώρα, έπειτα από την δοκιμή των νομιζομένων δεινών,..έτσι κι ο Μιλτιάδης στην επίθεσή του κατά των Περσών..'Στύλος φωτός για τους Θηβραίους, ο Διόνυσος ο πολύχαρος'. Ο φωτισμένος στύλος εκτός από τη σημασία του ανεικόνιστου, δηλώνει τη σταθερότητα και τη μονιμότητα του Θ. και το αμετάβλητο φως, που δεν παίρνει συγκεκριμένη μορφή (Στρωμ.179 κ.ε.). Όπως λοιπόν οι σοφοί είναι σοφοί ως προς τη σοφία και οι νόμιμοι ως προς το νόμο, έτσι είναι οι βασιλείς ως προς τον βασιλέα Χ. και Χριστιανοί ως προς τον Χ...Ο βασιλικός και πολιτικός άνδρας είναι 'νόμος έμψυχος'. Τέτοιος είναι όποιος τηρεί το νόμο και 'κάνει

το θέλημα του Πατρός' και έχει αναγραφεί απέναντί μας σε ξύλο ορθό και προσφέρεται παράδειγμα θείας αρετής σε όσους έχουν την δύναμη να τον διακρίνουν (Στρωμ.221)... Να μην κολληθεί η ψυχή σου στους δοξασμένους του κόσμου, αλλά να θέλγεις στη συντροφιά των δικαίων και των ταπεινών. Ότι σου συμβαίνει να το δέχεσαι ως καλό, ξέροντας ότι τίποτε δεν γίνεται χωρίς να το επιτρέπει ο Θ. (Διδ.13)...Η βασιλεία του Θ. δεν ανήκει στους α. εκείνους που κοιμούνται και τους δέρνει η βλακεία αλλά την αρπάζουν οι βιαστές..Αυτή είναι η μοναδική καλή βία, να ασκήσεις βία στο Θ. και να αρπάξεις από τον Θ. τη ζωή. Κι αυτός γνωρίζοντας αυτούς που βίαια, ή καλύτερα που βέβαια (σταθερά) αντέχουν, υποχώρησε, υπέκυψε. Γιατί τέτοιες ήττες τις χαίρεται ο Θ. Όπως από την πόρτα μπαίνεις σε μια πόλη, έτσι και στη βασιλεία του Θ. δεν μπορείς να μπείς παρά μόνον δια του ονόματος του Υιού (Παραβ.9, 504)

ΓΑΛΑ: Η πνευματική τροφή είναι γ. γιατί εξαιτίας της χάριτος είναι γλυκιά, ως ζωή είναι θρεπτική κι ως ημέρα Χ. είναι λευκή, ενώ το αίμα του Λόγου έχει φανερωθεί ως γάλα..Η Ε. είναι συγχρόνως παρθένος και μητέρα, ως παρθένος ακήρατη, ως μητέρα τρέφει τα παιδιά της με τον άγ.γάλα, το βρεφικό Λόγο..Ο Λόγος είναι τα πάντα για το νήπιο και πατέρας και μητέρα και παιδαγωγός και τροφείας..και τίποτε δεν λείπει στα παιδιά για την αύξησή τους..Τρέχουμε προς τον αναληπτικό μαστό του Πατέρα, τον Λόγο, που είναι ο μόνος που χορηγεί το γάλα της αγάπης σε εμάς τα νήπια..Μην παραξενεύεσαι όταν λέμε γάλα το αίμα του Κ. ή μήπως αλληγορείται και οίνος αυτό το αίμα; Ουσία του ανθρώπου είναι το αίμα, εαν θεωρηθεί το σπέρμα αφρός αίματος, που θρομβώνει το αίμα της γυναίκας κι ότι η πρώτη τροφή του παιδιού είναι πάλι αίμα. Το γάλα αναμιγνύεται με το νερό, το μέλι (όπως ο Λογος με την φιλανθρωπία), το γλυκό κρασί. (Παιδαγωγός, 6).

ΓΑΜΟΣ: Δεν πρέπει να παίρνει σε γάμο ο καθένας οποιαδήποτε, οποτεδήποτε ούτε με οποιοδήποτε τρόπο κι έτσι απρόσεκτα. Ο γάμος να γίνει για τεκνοποιία και η γυναίκα να είναι όμοιά του και να μην δέχεται με βία από ανάγκη τον άνδρα, που την αγαπά..Ο Πλάτων θέτει το γ. στα εκτός αγαθά, φροντίζοντας για την αθανασία του γένους μας και σαν μια συνέχεια μεταλαμπαδεύεται από παιδιά σε παιδιά. Ο Δημόκριτος αποκλείει το γ. και τα παιδιά, επειδή προκαλούν πολλές πίκρες και αποσπών από τα αναγκαϊότερα όπως κι ο Επίκουρος κι όσοι επιδιώκουν την ηδονή..Αν και όλα αυτά είναι έτσι, ωστόσο φαίνεται πως είναι αισχρό γι'αυτούς ο ά. που πλάστηκε από τον Θ. να είναι ακρατέστερος κι από τα άλογα ζώα, τα οποία δεν έρχονται σε επιμξία με πολλά, όπως τύχει, αλλά με ένα κι ομόφυλό του, όπως τα περιστέρια κι οι φάσσοι και τα τρυγόνια: 'Τέλεις είναι όποιος κάνει ένα όμοιό του'. Πρέπει οπωσδήποτε να κάνουμε γ. για την πατρίδα, για την διαδοχή των παιδιών και για την τελειότητα του κόσμου, όσο εξαρτάται από μας.. Κι οι σωματικές αρρώστιες και τα γηρατειά δείχνουν καθαρά την αναγκαιότητα του γ., τη φροντίδα της γυναίκας, της οποίας αδιάκοπη καρτερικότητα της ξεπερνά την αντοχή των υπολοίπων..Ο Πλάτων προτάζει όποιος δεν έκανε γάμο, να καταβάλλει στο δημόσιο τη διατροφή της γυναίκας.. 'Τον πατέρα τον κάνει ο γάμος όπως και τη μητέρα ο άνδρας'. Μέγιστη ευχή για τον Όμηρο 'άνδρας και σπίτι' με την καλή ομόνοια. Ο γάμος των άλλων είναι μονοιασμένος για την απόλαυση, ενώ εκείνων, που φιλοσοφούν στην ομόνοια σύμφωνα με τον Λόγο, ο οποίος θέλει τις γυναίκες να κοιτάνε το ήθος και τους άνδρες να μην χρησιμοποιούν τις γυναίκες τους σαν ερωμένες αλλά να φροντίζουν το γ. τους, για βοήθεια της ζωής τους και για την άριστη σωφροσύνη..Ο ά. που σπείρεται είναι αιτία να φυτρώνουν τα πάντα..Να υποχωρήσει λοιπόν κανείς στα πάθη είναι η έσχατη δουλεία, όπως το να τα υποτάξει η μόνη ελευθερία..Με τον Κ. να σηκώνονται οι έγγαμοι από τον ύπνο και να πηγαινούν στον ύπνο με ευχαριστία και προσευχές..Μοιχή θεωρείται όχι μόνο η γυναίκα αλλά και ο άντρας, που την δέχεται (Στρωμ.341-3)..Λέγει ο Επιφάνης: 'Η δικαιοσύνη του Θ. είναι μια κοινωνία με ισότητα. Εκτεταμένος ο ουρανός ίσος σε κάθε κατεύθυνση, περιέχει κυκλικά τη γη..Και τον ήλιο ο Θ. τον σκορπίζει ίσο σε όλους. Έτσι και την γυναίκα!..Την επιθυμία την έβαλε έντονη και σφοδρότερη στα αρσενικά γαι τη διατήρηση των ειδών'..Αυτοί συναθροιζόμενοι σε δειπνα (γιατί δεν είναι 'αγάπες') άνδρες και γυναίκες μαζί, αφού κορεσθούν άφθονα με τα ερωτικά φαγητά, βγάζοντας από την

μέση αυτό το φως, που ντρόπιαζε την πορνική τους διακαιοσύνη, με το αναποδογύρισμα του λύχνου συνευρίσκονται, όπως θέλουν και με όποιες θέλουν. Αυτά κάνει ο Καρποκράτης παρερμηνεύοντας τον Πλάτωνα, που λέει οι γυναίκες να είναι κοινές, αλλά πριν το γάμο, όπως το θέατρο στους θεατές..Οι Μαρκιωνίτες γίνονται εγκρατείς όχι από την θέλησή τους αλλά από έχθρα προς τον ποιητή τους και παρ'όλα αυτά χρησιμοποιούν τροφές κτιστές κι αναπνέουν τον αέρα του δημιουργού τους, που είναι δικά του και ζούνε μέσα στα δικά του..Ο Ηράκλειτος λέει 'Αφού έρθουν στη ζωή θέλουν να πεθάνουν ή καλύτερα να αναπαύονται κι αφήνουν παιδιά για να πεθαίνουν'.., η Σίβυλλα 'Ανθρωποι θνητοί και από σάρκα, είστε ένα μηδέν'..'Τίποτε πιο κακότυχο από τον ά. δεν γέννησε η γης' 'Ποιός ξέρει αν η ζωή είναι θάνατος, κι ο θάνατος ζωή;' (Ευρυπίδης)..Το σώμα είναι ο τάφος της ψυχής..Θάνατος είναι όσα βλέπουμε όταν ξυπνήσουμε και ύπνος όσα βλέπουμε κοιμώμενοι' (Πυθαγόρας)... 'Από τους θνητούς κανείς δεν είναι καλότυχος, γιατί δεν γεννήθηκε ά. χωρίς λύπη' . Οι πυθυγόρειοι, μολονότι σταματούν τη συνέρευση μετά την παιδοποιία, δεν τρώνε κουκιά γιατί να μην προκαλέσουν στειρώση..Αυτοί, (που ζούν πανσεξουαλιστικά) καταρχήν δεν κάνουν αυτό, που θέλουν, γιατί είναι πολλά τα εμπόδια στις επιθυμίες τους και τις απόπειρές τους κι όσα κάνουν δεν τα κάνουν σαν βασιλιάδες αλλά σαν δαρμένα κορμιά, γιατί λαθραία μοιχεύουν..Πώς λοιπόν είναι ελεύθερη η ακράτεια και η αισχρολογία; 'Καθένας, που αμαρτάνει είναι δούλος'..Μερικοί λένε, ότι ο ά. μέχρι τον ομφαλό είναι θεικότερος και κάτω από αυτόν, τιποτένιος..Η όρεξη όμως δεν είναι του σώματος. Ας γίνεται με το σώμα!..'Όταν μαι επιθυμία υπηρετείται για την απόλαυση, τρέφεται και ζωοποιείται, ενώ όταν εμποδίζεται μαραίνεται. Και πώς είναι δυνατό να ηττηθεί κανείς από τις σωματικές ηδονές και να εξομοιωθεί με τον Κ. και να έχει γνώση του Θ.; Γιατί σε κάθε ηδονή, προηγείται η επιθυμία και επιθυμία είναι κάποια λύπη και φροντίδα, που ποθεί κάτι που της λείπει 'Εκτός από τη ντροπή δοκιμάζουν και πόνο' ..Όταν είναι καθαρός ο νους και απαλλαγμένος από κάθε κακία, γίνεται κατά κάποιο τρόπο δεκτικός της δύναμης του Θ., επειδή ορθώνεται μέσα του η θεία εικόνα..Το να αγνοούμε το Θ. το κάνει ο τρόπος της ζωής..Δεν είναι ποτέ δυνατό να συμφωνήσει το αγαθό, που προέρχεται από την ηδονή με εκείνο, που είναι αγαθό από μόνο του'Αν συναναστηθήκατε με το Χ. ζητάτε τα άνω, κι όχι τα επίγεια':..Το δέντρο είναι γνωστό από τους καρπούς του (τη ζωή), κι όχι από τα λουλούδια του (τα λόγια). Η γνώση δεν είναι ψιλά λόγια, αλλά θεία επιστήμη, κι ότι είναι το μάτι στο σώμα είναι η γνώση στο νου...Πώς λένε ότι η συνουσία είναι μιαρή, αυτοί, που έλαβαν την ύπαρξή τους από συνουσία; 'Όσοι αγιάσθηκαν, άγιο είναι και το σπέρμα τους...Αν έχουν αναστηθεί και γι'αυτό δεν παντρεύονται, τότε ούτε να τρώνε, ούτε πίνουν..και οι μάγοι λαιρεύουν τους δαίμονες κι απέχουν από τα αφροδίσια. Κι όπως η ταπεινοφροσύνη είναι πραότητα κι όχι ταλαιπωρία του σώματος, έτσι κι η εγκράτεια είναι αρετή της ψυχής, που είναι κρυμμένη..Ο Κ. δεν έκανε γ. γιατί είχε νύφη του την Εκκλησία, και δεν ήταν κοινός ά. για να χρειασθεί βοηθό, ούτε να κάνει παιδιά.. Ούτε ο ευνουχισμός είναι αρετή (αφού γίνεται και στον αθλητισμό, στους Βραχμάνες, Σεμνούς Ινδούς) αν δεν γίνει από αγάπη στον Χ...Ο Πέτρος κι ο Φίλιππος έκαναν παιδιά κι ο Φίλιππος πάντρεψε τις κόρες του. Κι ο Παύλος αναφέρει τη σύζυγό του, την οποία είχε σαν αδερφή και κατηχούσε τον γυναικωνίτη.. Να μην θεωρεί κανείς αμάρτημα το γ., τον σύμφωνο με τον Λόγο, αν δεν θεωρεί πίκρες την ανατροφή των παιδιών, επειδή αποσπά από τα θεία, γιατί πολλοί θεωρούν πίκρα την ατεκνία..Η ευχαρίστηση όταν συνοδεύεται από σωφροσύνη δεν βλάπτει..Βλέπω ότι όσοι με πρόφαση το γ. τήρησαν αποχή, όχι σύμφωνα με την αγία γνώση, γλίστρησαν στην μισανθρωπία κι εξαφανίστηκε από αυτούς η αγάπη, ενώ όσοι κυριεύθηκαν από αυτόν κι επιδόθηκαν στην απόλαυση της ηδονής έγιναν παρόμοιοι με τα κτήνη..Πουθενά η Γραφή δεν αρνείται το γ. 'Να μην καλέσετε άλλο Πατέρα στη γη' δηλ. να μην θεωρείστε ως αίτιο της ύπαρξής σας τον πατέρα σας, αλλά ως συναίτιο ή μάλλον υπηρέτη της γέννας σας... Ο Επίσκοπος πρέπει να είναι προηγουμένως δοκιμασμένος στην οικογένειά του (Α'Τιμ.3:2)...Μία αμαρτία υπάρχει και είναι όχι ο γ. αλλά η πορνεία..Ο Αδάμ αμάρτησε γιατί επιθύμησε το γ. νωρίτερα..(Στρωματ.345-437)..Ο Πέτρος μόλις είδαν την γυναίκα του να την πηγαίνουν στο μαρτύριο της είπε: 'Θυμήσου εσύ τον Κ.' (Στρωμ.7,11,417) Αληθινός άνδρας δεν αποδεικνύεται κανείς με την επιλογή του μοναχικού βίου αλλά εκείνος νικά

τους άνδρες όποιος δοκιμασθεί στον γ. και στην απόκτηση παιδιών ..και γίνει ακώριτος στην αγάπη του Θ. (Στρωμ.7,12,427)

ΓΕΝΝΗΣΗ: Υποσχέθηκε ότι ο Βασιλιάς θα έλθει από τον καρπό της κοιλιάς του -κάτι που είναι χαρακτηριστικό της εγκύου παρθένου- κι όχι από τον καρπό των αιδοίων του ούτε από τον καρπό των νεφρών, που είναι γνώρισμα του άνδρα που γεννά και της γυναίκας, που συλλαμβάνει από τον άνδρα..Η προφητεία εκπληρώθηκε στην εκ Παρθένου Μαρίας γέννηση..Όσοι αλλάζουν το χωρίο του Ησαία ως εξής 'Ίδού η νεάνις' και θέλουν να είναι ο Ιησούς γιός του Ιωσήφ αλλάζουν την υπόσχεση που έδωσε ο Θ. στο Δαβίδ, ότι από τον καρπό της κοιλιάς του θα αναστήσει 'κέρας', δηλ. τη βασιλεία του Χ...Τί το σπουδαίο ή πιο σημείο θα γινόταν με το ότι η νεάνις θα γεννούσε συλλαμβάνοντας από άνδρα, όπως με όλες τις γυναίκες που γεννούν; Επειδή επρόκειτο να γίνει παράδοση γέννηση με τη βοήθεια του Θ. έγινε κι η παράδοση γέννηση από την Παρθένο (λίθος χειρόγραμτος)..Ο πρόγονος άλλωστε του Ιωσήφ Ιεχονίας έχει χάσει τη βασιλεία και υπόκειται σε κατάρα κι επιτίμιο..Γι'αυτό ειπώθηκαν αυτά για τον Ιεχονία, επειδή γνώριζε εκ των προτέρων το αγ.Πνεύμα, όσα λέγουν οι κακοί δάσκαλοι και για να μάθουν ότι ο Ιησούς δεν θα γεννηθεί από το σπέρμα του, δηλ. από τον Ιωσήφ. Όπως με την ανυπακοή του ενός ανθρώπου εισήλθε η αμαρτία και με την αμαρτία κυριάρχησε ο θάνατος, έτσι και με την υπακοή του ενός ανθρώπου η δικαίωση, που εισήλθε καρποφόρησε τη ζωή για τους α. που είχαν παλιά πεθάνει. Ο πρωτόπλαστος Αδάμ έλαβε την ύπαρξή του από την ακατέργαστη γη, που μέχρι τότε ήταν παρθένος και πλάσθηκε με το χέρι του Θ. δηλ. το Λόγο του..Έτσι αυτός που είναι Λόγος του Θ., ανακεφαλαιώνοντας στον εαυτό του τον Αδάμ, από τη Μαρία, που ήταν μέχρι τότε Παρθένος..Αν ο πρώτος Αδάμ ελήφθη από τη γη και τον έπλασε ο Θ., έπρεπε κι αυτός, που ανακεφαλαίωσε τον α. στον εαυτό του..να έχει την ίδια ακριβώς ομοιότητα ως προς τη γ. του. Γιατί δεν ξαναπήρε ο Θ. κώμα; Για να μην γίνει άλλη πλάση ούτε να είναι άλλο αυτό, που σώζεται αλλά να ανακεφαλαιωθεί ο ίδιος ά., διατηρουμένης της ομοιότητος (Βιβλ.3:21)..Ο Θ. πρωτύτερα έπλασε τον ψυχικό ά. για αν σωθεί από τον πνευματικό. Επειδή προουπήρξε αυτός, που σώζει, έπρεπε να υπάρχει κι αυτό, που θα σωζόταν(Βιβλ.3:22). Αν η γένεση είναι κακό, ας πουν οι βλάσφημοι, ότι ο Κ. που προήλθε από τη γέννηση, βαρύνεται από το κακό καθώς κι η Παρθένος, που τον γέννησε..Βλασφημούν το θέλημα του Θ. και το μυστήριο της δημιουργίας!..Είναι άγια η γένεση, χάριν της οποίας υπάρχει ο κόσμος, οι ουσίες, οι φύσεις, οι άγγελοι, οι ψυχές, ο νόμος του Θ. Ο γ. είναι το δέντρο της γνώσης αν δεν παραβαίνουμε τους νόμους του γάμου..Αν η ψυχή ήταν εχθρός του σώματος ο Κ. δεν θα θεράπευε το τελευταίο, εξασφαλίζοντάς του την υγεία(Στρωμ.437-9).

ΓΕΝΕΤΗΣΙΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟ: Ονομάσθηκε αιδούο, διότι περισσότερο από κάθε άλλο μέρος του σώματος πρέπει να το χρησιμοποιούμε με αιδώ. Γιατί η φύση, όπως και οι τροφές, έτσι και με τη νόμιμη συνουσία, μας επέτρεψε ότι είναι οικείο και χρήσιμο και ευπρεπές. Επέτρεψε να επιθυμούμε την παιδοποιία. Όσοι όμως υπερβάλουν, αντινομούν στην κατά φύση διαγωγή, βλάπτοντας τους εαυτούς τους κατά τις παράνομες συνουσίες. Να μην ενώνεσαι ποτέ ερωτικώς με τους νέους σαν να επρόκειτο με γυναίκες: 'Να μην ρίχνεις το σπέρμα σε πέτρες και λίθους, γιατί δεν μπορεί να ριζώσει εκεί, ώστε να καταστήσει γόνιμη τη φύση του'. (Πλάτ.Νόμοι 8,838).. Μπορούμε να αντιληφθούμε από τη συνουσία ότι τα νεύρα σαν στημόνια χαλαρώνουν και σπάζουν κατά την έντασή τους. Και μάλιστα αυτή η πράξη σκορπίζει *μια ομίχλη στα αισθητήρια*, ενώ κόβει και τους τόνους. Τούτο είναι σαφές στην περίπτωση των αλόγων ζώων και των ασκουμένων σωμάτων. Οι ά. απέχοντις από τα ερωτικά νικούν τους αντιπάλους στους αγώνες, ενώ τα ζώα απομακρύνονται από την επίβαση ελκόμενα, στερημένα εντελώς δύναμη και ορμή.. '*μικρή επιληψία*' και ανίατη νόσος (Δημόκριτος από τα Άβδυρα).. Όλος ο ά. αποσπάται κατά την διάρκεια της αποβολής σπέρματος με την συνουσία..Όχι να ασελγείτε..σαν να έχετε γεννηθεί για τη συνουσία..Υβρη της φύσεως η αποφυγή τεκνογονίας. Γάμος είναι η επιθυμία της παιδοποιίας όχι η άτακτη έκκριση αίματος, η παράνομη και παράλογη...Η ένωση είναι τόσο ποθεινότερη όσο αραιότερη....Αγάπη, που αναγνωρίζει ότι ολισθαίνει στη συνουσία, λίγο μόνο ανθίζει και γερνάει με το σώμα,

πολλές φορές και προτύτερα, αφού μαρανθεί η επιθυμία, όταν οι πορνικές ηδονές ατιμάζουν την έγγαμη σωφροσύνη.. Πολλές φορές η αγάπη μετατρέπεται σε μίσος, όταν ο κόρος αντιληφθεί την κατάκριση (Παιδαγωγός, Β,10).. Ομοίως κι οι νεότεροι αν μένουν άμεπτοι σε όλα, πριν από όλα έχοντας έγνοια να μένουν αγνοί και χαλιναγωγώντας τον εαυτό τους μπροστά σε κάθε κακό. Είναι ωραίο να αναχαιτίζει κανείς τον εαυτό του μπροστά στις επιθυμίες του κόσμου, διότι κάθε επιθυμία κατά του πνεύματος στρατεύεται και ούτε πόρνοι, ούτε μαλακοί, ούτε αρσενοκοίτες θα κληρονομήσουν την βασιλεία του Θ. (Πολυκ. Προς Φιλαδ.) Η γ. αποσκοπεί στην αθανασία του θνητού (Αθηναγ.Περί Αναστ.261)

ΠΙΟΣ: Κατά φύση είμαστε όλοι γιοί του Θ. Κατά την υπακοή όμως στην διδασκαλία του, δεν είμαστε όλοι γιοί του Θ. αλλά όσοι πιστεύουν και κάνουν το θέλημά του. Οι άλλοι είναι γιοί του διαβόλου..Όσοι δεν υπακούουν τους αποκηρύσσει και παύουν να είναι παιδιά του (Βιβλ.4:41).

ΓΛΩΣΣΑ (κήρυγμα): Είπαμε πολλές φορές ότι δεν ασκηθήκαμε, ούτε προσπαθούμε να εκφραστούμε ελληνικά, γιατί αυτό είναι ικανό να απομακρύνει τους πολλούς από την αλήθεια, ενώ το πραγματικό φιλοσόφημα δεν θα ωφελήσει στη γλώσσα τους ακροατές, αλλά στη γνώμη. Δεν πρέπει όποιος σέβεται την αλήθεια, να συνθέτει τη φράση του με επίβουλη σκοπιμότητα και φροντίδα πολλή, αλλά να ονομάζει μόνο αυτό που θέλει. Γιατί όσοι καταπιάνονται με τις λέξεις και ασχολούνται με αυτές, τους ξεφεύγουν τα πράγματα. Γνώρισμα του γεωργού είναι να κοπεί χωρίς να πληγωθεί το τριαντάφυλλο, που φύεται μέσα στα αγκάθια, και του τεχνίτη να βρεί μέσα στη σάρκα του στρειδιού το παραχωμένο μαργαριτάρι..Αν λοιπόν ποθεί κανείς, που ασχολείται θεωρητικά με τις ομοιότητες, μέσα στα πολλά πιθανά, που είναι ελληνικά να βρεί το αληθινό, όπως κάτω από το προσωπίο το αληθινό πρόσωπο, θα το επιτύχει άμα ψάξει πολύ (Στρωμ.205)

ΓΝΩΣΗ: Ο Κ. μας δίδαξε ότι κανείς δεν μπορεί να γνωρίσει το Θ. αν δεν μας διδάξει ο Θ.. Δηλ. χωρίς το Θ. δεν γνωρίζουμε τον Θ. Κι η γνωριμία με το Θ. είναι θέλημα του Πατρός. Θα τον γνωρίσουν κι αυτόν όσοι τους τον αποκαλύψει ο Υιός.. Σε όλους λοιπόν αποκαλύφθηκε ο Πατήρ διότι σε όλους φανέρωσε το Λόγο. Και πάλι ο Λόγος έδειχνε σε όλους τον Πατέρα και τον Υιό. Και γι'αυτό είναι δίκαιη η κρίση του Θ. πάνω σε όλους..Ο Υιός είναι η γνώση του Πατρός. Αλλά η γνώση του Υιού είναι εν τω Πατρί κι αποκαλύφθηκε δια του Υιού..Απ'αρχής συμπαριστάμενος ο Υιός στο πλάσμα του, αποκαλύπτει σε όλους τον Πατέρα, σε όσους θέλει κι όποτε θέλει και όπως θέλει ο Πατήρ (Βιβλ.4:6). Οι Ιουδαίοι νόμισαν ότι χωρίς τον Λόγο, μπορούν να γνωρίσουν τον Πατέρα. Αγνοούν τον Θ. που μίλησε με ανθρώπινη μορφή στον Αβραάμ και πάλι στον Μωυσή. (Βιβλ.4:7). Η γνώση του Θ. ανανεώνει τον ά. (Βιβλ.5:12:4)...Όπως με την πείρα καταλύεται η απειρία και με τον πόρο η απορία, έτσι και με τον φωτισμό εξαφανίζεται το σκοτάδι. Το σκοτάδι είναι η άγνοια, κατά την οποία περιπίπτουμε στα αμαρτήματα, αμβλυωπώντας σχετικά με την αλήθεια. Αρα η γνώση είναι φωτισμός, που εξαφανίζει την άγνοια κι εναποθέτει διορατική ικανότητα..Το βάφτισμα είναι ζύπνημα (βγαίνει η τσίμπλα των κακών), διυλιστήριο των αμαρτημάτων κι ελαττωμάτων, τρέξιμο προς το αίδιο φως (Παιδαγ.5:31-2)..Στην Γραφή η γνώση λέγεται η συνέρευση...Όσο περισσότερη γ. αξιωθήκαμε, τόσο μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουμε (Κλήμ. Α, 115)..Μην αλείφεσθε με την δυσωδία της διδασκαλίας του αιώνας τούτου, μήπως σας πάρει από την προκείμενη ζωή και σας αιχμαλωτίσει. Γιατί να μην είμαστε όλοι φρόνιμοι, αφού λάβαμε την γνώση του Θ., η οποία είναι ο Ι.Χ.; (Εφεσ. 173)...Μερικοί, που γεννήθηκαν θυμώδεις κάνουν έργα όμοια με τους ανδρείους, υπομένουν δηλ. τα βασανιστήρια, όχι με τον ίδιο λόγο και πρόθεση με τον γνωστικό, γιατί δεν έχουν την αγάπη, που τη γεννάει η γνώση. Οποιαδήποτε πράξη κάνει κανείς με γνώση είναι ορθή ενώ χωρίς γ. κακή..Ο Ιωσήφ γυμνώθηκε από την αμαρτία, ντύθηκε όμως την κοσμιότητα της συμπεριφοράς (Στρωμ.7,11,413). Η γνώση είναι ένα είδος λογικού θανάτου, που αποχωρίζει την ψυχή από τα πάθη και την οδηγεί στη ζωή των καλών πράξεων, για να πεί τότε με παρρησία προς τον Θ.: 'Ζώ όπως θέλεις' κι όχι όπως οι άλλοι που δεν προτιμούν όσα τους συμφέρουν αλλά όσα τους ευχαριστούν.

(Στρωμ.7,12,427)...Αμέσως από την αρχή πρέπει να καταθέσουμε στην ψυχή μας το μέγιστο και κορυφαίο των κορυφαίων από τα μαθήματα για τη ζωή, τη γνώση δηλ. του αιώνιου Θ. και δωρητή των αιώνιων και πρώτον και υπέρτατον και ένα και αγαθό Θ...Αυτή είναι η αμετάβλητη κι ασάλευτη αρχή της ζωής, η γνώση του Θ. , που υπάρχει αληθινά και που μας δωρίζει τα αληθινά, δηλ. τα αιώνια από τον οποίο μπορούν να λάβουν και τα άλλα το είναι και την παραμονή σε αυτό. Γιατί η γνώση αυτού είναι θάνατος, ενώ η επίγνωσή του, η φιλία του, η αγάπη κι η εξομοίωση με αυτόν είναι η μόνη ζωή (Τις ο σωζόμε.537)

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ: Το γυμναστήριο είναι αναγκαίο για τα παιδιά..Οι ασκήσεις έχουν κάποια χρησιμότητα στη υγεία των νέων καθώς προκαλούν ζήλο και φιλοτιμία όχι μόνον για την επιμέλεια της ευεξίας αλλά και της ευψυχίας..χωρίς όμως να αποσπά από τα ανώτερα έργα. Ούτε πρέπει να εξαιρέσουμε τις γυναίκες από την σωματικά άσκηση (εριουργία, υφαντική). Οι Γραφές μας προσφέρουν πλούσια παραδείγματα λιτότητας αυτεργίας και ασκήσεων (ο Ιακώβ ποιμάνει, οι μαθητές ψαράδες).. Την πάλη την εγκρίναμε για την έκκριση των ανδρικών ιδρώτων..Όπως οι κόποι πρέπει να προηγούνται του γεύματος, έτσι κι ο υπέρμετρος κόπος είναι κάκιστος, κοπιαστικός και νοσοποιός (Παιδαγ.3,10, 325).. Οι καλύτεροι κι υγιεινότεροι τρόποι ζωής καταπονώντας τα σώματα καλλιεργούν το γνήσιο και μόνιμο κάλλος, καθόσον το θερμό ελκύει προς τον εαυτό του όλη την ικμάδα και το ψυχρό πνεύμα..Στο ακίνητο σώμα η τροφή, που φαγώθηκε δεν αφομοιώνεται αλλά απορίπτεται.. Από δω ορμώνται οι λαγνείες, όταν το περίσσευμα ρέει στα γεννητικά όργανα. Γι'αυτό πρέπει με σύμμετρες κινήσεις να λειώνεται η αφθονία και να ανακύνεται η πέψη, δια της οποίας ερυθραίνεται το κάλλος. (Παιδαγ.3,11,65-66).

ΓΥΝΑΙΚΑ: Αν ένας είναι ο Θ. και για τα δύο φύλα κι ένας ο Παιδαγωγός, τότε μία και γι'αυτούς είναι η Εκκλησία, μία η σωφροσύνη, μία η αιδημοσύνη, κοινή η τροφή ..η σωτηρία κοινή, κοινή κι η αρετή κι η αγωγή. Σε τούτο μόνο τον αιώνα νυμφεύονται..όχι όμως και σε κείνο τον αιώνα..που τα έπαθλα απόκεινται όχι σε άρρεν και θήλυ αλλά σε άνθρωπο, απαλλαγμένο από τη διχαστική επιθυμία (Παιδαγωγός4:10). Εάν δεις τη γυναίκα σου να σε απατά και αυτή μετανοιώσει, να την δεχτείς (Ποιμήν, Εντολ.4,382)

ΔΑΣΚΑΛΟΣ: Αυτοί που καυχώνται ότι έχουν παραλάβει την αλήθεια των Ελλήνων ως μας πούν από ποιόν την έμαθαν κι αλαζονεύονται. Από τον Θ. βέβαια δεν θα μπορούσαν να πούνε, γιατί παραδέχονται ότι την έμαθαν από α. Κι αν είναι έτσι, ή την έμαθαν από τον εαυτό τους και την έμαθαν αργά, όπως βέβαια και καυχώνται φουσκώνοντας μερικοί από αυτούς από αλαζονεία ή από άλλους όμοιους. Αλλά δεν είναι φερέγγιοι δάσκαλοι οι ά. που μιλούν για τον Θ., επειδή είναι ά...Έπειτα εκείνος, που δεν μπορεί να πεί την αλήθεια για τον εαυτό του, άραγε δεν θα γίνει πολύ περισσότερο πιστευτός μιλώντας για τον Θ; Γιατί όσο α. υπολείπεται σε δύναμη από τον Θ., τόσο κι ο λόγος του γίνεται πιο αδύναμος, ακόμα κι αν αναφέρεται στον Θ. τον ίδιο, αλλά στα σχετικά με τον Θ. και τον θείο λόγο. Είναι ασθενής από τη φύση του ο ανθρώπινος λόγος κι αδύνατος να εκφράσει τον Θ., δεν λέω να πεί το όνομά του..ούτε να μιλήσει για την ουσία του, γιατί αυτό είναι αδύνατο, αλλά να μιλήσει για την δύναμη και τα έργα του Θ. Αν και βέβαια, προβάλλοντας ως δάσκαλό τους τον Θ., μόλις που φτάνουν στην έννοια του Θ. με τη βοήθεια και της χάριτος για την οσιδήποτε επίγνωση και με το οποίο θέλημα του αγ.Πνεύματος συνηθίζουν στην θεωρία του αγ.Πνεύματος..Μόνον λοιπόν η δικιά μας σοφία είναι θεοδίδακτη..Και την ελληνική φιλοσοφία αν ο οποιοσδήποτε άρχοντας την εμποδίζει, εξαφανίζεται αμέσως, την δικιά μας όμως διδασκαλία από τότε, από την πρώτη αναγγελία της, την εμποδίζουν βασιλιάδες μαζί και τύρρανοι κι οι τοπικοί άρχοντες με όλους τους πληρωμένους τους και με άπειρους α., καταπολεμώντας μας και προσπαθώντας με όση δύναμη έχουν να μας σταματήσουν. Αυτή όμως ανθεί όλο και περισσότερο. Δεν πεθαίνει δηλ. σαν ανθρώπινη διδασκαλία, ούτε μαραίνεται σαν μια δίχως δύναμη δωρεά (γιατί καμιά δωρεά του Θ. δεν είναι χωρίς δύναμη), αλλά παραμένει ανεμπόδιστη, αν και έχει προφητευθεί ότι θα

καταδιωχτεί έως τέλος: 'όσα γράφει ο ποιητής, όντας ένθεος και διακατεχόμενος από ιερό πνεύμα είναι πολύ καλά' (Δημόκριτος)..Για τους προφήτες του παντοκράτορα Θ. δεν θα εκπλαγεί ακνείς που έγιναν όργανα της θείας φωνής; (Στρωμ.6,18,331)

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ-ΑΡΙΘΜΟΙ: σύμφωνα με την εικόνα του ουρανού, περιέχει τον ήλιο, τη σελήνη, τα άστρα, τα σύννεφα, το φως, τον αέρα, το νερό, τον άνεμο, το σκότος, τη φωτιά. Αυτός είναι ο φυσικός δεκάλογος του ουρανού. Η εικόνα της γης περιέχει τους α. τα ζώα, τα ερπετά, τα θηρία, από τα υδρόβια τα ψάρια και τα κήτη, από τα φτερωτά τα σαρκοβόρα κι όσα τρέφονται χωρίς βία κι από τα φυτά τα καρποφόρα και τα άκαρπα. Κι η κιβωτός, που τα χώρεσε είναι η γνώση κι η σοφία των θείων και των ανθρωπίνων πραγμάτων. Υπάρχει 10άδα και στον ά.: οι 5 αισθήσεις, φωνή, η γεννητική δύναμη, η πνευματική δύναμη, το ηγεμονικό της ψυχής και το χαρακτηριστικό του αγ.Πνεύματος, που έρχεται με την πίστη..Σε 6 μέρες ολοκληρώνεται η δημιουργία κι η τροπή του ηλίου και το έμβρυο, κι οι πυθαγόρειοι θεωρούν τέλειο τον 6 (αρσενικό 3*θηλυκό 2) κι οι γεικότερες κινήσεις. Ο 7 δίχως μητέρα κι άγονος...Οι αρχάγγελοι 7, οι πλανήτες, η πούλια 7 άστρα, η σελήνη αλλάζει την έβδομη μέρα μορφή κι 7 φορές, επτάφθογγο η λύρα, 'νήπιο παιδί, στα 7 χρόνια του εκβάλλει το πρώτο δόντι, στα 14 φανερώνει τα γεννητικά σπέρματα της Ήβης, στα 21 τα γένεια πυκνώνουν κι αλλάζει το άνθος της όψης. Στα 28 πολύ τέλειος στη δύναμη, στα 35 ώριμος σκέφτεται το γάμο και απογόνους. Στα 42 καταρτισμένος ο νους του άντρα. Στα 49 είναι πολύ τέλειος στο νου και στη γλώσσα. Στα 70 δεν είναι πια ανώριμος για τη μοίρα του θανάτου' (ελεγείες Σόλωνα). Ο Δεκάλ. με το 1 φανερώνει τον Ιησού ότι είναι ο Λόγος. (Στρωμ.6,16,311)

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ: Μπορούσε ο Κ. χωρίς καμιά προϋπόθεση από τα υλικά, να δώσει κρασί στους συνδαιτυμόνες και να χορτάσει τροφή στους πεινασμένους. Δεν το έκανε: αλλά παίρνοντας ψωμιά από τη γη κι ευχαριστώντας το Θ. χόρτασε τους α. που ήταν ξαπλωμένοι στο χορτάρι και τους καλεσμένους στο γάμο. Έδειξε έτσι ότι ο Θ. που έκανε τη γη κι έδωσε εντολή να φέρει καρπούς και δημιούργησε τα νερά..αυτός και την ευλογία της τροφής και την ευχαριστία του ποτού στους έσχατους χρόνους δωρίζει με το Γιό του στο ανθρώπινο γένος. (Βιβλ.3:). Ούτε η Δημιουργία είναι υπό την εξουσία του διαβόλου ούτε η ανθρώπινη βασιλεία (Βιβλ.5:22:2)..Όταν κανείς ξεπερνώντας τον θυμό και την επιθυμία αγαπήσει έμπρακτα την κτίση, εξαιτίας του Θ. του ποιητού των όλων, θα ζήσει τη ζωή του γνωστικού αποκτώντας εγκράτεια χωρίς κόπο, σύμφωνα με την εξόμοιωσή του με τον Σωτήρα ενώνοντας την γνώση, την πίστη, την αγάπη, έχοντας μια κρίση πνευματική..άξιος να ονομάζεται από τον Κ. αδερφός και φίλος και Γιός. (Στρωμ.405)..Δεν σταμάτησε ο Θ. να δημιουργεί, όπως νομίζουν την ανάπαυση του Θ. Γιατί επειδή είναι αγαθός, αν παύσει ποτέ να αγαθοποιεί θα παύσει να είναι Θ..Κατάπαυση είναι να ορίσει να φυλάγεται απαράβατη για όλο το χρόνο η τάξη όσων έγιναν, και κάθε κτίσμα να παύει την παλιά αταξία του (Στρωμ.6,16,307).._Ο κόσμος μας φαίνεται όμοιος με θάλασσα. Γιατί καθώς η θάλασσα, αν δεν είχε ροή και χορήγηση τροφής από τους ποταμούς και τις πηγές, θα ήταν φραγμένη από καιρό από την αλμύρα της, έτσι κι ο κόσμος αν δεν είχε το νόμο του Θ. και τους προφήτες να ρέουν και να πηγάζουν γλυκύτητα, ευσπλαχνία, δικαιοσύνη, διαδοχή των αγ. εντολών του Θ., θα είχε ήδη εκλείψει λόγω της μεγάλης κακίας και αμαρτίας σε αυτόν. Και καθώς στη θάλασσα υπάρχουν νησιά κατοικήσιμα, υδατούχα, καρποφόρα, με όρμους και λιμένες για να βρίσκουν καταφύγιο οι πληττόμενοι από την τρικυμία, έτσι έδωσε ο Θ. στον κόσμο, που ταρασσεται και χειμάζεται από τα αμαρτήματα, τις συναγωγές, τις λεγόμενες άγ.Εκκλησίες, στις οποίες υπάρχουν οι διδασκαλίες της αλήθειας, σαν καλά λιμάνια σε νησιά, προς τα οποία καταφεύγουν αυτοί, που θέλουν να σωθούν, γινόμενοι φίλοι της αλήθειας κι επιθυμούντες να αποφύγουν την οργή και την κρίση του Θ. Και καθώς υπάρχουν άλλα νησιά πετρώδη, άκαρπα, θηριώδη ακατοίκητα προς ζημιά των πλεόντων και χειμαζομένων, στις οποίες προσαράσσουν τα πλοία, κι αφανίζονται οι κατερχόμενοι, έτσι υπάρχουν οι διδασκαλίες της πλάνης, δηλ. των αιρέσεων, που καταστρέφουν τους πλησιάζοντες σε αυτές. Γιατί δεν καθοδηγούνται από τον λόγο της αλήθειας, αλλά καθώς οι πειρατές, όταν γεμίσουν τα πλοία με επιβάτες, τα

προσαράσσουν στους προανεφερθέντες τόπους για να τα καταστρέψουν, έτσι συμβαίνει και με τους περιπλανώμενους από την αλήθεια να καταστρέφονται από την πλάνη..Οι φωστήρες έγιναν την 4η μέρα επειδή ο προγνώστης γνώριζε τις φλυαρίες των ματαιολόγων φιλοσόφων, ότι πρόκειται να πούν ότι τα φύομενα στη γη προέρχονται από τα άστρα, για να αθετήσουν τον Θ.. Αυτά αποτελούν δείγμα μεγάλου μυστηρίου. Ο ήλιος είναι τύπος του Θ., η σελήνη του α. Κι όπως διαφέρει ο ήλιος της σελήνης σε δύναμη και δόξα, τόσο πολύ διαφέρει ο Θ. της ανθρωπότητας. Κι όπως ο ήλιος παραμένει πάντοτε πλήρης, χωρίς να μειώνεται, έτσι κι ο Θ. διαμένει πάντα τέλειος διότι είναι πλήρης δυνάμεως, σοφίας, αθανασίας, όλων των αγαθών. Η δε σελήνη κατά μήνα φθίνει και τρόπον τινά πεθαίνει, σαν τύπος του α., κι έπειτα αναγεννάται κι αυξάνει σε ένδειξη της μελλούσης να πραγματοποιηθεί αναστάσεως. Έτσι κι οι 3 μέρες, που προηγήθηκαν των φωστήρων είναι τύπος της Τριάδος, του Θ. , του Λόγου του και της Σοφίας του. Στην 4η θέση είναι ο ά., ο έχων ανάγκη φωτός, έτσι ώστε υπάρχει Θ. Λόγος, Σοφία, ά. Γι' αυτό έγινε ο ά. την 4 η μέρα. Η θέση των άστρων παριστάνει την διευθέτηση και την τάξη των δικαίων και ευσεβών, των τηρούντων το νόμο και τις εντολές του Θ. Δηλ. οι επιφανείς και λαμπροί αστέρες είναι προς μίμηση των προφητών. Γι' αυτό παραμένουν ακίνητοι, μη μεταβαίνοντας από τόπο σε τόπο. Οι δε έχοντες κατώτερη τάξη είναι τύποι του πλήθους των δικαίων. Οι πλανήτες είναι τύποι των α., που απομακρύνονται του Θ., εγκαταλείποντες τον νόμο και τα προστάγματά του. Ευλογήθηκαν τα νερά, για να είναι δείγμα του ότι επρόκειτο οι ά. να μεταλαμβάνουν κι άφεση των αμαρτιών δια ύδατος και λουτρού παλιγεννεσίας, όλοι οι προσερχόμενοι στην αλήθεια κι αναγεννώμενοι και λαμβάνοντας ευλογία παρά του Θ...Αλλά και τα κήτη και τα πουλιά μοιάζουν με τους πλεονέχτες και τους παραβάτες. Όπως δηλ. τα ένυδρα και τα πουλιά, αν και μιας φυλής, άλλα μένουν στην κατά φύση κατάσταση, μη αδικούντα τα ασθενέστερα τους, αλλά τηρούν το νόμο του Θ. και τρώγουν από τους σπόρους της γης, άλλα δε παραβαίνουν το νόμο του Θ. τρώγοντα σάρκας, κι αδικούν, έτσι κι οι δίκαιοι, φυλάσσουντες το νόμο του Θ., δεν δαγκάνουν κανένα ούτε αδικούν, ζώντες οσίως και δικαίως, ενώ οι άρπαγες κι οι φονιάδες μοιάζουν με κήτη και θηρία και πουλιά σαρκοβόρα, γιατί καταπίνουν τους ασθενέστερους τους..Κατά την 6η μέρα ο Θ. δημιουργήσας τα τετράποδα παραλείπει την προς αυτά ευλογία γαι τον ά. Συγχρόνως τα τετράποδα έγιναν τύποι μερικών α., που αγνοούν τον Θ., ασεβούν, έχουν επίγειο φρόνημα και δεν μετανοούν. Αυτοί που μετανούν και ζούν δίκαια πετούν ψυχικά σαν τα πουλιά, σκέφτονται ουράνια και ευαρεστούν το θέλημα του Θ. Όσοι αγνοούν τον Θ. κι ασεβούν μοιάζουν με πουλιά, που έχουν φτερά αλλλά δεν μπορούν να πετάξουν και να τρέξουν πάνω προς την θεότητα. Θηρία λέγονται από το θηρεύεσθαι, όχι επειδή έγιναν εξαρχής κακά ή ιοβόλα, γιατί τίποτε κακό δεν έγινε εξαρχής από τον Θ. αλλά τα πάντα ήσαν καλά λίαν, η δε αμαρτία του ανθρώπου τα κατέστησε κακά. Όταν παρανόμησε ο ά., παρανόμησαν κι αυτά. Διότι όπως όταν το αφεντικό σε ένα σπίτι διάγει καλώς, αναγκαίως ζούν ευτάκτως κι οι υπηρέτες, εαν δε ο Κ. δεν αμαρτάνει, συναμαρτάνουν κι οι δούλοι, κατ' αυτόν τον τρόπο συμβαίνει και στον ά., που είναι κυρίαρχος, αν αμαρτήσει, και τα δούλα του ζώα θα συναμαρτήσουν. Όταν δε ο ά. επιστρέψει στη φυσική του διαγωγή, μη διαπράττων πλέον κακές πράξεις, κι εκείνα θα αποκατασταθούν στην πρώτη ημερότητα (Προς Αυτόλ.391κ.ε.)..Όπως τα γράμματα κι οι από αυτούς στίχοι δεν έχουν αφ'εαυτού δύναμη, ως σημεία εννοιών τα έχουν δημιουργήσει οι ά...παρομοίως ο Θ. δημιούργησε το παν καλώς, η ασωτία των δαιμόνων χρησιμοποίησε προς κακοποιία τα εν τω κόσμω (Τατ.Προς Έλλην.63)

ΔΙΑΒΟΛΟΣ: Φοβού τον Κ. και φύλασε τις εντολές του. Γιατί αν φυλάς τις εντολές του Κ. θα είσαι δυνατός σε κάθε πράξη κι η πράξη σου θα είναι σωστή. Εαν φοβάσαι τον Κ. όλα καλά θα τα εργασθείς..*Τον διάβολο μην τον φοβηθείς, γιατί αν φοβάσαι τον Κ. θα καταδυναστεύσεις του διαβόλου, γιατί δεν έχει δύναμη. Κι όπου δεν υπάρχει δύναμη δεν υπάρχει και φόβος..Φοβήσου μόνον τα έργα του διαβόλου*(Ποιμήν, Εντολή 7, 390κ.ε.) Επιστραφείτε από τις ε. του διαβόλου, τις δύσκολες και πικρές κι άγριες και ασελγείς και μη φοβάστε τον διάβολο γιατί δεν έχει καμιά δύναμη εναντίον σας. Εγώ ο άγγελος της μετανοίας τον κατακυριεύω.. Δεν μπορεί να κατακυριέψει τους δούλους του Θ., που ελπίζουν σε αυτόν με όλη τους την καρδιά. Μπορεί ο διάβολος να

αντιπαλαίσει, όχι όμως και να καταπαλαίσει. Μόνο να του αντισταθείτε και θα φύγει ντροπιασμένος. Όταν κανείς έχει κανάτες με κρασί, δεν κοιτάει τις γεμάτες αλλά τις μισογεμάτες μήν ξυνήσει το κρασί και καθεί η νδονή του κρασιού. Έτσι έρχεται κι ο διάβολος. Αυτοί που είναι γεμάτοι, του αντιστέκονται με δύναμη. Όσοι είναι μισογεμάτοι χωρά και μπαίνει κι αυτός και του γίνονται σκλάβοι...Εσείς οι αμαρτωλοί που έχετε απόγνωση στη ζωή σας και προσθέτετε αμαρτίες και καταβαρύνετε την ζωή σας. Εάν επιστραφείτε στον Κ. με όλη σας την καρδιά σας και κάνετε το καλό στη λοιπή ζωή σας, θα θεραπεύσετε τις πρώτες αμαρτίες και θα πάρετε την δύναμη για να κατακυριέψετε τον διάβολο. Την απειλή του μην την φοβάστε. Είναι άτονος όπως τα νεύρα του νεκρού (Ποιμήν, Εντολή, 12,425).. Οι δ. σαρκίο δεν έχουν, αλλά η δομή τους είναι πνευματική, ως πυρός κι αέρος. Τα σώματά τους είναι καταληπτά από μόνους τους φρουρουμένους υπό του Π. Θ., από τους ψυχικούς καθόλου..Είναι απαυγάσματα ύλης και πονηρίας..Δεν είναι ψυχές α.. Πως θα ήταν δραστήριοι και μετά θάνατο..;

ΔΙΑΔΟΧΗ: Οι απόστολοι ήθελαν κι ανεπίληπτοι σε όλα αυτοί, τους οποίους άφησαν ως διαδόχους τους και τους παρέδωσαν την δική τους θέση στη διοίκηση (Εκκλησία Ρώμης: Παύλος + Πέτρος-Λίνος-Ανέγκλητος-Κλήμης-Ευάρεστος-Αλέξαντρος).(Ειρηνναίος, Έλεγχος)

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ: Υπάρχουν απολαύσεις βλαβερές, που γι'αυτές κανείς πάσχει..Υπάρχουν δ. που σώζουν τους α. Πολλοί νοιώθουν απόλαυση εργαζόμενοι το αγαθό φερόμενοι από την νδονή τους (Παραβ.6,458)

ΔΙΚΑΙΟΣ: δεν είναι εκείνος, που απέχει μόνον από τις κακιές πράξεις. Πρέπει μαζί με την αποχή να πραγματοποιήσει και την ευεργεσία και την γνώση, γι'αυτό το λόγο πρέπει από άλλα να απέχει κι άλλα να ενεργεί. Με τα όπλα της δικαιοσύνης τα δεξιά, τα επιθετικά και τα αριστερά, τα αμυντικά, παραπέμπεται ο δίκαιος στην πλήρη κληρονομιά, από όλα προφυλασσόμενος κι άλλα πολεμώντας τα..Όπως στα μαλλιά παραμένοντας το χρώμα από την βαφή τα δίνει την ιδιαιτερότητα και την παραλλαγή από τα άλλα, έτσι και πάνω στην ψυχή, ο πόνος περνά βέβαια, μένει όμως το καλό. Απομένει το ευχάριστο, ενώ το άσχημο εξαλείφεται..Γιατί κι ο Θ. όχι γιατί είναι από τη φύση του αγαθός, γι'αυτό μένει μακάριος κι άφθαρτος, κι ούτε επειδή δεν δέχεται ενοχλήσεις από κάτι, ούτε προκαλεί, αλλά κυρίως επειδή πράττει τα αγαθά, επειδή είναι Θ. πραγματικά και Πατέρας αγαθός κι ασταμάτητα ευεργετεί, μένει απαρέγκλιτα σε ταυτότητα αγαθοσύνης. Γιατί ποιό το όφελος από το αγαθό, αν δεν ενεργεί και δεν κάνει το καλό; (Στρωμ.6,12,269) Δ. δεν είναι είναι η τάση μας προς μετάδοση. Αλλά και η διακριτική της αξίας ικανότητά μας για το αν η μετάδοση θα είναι μεγάλη ή μικρή με γνώση είναι είδος ακρότατης δ. (Στρωμ.7, 12,425) Τώρα είναι χειμώνας..Τα δέντρα, που βλέπεις είναι οι κατοικούντες σε αυτόν τον αιώνα. Γιατί είναι ξηρά και όμοια; Στον αιώνα αυτόν για τους δίκαιους είναι χειμώνας και δεν διακρίνονται από τους αμαρτωλούς, γιατί τον χειμώνα τα δέντρα αφού πετάξουν τα φύλλα είναι όλα τα ίδια και δεν διακρίνεται το ξηρό από το ζωντανό...Ο αιώνας που έρχεται μοιάζει με καλοκαίρι για τους δίκαιους. Για τους αμαρτωλούς είναι πάλι χειμώνας. Όταν θα επιλάμψει το έλεος του Κ.αυτοί που δουλεύουν τον Θ. θα φανερωθούν όπως φανερώνονται οι καρποί των δέντρων ποιοί είναι ενώ τα ξηρά δέντρα θα κατακαούν γιατί αμάρτησαν και δεν μετενόσαν(Παραβ.14,434)

ΔΙΩΓΜΟΣ: Ο ένας διωγμός γίνεται εξωτερικά, όταν οι ά. ή από έχθρα ή από φθόνο ή από επιθυμία κέρδους ή με κάποια διαβολική ενέργεια καταδιώκουν τους πιστούς. Ο βαρύτερος όμως διωγμός είναι στο εσωτερικό, που εξαπολύεται από την ίδια την ψυχή του καθενός, που την βλάπτουν άθεες επιθυμίες, νδονές ποικίλες, φαύλες ελπίδες και φθαρτικές ονειροπολήσεις όταν επιθυμώντας πάντα το περισσότερο και λυσσώνοντας κι ανάβοντας από άγριους έρωτες, ματώνεται σα να την τρυπούν καρφιά και βούκεντρα από τα πάθη, που την ταλαιπωρούν και τη σπρώχνουν σε μανιώδεις επιδείξεις, απόγνωση ζωής και καταφρόνηση του Θ. Αυτός ο δ. ο πιο βαρύν κι ο πιο πικρός, που ξεκινά από μέσα μας, και που δεν παύει ποτέ και που όποιος καταδιώκεται δεν μπορεί να αποφύγει γιατί τον εχθρό τον περιφέρει μέσα του παντού. Έτσι κι η έξαψη κι ο

ερεθισμός, που έρχεται από έξω φέρνει δοκιμασία, ενώ η από μέσα προξενεί θάνατο. Κι ο πόλεμος που σου κηρύττουν εξωτερικά αντιμετωπίζεται εύκολα, ενώ ο ψυχικός εκτείνεται ως τον θάνατο (Τις ο σωζόμεν. πλούσιος, 563)

ΔΟΓΜΑΤΑ: Τρία είναι τα δόγματα του Κ. Ελπίδα ζωής και τέλος της πίστης μας και η δικαιοσύνη της κρίσης μας αρχή και τέλος και η αγάπη απόδειξη των έργων της δικαιοσύνης μέσα σε ευφροσύνη κι αγαλλίαση (Βαρν.27)

ΔΟΥΛΕΙΑ: 'Ως δούλους γνωρίζει η Γραφή εκείνους, που είναι κάτω από την εξουσία της αμαρτίας', τους πουλημένους στην αμαρτία, τους φιλήδονους και φιλοσώματους. Και θηρία μάλλον, παρά α. 'εκείνους' που έγιναν όμοιοι με κτήνη, άλογα ξετρελαμμένα για θηλυκό, που χρεμετίζουν για τις γυναίκες των γειτόνων τους'. 'Όνος υβριστής είναι ο ακόλαστος, λύκος άγριος ο πλεονέκτης, και όφιος ο απατεώνας. (Στρωμ.457).. Να μην είσαι πικρόχολος στον υπηρέτη σου, που ελπίζει στον ίδιο Θ. με σένα, για να μην αγανακτήσουν σε αυτόν, που είναι κοινός Θ. Ο Θ. δεν έρχεται να καλέσει τον ένα ή τον άλλο, αλλά όσους το Πνεύμα ετοίμασε. Και σεις οι υπηρέτες να υποτάσσετε στους κυρίου σας σαν να είναι τύποι του Θ. με συστολή και φόβο. (Διδ.15).

ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ-ΝΗΣΤΕΙΑ: λέγεται όχι μόνον αυτός που συγκρατεί τα πάθη του αλλά και αυτός, που δείχνει ε. και στα αγαθά κι απέκτησε σταθερά τα μεγαλεία της γνώσης από την οποία καρποφορούνται οι πράξεις της αρετής (Στρωμ.7, 12,427)..Δεν νηστεύουμε όπως οι υποκριτές Ιουδαίοι Δευτε'ρα και Πεμπτη, αλλά Τετάρτη και Παρασκευή (Διδαχή)..Αυτός γνωρίζει το βαθύτερο νόημα της ν. της Τετάρτης και της Παρασκευής, γιατί η μία αποδίδεται στον Ερμή (νηστεία από την φιλαργυρία) και την Αφροδίτη (ν. από τη φιληδονία). Γιατί σύμφωνα με τον απόστολο, τρεις είναι οι διαφορετικές όψεις της πορνείας: η φιληδονία, η φιλαργυρία κι η ειδωλολατρεία. Νηστευεί λοιπόν από τις πονηρές πράξεις και σκέψεις..Το πιο μεγαλύτερο κατόρθωμα είναι να δοκιμάζει κανείς την ηδονή κι έπειτα να απομακρύνεται από αυτή. Τί το σπουδαίο αν νηστευεί κανείς από κείνα που δεν τα γνωρίζει; (Στρωμ.7,12,433): Υπάρχουν πράγματα, που πρέπει να εγκρατεύσαι (μοικεία, πορνεία, παράνομο μεθύσι, πονηρή διασκέδαση, πολλά φαγητά, πολυτέλεια πλούτου και καύχησης και υπερηφάνειας κι από ψέματος και καταλαλιάς και υποκρισία, μνησικακίας και βλαστήμιας) κι πράγματα, που δεν πρέπει να ε. (πίστη, φόβος Κ., αγάπη, ομόνοια, ρήματα καλοσύνης, αλήθεια, υπομονή..την επιστροφή αυτών που έχουν πέσει στην πίστη) (Ποιμήν, Παραβ. 9, 390κ.ε.) Δεν είναι νηστεία αυτή, που κάνεις..Μην πονηρεύσαι στην ζωή σου, αλλά υπηρέτησε τον Κ. με καθαρή καρδιά, τηρών τις εντολές του και πορευόμενος σύμφωνα με το προστάγμα του κι ας μην ανέβει καμιά πονηρή επιθυμία στην καρδιά σου.. Η παραβολή του δούλου (του Ι.Χ. ή της σάρκας), που του είπε ο Κ. να χαρακώσει το αμπέλι κι αυτός έκανε και κάτι επιπλέον: ξερίζωσε τα βότανα και μοίρασε στους συνδούλους του το φαγητό του κι έγινε συγκληρονόμος του γιού του (του αγ.Πνεύματος)

ΕΙΚΟΝΑ: Στα παρελθόντα χρόνια λεγόταν ότι ο ά. έγινε κατ'εικόνα του Θ. αλλά δεν φαινόταν. Γιατί ακόμη ήταν αόρατος ο Λόγος, σύμφωνα με την εικόνα του οποίου είχε γίνει ο ά.. Γι'αυτό ακριβώς κι έχασε εύκολα την ομοιότητα. Όταν ο Λόγος έγινε ά. επικύρωσε και τα δυό. Και την εικόνα της φύσης φανέρωσε, όπως είναι στην πραγματικότητα γιατί έγινε αυτό, που ήταν στην εικόνα του. Και την ομοιότητα επιβεβαίωσε γιατί έκανε τον ά. όμοιο με τον αόρατο Πατέρα μέσω του ορατού Λόγου...Μας αποκατέστησε στη φιλία του ο Κ. (Βιβλ.5:16:2)..Κανείς από τους μικροτέχνες δεν δημιούργησε εικόνα έμψυχη, ούτε έπλασε μαλακή σάρκα από τη γη..Ποιός έχει τεντώσει νεύρα;...Ο δημιουργός των όλων, ο αριστοτέχνης Πατήρ, έπλασε τέτοιο έμψυχο άγαλμα, εμας τον ά. Ο δικός σας Ολύμπιος Ζεύς, που είναι εικόνα της εικόνας, που πολύ διαφέρει από την αλήθεια, είναι κουφό έργο αττικών χεριών. Γιατί ε. του Θ. είναι ο Λόγος του (και υιός του νου γνήσιος είναι ο θείος Λόγος, αρχέτυπο φως φωτός), ε. δε του Λόγου ο ά. ο αληθινός, ο νους ο μέσα στον ά., που δημιουργήθηκε κατ'ε. και ομοίωση..Τα θηρία που δεν είναι ε. του Θ. είναι μακαριότερα από τους πλάνητες α. Τα ψάρια δεν δεισδαιμονούν, τα όρνια δεν ειδωλολατρούν.. Γίνετε παιδιά,

νέοι, έφηβοι, άνδρες, όχι όμως χρστοί. Γράσατε γαι τη δεισδαιμονία, φθάστε νέοι στη θεοσέβεια. Ο Θ. θα σας δεχθεί σαν άκακα παιδιά..Όπως με την περίπτωση των τροφών, ευχαριστούμαστε με τα γλυκά, που μας βλάπτουν ενώ μας γιατρεύουν τα πικρά, έτσι ευχαριστεί και γαργαλίζει η άνομη συνήθεια, ενώ η αλήθεια, που ανεβάσει στον ουρανό είναι στην αρχή τραχεία, στο τέλος αγαθή παιδοτρόφος κι ολοκληρώνεται σε τρεις φάσεις: βουλή, πράξη, λόγο (Προς Έλλην.98:3-109).. Είναι πράγματι εικόνα του Θ. ο ά. που ευεργετεί ευεργετούμενος ταυτόχρονα κι ο ίδιος, όπως ο κυβερνήτης του πλοίου που σώζει και σώζεται. Η συμμόρφωση με την εικόνα και η ομοίωση δεν εκδηλώνεται στο σώμα (γιατί δεν είναι θεμιτό το θνητό με το αθάνατο να εξομοιώνεται) αλλά στο νου και τον λογισμό, όπου κατάλληλα ο Κ. βάζει σφραγίδα της ομοιότητάς του με την ευεργετικότητα και την αρχικότητά του. Οι ηγεμονίες δεν κατορθώνονται με τις ιδιότητες των σωμάτων αλλά με τις κρίσεις του νου. Με τις σκέψεις των αγ. ανδρών κατοικούνται ορθά οι πόλεις και τα σπίτια..Ο δίκαιος αν κλειστεί στα λιοντάρια θα τα εξημερώσει, αν ριχτεί στη φωτιά θα δροσιστεί ..καθαρός στη σάρκα την καρδιά, αγιασμένος στο λόγο (Σιρωμ.301-3)...*Εικόνα του Θ. είναι ο θεός και βασιλικός λόγος, ο ά. δίχως πάθη, ενώ εικόνα της εικόνας είναι ο ανθρώπινος νους.*..Οι Στωικοί όρισαν ως τέλος και σκοπό της φιλοσοφίας το να ζεί κανείς ακολουθώντας τη φύση. Ο Πλάτων όρισε την ομοίωση με τον Θ. 'Δεν είναι σωστό ο κακός να είναι φίλος του κακού, ούτε ο αγαθός να μην είναι φίλος του αγαθού' (Σιρωμ.5;119)... Οι πρώτοι οδηγοί της δικιάς μας ιεραρχίας..μας παρέδωσαν σύμφωνα με την ιερή τάξητα υπερουράνια με αισθητές εικόνες, το συμπτυγμένο με την ποικιλία και το πλήθος, τα θεικά με τα ανθρώπινα, τα άυλα με τα ένυλα..Η δική μας ιεραρχία έχει ανάγκη από τα αισθητά για τη θεικότερη ανύψωσή μας στα νοντά. (Περί Εκκλ.Ιεραρχ.27)

ΕΙΡΗΝΗ: Εαν ο νόμος της ελευθερίας δηλ. ο λόγος του Θ, που κήρυξαν σε όλη τη γη οι απόστολοι, οι οποίοι εξήλθαν από την Ιερουσαλήμ, έφερε τέτοια μεταβολή, ώστε τα μαχαίρια κι οι πολεμικές λόγχες τις έφτιαξαν άροτρα και δρεπάνια, που τα έδωσε ο Θ. για να θερίσουν το στάρι και τα μετέβαλαν σε όργανα ειρηνικά κι οι ά. δεν ξέρουν πια να πολεμούν, αλλά όταν τους χτυπούν γέρνουν και το άλλο μάγουλο, άρα οι προφήτες δεν τα είπαν αυτά για κάποιον άλλο αλλά για αυτόν, που τα πραγματοποίησε..Ο ίδιος Κ. έκανε το άροτρο και εισήγαγε το δρεπάνι, δηλ. την πρώτη σπορά του ανθρώπου, που ήταν η πλάση του Αδάμ και την καρποφορία που στα τελευταία χρόνια συγκεντρώνεται με το Λόγο. Και γι'αυτό συνέδεσε την αρχή με το τέλος και ως Κ. έδειξε στο τέλος το άροτρο, το ξύλο ενωμένο με το σίδηρο κι έτσι καθάρισε τη γη, γιατί ο Λογος ενωμένος με τη σάρκα και καρφωμένος με τέτοια μορφή καθάρισε τη δασώδη γη. (Βιβλ.4:34)

ΕΚΚΛΗΣΙΑ: Όπως ο πλούσιος συσσωρεύει στην αποθήκη έτσι κι οι απόστολοι συγκέντρωσαν στην Ε. όλη την αλήθεια, ώστε όποιος θέλει να παίρνει από αυτή το νερό της ζωής. Αυτή είναι η πόρτα της ζωής ενώ οι άλλοι είναι κλέφτες και ληστές. Το κήρυγμα της Εκκλησίας από παντού ομολογείται και εξίσου παραμένει σταθερό. Έχει την μαρτυρία των προφητών και των αποστόλων κι όλων των μαθητών στην αρχή, στη μέση στο τέλος και σε όλη την οικονομία του Θ και στο έργο της σωτηρίας του α., που βρίσκεται στην πίστη μας. Αυτή την πίστη, που δέχτηκε η Εκκλησία τη φυλάγουμε..Μένει πάντα νέα από το αγ.Πνεύμα ως μια εξαιρετη παρακαταθήκη αλλά και διατηρεί καινούργιο το σκεύος στο οποίο βρίσκεται. Αυτό το δώρο εμπιστεύθηκε ο Θ. στην Εκκλησία όπως έδωσε πνοή ζωής στο πλάσμα του, ώστε όλα τα μέλη που θα το λάβουν θα ζήσουν. Και με αυτό έχει ορισθεί στην Ε. η κοινωνία του Χ., δηλ. το αγ.Πνεύμα, ο αρραβώνας της αφθαρσίας, η στερέωση της πίστης μας και η κλίμακα, που ανεβαίνουμε στο Θ....Οι αιρετ. στερούνται της ζωής με τις αιρετικές απόψεις τους και τα κακά έργα τους. Όπου είναι η Ε. εκεί είναι το Πνεύμα του Θ. κι όπου είναι το Πνεύμα του Θ. εκεί και η Ε. και όλη η χάρη. Το Πνεύμα είναι η αλήθεια. Γι'αυτό το λόγο όσοι δεν παίρνουν από το αγ.Πνεύμα, ούτε ανατρέφονται στη ζωή από τους μαστούς της μάνας, ούτε απολαμβάνουν την πλουσιότατη πηγή που προέρχεται από το Σώμα του Χ. Σκάβουν για τους εαυτούς τους λάκκους τρύπιους από γήινα ορύγματα και πίνουν από τη λάσπη νερό που προκαλεί ανδία. Απορρίπτουν την πίστη της Ε. για να μην ελεγχθούν και απορρίπτουν το αγ.Πνεύμα για να μην διδαχθούν..Πρεσβεύουν

διαφορετικά κατά καιρούς πράγματα και δεν έχουν ποτέ σταθερή γνώμη. Είναι σοφιστές λόγων παρά μαθητές της αλήθειας. Δεν θεμελιώνουν πάνω στην πέτρα αλλά στην άμμο..Δικαιολογούνται ότι πάντα ερευνούν αλλά ποτέ δεν μπορούν να βρουν την αλήθεια..Νομίζουν ότι βρήκαν το θεό του Επικούρου τον οποίο κανείς δεν μπορεί να γνωρίσει γιατί δεν έρχεται σε επικοινωνία με το ανθρώπινο γένος..ούτε κυβερνά τα γήινα. (Βιβλ.3:24)...Η Ε. σε κάθε τόπο και χρόνο, από την αγάπη, που έχει προς τον Θ. προαποστέλει στον Πατέρα πλήθος μαρτύρων. Όλοι οι άλλοι όχι μόνον δεν έχουν να δείξουν αυτό αλλά ούτε αναγκαία λένε πως είναι μια τέτοια μαρτυρία, γιατί αληθινή μαρτυρία είναι οι ιδέες τους..Τον ονειδισμό αυτών που υφίστανται διωγμό ένεκεν δικαιοσύνης κι υπομένουν όλες τις τιμωρίες και θανατώνονται για την αγάπη του Θ. και την ομολογία του Γιού του μόνου η Ε. τον υπομένει..(Βιβλ.4:33).Οι αιρετικοί είναι πολύ μεταγενέστεροι από τους επισκόπους στους οποίους οι απόστ. παρέδωσαν τις εκκλησίες..Της Ε. το κήρυγμα είναι σταθερό κι αληθινό και σε αυτό φαίνεται ότι μια είναι η οδός της σωτηρίας για όλο τον κόσμο. Σε αυτήν εμπιστεύθηκε το φως του ο Θ. Είναι η επτάμυξος λυχνία, που φέρνει το φως του Χ...Είναι ο παράδεισος που φυτεύθηκε σε αυτόν τον κόσμο. 'Από παντός ξύλου' σημαίνει να τρώγετε από κάθε Γραφή του Κ., όχι από το επηρμένο φρόνημα ούτε να αγγίζετε τη διχογνωμία των αιρετικών. Να μην τρώμε τη γνώση τους (Βιβλ.5:20)...Όπως το θέλημά του είναι έργο, κι αυτό ονομάζεται κόσμος, έτσι και το βούλημά του είναι σωτηρία των ανθρώπων κι ονομάζεται Ε.(Παιδαγ.6:27)..Η Ε. συμπήγνυται από την πίστη ως σώμα και την ελπίδα ως ψυχή (Παιδαγ.6:38)..Αν ενός και δύο η προσευχή έχει τόση δύναμη, πόσο μάλλον δυνατή είναι η προσευχή του Επισκόπου κι ολόκληρης της Εκκλησίας; (Ιγνατ.Εφεσ.165): Σώμα αλληγορικά λέγεται η Ε. του Κ., ο πνευματικός κι άγιος χορός, από τους οποίους όσοι έχουν πάρει μόνον το όνομα είναι σάρκες..Πορνεύει στην Ε. και στο σώμα του, όποιος ζει μέσα στην Ε. σαν εθνικός, είτε με τα έργα, είτε με τα λόγια είτε με την ίδια σκέψη(Στρωμ.14,452)... Ο πύργος, που οικοδομείται είμαι εγώ η Εκκλησία και χτίζεται πάνω στο νερό, γιατί η ζωή σας σώθηκε και θα σωθεί με νερό- Θεμελιώθηκε με το λόγο του παντοκράτορος και του ενδόξου ονόματος και κρατείται από την άορατη δύναμη του δεσπότη. Οικοδόμοι είναι οι άγγελοι του Θ., οι πρώτοι κτισθέντες στους οποίους παρέδωσε ο Κ. όλη την δημιουργία, να αυξήσουν και να οικοδομήσουν και να δεσποζουν της κτίσης. Πέτρες οι ευσεβείς (Ποιμήν, Όραση 2,342) *Η Ε. είναι πρεσβύτερα γιατί χτίσθηκε πρώτη πάντων και ο κόσμος έγινε για αυτήν..*Φάνηκε γριά γιατί το δικό σας πνεύμα είναι μαραμένο και μη έχοντας δύναμη από τις αδιαθεσίες και τις αμφιβολίες. Όπως οι ηλικιωμένοι δεν ελπίζουν παρά να πεθάνουν έτσι κι αυτοί που έχουν χτυπηθεί από τα πράγματα της ζωής. Στην 2η όραση ήταν όρθια και το πρόσωπο νεότερο και μόνον η σάρκα κι οι τρίχες ήταν της ηλικιωμένης. Ο ηλικιωμένος μόλις ακούσει ότι τον περιμένει κληρονομιά αμέσως σηκώνεται και αφού γίνει περικορής, φοράει ισχύ και ανανεώνεται το ήδη φθαρμένο πνεύμα του και δεν κάθεται αλλά ανδρίζεται. Έτσι και σεις μόλις ο Κ. σας αποκαλύφθηκε και σας σπλαχνίσθηκε ανανέωσε τα πνεύματά σας. Στην τρίτη όραση την είδες νεότερη και όμορφη και ιλαρή και καλή την μορφή της. Όπως όταν λάβει κανείς χαρούμενη είδηση ξεχνά τα λυπηρά έτσι και σεις αφού είδατε τα αγαθά νανεώθηκε το πνεύμα σας. Και ότι την είδες πάνω σε σκαμνί αυτή είναι ισχυρή θέση γιατί τα 4 πόδια είναι ο κόσμος που κρατείται από 4 στοιχεία. Αυτοί που θα μετανοήσουν θα γίνουν παντελώς νέοι και θεμελιωμένοι (Ποιμήν Όραση 3, 363κ.ε.) *Η Σωσάννα προτύπωνε την Ε. κι ο παράδεισος, που λουζόταν είναι η κλήση των αγίων ως δέντρων ακρποφόρων πεφυτευμένων στην Ε.* Βαβυλώνα είναι ο κόσμος κι οι 2 πρεσβύτεροι, που την επιβουλεύονται είναι τύπος των 2 λαών που επιβουλεύονται την Εκκλησία, που είναι άρχοντες και κριτές. Εξουσιάζουν στον αιώνα τούτο. Περιεργάζονται τα της Ε. πραττόμενα για να καταφέρουν ψευδείς μαρτυρίες εναντίον μας..και θέλουν διωγμούς να θξεσηκώσουν ενάντια στην Ε...Οι δύο δούλες που βοηθάνε τη Σωσάννα στο μάνιο είναι η Πίστη κι η Αγάπη και το λάδι είναι του αγ.Πνεύματος η δύναμη, που χρίονται μετά το μάνιο οι βαφτισμένοι ενώ τα σμήγματα οι εντολές του λόγου..Όπως στον παράδεισο κρύφτηκε το φίδι έτσι κι οι 2 πρεσβύτεροι(Ιηπολ.Στον Δαν.32)

Θάλασσα είναι τούτος ο κόσμος, στον οποίο σαν πλοίο στο πέλαγος ταλαιπωρείται η Ε. αλλά δεν χάνεται. Έχει μαζί της έμπειρο κυβερνήτη τον Χ. Φέρει στο μέσον το τρόπαιο

το κατά του θανάτου, βαστάζουσα μαζί της τον σταυρόν του Κ. Πρώρη της η ανατολή και πρύμνη της η δύση, το δε κοίλον η μεσημβρία, κουπιά οι 2 διαθήκες και σκοινί τεντωμένο η αγάπη του Χ. που σφίγγει την Ε.. Αντλία της είναι το λουτρό της ξαναγέννησης, που ανανεώνει τους πιστεύοντας. Πανί λαμπρό εμφανίζεται όταν φυσά το πνεύμα από τον ουρανό με το οποίο σφραγίζονται εκείνοι, που πιστεύουν στον Θ. Σιδερένιες άγκυρες οι άγιες εντολές του Χ. που είναι δυνατές σαν σίδηρος. Ναύτες δεξιά κι αριστερά είναι οι άγιοι άγγελοι με τους οποίους κρατείται και φέρεται η Ε. Σκάλα, που σε ανεβάζει ψηλά το σημείο του πάθους Χ. που έλκει τους πιστούς στην ανάβαση του ουρανού. Ψίφαροι στην κορυφή οι τάξεις των προφητών μαρτύρων κι αποστόλων που αναπαύονται στη βασιλεία του Χ. (Περί Χριστ.,218)

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ: Μην περιμένεις να σου ζητήσουν, αλλά να αναζητάς εσύ ποιός είναι άξιος να ευεργετηθεί..Πώ, πώ θαυμάσια συνναλλαγή, θεική αγοραπωλησία. Αγοράζει κάποιος με χρήματα την αθανασία και δίνοντας τα πράγματα του κόσμου που φθείρονται παίρνει γι'αυτά την αιώνια παραμονή στον ουρανό. Πηγαινε αν έχεις μυαλό στην εμποροπανήγυρη. Κι αν χρειαστεί γύρισε όλη τη γη για να αγοράσεις εδώ την ουράνια βασιλεία. Γιατί σ'ευχαριστούν τα λαμπρά πετράδια και σμαράγδια και σπίτια;..Επιθύμησε να κατοικήσεις και να βασιλέψεις στους ουραμούς με τον Θ. 'Κάνε φίλο από τον μαωνά της αδικίας' Φίλο κάνεις όχι ελεώντας μια φορά αλλά παρέχοντας διαρκή ανακούφιση..Μην κρίνεις εσύ ποιός είναι άξιος και ποιός ανάξιος..Μην κοιτά αν είναι κάποιος δίκως περιουσία ή άσχημος. Αυτό είναι εξωτερικό σχήμα, εισιτήριο για την είσοδο στον κόσμο, για να μπορέσουμε να μπούμε στο κοινό παιδευτήριο. Αυτό το σχήμα εξαπατά τον θάνατο και τον διάβολο, γιατί τα εσωτερικά είναι αθέατα σε αυτούς. Δεν ξέρει πόσο θησαυρό κλείνουμε στο οστράκινο σκεύος, περιτειχιμένο με την δύναμη του Θ. Πατέρα και με το αίμα του Γιού του Θ. και τη δροσιά του αγ.Πνεύματος...Αντίθετα με τους άλλους συγκέντρωσε για τον εαυτό σου στρατό δίκως όπλα, απειροπόλεμο, που δεν θέλει το αίμα. που δεν οργίζεται, που είναι καθαρός, γέροντες θεοσεβείς, ορφανούς φίλους του Χ., χήρες οπλισμένες με πραότητα, άνδρες στολισμένους με αγάπη..που σταρτηγός είναι ο Θ. Αυτοί όλοι είναι οι στρατιώτες και οι σίγουροι φύλακες. Κανείς αργός, κανείς άχρηστος. Ο ένας μπορεί να σε ζητήσει από τον Θ, ή να σε παρηγορήσει ή να κλάψει και να στενάξει με συμπάθεια ή να σε διδάξει χρήσιμα για την σωτηρία ή αν σε φρονηματίσει με θάρρος ή να σε συμβουλέψει με αγάπη κι όλοι να σ'αγαπούν αληθινά, άδολα, άφοβα ανυπόκριτα, χωρίς κολακείες και πλαστότητα(Τις ο σωζόμ.571 κ.ε.)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ: Ο Θ. δεν έπλασε τον ά. όπως τα άλλα ζώα που δεν μπορούν να πράξουν τίποτε κατά προαίρεση. Γιατί δεν θα ήταν άξιος αμοιβής ή επαίνου εφόσον δεν θα διάλεγε μόνος του το αγαθό αλλά έγινε αγαθός ούτε εαν ήταν κακός θα έβρισκε δίκαιη τιμωρία 'ίδε ενώπιόν σου το καλό και το καό, διάλεξε το αγαθό' (Δευτερ.30:15,19). (Απολ.Α,44)..Διαφορά χριστιαν. και Στωικών η ειμαρμένη..Κάθετι γεννητό έχει αυτό το φυσικό ιδίωμα, το να είναι δεκτικό κακίας κι αρετής.. Γιατί η ειρήνη και η ελευθερία δεν επικρατούν αλλιώς, *παρά με την αδιάκοπη κι ακούραστη αντιπαράθεση προς το πάθημα, καθόσον οι ανταγωνιστές μας αυτοί είναι στιβαροί και αθλητές ολυμπίων, και είναι πιο οδυνηροί από σφήκες και η ηδονή πολύ έντονα κάθε μέρα αλλά τη νύχτα τους επιουλεύεται* και τους δαγκώνει ακόμη και στα όνειρά τους τους γοντεύει και τους δαλεάζει 'Να φυλαγόμαστε από όσα θέλουν να μας πείσουν να τρώμε χωρίς να πεινάμε και να πίνουμε χωρίς να διψάμε και ότι τα βλέμματα και τα φιλήματα των ωραίων μας ρίχνουν δηλητήριο πιο δραστικό από των σκορπιών και των αραχνών' (Σωκράτης).

ΕΛΛΗΝΕΣ (-ΕΘΝΙΚΟΙ): Μην έχετε τόσο εκθρική διάθεση προς τους βαρβάρους, μήτε να περιφρονείτε τα δόγματά τους. Γιατί ποιός θεσμός σας δεν ανάγει τη σύστασή του στους βαρβάρους;..Οι Αιγύπτιοι την γεωμετρία, οι Φοίνικες την δια γραμμάτων παιδεία. Πάπτε να αποκαλείτε εφευρέσεις τις απομιμήσεις..Χαμηλώστε την έπαρση και μην προβάλλετε την λαμπρότητα των λόγων,,Μόνο με σας συμβαίνει να μην ομοφωνείτε ούτε στα λόγια. Πράγματι οι Δωριείς δεν έχουν την ίδια λέξη με τους Αττικούς..Απορώ ποιόν πρέπει να αποκαλώ Ε...Την μεν ρητορική συστήσατε για αδικία και συκοφαντία, πωλούντες με

χρήματα το αυτεξούσιο των λόγων σας και πολλάκις παριστώντες το δίκαιο ως μη αγαθό, την δε ποιητική για να περιγράφετε μάχες κι έρπτες θεών και διαφθορά ψυχής..Ο Πλάτων φιλοσοφών πουλήθηκε από τον Διονύσιο λόγω γαστριμαργίας. Κι ο Αριστοτέλης θέσας αμαθώς όριο στην πρόνοια και περιγράφας όπως ήθελε την ευδαιμονία, λίαν απαιδευτώς κολάκεψε τον Αλέξανδρο, μανιακό μειράκιο, που αριστοτελικώς φυλάκισε τον φίλο του, που δεν ήθελε να τον προσκυνεί, τον περιέφερε ως αρκούδα ή πάρδαλη..Σε όσους δεν υπάρχει κάλλος, ούτε πλούτος ούτε δύναμη σώματος ούτε ευγένεια σε αυτούς δεν υπάρχει ευδαιμονία κατά τον Αριστοτέλη. Δεν μπορώ να παραδεχθώ τον Ηράκλειτο, που είπε 'δίδαξα τον εαυτό μου'..Γιατί Ε. ερεθίζετε τις πολιτικές αρχές σαν σε πυγμαχία; ..Τον ά. τιμούμε ανθρωπίνως τον δε θ., που δεν είναι ορατός με ανθρωπίνους οφθαλμούς, ούτε περιγραπτός με τέχνη.. (Τατιαν.Προς Ελλήν.29κ.ε.)... Όπως οι πλείοντες πάνω σε πλοίο νομίζουν ότι τρέχουν τα βουνά,έτσι και σεις δεν γνωρίζετε ότι οι ίδιοι παρατρέχετε, ο δε αιώνας διαμένει, όσο θέλει ο Θ. Γιατί ισχυρίζεστε ότι η σοφία είναι μόνον δική σας, ενώ δεν έχετε άλλο ήλιο, αστερισμούς, άλλη γένεση και θάνατο υπεροχότερο από τους άλλους α.; .Συζητάτε όπως ο τυφλός στον κουφό..Γιατί αναλαμβάνετε λόγους ενώ είστε μακριά από τα έργα;..Γιατί κάνεις πόλεμο γραμμάτων; Διατί ατικίζεις χωρίς να είσαι Αθηναίος, και δωρίζεις; Πως το ένα σου φαίνεται βαρβαρικότερο και το άλλο φαιδρότερο..Εκείνα μας οδηγούν στην καταδίκη, τα δικά μας καταλύουν την δουλεία στον κόσμο, μας αποσπούν από μύριους άρχοντες και τυρράνους, μας δίνουν όχι αυτό, που λάβαμε, αλλά αυτό, που ενώ λάβαμε από την πλάνη εμποδισθήκαμε να διατηρήσουμε...Κάποιος από σας λέει ότι ο Θ. είναι τέλειο σώμα, εγώ ασώματο, ότι ο κόσμος είναι ακατάλυτος, εγώ διαλυόμενος, εκπύρωση περιοδική, εγώ εφ'άπαξ, ο Μίνως και ο Ραδάμανθους κριτές, εγώ λέω ότι είναι ο Θ., ότι αθάνατη γίνεται μόνον η ψυχή, εγώ και η σάρκα (Τατ. Προς Έλλην.81-3)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ: Ο Σωκράτης προσπάθησε να φανερώσει με αληθή λόγο κι εξέταση και να απομακρύνει τους α. από τους δαίμονες, τότε οι δαίμονες τον φόνεψαν δια των ευχαριστουμένων στην κακία ανθρώπων (Απολ.α.) Εάν συμφωνούμε σε μερικά θέματα με τους μεταξύ σας τιμωμένους ποιητές και φιλοσόφους μερικά διδάσκουμε κατά τρόπο ανώτερο, θείο και μόνον εμείς αποδεικτικό γιατί μισούμαστε αδικώς παραπάνω από όλους; Στη δημιουργία και την διακόσμηση συμφωνούμε με τον Πλάτωνα, στην εκπύρωση των πάντων με τους στωικούς, το ίδιο με την τιμωρία των αδικών, στην μη προσκύνηση των ειδώλων με τον κωμικό Μένανδρο (Απολ.Α, 20), η εκ Παρθένου γέννηση με τον Περσέα, τα θαύματα με τα θρυλλούμενα υπό του Ασκληπιού (ο.α.22). Κι ο Πλάτων είπε τα ίδια περί ελευθερίας λαμβάνων αυτό από τον Μωυσή γιατί ο Μωυσής είναι πρεσβύτερος από όλους τους Έλληνες. Κι όλα όσα είπαν οι φιλόσοφοι κι οι ποιητές μπόρεσαν να τα εννοήσουν και να τα εξηγήσουν λαβόντες αφορμές από τους προφήτες. Σε όλους υπάρχουν σπέρματα αλήθειας (Απολ.Α,44)..Και οι προηγουμένως ζήσαντες σύμφωνα με τον Λόγο είναι Χριστιανοί ακόμα κι αν θεωρήθηκαν άθεοι, όπως στους Ε. ο Σωκράτης κι ο Ηράκλειτος κι οι όμοιοι με αυτούς, στους βαρβάρους οι Αβραάμ, Ανανίας. Οι προηγουμένως ζήσαντες άνευ Λόγου ήσαν άχρηστοι, εχθροί του Χ. και φονείς των ζώντων μετά Λόγου, οι δε ζήσαντες και ζώντες μετά Λογου είναι Χ., άφοβοι κι ατάραχοι (ο.α.46)..Επειδή δεν γνώρισαν τον σύνολο Λόγο, δηλ. τον Χριστό, πολλές φορές είπαν αντίθετα πράγματα μεταξύ τους (δεν απόκτησαν ουράνια είσήμη και γνώση αναμφισβήτητη)..Στον Σωκράτη δεν πείσθηκε κανείς. Στον Χ., που μερικώς γνωρίσθηκε κι από τον Σωκράτη..όχι μόνον φιλόσοφοι και φιλόλογοι πείσθηκαν αλλά και χειροτέχνες κι αμαθείς ά., καταφρονήσαντες δόξα και θάνατο. Επειδή είναι δύναμη του αρρήτου Πατρός κι όχι κατασκευάσμα ανθρωπίνου λόγου(Απολ.Β.11)..Άλλο είναι το σπέρμα και το μίμημα ενός πράγματος δοθέν κατά δύναμη κι άλλο αυτό του οποίου η μετοχή κι η μίμηση γίνεται κατά την δική του χάρη (14)..Πολύ σωστά ο αιγύπτιος ιερέας, όπως αναφέρει ο Πλάτων είπε το: 'Σόλων, Σόλων εσείς οι Έλληνες είστε πάντα παιδιά. Δεν έχετε στις ψυχές σας μια οποιασδήποτε γνώμη από παλαιό λόγο. Δεν είναι γέροντας κανείς από τους Έλληνες'. Γέροντες είπε αυτούς, που γνωρίζουν τα αρχαιότερα, δηλ. τα δικά μας, όπως πάλι νέους είπε όσους ιστορούν ως παλαιά και αρχαία τα νεότερα και όσα έχουν μελετήσει οι Έλληνες, πράγματα, που έγιναν χθές και

πρόσφατα. Πρόσθεσε λοιπόν 'μια γνώμη γερασμένη από το χρόνο' .. Για τους Έλληνες λένε ότι η φαντασία τους 'λίγο διαφέρει από μύθους'. Δεν πρέπει όμως να ακούμε μύθους από παιδιά ή μύθους για παιδιά..Οι Έλληνες δοκνησοφοι λίγο διέκριναν το 'πολιόν μάθημα', διελέγχοντας το μυθικό της εξήγησης των νεωτέρων, επειδή σαν τα παιδιά, δεν έχει τίποτε το αρχαιότερο(Στρωμ.199)..Έτσι αδερφοί, αν κάνουμε το θέλημα του Θεού μας θα είμαστε τέκνα της Ε. της πρώτης, της πνευματικής, εκείνης, που κτίσθηκε πριν τον ήλιο και το φεγγάρι. Κι αν δεν εκτελούμε το θέλημα του Κ., τότε πέφτουν πάνω μας τα λόγια της Γραφής: Έγινε το σπίτι μου σπηλιά ληστών..Και δεν φαντάζομαι να αγνοείτε. ότι η Εκκλησία αυτή είναι σώμα Χ. Γιατί λέγει η Γραφή: *Εποίησεν ο Θ. άρσεν και θήλυ. Το αρσενικό είναι ο Χ. το θηλυκό η Εκκλησία.* Και οι ιερές Γραφές κι οι απόστολοι λένουν ότι η Εκκλησία έχει όχι γήινη αλλά ουράνια καταγωγή. Διότι ήταν πνευματική, όπως κι ο Ιησούς μας φανερώθηκε στις έσχατες μέρες για να μας σώσει. Αλλά κι η Ε. φανερώθηκε στη σάρκα του Χ., διδάσκοντάς μας έτσι ότι όποιος φυλάξει τη σάρκα άφθαρτη θα την οικειωθεί και μέσα στο άγ. Πνεύμα. Γιατί η σάρκα αυτή είναι αντίτυπο του αγ.Πνεύματος. Και κανείς δεν μπορεί, όταν χαλάσει το αντίτυπο, να απολαύσει το αυθεντικό. Άρα εσείς αδερφοί φυλάξτε τη σάρκα για να απολαύσετε το Πνεύμα. Κι εφόσον λέμε ότι η σάρκα είναι η Ε. και το Πνεύμα ο Χ., σημαίνει ότι εκείνος που μολύνει τη σάρκα βρίζει το Χ...Συνεπώς η σάρκα απολαμβάνει τη ζωή και την αφθαρσία όταν κολλάται σε αυτήν το αγ.Πνεύμα (Β Κλήμ.)

ΕΝΤΟΛΕΣ: Σκληρές σου είναι οι εντολές Κ!..Εαν ο ά. είναι κύριος όλων των κτισμάτων του Θ. και κατακυριεύει, δεν δύναται να κατακυριέψεις και τις εντολές αυτές;..Μπορεί αν έχει τον Κ. στην καρδιά του. Αυτοί που έχουν στα χείλη μόνον τον Κ. κι όχι στην καρδιά τους κι είναι μακριά από τον Κ. γι'αυτούς οι εντολές είναι σκληρές και δύσβατες. Βάλτε τον Κ. στην καρδιά και καταλάβετε ότι τίποτε δεν είναι ευκολότερο ούτε γλυκύτερο ούτε ημερότερο από αυτές τις εντολές. Επιστραφείτε από τις ε. του διαβόλου, τις δύσκολες και πικρές κι άγριες και ασελγείς και μη φοβάστε τον διάβολο γιατί δεν έχει καμιά δύναμη εναντίον σας. Εγώ ο άγγελος της μετανοίας τον κατακυριεύω.. Δεν μπορεί να ακτακυριέψει τους δούλους του Θ.που ελπίζουν σε αυτόν με όλη τους την καρδιά. Μπορεί ο διάβολος να αντιπαλαίσει, όχι όμως και να καταπαλαίσει. Μόνο να του αντισταθείτε και θα φύγει ντροπιασμένος. Όταν κανείς έχει κανάτες με κρασί δεν κοιπάει τις γεμάτες αλλά τις μισογεμάτες μήν ξυνήσει το κρασί και καθεί η ηδονή του κρασιού.Έτσι έρχεται κι ο διάβολος. Αυτοί που είναι γεμάτοι του αντιστέκονταιμε δύναμη. Όσοι είναι μισογεμάτοι κωρά και μπαίνει κι αυτός και του γίνονται σκλάβοι...Εσείς οι αμαρτωλοί που έχετε απόγνωση στη ζωή σας και προσθέτετε αμαρτίες και καταβαρύνετε την ζωή σας. Εαν επιστραφείτε στον Κ. με όλη σας την καρδιά σας και κάνετε το καλόστη λοιπή ζωή σας, θα θεραπεύσετε τις πρώτες αμαρτίες και θα πάρετε την δύναμη για να κατακυριέψετε τον διάβολο. Την απειλή του μην την φοβάστε. Είναι άτονος όπως τα νεύρα του νεκρού (Ποιμήν, Εντολή, 12,425)...Η ιτιά, το δέντρο, που σκεπάζει πεδιάδες και όρη και όλη τη γη είναι ο νόμος του Θ. που κηρύχθηκε στα πέρατα της γης..Ο άγγελος, ο ένδοξος και μέγας είναι ο Μιχαήλ, που έχει την εξουσία πάνω στον λαό και τον διακυβερνά και δίνει νόμο στις καρδιές των πιστευόντων. Τους επισκέπτεται για να δει αν τήρησαν τον νόμο.. Καθένας παίρνει ραβδί από την ιτιά..Λίγο αν το φροντίσει βλασταίνει. Αυτό το κλαδί θα το ελέγξει ο άγγελος κι αναλόγως αν είναι ξηρό ή χλωρό θα καταταχθεί..Στις ε. δεν υπάρχει τίποτε για πρωτείο ή για δόξα αλλά για μακροθυμία και ταπεινοφροσύνη του α.. Σε αυτούς βρίσκεται η ζωή του κ., ενώ στους δικοστάτες ο θάνατος (Παραβ.8,462)

ΕΠΟΧΕΣ: Τώρα είναι χειμώνας..Τα δέντρα, που βλέπεις είναι οι κατοικούντες σε αυτόν τον αιώνα. Γιατί είναι ξηρά και όμοια; Στον αιώνα αυτόν για τους δίκαιους είναι χειμώνας και δεν διακρίνονται από τους αμαρτωλούς, γιατί τον χειμώνα τα δέντρα αφού πετάξουν τα φύλλα, είναι όλα τα ίδια και δεν διακρίνεται το ξηρό από το ζωντανό...Ο αιώνας, που έρχεται μοιάζει με καλοκαίρι για τους δίκαιους. Για τους αμαρτωλούς είναι πάλι χειμώνας. Όταν θα επιλάμψει το έλεος του Κ. αυτοί, που δουλεύουν τον Θ. θα φανερωθούν, όπως φανερώνονται οι καρποί των δέντρων, ποιοί είναι, ενώ τα ξηρά δέντρα θα κατακαούν γιατί αμάτησαν και δεν μετενόσαν(Παραβ.14,434)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ: Με την επιφοίτησή του αγ.Πνεύματος, συμπλήρωσαν οι μαθητές όλες τις ελλείψεις τους κι απέκτησαν τέλεια γνώση. Ο μεν Ματθαίος που ζούσε ανάμεσα σε Εβραίους, συνέγραψε ευαγγέλιο στη διάλεκτό τους, ενόσω ο Πέτρος κι ο Παύλος κύρρταν το Ε. στη Ρώμη και θεμελίωναν την Εκκλησία. Μετά την 'έξοδό τους' ο Μάρκος, ο μαθητής και ερμηνευτής του Πέτρου κι αυτός μας παρέδωσε γραπτώς όσα κήρυττε ο Πέτρος. Αλλά κι ο Λουκάς ο ακόλουθος του Παύλου, συνέγραψε σε βιβλίο το Ε. που κήρυττε εκείνος. Έπειτα ο Ιωάννης ο μαθητής του Κ. που ανέπεσε στο στήθος του κι αυτός συνέγραψε το Ε. όταν έμενε στην Έφεσο της Μ.Ασίας. Όλοι αυτοί παρέδωσαν σε εμάς ένα Θεό, τον ποιητή ουρανού και γης, αυτόν που κήρυξαν ο νόμος κι οι προφύτες και ένα Χ. γιό του Θ. Αν κάποιος δεν συμφωνεί με αυτούς, αθετεί οπωσδήποτε τους μαθητές του Κ., αθετεί και τον ίδιο τον Κ.. Αθετεί τέλος και τον Πατέρα και είναι αφ'εαυτού καταδικασμένος, γιατί ανθίσταται κι αντιμάχεται την σωτηρία του..Επειδή οι αιρετ. ελέγχονται από τη Γραφή, μεταστρέφονται και κατηγορούν τη Γ. ότι δεν είναι γραμμένη σωστά και δεν έχει την αυθεντία γιατί τα λέγει διαφορετικά από αυτούς (Βιβλ.3,1-2)... Ο απ. Παύλος συχνά χρησιμοποιεί το υπερβατό σχήμα, που οφείλεται στη ρύμη του λόγου και στην ώθηση του αγ.Πνεύματος..Εαν κάποιος δεν προσέχει το κείμενο και τα διαστήματα, που παίρνουμε αναπνοή δεν τα επισημαίνει ..θα υπάρξει όχι μόνο δυσαρμονία αλλά και βλασφημία διότι θα διαβάσει ότι η παρουσία του Κ. θα γίνει κατ'ένέργεια του Σατανά (Βιβλ.3:7)..Το κατά Ματθαίον προτιμούν οι Εβιωνίτες, το κατά Λουκά, ο Μαρκίον, το κατά Ιωάννη ο Ουαλεντίνος, το κατά Μάρκο αυτοί που ισχυρίζονται ότι ο Χ. είναι απαθής κι ο Ιησούς παθητός..Επειδή είναι τέσσερα είναι τα σημεία του κόσμου στον οποίο ζούμε, και τέσσερις οι διευθύνσεις των ανέμων ακόμα η Ε. έχει διασπαρεί σε όλη τη γη και στύλος της και στηριγμά της είναι το Ευαγ. και το Πνεύμα, που ζωοποιεί, είναι φυσικό να έχει 4 στύλους, που πνέουν από παντού αφθαρσία και ζωοποιούν τους α. Ο Λόγος, ο Δημιουργός των πάντων, που κάθεται πάνω στα Χερουβείμ και συνέχει τα πάντα και φανερώθηκε στους ανθρώπους, αυτός μας έδωσε το τετράμορφο Ευαγ., που διέπεται από ένα Πνεύμα..Τα Χερουβείμ έχουν 4 πρόσωπα κι εικονίζουν την παρουσία του Χ. Το πρώτο ζώο είναι όμοιο με λιοντάρι, που χαρακτηρίζει το δραστήριο, το ηγεμονικό το βασιλικό, ο μύσχος την ιερατική κι ιερουργική τάξη, ο ά. την παρουσία του ανθρώπου κι ο αετός τη χάρη, που δόθηκε στην Ε. με την επιφοίτηση του αγ.Πνεύματος. Και τα ε. συμφωνούν. Έχουν την ίδια μορφή με τα Χερουβείμ, επί των οποίων κάθεται ο Χ. Το κατά Ιωάννη την ηγεμονική κι ένδοξη καταγωγή του από τον Πατέρα..το κατά Λουκά τον ιερατικό χαρακτήρα, ο Ματθ. τη γέννηση ως ανθρώπου..τον τύπο του πράου και ταπεινόφρονα ανθρώπου..ο Μάρκ. από το προφητικό Πνεύμα, που επιφοίτησε εξ ύψους στους ανθρώπους.. δείχνει την πτερωτική εικόνα του Ευαγ. Γι'αυτό κι είναι σύντομο και το κήρυγμα το κάνει επιτροχάδην. Είναι προφητικός ο χαρακτήρας του..Ο ίδιος ο Λόγος του Θ. στους μεν προ του Μωσή πατριάρχες μιλούσε ως ένδοξος Θ., στην εποχή του νόμου απένεμε το ιερατικό αξίωμα και μετά έγινε άνθρωπος κι έστειλε σε όλη τη γη τη δωρεά του αγ.Πνεύματος..Γι'αυτό και δόθηκαν στην ανθρωπότητα 4 γενικές διαθήκες (μία του κατακλυσμού με το ουράνιο τόξο, δεύτερη του Αβραάμ με το σημείο της περιτομής τρίτη η νομοθεσία επί του Μωσή, τέταρτη η του Ευαγ. με τον Κύριο ημών Ι.Χ... Είναι ανόητοι κι αμαθείς, επί πλέον δε κι αυθάδεις όσοι αρνούνται τη μορφή του Ε. και εισάγουν περισσότερες μορφές (για να φανούν ότι βρήκαν περισσότερα από την αλήθεια) είτε λιγότερες (για να αρνηθούν τις οικονομίες του Θ.)(Βιβλ.3: 11)..Για το κατά Λουκάν (Βιβλ.3:14).

ΣΤΟΝ ΑΔΗ: Κατήλθε ο Κ. στον Άδη ευαγγελιζόμενος και σε εκείνους την έλευσή του, παρέχοντας άφεση αμαρτιών σε όσους πιστεύουν σε Αυτόν. Πίστεψαν όσοι ήλπιζαν σε αυτόν όσοι δηλ. προκατήγγειλαν την έλευσή του και υπηρέτησαν τις οικονομίες του, οι δίκαιοι, οι προφύτες κι οι πατριάρχες. Σε αυτούς, όπως και σε μας, συγχώρησε τα αμαρτήματά τους, που δεν πρέπει να τους τα καταλογίσουμε εκτός κι αν αθετούμε τη χάρη του Θ.. Όπως εκείνοι δεν θα καταλόγισαν σε μας τις ακολασίες που κάναμε, προτού εμφανισθεί ο Χ., έτσι και μεις για κείνους..Γράφτηκαν τα έργα τους για την δικιά μας νουθεσία για να μάθουμε ότι ένας είναι ο Θ., στον οποίο δεν αρέσουν οι αμαρτίες και για να απέχουμε για τις κακίες..Αν οι παλιοί επιτιμήθηκαν τόσο πολύ, τί

θα πάθουν αυτοί, που τώρα περιφρονούν την έλευση του Κ. κι είναι δούλοι στις ηδονές τους(Βιβλ.4:27). Έχω προσφύγει στο Ευαγγέλιο σαν στη σάρκα του Ιησού και στους αποστόλους σαν στο πρεσβυτέριο της Εκκλησίας (Φιλαδ.203).. Το Ευαγγέλιο είναι το απάρτισμα της αφθαρσίας. Όλα είναι καλά, αν πιστεύετε μέσα στην αγάπη. (Φιλ.)

ΕΥΤΥΧΙΑ: Οι μαθητές του Αριστοτ. ορίζουν ότι τέλος είναι το να ζει κανείς ενάρετα. Ούτε όμως η ευδαιμονία ούτε το τέλος παραμένουν στον ενάρετο. Ο σοφός δηλ. βασανιζόμενος και περιπίπτοντας σε περιστατικά, που δεν θέλει και γι'αυτό, επιθυμώντας ευχαρίστως να αποχωρήσει από τη ζωή, δεν είναι ούτε μακάριος, ούτε ευτυχισμένος..Γιατί δεν υπάρχει, όπως λένε, ποτέ μικρό ευτυχισμένο. Ο τέλειος χρόνος είναι λοιπόν ο χρόνος της ανθρώπινης ζωής..Ο Ζήνων ο στωικός θεωρεί τέλος το να ζει κανείς σύμφωνα με την αρετή, ενώ ο Κλεάνθης το να ζει κανείς συμφωνώντας με τη φύση. Ο Ποσειδώνιος θεωρεί το τέλος στο να θεωρεί κανείς την αλήθεια των όλων και να κάνει τον εαυτό του κατά το δυνατό έτσι, που να μην οδηγείται από το άλογο μέρος της ψυχής ή ο Αριστωναύς την αδιαφορία ή ο Ήριλλος το να ζει κανείς σύμφωνα με την επιστήμη, ο Αναξαγόρας τη θεωρία και την ελευθερία, που αυτή μας δίνει, ή ο Εκαταίος την αυτάρκεια ή ο Απολλόδωτος την ψυχαγωγία ή την ατυφία ή την ηδονή, που προέρχεται από την πράξη. Ο Πλάτων το να δέχεται κανείς την ομοιότητα με το αγαθό, που παρουσιάζεται στους α. που επιδιώκουν την αρετή και την αληθινή φιλοσοφία. Γι'αυτό ο Σωκράτης δίδασκε παντού ότι είναι το ίδιο ο δίκαιος και ο ευτυχισμένος και καταριόταν εκείνον που χώρισε το συμφέρον από το δίκαιο...Ο Πλάτων έλεγε ευδαιμονία είναι να έχει καλώς ο δαίμων και δαίμων είναι το ηγεμονικό της ψυχής και ότι η ευδαιμονία είναι το τελειότατο και πληρέστατο αγαθό. Άλλοτε την αποκαλεί βίο ομολογούμενο και σύμφωνο..Το όμοιο είναι αγαπητό από το όμοιο όταν και τα δύο έχουν μέτρο. Αυτός, που θα γίνει αγαπητός στον Θ., είναι απαραίτητο να γίνει τέτοιος κατά δύναμη (Στρωμ.327-335)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ: Η δική μας γνώμη συμφωνεί με την Ε. κι η Ε. πάλι επιβεβαιώνει τη γνώμη μας. Προσφέρουμε στο Θ. τα δικά του, κηρύσσοντας πρεπόντως την κοινωνία και την ένωση κι ομολογώντας την έγερση του σώματος και του πνεύματος. Όπως το ψωμί, που προέρχεται από τη γη, όταν παίρνει την επίκληση του Θ. δεν είναι πλέον κοινό ψωμί αλλά η Ε. που συνίσταται από το επίγειο κι επουράνιο στοιχείο, έτσι και τα σώματά μας όταν παίρνουν την Ε. δεν είναι πλέον φθαρτά γιατί έχουν την ελπίδα της αιωνίας αναστάσεως. Προσφέρουμε στο Θ. όχι διότι τάχα γιατί το έχει ανάγκη αλλά γιατί τον ευχαριστούμε για τη δωρεά του κι έτσι αγιάζουμε την δημιουργία..Ο Θ. που δεν έχει ανάγκη δέχεται για τον εαυτό Του τα καλά έργα για να μας ανταποδώσει τα αγαθά Του (Βιβλ.4:18)...Μιμούμενοι τούτο οι πονηροί δαίμονες, δίδαξαν να γίνεται και στα μυστήρια του Μίθρα, στις τελετές μύσεως του οποίου τίθεται άρτος κι ποτήριο νερού (66)..Σ' ευχαριστούμε Πατέρα μας, γαι την αγία άμπελο Δαβίδ του δούλου σου, που μας τη χάριτες δια του υιού σου Ιησού. Σε σένα ας είναι η δόξα στους αιώνες. Για δε τον άρτο: Σ' ευχαριστούμε πατέρα μας για τη ζωή και τη γνώση που μας χάριτες δια του υιού σου Ιησού. Σε σένα ας είναι η δόξα.. Όπως αυτό το ψωμί ήταν διασκορπισμένο πάνω στα όρη και μαζεύθηκε κι έγινε ένας, έτσι ας μαζευθεί η εκκλησία σου από τα πέρατα της γης στη βασιλεία σου. Διότι δική σου είναι η δόξα και η δύναμη δια του Ιησού Χριστού στους αιώνες. Και κανείς ας μην μεταλάβει από τον άρτο και τον οίνο παρά μονάχα όσοι βαφτίστηκαν στο όνομα του Κυρίου. ..Μη δώτε το άγιο στα σκυλιά..Κι αφού μεταλάβετε πέστε αυτή την ευχαριστία: Σ' ευχαριστούμε πατέρα άγιε για το άγιο όνομά σου και διότι σκύνωσες στις καρδιές μας και για τη γνώση και την πίστη και την αθανασία, που μας χάριτες δια του υιού σου Ιησού, σε σένα ας είναι η δόξα στους αιώνες. Συ Δέσποτα Παντοκράτορ έκτισες τα πάντα για χάρη του ονόματός σου κι έδωσες τροφή και ποτό στους ανθρώπους να τα απολαμβάνουν και αν σε ευχαριστούν, και σε μας χάριτες πνευματική τροφή και πόση και ζωή αιώνια δια του υιού σου..Ας έλθει η χάρη και ας παρέλθει ο κόσμος αυτός εδώ. Ωσαννά στο Θεό Δαβίδ. Όποιος είναι άγιος ας προσέλθει, όποιος δεν είναι ας μετανοήσει μαρην αθά, αμήν (Διδ.19)...Προσπαθείτε να συχνάζετε συχνότερα για να ευχαριστείτε και να δοξάζετε τον Θ. Γιατί όταν μαζεύετε συχνότερα, συντρίβονται οι

δυνάμεις του Σατανά και εξαρθρώνεται η ολεθριότης του με την ομόνοια της πίστεως. Τίποτε δεν είναι καλύτερο από την ειρήνη, μέσα στην οποία καταργείται κάθε πόλεμος των επουρανίων και των επιγείων... *Αρχή η πίστις, τέλος η αγάπη..Κανείς δεν αμαρτάνει όταν στηρίζεται στην πίστιν, κανείς δεν μισεί όταν κατέχει την αγάπην..* (Εφεσ. 171)..Μοιραζόμενοι έναν άρτο, που είναι φάρμακο αθανασίας, αντίδοτο του θανάτου και ζωή παντοτινή εν Ι.Χ. (Εφεσ.175).. Δεν ευχαριστιέμαι με γήινες τροφές και χαρές. Άρτον θέλω του Θ., που είναι η σάρκα του Ι.Χ., του εκ σπέρματος Δαβίδ και θέλω να μεταλάβω το αίμα του, που είναι άφθαρτη αγάπη (Ρωμ.199) Αυτό φανερώνει ο ιεράρχης με τα ιερά δρώμενα, ξεσκεπάζοντας τα τίμια δώρα..Ζωγραφίζει με τα αισθητά μέσα τη νοστή μας ζωή με εικόνες, φέρνοντας μπροστά στα μάτια μας τον Ι.. που από την κρυφότητα της θεότητας του παίρνει φιλάνθρωπα τη δική μας μορφή με την τέλεια κι ασύγκυτη προφύλαξη της ανθρώπινης φύσης, που προχωρεί αναλλοίωτα από τη φυσική του ενότητα προς την δική μας πολυδιαίρεση και που καλεί ανθρώπινο γένος με την αγαθοποιό φιλανθρωπία να κοινωνήσουμε αυτόν και τα αγαθά του, για να ενωθούμε με τη θεικότερη ζωή του με την ομοίωσή μας προς αυτό και τη δύναμή μας. Και εν αυτόν τον τρόπο θα γίνουμε αληθινά κοινωνοί του Θ. καθι των θείων δώρων..Πρώτα κοινωνά ο ίδιος ο ιεράρχης, όπως στις ηλιακές ακτίνες γεμίζουν από την λάμψη, που τις διαπερνούν πρώτες οι λεπτότερες και διαφένεστερες ουσίες κι όλο το φως, που ξεχειλίζει από αυτές το διοχετεύουν με το φως του ήλιου στις έπειτα από αυτές...Η διακόσμηση των ιερουργών με την πρώτη δύναμη της αποκαθαίρει τους αμύητους, με την ενδιάμεση φωταγωγοί όσους έχουν ακθαρθεί και με την τελευταία κι ακρότατη από τις δυνάμεις των ιερουργών τελειοποιεί όσους κοινωνήσαν το θείο φωσσις επιστημονικές τελειώσεις των φωτισμώνπου θεωρήθηκαν..Η τριαδική δύναμη της ιερουργίας των τελετών έχει υμνηθεί (Στην Επουράνιο Ιεραρχία 81-3, 111)

ΖΩΗ: Όπως όσοι βλέπουν το φως είναι μέσα στο φως και παίρνουν την λαμπρότητα του, έτσι όσοι βλέπουν τον Θ. είναι μέσα στον Θ. και γίνονται μέτοχοι της λαμπρότητάς του. Θα πάρουν ζωή, όσοι βλέπουν τον Θ. ..Όπως το μέγεθός του είναι ανεξιχνίαστο έτσι ανεξήγητη είναι κι η αγαθότητά του. Λόγω δε αυτής της αγαθότητας δίνει ζωή σε όσους τον βλέπουν. Επειδή δεν ήταν δυνατό να ζεί κανείς χωρίς τη ζωή κι η ζωή αρχίζει να υπάρχει περίσσια κι άφθονη, όταν επικοινωνούμε με τον Θ. Η επικοινωνία με τον Θ. είναι να τον γνωρίζουμε και να απολαμβάνουμε την αγαθότητά του.. Οι προφήτες με τους τύπους φανέρωναν ότι θα δούν οι ά. τον Θ., που φέρουν το Πνεύμα Του και πάντα προσδοκούν την έλευσή του..Το Πνεύμα επιτελεί, ο Υιός υπηρετεί, ο Πατήρ ευδοκεί κι ο άνθρωπος τελειοποιείται για τη σωτηρία..Δόξα του Θ. είναι ο ζωντανός ά. Η ζωή του α. είναι η θέα του Θ. Αν η δια της κτίσεως φανέρωση του Θ. παρέχει την ζωή σε όλα όσα ζουν στη γη, πολύ περισσότερο η δια του Λ. φανέρωση του Πατρός παρέχει ζωή σε όσους βλέπουν τον Θ.(Βιβλ.4:20). Αθλούμαστε και γυμναζόμαστε στον παρόντα βίο έχοντας μυστική πείρα του ζώντος Θ. για να στεφανωθούμε στον μέλλοντα βίο. Κανείς από τους δικαίους δεν έδρεψε μονομιάς καρπό, αλλά υπέμεινε πολύ. Διότι αν τον μισθό του δικαίου τον έδινε σύντομα ο Θ., τότε θα ακούσαμε εμπόριο κι όχι θεοσέβεια. Θα είμαστε δίκαιοιόχι από ευσέβεια, αλλά από κερδοσκοπία. Και γι'αυτό η θεία κρίση χτυπά κάθε ένα που δεν είναι δίκαιος και του σωρεύει δεσμά.(Β Κλήμ.)

ΖΩΟΦΙΛΙΑ: Οι περισσότεροι εκλεπτισμένες από αυτές τις γυναίκες εκτρέφουν ινδικές όρνιθες και μηδικά παγώνια και συνανακλίνονται στο τραπέζι με γελωτοποιούς, διασκεδάζοντας με τέρατα που χορεύουν σίκινι..Περιφρονούν μια χήρα σώφρονα, που πολύ διαφέρει από τον μαλτέζικο σκύλο και παραβλέπουν έναν δίκαιο γέροντα, που είναι ευπρεπέστερος από αργυρώνητο τέρας. Δεν αφήνουν να τις πλησιάσει ορφανό παιδί αυτές που εκτρέφουν παπαγάλους και χαραδριούς, ενώ εκθέτουν τα παιδιά, που γεννιούνται στο σπίτι τους και παραλαμβάνουν τα πουλάκια των πτηνών. Προτιμούν τα άλογα από τα λογικά, ενώ πρέπει να συντηρούν τους γέροντες, που διδάσκουν σωφροσύνη και είναι ομορφώτεροι από τους πιθήκους και μπορούν να πούν κάτι καλύτερο από τα ανδόνια (Παιδαγ.Γ, 4, 281).. Ο χοίρος όταν τρώει αδιαφορεί για τον

αφέντη του κι όταν πεινάει γρυλλίζει. Ο αετός αρπάζει τα ξένα. Ο λαγός είναι ασελγός κι η ύαινα αλλάζει φύση. Η γαλοπούλα κάνει τη με το στόμα μένει έγκυο.. Να γίνεις σαν τα ζώα, που αναμνησκάζουν τον λόγο του Κ. και είναι δίχπλα: περπατούν και στον κόσμο κι αναμένουν τον άγιο αιώνα. (Βαρν.49). Ο Δανιήλ με τα θηρία σαν νέος Αδάμ (Ιηπόλ. Λόγος Γ, 72).

ΘΑΛΑΣΣΑ: Ο κόσμος μας φαίνεται όμοιος με θάλασσα. Γιατί καθώς η θάλασσα, αν δεν είχε ροή και χορήγηση τροφής από τους ποταμούς και τις πηγές, θα ήταν φραγμένη από καιρό από την αλμύρα της, έτσι κι ο κόσμος αν δεν είχε το νόμο του Θ. και τους προφήτες αν ρέουν και να πηγάζουν γλυκύτητα, ευσπλαχνία, δικαιοσύνη, διαδοχή των αγ. εντολών του Θ., θα είχε ήδη εκλείψει λόγω της μεγάλης κακίας και αμαρτίας σε αυτόν. Και καθώς στη θάλασσα υπάρχουν νησιά κατοικήσιμα, υδατούχα, καρποφόρα, με όρμους και λιμένες για να βρίσκουν καταφύγιο οι πληττόμενοι από την τρικυμία, έτσι έδωσε ο Θ. στον κόσμο, που ταράσσεται και χειμάζεται από τα αμαρτήματα, τις συναγωγές, τις λεγόμενες αγ.Εκκλησίες, στις οποίες υπάρχουν οι διδασκαλίες της αλήθειας, σαν καλά λιμάνια σε νησιά, προς τα οποία καταφεύγουν, αυτοί, που θέλουν να σωθούν, γινόμενοι φίλοι της αλήθειας κι επιθυμούντες να αποφύγουν την οργή και την κρίση του Θ. Και καθώς υπάρχουν άλλα νησιά πετρώδη, άκαρπα, θηριώδη ακατοίκητα προς ζημιά των πλεόντων και χειμαζομένων, στις οποίες προσαράσσουν τα πλοία, κι αφανίζονται οι κατερχόμενοι, έτσι υπάρχουν οι διδασκαλίες της πλάνης, δηλ. των αιρέσεων, που καταστρέφουν τους πλησιάζοντες σε αυτές. Γιατί δεν καθοδηγούνται από τον λόγο της αλήθειας, αλλά καθώς οι πειρατές, όταν γεμίσουν τα πλοία με επιβάτες, τα προσαράσσουν στους προανεφερθέντες τόπους για να τα καταστρέφουν, έτσι συμβαίνει και με τους περιπλανωμένους από την αλήθεια να καταστρέφονται από την πλάνη..Οι φωστήρες έγιναν την 4η μέρα επειδή ο προγνώστης γνώριζε τις φλυαρίες των ματαιολόγων φιλοσόφων, ότι πρόκειται να πούν ότι τα φυόμενα στη γη προέρχονται από τα άστρα, για να αθετήσουν τον Θ.. Αυτά αποτελούν δείγμα μεγάλου μυστηρίου. (Προς Αυτόλ.391κ.ε.)

ΘΕΟΣ: Εαν αυτός που κρίνει δεν είναι αγαθός για να δικαιώνει και να τιμωρεί εκείνους που πρέπει δεν θα φαίνεται δίκαιος ούτε σοφός κριτής, δεν θα είναι Θ. Εαν πάλι αποκλειστικά αγαθός θα είναι άδικος. Κι η αγαθότητα θα φαίνεται αδύνατη, αφού δεν σώζει όλους και εφόσον αυτό δεν το κάνει με κρίση..Ευσεβέστερος των αιρετ. αναδεικνύεται ο Πλάτων, που αποδέχεται Ποιητή και Δημιουργό αγαθό (Βιβλ.3:2). Εαν ένα ζώο στην Ινδία δεν μπορούμε να το γνωρίσουμε εαν δεν το δούμε πώς τον Θ. ούτε θα μπορούσε να πεις κάτι προτού ακούσεις αυτόν που το είδε; (Προς Τρύφ.3:6)..Ο άρρητος Πατήρ και Κ. των πάντων ούτε έχει φθάσει κάπου, ούτε περπατεί, ούτε κοιμάται ..Ούτε ο Αβραάμ, ούτε ο Ισαάκ, ούτε ο Ιακώβ, ούτε άλλος ά. είδε τον Πατέρα κι άρρητο Κ. των πάντων γενικώς κι αυτού του Χ., αλλά είδαν εκείνο τον συμφώνως προς τη βουλή εκείνου όντα Θ., γιό αυτού κι άγγελο υπηρετούντα την γνώμη Του.(Προς Τρυφ.127:3).... Ποιός από τους α. θα μπορούσε να γνωρίζει στο βάθος τί είναι ο Θ. πριν έλθει ο Χ.; Ή παραδέχεσαι τα κούφια λόγια των φιλοσόφων, που μοιάζουν με παραληρήματα, που λένε άλλοι ότι ο Θ. είναι φωτιά (εκεί που θα πήγαιναν οι ίδιοι το ονόμασαν Θ.), άλλοι νερό κι άλλοι διάφορα άλλα στοιχεία, που κτίσθηκαν ακριβώς από τον Θ...Όλα αυτά είναι βέβαια ταχυδακτυλουργίες και καμώματα απατεώνων. Κανείς ά. ούτε είδε, ούτε γνώρισε τον Θ. αλλά ο Θ. φανέρωσε τον εαυτό του. Και τον φανέρωσε δια της πίστεως. Μονάχα με την πίστη, μας έχει δοθεί ο τρόπος να βλέπουμε τον Θ. Ο δεσπότης κι ο δημιουργός των όλων Θ., που έφτιαξε τα πάντα και τα ξεχώρισε σε είδη, δεν υπήρξε μόνον φιλόανθρωπος αλλά και μακρόθυμος. Αλλά και ήταν ανέκαθεν τέτοιος και είναι και θα είναι χρηστός κι αγαθός κι αόργιστος και αληθινός και μόνον αγαθός θα είναι. Κι αφού εννόησε κάποια μεγάλη κι ανείπωτη έννοια την ανακοίνωσε μονάχα στον γιό του. Κι όσο διάστημα φύλαγε μέσα σε μυστήριο και κρατούσε κρυφή τη σοφή του απόφαση φαινόταν πώς αμελούσε και δεν νοιαζόταν για μας. Μα όταν αποκάλυψε μέσω του αγαπητού του παιδιού και φανέρωσε εκείνα που επείχε από την αρχή ετοιμασμένα, όλα μονομοιάς μας τα χάρισε, δηλ. και να μετέχουμε στις ευεργεσίες του και να δούμε και αν εννοήσουμε εκείνα που κανείς έως τότε δεν είχε καν φαντασθεί.

Αφού είχε καταστρώσει το σχέδιο της θ. οικονομίας με τον γιό του, έως χθές μας άφηνε να παίρνουμε τον κατήφορο της απιστίας, που τόσο τον θέλαμε παρασυρμένοι από ηδονές κι επιθυμίες. Όχι βέβαια διότι αρεσκόταν στις αμαρτίες αλλά τις ανεχόταν. Δεν συνευδοκούσε σε εκείνη την εποχή της αδικίας, αλλά δημιουργούσε την τωρινή εποχή της δικαιοσύνης, ώστε έχοντας αποδειχθεί τον πρώτο καιρό από τα ίδια μας τα έργα ως ανάξιοι ζωής, τώρα να αξιωθούμε την χρησιμότητα του Θ. κι αφού βεβαιωθούμε στον ίδιο μας τον εαυτό τό πόσο αδύνατον εισελθείν στη βασιλεία του Θ., τώρα με την δύναμη του Θ. να μπούμε σε αυτή..Είχε γίνει κατάδηλο ότι το κατόντημά μας δεν μπορούσε να είναι άλλο από την κόλαση και το θάνατο. Αλλά ήρθε η ώρα που ο Θ. είχε προορίσει για αν φανερώσει τη χρησιμότητά του και την δύναμή του..Δεν μας μίσησε, δεν μας απεδοκίμασε, δεν μνησικάκνησε. Αλλά μακροθύμησε, ανέχθηκε και μέσα στο έλεός του επωμίσθηκε ο ίδιος τις αμαρτίες μας δίνοντας το γιό Του λύτρο για μας, τον άγιο για τους αμαρτωλούς..Τί άλλο θα μπορούσε να καλύψει τις αμαρτίες μας παρά η δικαιοσύνη εκείνου; ..Ω γλυκύ αντάλλαγμα, ω ανεξιχνίαστη δημιουργία, ω απροσδόκτες ευεργεσίες! Η ανομία των πολλών να κρυβεί από ένα δίκαιο, η δικαιοσύνη του ενός να δικαιώσει πολλούς ανόμους. Αφού μας έκανε ο Θ. να δούμε προτύτερα πόσο αδύνατο στη φύση μας ήταν να πετύχουμε τη ζωή και τώρα μας χάρησε σωτήρα, που μπορεί να μας λυτρώσει όντας απολύτως αδύνατο αν σωθούμε μόνοι μας, κι από τα δυό αυτά θέλησε να πιστεύουμε τη χρησιμότητά του και να τον αναγνωρίζουμε τροφέα, πατέρα, δάσκαλο, σύμβουλο, γιατρό, νου, φως, τιμή, δόξα, δύναμη, ζωή, χωρίς να μεριμνάμε τι θα φάμε και τί θα ντυθούμε. Αυτή την πίστη αν ποθήσεις και σύ, θα αποκτήσεις πρώτα-πρώτα την επίγνωση του πατρός. Διότι ο Θ. τους α. αγάπησε, για τους οποίους έχτισε τον κόσμο, στους οποίους υπέταξε όλα όσα πάνω στη γη, στους οποίους έδωσε λόγο και νου, τους αξίωσε να βλέπουν προς τα πάνω, προς τον ίδιον, τους οποίους έπλασε από την ίδια του την εικόνα, προς τους οποίους απέστειλε τον γιό του τον μονογενή, στους οποίους υποσχέθηκε την ουράνια βασιλεία και θα τους τη χαρίσει αν τον αγαπήσουν..Πώς θα αγαπήσεις εκείνον που τόσο σε αγάπησε πριν από τους αιώνες; Αγαπώντας τον θα γίνεις μιμητής της χρησιμότητος, της καλωσύνης του. Και μην απορήσεις, που ο ά. μπορεί να γίνει μιμητής του Θ. Μπορεί διότι το θέλει ο Θ.. Δεν μιμείται τον Θ. εκείνος, που καταδυναστεύει τους διπλανούς του...Όταν ευεργετείς θα δείς ενώ θα είσαι στη γη, τον Κ. του ουρανού, θα αρχίσεις να λαλείς μυστήρια του Θ., θα αγαπήσεις και θα θαυμάσεις αυτούς, που τόσα υποφέρουν για να μην τον αρνηθούν..θα καταλάβεις την απάτη και την πλάνη του κόσμου, όταν νοιώσεις την ουράνια ζωή, όταν καταφρονήσεις τον φαινομενικό θάνατο και φοβηθείς τον πραγματικό θάνατο (Προς Διόγν.)..Ακόμα όταν εσύ θα λαλείς εγώ θα σου πώ: Να εδώ είμαι. Αυτό το ρητό είναι σημάδι μεγάλης υποσχέσεως. *Γιατί ο Θ. παρουσιάζεται πιο πρόθυμος στο να δώσει από ότι εμείς στο να του ζητάμε.* Απολαμβάνοντας, λοιπόν, τόση χρησιμότητα, ας κοιτάξουμε να μην γίνει το γεγονός αυτό για μας αιτία καταδίκης. Γιατί όσο γλυκά είναι τα λόγια του Θ. σε εκείνους, που τα εφαρμόζουν, τόση κατάκριση σωρεύουν σε εκείνους που τα παρήκουσαν..Τότε στο τέλος θα προλάβουν τα κρυφά και φανερά έργα των ανθρώπων. Είναι καλό πράγμα η ελεημοσύνη, το σημάδι αυτό της αληθινής μετάνοιας. *Καλύτερη η νηστεία από την προσευχή κι η ελεημοσύνη καλύτερη κι από τις δύο. Η αγάπη καλύπτει πλήθος αμαρτιών.* Η προσευχή, που αναβρύζει από καλή συνείδηση εκ θανάτου. Μακάριος όποιος βρεθεί αν τα έχει αυτά με πληρότητα, διότι η ελεημοσύνη ελαφρώνει από την αμαρτία. ..Αθλούμαστε και γυμναζόμαστε στον παρόντα βίο έχοντας μυστική πείρα του ζώντος Θ. για να στεφανωθούμε στον μέλλοντα βίο. Κανείς από τους δικαίους δεν έδρεψε μονομιάς καρπό, αλλά υπέμεινε πολύ. Διότι αν τον μισθό του δικαίου τον έδινε σύντομα ο Θ., τότε θα ακούσαμε εμπόριο κι όχι θεοσέβεια. Θα είμαστε δίκαιοι όχι από ευσέβεια, αλλά από κερδοσκοπία. Και γι'αυτό η θεία κρίση χτυπά κάθε ένα που δεν είναι δίκαιος και του σωρεύει δεσμά.(Β Κλήμ.)..Ξευτελίζει το σεβασμό του θείου η εύκολη συνήθεια να το βλέπει κανείς. Και το να γίνεται σεβαστή μέσω της ύλης η νοητή ουσία είναι προσβολή της με την αίσθηση: Γι'αυτό οι ιερείς των Αιγυπτίων όρισαν να είναι υπαίθρια *η έδρα* της Αθηνάς, όπως κι οι Εβραίοι οικοδόμησαν το ναό χωρίς άγαλμα (Στρωμ.5,43)..*Πολλοί* ασχολούνται με την αναζήτηση της αλήθειας ή καλύτερα με τον λόγο για την αλήθεια. Γιατί δεν λένε κάτι περί Θ., αλλά εξηγούν τα δικά τους πάθη, ανάγοντάς τα στον Θ.. *Όλη τους η ζωή έγινε*

αναζήτηση του πιθανού κι όχι του αληθινού. Όμως η αλήθεια δεν διδάσκεται με την μίμηση αλλά με την μάθηση. Γιατί δεν πιστεύουμε στον Χ. για να φανούμε καλοί, όπως και στον ήλιο δεν πλησιάζουμε για να φανούμε αλλά να ζεσταθούμε..Δεν πρέπει να πολυεξετάζουμε τις επιμέρους αλήθειες από τις οποίες χαρακτηρίζεται η αλήθεια αλλά την ίδια την αλήθεια..Είναι διαφορετικά να αναζητά κανείς τον Θ. από το αναζητά τα σχετικά με τον Θ....Στον Σαμψών η δύναμη δόθηκε στις τρίχες, ώστε κι οι ευκαταφρόνητες τέχνες του βίου, που υπάρχουν και μένουν εδώ κάτω μετά την έξοδο της ψυχής να μην διανοούμαστε ότι δίνονται χωρίς την θεία δύναμη. Γιατί και το φίδι χαρακτήρισε φρόνιμο; Επειδή και στις πονηρές ενέργειες είναι δυνατό να βρούμε κάποια λογική ακολουθία Και διάκριση και σύνθρηση και στοχασμό των μελλόντων..(Στρωμ.6,17,315)

Όπως οι Αιθίοπες κάνουν μαύρους τους θεούς κι οι Θράκες ξανθούς, έτσι και τις ψυχές τους και τους θεούς τους τους διαπλάθουν όμοιες με τις δικιές τους (Στρωμ.7,4,363)...Αν μου πείς 'δείξε μου τον Θ. σου' θα σου πω 'δείξε μου τον εαυτό σου κι εγώ θα σου δείξω τον εαυτό μου'. Δείξε πράγματι τα μάτια της ψυχής σου να βλέπουν και τ'αυτιά της καρδιάς σου να ακούνε..Γιατί όπως οι βλέποντες με τα μάτια του σώματος παρατηρούν τα βιωτικά κι επίγεια πράγματα, αντιλαμβανόμενοι συγχρόνως τις εν προκειμένω διαφορές δηλ. φωτιά και σκοτάδι, λευκό ή μαύρο..έτσι και τα μάτια της ψυχής μπορούν αν δούν τον Θ. Γιατί ο Θ. βλέπεται από τους δυναμένους να τον βλέπουν, εαν έχουν ανοιγμένα τα μάτια της ψυχής. Πράγματι όλοι έχουν μάτια, αλλά μερικοί είναι προσβεβλημένοι από καταρράκτη και δεν βλέπουν το φως του ήλιου. Και το γεγονός ότι είναι τυφλοί, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει το φως του ήλιου για να φέγγει, αλλά ας κατηγορήσουν εαυτούς και τα μάτια τους οι τυφλοί περί τούτου. Έτσι και συ ά. έχεις προσβεβλημένα τα μάτια από αρρώστια λόγω των αμαρτημάτων και των πονηρών σου πράξεων. Σαν στίλβοντα καθρέφτη, έτσι πρέπει ο ά. να έχει καθαρή την ψυχή. Εαν υπάρχει ελλάτωμα στον καθρέφτη δεν είναι δυνατόν το πρόσωπο του α. να φανεί πάνω του. Έτσι κι όταν υπάρχει αμαρτία στον ά., εκείνος δεν μπορεί να θεωρεί τον Θ. Δείξε λοιπόν και σύ τον εαυτό σου, αν είσαι πόρνος, ...οργίλος..εαν δεν πουλάς τα παιδιά σου. Γιατί σε αυτούς, που κάνουν αυτά δεν εμφανίζεται ο Θ. εαν πρώτα δεν καθαρίσουν τον εαυτό τους από κάθε μολυσμό. Και σε σκοτίζουν όλα, όπως όταν έλθει στα μάτια ξαφνικά ένα αντικείμενο. ώστε να μην μπορούν να ατενίσουν το φως του ήλιου..Θα μου πείς σύ, που βλέπεις, περιγράφε μου τον Θ. Άκουσε ά. Η μορφή του Θ. είναι άρρητη κι ανέκφραστη..Εαν τον πώ νου, λέγω τη φρόνησή του. εαν τον πώ πνεύμα την ανάπνοή του..εαν κριτή τη δικαιοσύνη του, εαν πατέρα, τον λέγω αγάπη. εαν φωτιά την οργή του. Οργίζεται ο Θ; Ναι, εναντίον εκείνων, που πράττουν φαύλα..Είναι εκπαιδευτής των θεοσεβών και πατέρας των δικαίων, κριτής δε και τιμωρός των ασεβών..Θ. λέγεται γιατί έχει θέσει τα πάντα πάνω στην δικιά του ασφάλεια και διότι θέει, τρέχει, κινεί, ενεργεί, προνοεί, κυβερνά και ζωοποιεί τα πάντα. Και τα πάντα δημιούργησε ο Θ. από τα μη όντα, για να γνωρίζεται και να κατανοείται το μέγεθός του από τα έργα..Όπως η ψυχή στον ά. δεν βλέπεται, γιατί είναι αόρατη στους α. νοείται δε δια της κινήσεως του σώματος, έτσι συμβαίνει κι ο Θ. να μην μπορεί να θεαθεί από ανθρώπινα μάτια, αλλά δια της προνοίας των έργων..Όπως κάποιος βλέποντας ένα καράβι στη θάλασσα να τρέχει και να μπαίνει στα λιμάνια θα αντιληφθεί τον κυβερνήτη , έτσι μπορούμε και να εννοήσουμε τον Θ., που κυβερνά το σύμπαν..Εαν ο ά. δεν μπορεί να ατενίσει τον ήλιο..λόγω της υπερβολικής δύναμης και λάμψης του, πώς δεν είναι περισσότερο αδύνατο να κοιτάξει θνητός ά. την δόξα του Θ., που είναι ανέκφραστη..Όπως το ρόδι έχει πολλά κελιά και θήκες μέσα του έτσι ολόκληρη η κτίση περιέχεται υπό του αγ.Πνεύματος του Θ. και το περιέχον Πνεύμα, βρίσκεται στο χέρι του Θ.. Όπως ο κόκκος του ροδιού δεν μπορεί να δει έξω από την φλούδα, αφού είναι μέσα, έτσι και ο ά. περιεχόμενος μαζί με την κτίση στο χέρι του Θ. δεν μπορεί να θεωρεί τον Θ. Έπειτα ένας επίγειος βασιλιάς, που δεν βλέπεται από όλους, νοείται δια των νόμων, των διατάξεων, των εξουσιών. Τον δε Θ. δεν θέλεις εσύ να κατανοείται δι έργων και δυνάμεων;.. Τον Θ. λαλείς ά., αυτού το πνεύμα αναπνέεις, αυτόν αγνοείς..Εαν θέλεις μπορείς να θεραπευθείς. Ανάθεσε τον εαυτό σου στον Θ., να σου εγχειρήσει τα μάτια της ψυχής και της καρδιάς σου. Ποιός είναι ο

γιατρός; Ο Θ. ο θεραπεύων δια του Λόγου και της Σοφίας..Εαν κατανοείς αυτά ά., ζωσ αγνώσ και οσίως και δικαίως μπορείς να βλέπεις τον Θ. (Προς Αυτόλ.337).

ΘΕΩΣΗ: Σκοπός της ιεραρχίας είναι η κατά το δυνατόν αφομοίωση κι ένωσή μας τον Θεό. Θα την επιτύχουμε, όπως διδάσκουν τα θείαν λόγια , μόνο με την αγάπη των πανσέβαστων εντολών και την ιερή εκτέλεσή τους ..Η πρώτη κίνηση του νου προς τα θεία είναι η αγάπηση του Θεού (Περί Εκκλησ.Ιεραρχ.29)

ΘΗΡΙΑ: λέγονται από το θηρεύεσθαι, όχι επειδή έγιναν εξαρχής κακά ή ιοβόλα, γιατί τίποτε κακό δεν έγινε εξαρχής από τον Θ. αλλά τα πάντα ήσαν καλά λίαν, η δε αμαρτία του ανθρώπου τα κατέστησε κακά. Όταν παρανόμησε ο ά., παρανόμησαν κι αυτά. Διότι όπως όταν το αφεντικό σε ένα σπίτι διάγει καλώς, αναγκαίως ζούν ευτάκτως κι οι υπηρέτες, εαν δε ο Κ. δεν αμαρτάνει, συναμαρτάνουν κι οι δούλοι, κατ'αυτόν τον τρόπο συμβαίνει και στον ά., που είναι κυρίαρχος, ανα μαρτήσει, και τα δούλα του ζώα θα συαναμαρτήσουν. Όταν δε ο ά. επιστρέψει στη φυσική του διαγωγή, μη διαπράττων πλέον κακές πράξεις, κι εκείνα θα αποκατασταθούν στην πρώτη ημερότητα (Προς Αυτόλ.397)

ΙΑΤΡΟΣ: Των τραυμάτων μοναδικός γιατρός είναι ο Ιησούς, που κόβει τα πάθη ολοσχερώς από την ρίζα, όχι όπως ο νόμος που κόβει τα ψιλά αποτελέσματα, τους καρπούς των πονηρών φυτών, αλλά καταφέρει το τσεκούρι του στις ρίζες της κακίας. Αυτός, που έχυσε το κρασί, το αίμα από το αμπέλι του Δαβίδ, πάνω στις πληγωμένες ψυχές μας, αυτός, που έφερε το έλεος από τα σπλάχνα του Πνεύματος και το χρησιμοποίησε με αφθονία. Αυτός είναι που έδειξε αδιάλυτους τους δεσμούς της υγείας και της σωτηρίας, την αγάπη, την πίστη, την ελπίδα. Αυτός είναι που έδωσε στη διάθεσή μας αγγέλους κι αρχές κι εξουσίες αν μας διακονούν με μεγάλη αμοιβή (Τις ο σωζόμ. 569).

ΙΕΡΑΡΧΙΑ: Όπως ακριβώς όποιος είπε 1. δήλωσε όλων με μια των ιερών την διακόσμηση, έτσι όποιος λέει 'ιεράρχης' φανερώνει τον ένθεο άνδρα, που είναι επιστήμονας της ιεράς γνώσης και που σε αυτόν τελείται και γνωρίζεται όλη η ιεραρχία. Αιτία αυτής της ιεραρχίας είναι η πηγή της ζωής, η ουσία της Αγαθότητας, η Τριάδα, η μία αιτία των όντων, από την οποία τα όντα έχουν το είναι και την μακαριότητα χάρη στην αγαθότητά της..Αυτής θέλημα είναι η δική μας σωτηρία και των ουσιών, των πάνων από μας, ασν λοθγικών όντων, που δεν μπορεί αξν πραγματοποιηθεί αλλιώς, αν οι σωζόμενοι δεν θεωθούν. Η θεώση είναι η κατά το δυνατόν αφομοίωση κι ένωση με τον θεό. Τούτο είναι το κοινό τέλος της ιεραρχίας, η άμεση αγάπηση προς το θεό και τα θεία, που ιερουργείται ένθεα κι ενιαία και πριν από αυτό η ολοκληρωτική κι ανεπίστροφη απομάκρυνση από τα αντίθετα κι η γνώση των όντων κατά τη φύση τους, η όραση κι η επιστήμη της ιερής αλήθειας, η ένθεν μέθεξη της ενόμορφης τελείωσης, του ιδίου του ενός,όσο είναι δυνατό, η τροφοδότηση της εποπτείας, που τρέφει τα νοητά και κάνει θεό καθένα, που υψώνεται σε αυτή (Περί Εκκλησ.Ιεραρχ.23)

ΙΗΣΟΥΣ: 318 οι οικογενείς του Αβραάμ. Πρώτα λέει τους 18 και κατόπιν αναφέρει τους τριακόσιους. Το 1η σημαίνει τον Ιησού και το 300(τ) τον Σταυρό. Δηλώνει τον Ιησού με τα δύο γράμματα και με το ένα τον σταυρό. Αυτό το νόημα φύτεψε μέσα μας εκείνος που αμς δωρίζει την διδαχή του. (Βαρνάβ.47).. Τώρα μόλις αρχίζω να μαθητεύω και και σας απευθύνω τον λόγο σαν να είμαι και εγώ ωστα ίδια θρανία. Χρειάζομουν και εγώ από σας να πάρω για τον αγώνα πίστη, νουθεσία, υπομονή, μακροθυμία. Αλλά επειδή η αγάπη δεν μ'αφήνει αν σιωπώ για σας, για τούτο πρόλαβα να σας παρκαλέσω να τρέχετε όλοι μαζί στο δρόμο της γνώμης του Θ. Γιατί κι ο Ι.Χ. η αναμφίβολη ζωή μας, είναι γνώμη του Πατρός ακθώς κι οι επίσκοποι που ορίσθηκαν σε κάθε τόπο να βρίσκονατι μέσα στη γνώμη του Πατρός (Ιγνατ.Εφεσ.165)..Ένας γιατρός είναι σαρκικός και πνευματικός, γεννητός κι αγέννητος, που φόρεσε σάρκα και ήλθε στο θάνατο, ζωή αληθινή, γιός της Μαρίας και του Θ., πρώτα παθητός κι ύστερα απαθής, ο Ι.Χ. ο Κύριός μας (Ιγνατ.Εφεσ. 167)..Πετάξτε λοιπόν την παλιωμένη και

ξυνισμένη ζύμη κι αλλάζετε σε νέ αζύμη, που είναι ο Ι.Χ. Αλατισθείτε σε αυτόν για να μην σαπίσει κανείς σας διότι θα προδοθείτε από την δυσωδία..Διότι ο ιουδαιοσμός πίστεψε στον χριστιανισμό κι όχι αντίστροφα, μέσα στον οποίο πάσα γλώσσα αφού πίστεψε στον Θ. συνάχθηκε (Μαγν)..Και όσοι δεν μιλούν για τον Ι.Χ., μου είναι επιτόμβιες στύλες και τάφοι νεκρών, πάνω στους οποίους είναι χαραγμένα ονόματα α...Για μένα βάση δεν είναι τα παλαιά καιμένα, αλλά ο Ι.Χ., η άθικτη βάση ο σταυρός του κι ο θάνατος κι η ανάστασή του και η πίστη, που έχουμε δι'αυτο, στα οποία θέλω να δικαιωθώ με τις προσευχές σας...Αυτός είναι η θύρα του Πατρός από όπου μπαίνουν ο Αβραάμ κι ο Ισαάκ κι ο Ιακώβ και οι προφύτες κι οι απόστολοι κι η Εκκλησία. Όλα αυτά στην ενότητα του Θ...Το Ευαγγέλιο είναι το απάρτισμα της αφθαροσίας. Όλα είναι καλά, αν πιστεύετε μέσα στην αγάπη. (Φιλ.):...Το ανέκφραστο του Θ. είναι πατέρας ενώ το ομοιοπαθές με μας είναι μητέρα. Από αγάπη δέχτηκε ο Πατέρας τη θηλυκή φύση και μεγάλη απόδειξη αυτού είναι αυτός που Πατέρας γέννησε από τον εαυτό του κι αυτός ο καρπός που γεννήθηκε από αγάπη είναι αγάπη..(τις ο σωζόμ. 577)

ΙΣΡΑΗΛ είναι ά. νικών δύναμη (Προς Τρύφ.125)

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ: Τολμούν να λένουν ότι αν ήταν 'πόλις του μεγάλου βασιλέως' δεν θα εγκαταλείπονταν. Αυτό μοιάζει σαν κάποιος να έλεγε ότι αν το άχυρο ήταν δημιούργημα του Θ. ποτέ δεν θα εγκαταλείπονταν το στάρι κι αν η κληματόβεργα έγινε από το Θ., ποτέ δεν θα κοβόταν από το αμπέλι. Όπως όμως αυτά δεν έγιναν πρωταρχικά γι'αυτά τα ίδια αλλά για τον καρπό, που αυξάνει μέσα τους κι όταν αυτός ωριμάσει και αφαιρεθεί τότε εγκαταλείπονται και βγαίνουν από τη μέση όσα ήταν άχρηστα στην καρποφορία, έτσι έγινε κι η Ιερουσαλήμ. Η πόλη έφερε μέσα της το ζυγό της δουλείας, στον οποίο υποδουλώθηκε ο ά., που πρωτίτερα δεν υποτασσόταν στον Θ. όταν βασίλευε ο θάνατος. Και υποδουλωμένος ο ά. έγινε κατάλληλος για την ελευθερία..Φυσιολογικά εγκαταλείφθηκαν όσα κάποτε έφεραν καλούς καρπούς (γιατί από αυτά καρποφορήθηκαν ο Χ. ως άνθρωπος κι οι απόστολοι) τώρα όμως είναι ακατάλληλα για καρποφορία. Όλα όσα αρχίζουν κάποτε κατ'ανάγκη τελειώνουν και κάποτε..Και το σχήμα του κόσμου πρέπει να παρέλθει όταν έλθει ο καιρός της παρελεύσεώς του (Βιβλ.4:4).

ΚΑΚΟ: Τα λεγόμενα τυχερά δεινά, δεν είναι φοβερά για τον γνωστικό ά.επειδή δεν είναι κακά, ενώ τα πραγματικά δεινά είναι ξένα προς τον χριστιανό γνωστικό καθώς είναι διαμετρικά αντίθετα από τα αγαθά. 'παίζοντας στο δράμα της ζωής' άμεμπτα το ρόλο, που του παραχωρεί ο Θ. να υποδυθεί και να παίξει γνωρίζει τί να πράξει και τί να υπομείνει. ..Κανείς, που δείχνει παράλογη ανδρεία δεν είναι γνωστικός γιατί τότε θα ήταν γνωστικά και τα μικρά παιδιά και τα θηρία και οι θαυματοποιοί, που κάνουν επικίνδυνες κινήσεις πάνω στα ξίφη (Στρωμ.7,11,419). Στις παραδόσεις λένε ότι ο Ματθίας έλεγε σε κάθε περίπτωση: 'Αν αμαρτήσει ο γείτονας του εκλεκτού αμαρτήσε ο εκλεκτός. Γιατί αν η συμπεριφορά του εκλεκτού ήταν τέτοια όπως την υπαγορεύει ο Λόγος, θα ένοιωθε ντροπή εξαιτίας του βίου κι ο γείτονας ώστε να μην αμαρτήσει' (Στρωμ.7,13,443)

ΚΑΛΟ: Ο ά. έλαβε τη γνώση του καλού και του κακού. Το κ. είναι να υπακούει στον Θ. και να πιστεύει σε αυτόν και να φυλάσσει την εντολή του. Κι αυτό είναι η ζωή του α. όπως το να μην υπακούει στο Θ. είναι το κακό κι ο θάνατός του. Επειδή λοιπόν επέδειξε ο Θ. την μακροθυμία Του, γνώρισε ο ά. και το αγαθό της υπακοής και το κακό της ανυπακοής..Όπως η γλώσσα με την γεύση δοκιμάζει το γλυκό και το πικρό και το μάτι διακρίνει το άσπρο από το μαύρο..έτσι κι η ψυχή δοκιμάζοντας και τα δύο μαθαίνει το αγαθό κι υπακούοντας στο Θ. γίνεται ισχυρότερη ως προς την τήρηση του αγαθού. Πρώτα μετανοεί από την ανυπακοή γιατί είναι πικρό και κακό πράγμα. Έπειτα κατανοεί και μαθαίνει ποιο είναι το αντίθετο στο αγαθό και στο γλυκό για να μην επιχειρήσει πια ποτέ να δοκιμάσει την ανυπακοή στο Θ. Εάν κάποιος αποφύγει να γνωρίσει και να αισθανθεί και τα δυό αυτοκτονεί χωρίς να το καταλαβαίνει. Πως θα είναι Θ. αυτός που δεν έγινε ακόμη ά.; ..Πρέπει πρώτα να διαφυλάξεις την τάξη του α. και κατόπιν αν μετάσχεις στη δόξα του Θ.. Δεν δημιουργείς εσύ το Θ. αλλά ο Θ.

δημιουργεί εσένα..Δώσε του την καρδιά σου εύκαμπτη κι εύπλαστη και φύλαξε την μορφή με την οποία σε έπλασε ο Δημιουργός έχοντας μέσα σου δροσιά του, για να μην ξεραθείς και χάσεις τα αποτύπωματά των δακτύλων του..Η τέχνη του Θ. κρύβει τον πηλό που υπάρχει μέσα σου..Εαν αποποιηθείς τη δημιουργική τέχνη του και φανείς ακάριστος απέναντί του, διότι έγινες ά. έγινες ακάριστος στο Θ. και έχασες μαζί και την τέχνη του και την ζωή. Διότι το ποιείν είναι ίδιον του Θ. και το γίνεσθαι ίδιον του α. Εαν παραδώσεις αυτό που είναι δικό σου, δηλ. την πίστη και την υποταγή σε αυτόν, θα πάρεις πίσω την τέχνη του και θα είσαι τέλειο έργο του Θ...Δεν εξασθενεί η δεξιοτεχνία του Θ. Μπορεί από τους λίθους να κάνει τέκνα του Αβραάμ..Ούτε εξασθενεί το φως γιατί μερικοί τυφλώθηκαν..όσοι τυφλώθηκαν φταίνε οι ίδιοι..Ο Θ. που γνωρίζει όλα από πριν, έκανε κατοικίες και για αυτούς που ζπάνε το φως και για αυτούς που το περιφρονούν και το αποστρέφονται ετοίμασε το σκοτάδι..Επειδή στο Θ. όλα είναι καλά εκείνοι, που αυτοβούλως αποστρέφονται τον Θ. στερούνται όλα τα αγαθά και στερημένοι όλα τα αγαθά θα εμπέσουν στη δίκαιη κρίση του Θ...Γίνονται μόνοι τους αιτία να κατοικήσουν στο αιώνιο σκοτάδι στερημένοι από όλα τα αγαθά, γιατί είναι οι ίδιοι υπαίτιοι της διαμονής τους (Βιβλ.4:39)

ΚΑΤΗΧΗΣΗ: Οι πατριάρχες κι οι προφύτες έσπειραν, οι Απόστολοι θέρισαν. Τον Αιθίοπα μόλις τον βάπτισε ο Φίλιππος έφυγε από αυτόν. Γιατί τίποτε άλλο δεν έλειπε από αυτόν αφού τον είχαν προκατηχήσει οι προφύτες..Ο Παύλος περισσότερο πάντων εκοπίασε, γιατί τους άλλους αποστ. τους βοηθούσαν οι Γραφές, που επιβεβαίωσε κι εκπλήρωσε ο Κ...Οι εθνικοί διδάσκονταν μια ξένη κατήχηση και διδασκαλία ότι οι θεοί τους είναι δαιμόνια (Βιβλ.4:24). Τα πρόωρα εκτρώματα έχουν την αγέννητη και άζωη κι αφώτιστη πτώση στη γη και κανένας φρόνιμος δεν θα πεί ,ότι θα δούν το φως, αφού έχουν απαλλαχθεί από το σκοτάδι της κοιλιάς..Έτσι κι η πάνσοφη επιστήμη προετοιμάζει τους κατηχούμενους πρώτα με την εισαγωγική τροφή των μορφωτικών και ζωοποιών λογίων κι όταν τελειοποιήσει την ανάπτυξή τους για τη θεία γέννηση, τους δίνει προς σωτηρία τους ακι με την τάξη την κοινωνία προς τα φωτόμορα και τελεσιουργά. (Περί Εκκλ.Ιεραρχ.65)

ΚΟΣΜΟΣ: Ο κόσμος μας φαίνεται όμοιος με θάλασσα. Γιατί καθώς η θάλασσα, αν δεν είχε ροή και χορήγηση τροφής από τους ποταμούς και τις πηγές, θα ήταν φραγμένη από καιρό από την αλμύρα της, έτσι κι ο κόσμος αν δεν είχε το νόμο του Θ. και τους προφύτες αν ρέουν και να πηγάζουν γλυκύτητα, ευσπλαχνία, δικαιοσύνη, διαδοχή των αγ. εντολών του Θ., θα είχε ήδη εκλείψει λόγω της μεγάλης κακίας και αμαρτίας σε αυτόν. Και καθώς στη θάλασσα υπάρχουν νησιά κατοικήσιμα, υδατούχα, καρποφόρα, με όρμους και λιμένες για να βρίσκουν καταφύγιο οι πληττόμενοι από την τρικυμία, έτσι έδωσε ο Θ. στον κόσμο, που ταρασσεται και χειμάζεται από τα αμαρτήματα, τις συναγωγές, τις λεγόμενες αγ.Εκκλησίες, στις οποίες υπάρχουν οι διδασκαλίες της αλήθειας, σαν καλά λιμάνια σε νησιά, προς τα οποία καταφεύγουν, αυτοί, που θέλουν να σωθούν, γινόμενοι φίλοι της αλήθειας κι επιθυμούντες να αποφύγουν την οργή και την κρίση του Θ. Και καθώς υπάρχουν άλλα νησιά πετρώδη, άκαρπα, θηριώδη ακατοίκητα προς ζημιά των πλεόντων και χειμαζομένων, στις οποίες προσαράσσουν τα πλοία, κι αφανίζονται οι κατερχόμενοι, έτσι υπάρχουν οι διδασκαλίες της πλάνης, δηλ. των αιρέσεων, που καταστρέφουν τους πλησιάζοντες σε αυτές. Γιατί δεν καθοδηγούνται από τον λόγο της αλήθειας, αλλά καθώς οι πειρατές, όταν γεμίσουν τα πλοία με επιβάτες, τα προσαράσσουν στους προανεφερθέντες τόπους για να τα καταστρέψουν, έτσι συμβαίνει και με τους περιπλανωμένους από την αλήθεια να καταστρέφονται από την πλάνη..Οι φωστήρες έγιναν την 4η μέρα επειδή ο προγνώστης γνώριζε τις φλυαρίες των ματαιολόγων φιλοσόφων, ότι πρόκειται να πούν ότι τα φύομενα στη γη προέρχονται από τα άστρα, για να αθετήσουν τον Θ.. Αυτά αποτελούν δείγμα μεγάλου μυστηρίου. Ο ήλιος είναι τύπος του Θ., η σελήνη του α. Κι όπως διαφέρει ο ήλιος της σελήνης σε δύναμη και δόξα, τόσο πολύ διαφέρει ο Θ. της ανθρωπότητας. Κι όπως ο ήλιος παραμένει πάντοτε πλήρης, χωρίς να μειώνεται, έτσι κι ο Θ. διαμένει πάντα τέλειος διότι είναι πλήρης δυνάμεως, σοφίας, αθανασίας, όλων των αγαθών. Η δε σελήνη κατά μήνα φθίνει και τρόπον τινά πεθαίνει, σαν τύπος του α., κι έπειτα αναγεννάται κι αυξάνει σε

ένδειξη της μελλούσης να πραγματοποιηθεί αναστάσεως. Έτσι κι οι 3 μέρες, που προηγήθηκαν των φωστήρων είναι τύπος της Τριάδος, του Θ. , του Λόγου του και της Σοφίας του. Στην 4η θέση είναι ο ά., ο έχων ανάγκη φωτός, έτσι ώστε υπάρχει Θ. Λόγος, Σοφία, ά. Γι' αυτό έγινε ο ά. την 4 η μέρα. Η θέση των άστρων παριστάνει την διευθέτηση και την τάξη των δικαίων και ευσεβών, των τηρούντων το νόμο και τις εντολές του Θ. Δηλ. οι επιφανείς και λαμπροί αστέρες είναι προς μίμηση των προφητών. Γι' αυτό παραμένουν ακίνητοι, μη μεταβαίνοντας από τόπο σε τόπο. Οι δε έχοντες κατώτερη τάξη είναι τύποι του πλήθους των δικαίων. Οι πλανήτες είναι τύποι των α., που απομακρύνονται του Θ., εγκαταλείποντες τον νόμο και τα προστάγματά του...Ευλογήθηκαν τα νερά, για να είναι δείγμα του ότι επρόκειτο οι ά. να μεταλαμβάνουν κι άφεση των αμαρτιών δια ύδατος και λουτρού παλιγεννεσίας, όλοι οι προσερχόμενοι στην αλήθεια κι αναγεννώμενοι και λαμβάνοντας ευλογία παρά του Θ...Αλλά και τα κήτη και τα πουλιά μοιάζουν με τους πλεονέχτες και τους παραβάτες. Όπως δηλ. τα ένυδρα και τα πουλιά, αν και μιας φυλής, άλλα μένουν στην κατά φύση κατάσταση, μη αδικούντα τα ασθενέστερα τους, αλλά τηρούν το νόμο του Θ. και τρώγουν από τους σπόρους της γης, άλλα δε παραβαίνουν το νόμο του Θ. τρώγοντα σάρκας, κι αδικούν, έτσι κι οι δίκαιοι, φυλάσσοντας το νόμο του Θ., δεν δαγκάνουν κανένα ούτε αδικούν, ζώντας οσίως και δικαίως, ενώ οι άρπαγες κι οι φονιάδες μοιάζουν με κήτη και θηρία και πουλιά σαρκοβόρα, γιατί καταπίνουν τους ασθενέστερους τους..Κατά την 6η μέρα ο Θ. δημιουργήσας τα τετράποδα παραλείπει την προς αυτά ευλογία γαι τον ά. Συγχρόνως τα τετράποδα ε'γιναν τύποι μερικών α., που αγνοούν τον Θ., ασεβούν, έχουν επίγειο φρόνημα και δεν μετανοούν. Αυτοί που μετανοούν και ζούν δίκαια πετούν ψυχικά σαν τα πουλιά, σκέφτονται ουράνια και ευαρεστούν το θέλημα του Θ. Όσοι αγνοούν τον Θ. κι ασεβούν μοιάζουν με πουλιά, που ε'χουν φτερά αλλλά δεν μπορούν να πετάξουν και να τρέξουν πάνω προς την θεότητα (Προς Αυτόλ.391κ.ε.)

ΚΡΙΣΗ: Βία δεν υπάρχει στον Θ. αλλά πάντα η αγαθή γνώμη. Και γι' αυτό έδωσε ο Θ. σε όλους την καλή θέληση. Έθεσε στον ά. την δυνατότητα εκλογής..Όσοι δεν υπακούσουν, δικαίως δεν θα αποκτήσουν το αγαθό και θα τιμωρηθούν όπως τους αξίζει. Γιατί ο μεν Θ. έδωσε πλουσιοπάροχα το αγαθό, οι ίδιοι όμως δεν το φύλαξαν και περιφρόνησαν την υπερβάλλουσα αγαθότητα Του. ..Επειδή όλοι έχουν την ίδια φύση ..Δικαίως στις ευνομούμενες πόλεις και πολύ πριν από το Θ. οι μεν αγαθοί επαινούνται οι δε κακοί τιμωρούνται..Από εμας εξαρτάται η σωτηρία ιδιαίτερος γιατί πέσαμε στη λήθη λόγω της πολλής αμέλειας και γιατί χρειαζόμαστε την καλή γνώμη που ο αγαθός Θ. μας έδωσε τη δύναμη να μάθουμε δια των προφητών..Προτρέπει να τον ακούμε, δεν μας εξαναγκάζει..Πώς να απολαμβάνουν το αγαθό αυτοί που δεν το ξέρουν; Ποιά δόξα υπάρχει για όσους δεν το φρόντισαν; Τί στεφάνι απόκειται γι' αυτούς που δεν κέρδισαν τον αγώνα;..Όσο το αγαθό το αποκτούμε με αγώνα τόσο πιο πολύτιμο είναι. Κι όσο πιο πολύτιμο είναι τόσο πάντα το αγαπούμε..Το να βλέπουμε δεν θα ήταν τόσο επιθυμητό για μας εαν δεν ξέραμε πόσο κακό είναι το σκοτάδι: Και την υγεία η πείρα της αρρώστιας την κάνει πιο πολύτιμη.(Βιβλ.4:37). Καθώς ο συνδειπνήσας με ληστή τιμωρείται, έτσι κι ο μη κακός αν αναμιφθεί με τον φαύλο ..θα τιμωρηθεί υπό του κρίνοντος Θ. (Τατ.Προς Έλλην.65)

ΚΥΡΙΑΚΗ: Πραγματοποιούμε τη συνέλευση όλοι μαζί την ημέρα του ήλιου, γιατί είναι η πρώτη μέρα κατά την οποία ο Θ. δημιούργησε τον κόσμο μεταποιήσας το σκοτάδι και την ύλη, και ο Ι.Χ. , ο Σωτήρας μας αναστήθηκε από τους νεκρούς αυτήν την μέρα. Πρό της κρονικής (την μέρα της Αφροδίτης) τον σταύρωσαν, και την μετά την κρονική, που είναι η μέρα του ήλιου δίδαξε ταύτα φανερωθείς στους αποστόλους (67)...Δεν δέχομαι τα εφήμερα σάββατα, αλλά εκείνο το Σάββατο, που εγώ έφτιαξα, στο οποίο αφού θα έχω καταπαύσει από όλα μου τα έργα θα ανοίξω την όγδοη μέρα, δηλ. την μέρα ενός άλλου κόσμου. Γι' αυτό γιορτάζουμε την όγδοη μέρα μέσα σε ευφροσύνη, γιατί αυτή την μέρα αναστήθηκε ο Ιησούς από τους νεκρούς κι αφού φανερώθηκε ανέβηκε στους ουραμούς (Βαρν.63). Αν λοιπόν έχοντας ανατραφεί μέσα σε παλιά πράγματα ήλθαν στην καινούργια ελπίδα, παύοντας να ζούν στο σάββατο αλλά στην Κ., κατά την οποία

ανέτειλε δια του Χ. και του θανάτου η ζωή μας, πράγμα που μερικοί αρνούνται, δια του μυστηρίου, από όπου λάβαμε την πίστη και γι' αυτό υπομένουμε, για να βρεθούμε μαθητές του Ι.Χ. του μόνου δασκάλου μας, πώς εμείς θα μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτόν, στον οποίο μαθήτεψαν και οι προφύτες πνευματικά και τον περίμεναν ως δάσκαλο; Και γι' αυτό εκείνος, που προσδοκούσαν ήλθε και τους ανέστησε εκ νεκρών (Τραλ.181).. Αλλά και ότι η έβδομη μέρα είναι ιερή δεν το γνωρίζουν μόνον οι Εβραίοι αλλά κι οι Έλληνες: Η πρώτη, η τετάρτη κι η εβδόμη είναι ιερές' (Ησίοδος).. 'την έβδομη μέρα λάμπει το φως του ήλιου' (Όμηρος) (Στρωμ.5.14,129)..:Ο γνωστικός κάνει Κ. την μέρα κείνη, όταν αποβάλλει μια φαύλη σκέψη και κάνει στη θέση της μια καλή, δοξολογώντας την ανάσταση του Κ., που γίνεται μέσα του (Στρωμ.7,12,435)

ΛΙΘΟΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ: Με το αμίμητο άνθος των π.λ. της καινής Ιερουσαλήμ, υπονοείται το άφθαρτο κι άγιο της ουσίας του Πνεύματος..Οι γυναίκες όμως μην αντιλαμβανόμενες τον συμβολικό χαρακτήρα των Γραφών δικαιολογούνται θαυμάσια: ότι μας έδειξε ο Θ. γιατί να μην το χρησιμοποιήσω;..Πρώτον ο Θ. χορηγεί σε όλους τα αναγκαία, όπως το νερό και τον αέρα, που είναι προφανή αγαθά. όσα δεν είναι όμως αναγκαία *τα έκρυψε* στη γη και τα νερά. Γι' αυτό τα μυρμήγκια ανοίγουν μεταλλεία χρυσού, οι γρύπες φυλάγουν το χρυσό κι η θάλασσα έκρυψε το μαργαρίτη..Ιδού ο ουρανός είναι ανοιχτός και δεν ζητείτε τον Θ., ενώ οι καταδικασμένοι ανάμεσά σας σκάβουν τη γη για να βρούν χρυσό..Αφού είναι όλα στη διάθεσή μου γιατί να μην τα απολαύσω; Σωστό είναι γιατί να μην τα προσφέρω;..Ο Θ. μας έδωσε δικαίωμα να χρησιμοποιούμε τα αγαθά, αλλά στα όρια των αναγκών και θέλει να είναι κοινή η χρήση τους. Είναι άτοπο να απολαμβάνει ένας ενώ οι άλλοι πεινούν. Πόσο δικαιότερο είναι αντί να ζη κανείς πολυτελώς να ευεργετεί πολλούς;..Μόνον ο ενάρετος είναι αληθινά καλός-ωραίος και μόνο το καλό χαρακτηρίζεται ως αγαθό: η αρετή μόνη αποκαλύπτεται με το κάλλος του σώματος..Το κάλλος κάθε πράγματος βρίσκεται στην αρετή του. Άρα όμορφος ά. είναι ο δίκαιος και ο σώφρων και γενικά ο αγαθός, όχι ο πλούσιος (Παιδαγ.Β,12).

ΛΟΓΟΣ-ΣΙΩΠΗ: Η διγλωσσία είναι παγίδα θανάτου. Να μην είναι ο λόγος σου ψεύτικος, άδειος αλλά μεστός από έργα. (Διδαχή, 13).. *Είναι καλύτερο να σιωπά κανείς και να είναι, παρά να μιλά και να μην είναι.* Καλή η διδασκαλία, όταν αυτός, που μιλά πράττει. *Ένας λοιπόν ο δάσκαλος, αυτός που είπε και εγένετο. Αλλά και όσα σιγώντας έκαμε, είναι άξια του Πατρός.* Όποιος κατέχει τον λόγο του Ι. μπορεί και την ψυχία του να ακούει, ώστε να είναι τέλειος, ώστε να πράττει όσα λέγει κι από όσα παρασιωπά να αναγνωρίζεται (Εφεσ.169-71). Αν σιωπάτε και μ' αφήστε να μαρτυρήσω θα είμαι λόγος του Θ. Αν νοιασθείτε για τη σάρκα μου θα μείνω απλή ανθρώπινη φωνή. Να, το θυσιαστήριο είναι έτοιμο. Γίνετε γύρω μου χορός αγάπης και ψάλτε ευχαριστήρια στον πατέρα του Κ., γιατί μ' αξίωσε εμένα τον επίσκοπο της Συρίας, να βρεθώ από την ανατολή στη δύση, πιστός στο κάλεσμά του. *Είναι θαυμαστό να δύσει κανείς από τον κόσμο στον Θ., για να ανατείλει στην αιώνια ζωή.* Θάμαι πιστός αληθινά, όταν δεν πολυασχολείται ο κόσμος μαζί μου. Εκεί, που είναι θόρυβος, δεν υπάρχει πραγματικότητας..Ο χριστιαν. δεν είναι επιφάνεια αλλά κάτι πολύ βαθύ, που υπάρχει μόνον όταν μισείται από τον κόσμο. (Ρωμ.195) Οι όψεις της αλήθειας είναι δύο: *τα ονόματα και τα πράγματα.* Άλλοι λένε τα ονόματα, όσοι ασχολούνται με την ομορφιά των λόγων, οι σοφοί των Ελλήνων. Εμείς οι βάρβαροι αποβλέπουμε στα πράγματα. Επίσης ο Κ. δεν θέλησε μάταια να χρησιμοποιήσει μια ευτελή σωματική μορφή, για να μην συμβεί επαινώντας κανείς την ομορφιά του να απέχει από τα λεγόμενά του και προσέχοντας σε αυτά, που απομένουν να αποκόπεται από τα νοητά..Και τα κοράκια απομιμούνται ανθρώπινες κραυγές, χωρίς να έχουν έννοια του λεγομένου πράγματος (Στρωμ.6,17,317)...Φλύαρο στόμα και καλλιπής φράση προσφέρει τέρψη κι έπαινο κενοδοξίας, σε αθλίους α., έχοντας το νου διεφθαρμένο, ενώ ο φίλος της αλήθειας δεν προσέχει τους μιαιρούς λόγους, αλλά εξετάζει τί και ποιό είναι το έργο του λόγου.. (Προς Αυτόλ.Πρόλ.).. Όπως οι πλέοντες πάνω σε πλοίο νομίζουν ότι τρέχουν τα βουνά,έτσι και σεις δεν γνωρίζετε ότι οι ίδιοι παρατρέχετε, ο δε αιώνας διαμένει, όσο θέλει ο Θ. Γιατί ισχυρίζεστε ότι η σοφία είναι μόνον δική σας, ενώ δεν έχετε άλλο

ήλιο, αστερισμούς, άλλη γένεση και θάνατο υπεροχότερο από τους άλλους α.;..Συζητάτε όπως ο τυφλός στον κουφό..Γιατί αναλαμβάνετε λόγους ενώ είστε μακριά από τα έργα..Γιατί κάνεις πόλεμο γραμμάτων; Διατί ατικίζεις χωρίς να είσαι Αθηναίος, και δωρίζεις; Πως το ένα σου φαίνεται βαρβαρικότερο και το άλλο φαιδρότερο..Εκείνα μας οδηγούν στην καταδίκη, τα δικά μας καταλύουν την δουλεία στον κόσμο, μας αποσπούν από μύριους άρχοντες και τυρράνους, μας δίνουν όχι αυτό, που λάβαμε, αλλά αυτό, που ενώ λάβαμε από την πλάνη εμποδισθήκαμε να διατηρήσουμε. (Τατ. Προς Έλλην.81-3)

ΛΟΓΟΣ-Ι.Χ.: Όπως από μια δάδα ανάβουμε πολλά πυρά, χωρίς να ελλατώνεται το φως από το άναμμα των πολλών δαδών, έτσι κι ο λόγος προελθών από την δύναμη του Πατρός δεν κατέστησε άλογο τον γεννήσαντα..Όπως εγώ δια της εξόδου του λόγου δεν γίνομαι κενός λόγου, επέλεξα δε προβάλλων την φωνή μου να διακοσμή την ακόσμητη σε εσάς ύλη, κι όπως ο λόγος γεννηθείς στην αρχή αντεγέννησε την περί ημάς δημιουργία ο ίδιος καθ'εαυτόν, κατασκευάσας την ύλη, έτσι κι εγώ αναγεννηθείς κατά μίμηση του λόγου και πλασμένος για την κατανόηση του αληθούς μεταρρυθμίζω την σύγκυση της συγγενούς ύλης. Διότι η ύλη ούτε άναρχη είναι ούτε ισοδύναμη με τον Θ. αλλά γεννητή..Ο Λ. γίνεται δημιουργός αγγέλων (Τατ.Προς Έλλην.37-9)

ΛΥΠΗ: Όταν κάποιος θυμώσει μπαίνει η λύπη στην καρδιά του για την πράξη, που έκανε. Κι η αμφιβολία λυπεί το πνεύμα, γιατί δεν πέτυχε ο ά., αυτό που επιδίωκε κι η οξυκολία γιατί έκανε το πονηρό.. Όπως το ξύδι και το κρασί ανακατωμένα δεν έχουν την ίδια ηδονή, έτσι κι η λύπη ανακατωμένη με το αγ.Πνεύμα δεν έχουν την ίδια δύναμη στην προσευχή (Ποιμήν, Εντολή 10, 390κ.ε.) . Υπάρχουν πρόβατα πολύ χαρούμενα που σκιρτάνε (όσοι απομακρύνθηκαν τελειωτικά από τον Θ. και παραδόθηκαν στις επιθυμίες αυτού του κόσμου) και αυτά, υπο απλώς βόσκουν, που είναι αυτοί που διασκεδάζουν αλλά δεν βλασφημούν τον Κ..Αυτά τα πρόβατα τα βάζει ο βοσκός στα αγκάθια και τα τριβόλια, έτσι ώστε να παραδοθούν στην αγαθή παιδεία και να ισχυροποιούνται στην πίστη του Κ.. Όταν μετανιώσουν τότε ανεβαίνει στην καρδιά τους τα έργα τα πονηρά που έκαναν και τότε δοξάζουν τον Θ. διότι είναι δίκαιος κριτής και δίκαια καθένας έπαθε ανάλογα με τις πράξεις του..Όσες μέρες τρυφήσει ακνβείς τόσα χρόνια βασανίζεται. Βλέπεις ότι ο χρόνος της διασκέδασης είναι λίγος ενώ της τιμωρίας και της βασάνου πολύς; (Παρ.6,456)

ΜΑΓΟΙ έδειξαν με τη σμύρνα το θάνατο και την ταφή για το θνητό γένος των ανθρώπων, με το χρυσό, ότι είναι Βασιλιάς, με το λιβάνι ότι ο Θεός φανερώθηκε σε εκείνους που δεν τον ζητούσαν (Βιβλ.3:9)

ΜΑΜΩΝΑΣ: σύμφωνα με τους Σαμαρείτες 'είναι αυτός που επιθυμεί και θέλει περισσότερα από ό τι πρέπει'. Κατά την εβρ. και με την προσθήκη μιας συλλαβής λέγεται 'μαμ' και σημαίνει τον λαίμαργο. (Βιβλ.3:8).

ΜΑΡΤΥΡΕΣ: Όλους αυτούς τους αιρετικούς, τους παραδίδουμε στους μ.. Όταν δηλ. ζητηθεί το αίμα τους και θα πάρουν την δόξα, τότε ο Χ. θα συνταράξει όλους όσους ατιμάζουν το μαρτύριό τους (Βιβλ.3:18:5). Η Ε. σε κάθε τόπο και χρόνο, από την αγάπη που έχει προς τον Θ. προαποστέλει στον Πατέρα πλήθος μαρτύρων. Όλοι οι άλλοι όχι μόνον δεν έχουν να δείξουν αυτό αλλά ούτε αναγκαία λένε πως είναι μια τέτοια μαρτυρία, γιατί αληθινή μαρτυρία είναι οι ιδέες τους..Τον ονειδισμό αυτών που υφίστανται διωγμό ένεκεν δικαιοσύνης κι υπομένουν όλες τις τιμωρίες και θανατώνονται για την αγάπη του Θ. και την ομολογία του Γιού του μόνον η Ε. τον υπομένει..(Βιβλ.4:33)...Κι αν ήμουν οπαδός του Πλάτωνα, ακούγοντας να διαβάλλονται οι Χ., βλέπων αυτούς να βαδίζουν άφοβοι προς τον θάνατο και προς όλα τα νομιζόμενα δεινά, αντιλήφθηκα ότι είναι αδύνατο να ζούνε στην κακία και φιληδονία. Ποιός ά. φιλήδονος ή ακρατής και θεωρών αγαθό τη βορά των ανθρωπίνων σαρκών θα μπορούσε να προτιμά το θάνατο για να στερηθεί τα αγαθά του και δεν θα προσπαθούσε να ζεί εξάπαντος αυτή τη ζωή και να διαφεύγει της προσοχής των αρχόντων αντί να καταγγέλει εαυτόν για να πεθάνει;..Συκοφαντούμαστε αλλά έχουμε μάρτυρα για τις

σκέψεις και τις πράξεις μας τον Θ. τον αγέννητο κι άρρητο. (Απολ.Β, 12)..(Σε αντίθεση με τους προδότες) οι μ. προχωρούσαν εύθυμοι και στις όψεις τους ήταν ανάμικτη πολλή δόξα και χάρη, ώστε και τα δεσμά τους να τους περιβάλλουν ως ωραία στολίδια, σαν νύμφες στολισμένες με φορέματα κροσσωτά και χρυσοκεντημένα, αποπνέοντες συγχρόνως την ευωδία του Χ. ώστε μερικοί να νομίζουν ότι ήταν αλειμένοι με κοσμική κολώνια. Δεν διήρχοντο κατηφείς και δύσμορφοι και γεμάτοι από κάθε είδος ασχήμιας.. Αυτά βλέποντες κι υπόλοιποι στηρίχθηκαν κι οι συλλαμβανόμενοι ομολογούσαν αδίσταχτα την πίστη τους (Μαρτυρ.207)...Όπως αν αποκόψει κάποιος τα καρποφορήσαντα μέλη της αμπέλου, συμβάλλει στην αναβλάστηση άλλων ευθαλών και καρποφόρων κλάδων, το ίδιο συμβαίνει και με μας γιατί το αμπέλι, που φυτεύθηκε υπό του Θ. και Σωτήρος Χ. είναι ο λαός του (Διάλ. προς Τρύφ.110)..Δεν μπορεί να νικηθεί το δόγμα του Θ. από δόγμα ανθρώπινο. Όσο άδικα σκοτώνουν τους πιστεύοντας σε Αυτόν, που δεν αδικούν τίποτε, τόσο περισσότερο αυξάνεται το πλήθος τους από τον Θ.(Μαρτύρ.233)...Καλούμε το μαρτύριο *τελείωση*, όχι γιατί έλαβε τέλος η ζωή του α. αλλά γιατί παρουσίασε τέλειο έργο αγάπης..Αν λοιπόν η ομολογία στον Θ. είναι μαρτυρία, κάθε ψυχή που έζησε καθαρά με επίγνωση του Θ., που υπάκουσε στις εντολές, είναι μάρτυρας με το βίο και το λόγο, με οποιαδήποτε τρόπο κι αν απαλλαγεί από το σώμα, χύνοντας σαν αίμα την πίστη σε όλο του το βίο και ακόμα και στην έξοδο."Οποιος εγκαταλείπει πατέρα 'οι νόμοι' και μητέρα 'πατρίδα' είναι μακάριος (Στρωμ.457-9)..Οι φιλόσοφοι των Ινδών λένε στον Αλέξανδρο: 'Τα σώματά μας θα τα εξορίσεις, τις ψυχές μας όχι!..'Χτύπα το ασκί του Ανάξαρχου, γιατί τον Ανάξαρχο δεν τον χτυπάς!..'Μπορεί αυτός, που ζεί, όπως εμείς, να φιλοσοφεί είτε βάρβαρος, είτε Έλληνας, καθόσον η σωφροσύνη είναι κοινή σε όλους, όσοι την διάλεξαν.(499)..Ομολογία με τα έργα της αγάπης και τα λόγια στο δικαστήριο. Αν κάποιος προχωρήσει στην αγάπη, είναι μακάριος και γνήσιος μάρτυρας, που έκανε τέλεια ομολογία για τις εντολές και για τον Θεό, μέσω του Κ., τον οποίο αφού αγάπησε αναγνώρισε ως αδερφό του (509)..Όποιος πηγαίνει μόνος του στο διακοστήριο είναι συνεργός της κακίας του διώκτη του και προκαλεί βλασφημία του ονόματος (511)..Μήπως επειδή είμαι δεμένος και μπορώ να νοιώθω τα επουράνια και τους αγγελικούς τόπους και τις τάξεις των ασωμάτων δυνάμεων ορατά και αόρατα, είμαι τάχα καλός μαθητής; Πολλά μας λείπουν για να μην υπολειπόμαστε στα του Θ. (Τραλ.187)..*Σιτάρι είμαι του Θ. κι αλέθομαι στα δόντια των θηρίων, για να φανερωθώ καθαρό φωμί του Χ. Να καλοπιάσετε τα θηρία, για να μου γίνουν τάφος και να μην αφήσουν τίποτε από το σώμα μου, ώστε να είμαι πανάλαφρος στον ύπνο μου. Τότε θάμαι αληθινός μαθητής του Ι.Χ. όταν ούτε το σώμα μου δεί πια ο κόσμος.*..Εκείνοι (οι Πέτρος και Παύλος) απόστολοι, εγώ κατάκριτος. Εκείνοι ελεύθεροι, εγώ έως τώρα δούλος. Αν μαρτυρήσω θα απελευθερωθώ από τη δουλαία μου χάρη στο Χ. και θα αναστηθώ μέσα σε αυτόν ελεύθερος..Θα καλοπιάσω τα θηρία να με κατασπαράξουν αμέσως κι όχι να δειλιάσουν..Τώρα αρχίζω αν είμαι μαθητής του Χ. Ας σβυσθούν μπροστά μου όλα τα θέλγητρα του κόσμου, ορατά κι αόρατα. Μόνον ο Χ. ας είναι ο πόθος μου..Καλόν μοι αποθανείν για τον Ι.Χ. παρά αν βασιλεύω στα πέρατα της οικουμένης. Εκείνον ζητώ, που πέθανε για μας. Εκείνον ποθώ, που αναστήθηκε για μας. Όρα είναι για την αληθινή ζωή..Μην με εμποδίζετε να ζήσω. Μην επιθυμείτε το θάνατό μου. Μην ξαναδώσετε στον κόσμο, εκείνον που λαχταρά να απολαύσει τον Θ...διαβαίνοντας εκεί θα είμαι αληθινό παιδί του Θ...Ο άρχοντας του αιώνας τούτου θέλει να με αρπάξει και αν μου χαλάσει την ίσια γνώμη, που έχω..Μην έχετε στα χείλη σας τον Ι.Χ. και επιθυμείτε τον κόσμο. (προς Ρωμ.)..Η φωτιά, που τους έβαζαν οι δήμιοι ήταν γι'αυτούς δροσιά.Μπροστά στα μάτια τους είχαν ένα μέλημα, πώς να ξεφύγουν το αιώνιο πύρ, τη φωτιά που δεν σβήνεται ποτέ κι οι καρδιές τση λαχταρούσαν εκείνα τα αγαθά: Ας λείψουν οι άθεοι! Βρίσε το Χ. και σ'ελευθερώνω,-86 χρόνια τον υπηρετώ και σε τίποτε δεν με έβλαψε. Πώς μπορώ λοιπόν να βρίσω τον βασιλέα και σωτήρα μου; αποκρίθηκε ο Πολύκαρπος..Εμείς μαζέψαμε τα καθαρότερα από χρυσάφι οστά του και τα αποθέσαμε στον κατάλληλο τόπο. Εκεί θα συναζόμεστε με αγαλλίαση και χαρά και θα γιορτάζουμε τα γενέθλια του μαρτυρίου του, με τη χάρη του Θ. γιορτάζοντας την μνήμη εκείνων, που άθλησαν και δυναμώνοντας τις ψυχές μας για νέα μαρτύρια (Μαρτύρ. Πολυκάρπου). Άλλοι υπομένουν τα μαρτύρια από το φόβο

μεγαλύτερων δεινών , άλλοι για να μην κατηγορηθούν από τους ομόφρονες κι άλλοι από την αγάπη τους στον Θ. κι όχι για τα βραβεία,. Όσοι τα υπομένουν από φιλοδοξία, ή από φόβο βαρύτερης τιμωρίας, ή για κάποιες ηδονές κι απολαύσεις μετά θάνατο, είναι παιδιά και μακάριοι, δεν έχουν γίνει ως προς την αγάπη τους προς τον Θ., όπως ο γνωστικός. Στην Εκκλησία υπάρχουν στεφάνια ανδρών και παιδών. Η αγάπη προαλείφοντας και προγυμνάζοντας τον αθλητή της τον ακθιστά άφοβο κι ατρόμητο και με θάρρος στον Κ.(Στρωμ.7,123,423)

ΜΕΤΑΝΟΙΑ: Πολλοί ά. μ. από βίαιοι και τυρρανικοί, κατόπιν της παρακολουθήσεως της καρτερικότητας της ζωής γειτόνων ή παρατηρήσεως της παραδόξου υπομονής γνωρίμων, οι οποίοι υφίστατο εκμετάλλευση ή εμπειρία συναναστροφής συνεργατών (Απολ.Α,16)... Η μετάνοια είναι δύο ειδών, κοινή η μία για τα πλημμελήματα, ενώ η άλλη μαθαίνοντας τη φύση της αμαρτίας, πείθει να απεχόμε από την ίδια την αμαρτία σύμφωνα με τον λόγο, που έχει ως επακόλουθο να μην αμαρτάνουμε. (Στρωμ.6,12,261). Η μ. είναι μεγάλη εξυπνάδα (σύνεση). Καταλαβαίνει ο αμαρτωλός ότι έκανε το πονηρό μπροστά στον Κ. και ανεβαίνει στην καρδιά του η πράξη, που έκανε και μετανιώνει κι εργάζεται το πολυτελώς το αγαθόν και ταπεινώνει την ψυχή του και βασανίζει ότι αμάρτησε... Προγινώσκων ο Κ. την ασθένεια των α. και την πολυπλοκία του διαβόλου και όντας καρδιογνώστης και πολυεύπλαχνος σπλαχνίσθηκε το ποίημά του και έβαλε την μετάνοια αυτή, μία όμως ευκαιρία μετά το βάπτισμα (Ποιμήν Εντολ.4, 385)

ΜΟΙΧΕΙΑ: είναι αν εγκαταλείποντας κανείς την εκκλησιαστική κι αληθινή γνώση και την αντίληψη για τον Θ., προχωρεί στην μη πρόπουσα γνώμη, δηλ. θεοποιεί κάποιο δημιούργημα ή ειδωλοποιεί κάποια υπέρβαση (Στρωμ.6, 17,313)

ΜΟΥΣΙΚΗ: Στον Ψαλμωδό αλληγορικά κιθάρα είναι ο Κ. με μια πρώτη σημασία. Η δεύτερη σημασία της είναι αυτοί, που χτυπούν συνεχώς τις ψυχές με μουσουργέτη τον Κ. Κι αν ο λαός, που σώζεται λέγεται κιθάρα με έμπνευση του Λόγου, εννοείται και μ'επίγνωση του Θ. μουσικά ότι δοξάζει τον Θ. καθώς τον κρούει ο Λογος για να πιστευεί. Μπορείς αν εκλάβεις και διαφορετικά ως μουσική την εκκλησιαστική συμφωνία., του νόμου των προφητών και των αποστόλων μαζί με το Ευαγγέλιο, και την κατώτερη κοινή μ., που αναλογεί σε καθένα προφήτη στις εναλλαγές των προσώπων. Αλλά όπως φαίνεται οι περισσότεροι, που φέρνουν αυτό το όνομα, όπως οι σύντροφοι του Οδυσσέα, ακολουθούν τον λόγο άξεστα, προσπερνώντας όχι τις Σειρήνες, αλλά το ρυθμό και το μέλος κλείνοντας από αμάθεια τα αυτιά τους. Γιατί γνωρίζουν ότι δεν θα μπορέσουν μια και παρέδωσαν την ακοή τους στα ελληνικά μαθήματα να επιτύχουν μετά την επιστροφή τους..Βέβαια κανείς πρέπει να ασχοληθεί και με τη μ. για να ρυθμίσει και να καταπραύνει το ήθος του. Βέβαια και τραγουδώντας ο ένας στην υγεία του άλλου, κατευνάζοντας τι επιθυμητικό μας και δοξάζοντας τον Θ. που μας χάρισε πλούσια αφθονία των ανθρωπίνων απολαύσεων και την αδιάκοπη χορήγηση των τροφών για την αύξηση του σώματος και της ψυχής. Περιττή μ. που πρέπει να αποπτύεται είναι εκείνη, που συγκινεί τις ψυχές και τις παρασύρει με την ποικιλία τραγουδιών άλλοτε θρηνητικών, άλλοτε ακολάστων κι ηδυπαθών, κι άλλοτε βακχικών. Τα ίδια ισχύουν και στην αστρονομία. (Στρωμ.6,11,253)

ΜΥΣΤΗΡΙΑ: Ξέφυγαν τον άρχοντα του αιώνας τούτου, η παρθενία της Μαρίας κι ο τοκετός της, επίσης ο θάνατος του Κ. Τρία μυστήρια περιβόητα, που τελέσθηκαν μέσα σε σιωπή. Πώς φανερώθηκε στους αιώνες; Έλαμψε αστέρας στον ουρανό πάνω από όλα τα άστρα και το φως του ήταν ανεκλάλητο κι απορία προξενούσε η καινοφάνειά του, κι όλα τα υπόλοιπα άστρα μαζί με τον ήλιο και το φεγγάρι έγιναν χορός γύρω από τον αστέρα κι αυτός ήταν πιο φωτεινός από όλα. και ταραχή μεγάλη ήταν για το πώς αυτή η καινοφάνεια η τόσο ανόμοια με κείνα; Έτσι λυνόταν κάθε μαγεία κι όλα τα δεσμά της κακίας αφανίζονταν, η άγνοια γκρεμιζόταν, η παλιά βασιλεία χαλούσε τάρα που ο Θ. φανερωνόταν στους α. σε καινότητα ζωής ακατάπαυστης..Κι από τότε όλα συγκλονίζονταν, που η κατάργηση του θανάτου άρχισε να γίνεται γεγονός (Εφεσ.173-5)

ΝΕΟΛΑΙΑ: Αλλού μας ονομάζει παιδιά, αλλού νεοσσούς, μερικές φορές νήπιους, αλλού γιούς, πολλές φορές παιδιά και λαό νέο-καινούργιο..Μας καλεί πουλάρια, που δεν έχουν ζευχθεί στην κακία, που δεν έχουν δαμασθεί από την πονηριά, που είναι αφελείς και μόνο προς τον πατέρα τους σκιρτάνε..Δεν αρκούσε να πεί πουλάρι (Ζαχ.9:9) αλλά πρόσθεσε και το *νέο*, για να δηλώσει την εν Χριστώ νεολαία της ανθρωπότητας και την αγέραστη αιδιότητα μέσα στην απλότητα..Βέβαια και μεις τιμώντας τα κάλλιστα και τελειότερα των επιτηδευμάτων μας τα ονομάσαμε με το παιδικό όνομα *παιδεία και παιδαγωγία*, την αγαθή αγωγή από την παιδική κατάσταση στην αρετή..Δεν είμαστε νήπια που κυλιούνται κάτω και δεν έρπουμε όπως πριν επί της γης σαν φίδια, συστρεφόμενοι με όλο το σώμα γύρω από τις ανόντες επιθυμίες. Αντιθέτως τείνοντας προς τα πάνω με την διάνοια, χωρισμένοι από τον κόσμο και τις αμαρτίες, εγγίζοντας τη γη με την άκρη του ποδιού..επιδιώκουμε την άνω σοφία, που φαίνεται μωρία σε όσους είναι εκπαιδευμένοι στην πανουργία. Είναι λοιπόν παιδιά εκείνοι, που γνωρίζουν μόνο τον Θ. πατέρα, αφελείς και νήπιοι κι ακέραιοι, ερασιτές των κεράτων των μονοκεράτων.. Η τελειότης υπάρχει στον Κ. που διδάσκει πάντα, ενώ εμείς οι διδασκόμενοι έχουμε την παιδική και νηπιακή ιδιότητα..Φθάνουμε στην τελειότητα όταν είμαστε Εκκλησία με κεφαλή το Χ...Ο άφρων είναι *νηπίτιος*, ενώ ο νήπιος ως απαλόφρων ήπιος, που έγινε πρόσφατα πράος κατά τον τρόπο..και γιαυτό περισσότερο τρυφερός, απαλός κι απλός, περισσότερο άδολος κι ανυπόκριτος, ευθύς τη γνώμη και σωστός..Η παλιά γενιά ήταν διεστραμμένη και σκληρόκαρδη, ενώ εμείς ο χορός των νηπίων, ο νέος λαός τρυφεροί σαν παιδιά..Οι νέες φρένες είναι νήπιες..Ωριμότης της ηλικίας είναι αυτή η αγέραστη νιότη, ακμαίοι στην νόηση πάντοτε νέοι, πάντα ήπιοι και πάντα καινοί.. Η ονομασία της παιδικής ηλικίας είναι για μας η άνοιξη όλης της ζωής μας, *γιατί η αλήθεια που υπάρχει μέσα μας είναι αγέραστη κι ο τρόπος μας διαποτισμένος από αλήθεια*. Η σοφία είναι αειθαλής..Η μητέρα αγκαλιάζει τα παιδιά της και μεις ζούμε την Ε...Ο Ισαάκ, που σημαίνει γέλιο κι είναι τύπος του Χ., τον είδε ο περίεργος βασιλιάς να παίζει με την Ρεβέκκα, που σημαίνει υπομονή κι είναι τύπος της Ε.. Τί θείο παιχνίδι! Το γέλιο βοηθείται από την υπομονή κι έφορος είναι ο βασιλιάς. Νοιώθει αγαλλίαση το πνεύμα των εν Χριστώ παιδιών που πολιτεύονται με υπομονή κι αυτό είναι το θείο παιχνίδι.(Παιδαγ.5)..Ο Παύλος καλεί νηπίους που σαν τα παιδιά ταρασσονται από το φόβο και τα σκιάχτρα, άνδρες δε ονομάζει τους ευπειθείς στο Λόγο κι αυτεξουσίους, που πιστέψαμε κατά προαίρεση λογικά κι αισθανόμαστε φόβο φρόνιμα. 'Επότισα (όχι εθήλασα) με γάλα, (που είχε υποσχεθεί ο Χ. στους δικαίους)'. (Παιδαγ.) Μας έκανε ο Κ. καινούργιους με την άφεση των αμαρτιών και μας ξανατύπωσε παιδική ψυχή ανάπλαθοντάς μας..Ναός είναι το κατοικητήριο της καρδιάς μας..Όπως το μικρό παιδί με μέλι και κατόπιν με γάλα ζωοποιείται έτσι και μεις με την πίστη της υπόσχεσής μας και με τον λόγο ζωοποιούμαστε και θα κυριέψουμε την γη (Βαρν. 39)..Τα παιδιά, που ραντίζουν είναι εκείνοι, που μας ευαγγελίσθηκαν την άφεση των αμαρτιών και τον αγνισμό της καρδιάς, εκείνοι στους οποίους δόθηκε η εξουσία του ευαγγελίου και που είναι δώδεκα εκπροσωπώντας ο καθένας μια φυλή (Βαρνάβας, 45) *Η Ε. είναι πρεσβυτέρα γιατί χτίσθηκε πρώτη πάντων και ο κόσμος έγινε για αυτήν*..Φάνηκε γριά γιατί το δικό σας πνεύμα είναι μαραμένο και μη έχοντας δύναμη από τις αδιαθεσίες και τις αμφιβολίες. Όπως οι ηλικιωμένοι δεν ελπίζουν παρά να πεθάνουν έτσι κι αυτοί που έχουν χτυπηθεί από τα πράγματα της ζωής. Στην 2η όραση ήταν όρθια και το πρόσωπο νεότερο και μόνον η σάρκα κι οι τρίχες ήταν της ηλικιωμένης. Ο ηλικιωμένος μόλις ακούσει ότι τον περιμένει κληρονομιά αμέσως σηκώνεται και αφού γίνει περιχαρής, φοράει ισχύ και ανανεώνεται το ήδη φθαρμένο πνεύμα του και δεν κάθεται αλλά ανδρίζεται. Έτσι και σεις μόλις ο Κ. σας αποκαλύφθηκε και σας σπλαχνίσθηκε ανανέωσε τα πνεύματά σας. Στην τρίτη όραση την είδες νεότερη και όμορφη και ιλαρή και καλή την μορφή της. Όπως όταν λάβει κανείς χαρούμενη είδηση ξεχνά τα λυπηρά έτσι και σεις αφού είδατε τα αγαθά ανανεώθηκε το πνεύμα σας. Και ότι την είδες πάνω σε σκαμνί αυτή είναι ισχυρή θέση γιατί τα 4 πόδια είναι ο κόσμος που κρατείται από 4 στοιχεία. Αυτοί που θα μετανοήσουν θα γίνουν παντελώς νέοι και θεμελιωμένοι (Ποιμήν Όραση 3, 363κ.ε.) Το κυνηγητό του νέου από τον γέροντα άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο (Τίς ο σωζόμενος πλούσιος, Επίλογος)

ΝΗΣΤΕΙΑ: Η εγκράτεια αναφέρεται όχι μονάχα στα αφροδίσια, αλλά και στα άλλα, που επιθυμεί κακώς η ψυχή, επειδή δεν αρκείται στα απαραίτητα. Υπάρχει ν. στη γλώσσα, στην απόκτηση αγαθών και για τη χρήση τους και για την επιθυμία..Εμείς μακαρίζουμε την ευνουχία και εκείνους, που την έλαβαν δώρο από τον Θ.. Θαυμάζουμε την μονογαμία και τη σεμνότητα ενός γάμου (Στρωματ. 347)..Η χριστιανική εγκράτεια διδάσκει το να μην επιθυμεί κανείς, όχι το να δείχνει καρτερία επιθυμώντας, το οποίο γίνεται μόνο με τη χάρη του Χ. Αυτή τη χάρη έλαβε ο Μωυσής επί 40 μέρες στο όρος Σινά. Κι όπως είναι προτιμότερο να είσαι υγιής από το να είσαι άρρωστος και να μιλά περί υγείας έτσι και το να υπάρχει φως από το να μιλάς για φώς, έτσι κι η αληθινή εγκράτεια από κείνη, που διδάσκουν οι φιλόσοφοι. Όπου υπάρχει εγκατεστημένη η επιθυμία ακόμα κι αν δεν ενεργεί με το σώμα, με τη μνήμη συνευρίσκεται με εκείνο που δεν είναι παρόν..Δεν είμαστε παιδιά της επιθυμίας αλλά του θελήματος (Στρωμ.395).

ΝΟΜΙΣΜΑ: Όπως υπάρχουν 2 νομίσματα, το ένα του Θ. και το άλλο του κόσμου και το καθένα πάνω του έχει ιδιαίτερο χάραγμα, οι άπιστοι το κοσμικό κι οι πιστοί με την αγάπη την εικόνα του Θ. πατρός δια του Ι.Χ., το πάθος του οποίου αυτοπροαίρετα αν δεν διαλέξουμε για να πεθάνουμε η ζωή του δεν θα μας δοθεί (Μαγν.175)

ΝΟΜΟΣ: Όσοι λένε ότι ενοσρκώθηκε ο Θ. κατά δόκηση είναι ακόμη υπό την παλιά καταδίκη και συνηγορούν για την αμαρτία, διότι δεν καταδικήθηκε κατ'αυτούς ο θάνατος, που εβασίλευσε από Αδάμ μέχρι Μωυσέως..Όταν ήλθε ο ν., που δόθηκε στον Μωυσή και μαρτυρούσε για την αμαρτία, ότι είναι αμαρτωλός ο άνθρωπος, αφήρεσε τη βασιλεία του εχθρού, αποκαλύπτοντας ότι αυτός είναι ληστής κι όχι βασιλιάς κι αποδεικνύοντας τον ανθρωποκτόνο. Επιβάρυνε τον άνθρωπο, που είχε μέσα του την αμαρτία κι απέδειξε, πώς είναι ένοχος θανάτου. Επειδή ο ν. ήταν πνευματικός, φανέρωσε μόνο την αμαρτία, αλλά δεν την εξαφάνισε, γιατί η αμαρτία εξουσίαζε όχι το Πνεύμα αλλά τον άνθρωπο. Έπρεπε λοιπόν αυτός, υπο θα εξαφάνιζε την αμαρτία και αν εξαγοράσει τον ά., που ήταν ένοχος θανάτου και να γίνει αυτό, που ήταν εκείνος δηλ. άνθρωπος, που από την αμαρτία οδηγήθηκε στη δουλεία και συνέχονταν από τον θάνατο. Το αποτέλεσμα ήταν άνθρωπος να εξαφανίσει την αμαρτία και άνθρωπος να εξέλθει από το θάνατο (Βιβλ.3:18:7)...Ο ν. του Σαββάτου διέτασε να απέχουν από κάθε δουλικό έργο, δηλ. την πλεονεξία που γίνεται με το εμπόριο και τις άλλες εγκόσμιες εργασίες. Τα έργα όμως της ψυχής, που γίνονται με την σκέψη και τους καλούς λόγους για να βοηθηθούν οι πλησίον μας, προέτρεπε να γίνονται ο Κ. δεν κατέλυε το ν. αλλά τον συμπλήρωνε(Βιβλ.4:8)..Προσποιούνταν ότι τηρούσαν περισσότερα από ότι είπε ο Θ. σαν να προτιμούσαν τον ζήλο τους από τον ίδιο τον Θ.. Η παράδοση των πρεσβυτέρων, την οποία προσποιούνταν ότι τηρούσαν ως προερχόμενη από το ν. ήταν αντίθετη προς το Ν. ..Θέλοντας να υπερασπισθούν αυτές τις παραδόσεις, δεν θέλησαν να υποταχθούν στο ν. του Θ, που τους προετοίμαζε για τον ερχομό του Χ...Επειδή η πρώτη κι η μεγίστη εντολή στο Ν. και το Ευαγγέλιο είναι να αγαπούμε τον Κ. τον Θ. μας με όλη μας την καρδιά και ύστερα όμοια με αυτή τον πλησίον μας σαν τον εαυτό μας, αποδεικνύεται ότι ένας και ο αυτός είναι ο Ποιητής του Νόμου και του Ευαγγελίου ..Πώς ο Χ. θα ήταν το τέλος του ν. εαν δεν ήταν κι η αρχή του. Απ'αρχής συνήθιζε ο Λογος του Θ. να ανεβαίνει και να κατεβαίνει για τη σωτηρία όσων βρίσκονταν σε συμφορές..Το κατέστησε και ο Κ. σε εκείνον που τον ρώτησε τί να κάνει για να κληρονομήσει την αιώνια ζωή 'Τήρσον τας εντολάς'...Το 'πλείον' του Χ. ήταν να πιστέψουν και στον Υιό Του, που ήδη είχε φανερωθεί γιατί αυτός οδηγεί τον ά. σε επικοινωνία και στην ένωση με τον Θ. Κατόπιν όχι μόνο να λέγουν αλλά και να πράττουν. Κι όχι μόνο να απέχουν από τα κακά έργα αλλά κι από τις επιθυμίες τους ακόμη. Αυτό είναι χαρακτηριστικό όχι κάποιου, που καταλύει αλλά κάποιου, που συμπληρώνει,, επεκτείνει, διευρύνει. Ο ν. επειδή θεσπίσθηκε για δούλους με τα εξωτερικά και τα σωματικά δίδαξε την ψυχή και την τραβούσε σαν με δεσμά προς την υπακοή των εντολών, ώστε να μάθει ο ά. να είναι δούλος του Θ. Ο Λόγος, όμως που ελευθέρωσε την ψυχή δίδαξε ότι όταν θέλουμε με αυτήν καθαρίζεται το σώμα. Κι αφού έγινε αυτό, ήταν ανάγκη να αφαιρεθούν τα δεσμά της δουλείας, στα οποάι ο ά. είχε

εθισθεί και να ακολουθήσει το Θ. χωρίς δεσμά. Ήταν αναγκαίο να επεκταθούν τα δόγματα της ελευθερίας και να αυξηθεί η υποταγή στο Βασ., ώστε να μνηνεπιστρέψει κανείς πίσω και αποδειχθεί ανάξιος αυτού, που τον ελευθέρωσε..Οι ελεύθεροι έχουν μεγαλύτερη παρρησία, γιατί είναι ανώτερο και ενδοξότερο το έργο της ελευθερίας παρά η υπακοή μέσα στη δουλεία..Όσο περισσότερο κερδίσαμε τη χάρη του, τόσο περισσότερο θα τον αγαπούμε. Κι όσο περισσότερο τον αγαπούμε τόσο πιο πολλή χάρη θα λάβουμε από αυτόν, όταν είμαστε πάντα μπροστά στον Πατέρα (Βιβλ.4:13)..Και στην Κ.Δ. βρίσκουμε τους αποστόλους να επιτρέπουν μερικές εντολές κατά συγγνώμην και εξαιτίας της ακρασίας μερικών, για να μην σκληρυνθούν κι απελπισμένοι εντελώς για τη σωτηρία τους γίνουν αποστάτες από το Θ. Δεν πρέπει συνεπώς να απορούμε εαν και στην Π.Δ. θέλησε ο ίδιος ο Θ. να γίνει κάτι τέτοιο με τις λατρευτικές διατάξεις (ιδίως μετά τη μοσχοποιία) (Βιβλ.4:15).Πολλοί δίκαιοι σώθηκαν χωρίς περιτομή..Οι δίκαιοι είχαν γραμμένη στις καρδιές τους την αρετή του Δεκαλόγου. (Βιβλ.4:156)...Πρέπει να αντιληφθείτε ότι τις εντολές τις έδωσε ο Θ, σε σας δια του Μωυσέως λόγω της σκληροκαρδίας του λαού σας ώστε δια της ποικιλίας τους σε κάθε πράξη να έχετε μπροστά στα μάτια τον Θ. και να μην προβαίνετε ούτε σε αδικία ούτε σε ασέβεια (Διάλ. Τρύφ.46:5)..Ν. είναι όχι όσα νομίζουμε (όπως δεν είναι όραση όσα δεν είναι ορατά), ούτε η κάθε δοξασία (γιατί δεν είναι η κακή) αλλά ν. είναι η χρηστή δόξα, χρηστή βέβαια πάλι είναι η αληθινή, και αληθινή είναι εκείνη, που βρίσκει το όν (αυτό, που υπάρχει) και το επιτυγχάνει..Ο Μωυσής ήταν έμπυχος ν. κατευθυνόμενος από τον χρηστό Λόγο..Η τιμωρία είναι διόρθωση της ψυχής. Κι όλη η αγωγή του Μωυσή ήταν παιδευτική ..Ας μην κατηγορεί κανείς το ν., εξαιτίας των τιμωριών, ότι δεν είναι καλός κι ωφέλιμος..Για χάρη της υγείας του σώματος υπομένουμε κι εγχειρήσεις και καυτηριάσεις και φάρμακα κι όποιος μας προσφέρει όλα αυτά καλείται σωτήρας και γιατρός..Για χάρη της ψυχής μας δεν θα δείξουμε την ίδια υπομονή είτε σε εξορία είτε σε περίπτωση ζημιάς είτε σε φυλακές αρκεί μονάχα κάποιος να περάσει από την αδικία στην δικαιοσύνη (Στρωμ.187κ.ε).. Ο Ν. απαγορεύει να δανείζουμε με τόκο τον αδερφό μας κι αδερφός είναι εκείνος, που έχει τις ίδιες γνώμες με αυτόν και μετέχει τον ίδιο Λόγο. Γιατί ο Θ. είναι χορηγός αυτού του δώρου, και ήδη αυτός που μεταδίδει, παίρνει ταυτόχρονα και τόκους αξιόλογους, τα πιο πολύτιμα α. ημερότατα, γαλήνη, καλωσύνη, μεγαλοψυχία έπαινο και δόξα..΄Το μισθό του φτωχού να τον δίνεις την ίδια μέρα΄. Κατά το σήκωμα των δεματιών και τον τρυγητό απαγορεύει τους ιδιοκτήτες να μαζεύουν τους καρπούς, που πέφτουν, έτσι ώστε να προσφέρεται στους φτωχούς εξοικονόμηση τροφής. Βλέπεις ότι η νομοθεσία του Θ. δείχνει την δικαιοσύνη και την καλωσύνη του Θ., που χορηγεί άφθονα τροφές σε όλους..Οι δεκάτες δίδασκαν να είναι ευσεβείς στο Θ. και να μην αγαπούν υπερβολικά το κέρδος αλλά να μεταδίδουν από τη φιλανθρωπία και στους άλλους (ιερείς). Ο ν. μας παιδαγωγεί στην ευσεβεία, κοινωνικότητα, δικαιοσύνη και φιλανθρωπία. Κι η χώρα κάθε έβδομο έτος ακαλλιέργητη και οι φτωχοί τρώγανε άφθονα από τους καρπούς της, στο 50ο έτος επιστροφή του ενεχύρου, που έδωσε ο φτωχός, επιστροφή του πουλαριού, που βρέθηκε ΄δεν θα θεωρήσεις σιχαμερό τον Αιγύπτιο, επειδή έζησες στην Αίγυπτο ή τον ειδωλολάτρη ή κάποιον ξένο αποκαλώντας τον ΄αιγύπτιο΄. Οι εχθροί, που περικύκλωσαν την πόλη να μην θεωρούνται ακόμα εχθροί ώσπου να κληθούν σε ειρήνη. Να μην πλησιάζεις την αιχμάλωτη, για να μην την προσβάλλεις, κι αν αυτό γίνει πρέπει να γίνει γυναίκα σου. Τα κουρασμένα υποζύγια πρέπει να τα ξεκουράζεις. Κι αν βρεις το υποζύγιο του εχθρού σου πρέπει να το επιστρέψεις γιατί τη λήθη της αδικίας ακολουθεί η καλωσύνη και αυτή η διάλυση της έχθρας, και μετά η ομόνοια και η ευδαιμονία..Έχω τη γνώμη, ότι κι ο Πυθαγόρας την ημέραδα προς τα ζώα την πήρε από το Ν...΄χάρισε το παιδί (το προβατάκι) στη μητέρα του, έστω και στις 7 πρώτες μέρες΄.. Πώς επιτρέπεται να εκθέτονται παιδιά α.; Ακόμη και φροντίδα στα φυτά (Στρωμ.289-3) ..Οι εντολές, που επισείουν το φόβο, δημιουργούν αγάπη, όχι μίσος. (Στρωμ.455).. Η φιλοσοφία του Μωυσή τέμνεται σε 4 μέρη: το ιστορικό, το νομθετικό, (ηθική διαπραγμάτευση), ιερουργικό (η φυσική θεωρία) και το θεολογικό είδος, η εποπτεία, για την οποία ο Πλάτων λέγει ότι είναι από τα μεγάλα μυστήρια κι ο Αριστοτέλης καλεί Μετά τα Φυσικά, ο δε Πλάτων διαλεκτική: ΄Γίνεστε δόκιμοι τραπεζίτες΄, άλλα απορρίπτοντας κι άλλα υιοθετώντας (Στρωμ.1,197)...Εαν ο Ν. ήταν επαρκής να προσφε'ρει την αιώνια ζωή, τότε μάταια

έρχεται ο ίδιος ο Σωτήρας και πάσχει για μας διατρέχοντας την ανθρώπινη ζωή από την ώρα της γέννας μέχρι το τέλος, μάταια αυτός, που αφάρμοσε από μικρός όλες τις εντολές του ν. ζητεί γονατιστός την αθανασία από άλλον... Ένα σου λείπει, το ένα που μένει, το δικό μου αγαθό, αυτό, που είναι ήδη πάνω από το ν. κι ο ν. δεν το δίνει, δεν το χωράει, που είναι γνώρισμα των ζωντανών.. Συμβουλεύει αυτόν αν αφήσει τα πολλά, σε εάν μόνο να αφιερωθεί και αν προσκολληθεί, στη χάρη εκείνου, που δίνει την αιώνια ζωή... Το να απαλλάξει την ίδια του την ψυχή και την διάθεση από τα πάθη, που κρύβουν και να κόψει την ρίζα και να ξεριζώσει τα ξένα στη θέληση. Γιατί κι οι παλιότεροι περιφρονώντας τα εξωτερικά αύξησαν περισσότερο τα πάθη των ψυχών. Γιατί έγιναν υπεροπτικοί, αλαζόνες και κενόδοξοι, περιφρονητές των άλλων α. σα να είχαν κάνει οι ίδιοι πέρα από την δύναμη των α. (Τις ο σωζ.539)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: Γι' αυτό έγινε άνθρωπος ο Λόγος, για να χωρέσει ο ά. τον Λόγο και παίρνοντας την υιοθεσία να γίνει γιός του Θ.. Δεν μπορούσαμε να πάρουμε την αφθαρσία και την υιοθεσία εάν δεν ενωνόμασταν με την αφθαρσία και την υιοθεσία. Πώς θα ενωνόμασταν με την αφθαρσία και την υιοθεσία αν δεν γινόταν αυτό που είμαστε εμείς, ώστε να καταποθεί το φθαρτό από την αφθαρσία και το θνητό από την αθανασία και να πάρουμε την υιοθεσία των τέκνων του Θ... Όπως ήταν ά. για να πειραστεί έτσι ήταν και Λόγος για να δοξασθεί. Ο Λόγος παραμένει ατάραχος, όταν πειράζεται και σταυρώνεται και πεθαίνει, ενώνεται όμως με τον ά. όταν νικά και υπομένει και δείχνεται αγαθός και ανίσταται και αναλαμβάνεται (Βιβλ.3:19:2-3). Ο Λ. έγινε άνθρωπος για να συνδέσει το τέλος με την αρχή, τον ά. με τον Θ. (Βιβλ.4:20). Εμείς ποτέ δεν θα μπορούσαμε να βαστάσουμε το μέγεθος της δόξας του. Γι' αυτό ο τέλειος άρτος του Πατρός σαν γάλα έδωσε τον εαυτό σε μας, που ήμασταν νήπια. Παρουσιάσθηκε σαν άνθρωπος για να τρεφώμαστε εμείς από τη σάρκα του σαν από μαστό και με αυτό το γάλα, που ετοιμάσε να συνηθίσουμε να τρώμε και να πίνουμε τον Λόγο του Θ. και να μπορέσουμε να κρατήσουμε μέσα μας τον άρτο της αθανασίας δηλ. το Πνεύμα του Πατρός.. Και στην αρχή μπορούσε να δώσει το τέλειο στον ά. αλλά εκείνος επειδή είχε γίνει πριν από λίγο δεν μπορούσε να το πάρει. Και γι' αυτό ο Γιός του Θεού, μολονότι ήταν τέλειος φερόταν ως νήπιος προς τους ανθρώπους εξαιτίας της νηπιότητας του α. (Βιβλ.4:38)... Ο ισχυρός Λόγος και πραγματικός ά. μας εξαγόρασε με το αίμα Του κατά τρόπο λογικό κι έδωσε τον εαυτό του ως λύτρο γι' αυτούς, που οδνηθήκαν στην αιχμαλωσία.. Ως παντοδύναμος Λόγος του Θ. και μη υστερούμενος στην δικαιοσύνη του στράφηκε κατά της ίδιας αποστασίας, εξαγοράζοντας όσα του ανήκαν όχι με τη βία, όπως κυριάρχησε εκείνη στην αρχή κι ακόρευτα άρπαξε αυτά, που δεν ήταν δικά της αλλά με την πειθώ, όπως ταίριαζε στο Θ. που πείθει και δεν εξασκεί βία για να πάρει αυτά που θέλει. Έτσι ούτε το δίκαιο καταστράφηκε, ούτε η αρχαία δημιουργία του Θ απωλέσθηκε.. Έστειλε το Πνεύμα του Πατρός για να συνδέσει τον Θ. με τον ά. Στους μεν α. κατέβασε τον Θ. δια του αγ. Πνεύματος. Στον Θ. πάλι ανέβασε τον ά. με τη σάρκωσή του (Βιβλ.5:1).. Αν δεν ερχόταν με τη σάρκα, πώς θα τον έβλεπαν οι ά. για να σωθούν, που δεν μπορούν αν δούν κατάματα τον ήλιο που είναι πρόσκαιρος και θαμπώνει τόσο; 'Δήσωμεν τον δίκαιον ότι *δύσχρητος* εστί' (Βαρνάβ.39).. Αν φαινομενικά έπαθε ο Χ. ενώ οι ίδιοι φαινομενικά βλέπουν τα πράγματα, εγώ τότε γιατί είμαι δεμένος και γιατί εύχομαι να αντιμετωπίσω τα θηρία; Δωρεάν λοιπόν πεθαίνω και βγάζω ψεύστη τον Κ.; (Τραλ.189)... Δεν είναι επίγειο εύρημα η πίστη, που τους δόθηκε ούτε βάλθηκαν να φυλάνε θνητό επινόημα κι ανθρώπινη θρησκεία. Αλλά ο ίδιος αληθινά ο παντοδύναμος και κτίστης των πάντων κι αόρατος Θ. φύτεψε στις καρδιές των α. και καλλιεργεί την ουράνια αλήθεια και τον λόγο τον άγιο, τον ακώρητο στο νού. Και δεν έστειλε, όπως είναι φυσικό να σκεφθεί κανείς, στους α. κάποιον υπηρέτη από τις ασώματες δυνάμεις. που διέπουν τα επίγεια και κρατούν την ουράνια τάξη αλλά τον ίδιο τεχνίτη και δημιουργό των πάντων. Εκείνον για τον οποίο και μέσω του οποίου έκτισε το στερέωμα και μάνδρωσε τη θάλασσα με τις ακρογιαλιές., του οποίου αι μυστήρια φυλάγονται πιστά από όλα τα στοιχεία της πίστης.. Και τον έστειλε τάχα, όπως είναι φυσικό να συλλογισθεί ακνείς για αν προξενήσει φόβο, κατάπληξη και συμμάζεμα; Ίσα-ίσα με επείκεια και πραότητα ο βασιλιάς έστειλε τον γιό-βασιλέα, ως Θ. κι ά. στους α., τον έστειλε ως σωτήρα, για να

πέσει κι όχι να εκβιάσει. Διότι η βία δεν ταιριάζει στον Θ. Τον έστειλε για να καλέσει κι όχι να καταδιώξει, από αγάπη κι όχι για να κρίνει. Θα τον ξαναστείλει για να κρίνει και τότε την παρουσία του ποιός θα την βαστάξει; Δεν βλέπεις τους χ. να ρίχνονται στα θηρία γαι να μην αρνηθούν τον Κ. κι όμως να μην νικούνται; Δεν βλέπεις ότι όσο περισσότερο τιμωρούνται τόσο περισσότεροι γίνονται; Αυτά δεν είναι ανθρώπινα φαινόμενα. Εξηγούνται μονάχα με την δύναμη του Θ. Είναι δείγματα της παρουσίας του... Ποιός από τους α. θα μπορούσε να γνωρίζει στο βάθος τί είναι ο Θ. πριν έλθει ο Χ.; Ή παραδέχεσαι τα κούφια λόγια των φιλοσόφων, που μοιάζουν με παραληρήματα, που λένε άλλοι ότι ο Θ. είναι φωτιά (εκεί που θα πήγαιναν οι ίδιοι το ονόμασαν Θ.), άλλοι νερό κι άλλοι διάφορα άλλα στοιχεία, που κτίσθηκαν ακριβώς από τον Θ... Όλα αυτά είναι βέβαια ταχυδακτυλουργίες και κατώματα απατεώνων. Κανείς ά. ούτε είδε, ούτε γνώρισε τον Θ. αλλά ο Θ. φανέρωσε τον εαυτό του. Και τον φανέρωσε δια της πίστεως. Μονάχα με την πίστη μας έχει δοθεί ο τρόπος να βλέπουμε τον Θ. Ο δεσπότης κι ο δημιουργός των όλων Θ., που έφτιαξε τα πάντα και τα ξεχώρισε σε είδη, δεν υπήρξε μόνον φιλόανθρωπος αλλά και μακρόθυμος. Αλλά και ήταν ανέκαθεν τέτοιος και είναι και θα είναι χριστός και αγαθός κι αόργιστος και αληθινός και μόνον αγαθός θα είναι. Κι αφού εννόησε κάποια μεγάλη κι ανείπωτη έννοια την ανακοίνωσε μονάχα στον γιό του. Κι όσο διάστημα φύλαγε μέσα σε μυστήριο και κρατούσε κρυφή τη σοφή του απόφαση φαινόταν πώς αμελούσε και δεν νοιαζόταν για μας. Μα όταν αποκάλυψε μέσω του αγαπητού του παιδιού και φανέρωσε εκείνα που επίχε από την αρχή ετοιμασμένα, όλα μονομοιάς μας τα χάρισε, δηλ. και να μετέχουμε στις ευεργεσίες του και να δούμε και αν εννοήσουμε εκείνα που κανείς έως τότε δεν είχε καν φαντασθεί. Αφού είχε καταστρώσει το σχέδιο της θ. οικονομίας με τον γιό του, έως χθές μας άφηνε να παίρνουμε τον κατήφορο της απιστίας, που τόσο τον θέλαμε παρασυρμένοι από ηδονές κι επιθυμίες. Όχι βέβαια διότι αρεσκοίταν στις αμαρτίες αλλά τις ανεχόταν. Δεν συνευδοκούσε σε εκείνη την εποχή της αδικίας, αλλά δημιουργούσε την τωρινή εποχή της δικαιοσύνης, ώστε έχοντας αποδειχθεί τον πρώτο καιρό από τα ίδια μας τα έργα ως ανάξιοι ζωής, τώρα να αξιωθούμε την χριστότητα του Θ. κι αφού βεβαιωθούμε στον ίδιο μας τον εαυτό τό πόσο αδύνατον εισελθείν στη βασιλεία του Θ., τώρα με την δύναμη του Θ. αν μπούμε σε αυτή..Είχε γίνει κατάδηλο ότι το κατόνημά μας δεν μπορούσε αν είναι άλλο από την κόλαση και το θάνατο. Αλλά ήρθε η ώρα που ο Θ. είχε προορίσει για αν φανερώσει τη χριστότητά του και την δύναμή του..Δεν μας μίσησε, δεν μας απεδοκίμασε, δεν μνησικάκησε. Αλλά μακροθύμησε, ανέχθηκε και μέσα στο έλεός του επωμίσθηκε ο ίδιος τις αμαρτίες μας δίνοντας το γιό Του λύτρο για μας, τον άγιο για τους αμαρτωλούς..Τί άλλο θα μπορούσε να καλύψει τις αμαρτίες μας παρά η δικαιοσύνη εκείνου; ..Ω γλυκύ αντάλλαγμα, ω ανεξιχνίαστη δημιουργία, ω απροσόκλητες ευεργεσίες! Η ανομία των πολλών να κρυβεί από ένα δίκαιο, η δικαιοσύνη του ενός να δικαιώσει πολλούς ανόμους. Αφού μας έκανε ο Θ. να δούμε προτύτερα πόσο αδύνατο στη φύση μας ήταν να πετύχουμε τη ζωή και τώρα μας χάρησε σωτήρα, που μπορεί να μας λυτρώσει όντας απολύτως αδύνατο αν σωθούμε μόνοι μας, κι από αι δυό αυτά θέλησε να πιστεύουμε τη χριστότητά του και να τον αναγνωρίζουμε τροφέα, πατέρα, δάσκαλο, σύμβουλο, γιατρό, νου, φως, τιμή, δόξα, δύναμη, ζωή, χωρίς να μεριμνάμε τι θα φάμε και τί θα ντυθούμε. Αυτή την πίστη αν ποθήσεις και σύ, θα αποκτήσεις πρώτα-πρώτα την επίγνωση του πατρός. Διότι ο Θ. τους α. αγάπησε, για τους οποίους έχτισε τον κόσμο, στους οποίους υπέταξε όλα όσα πάνω στη γη, στους οποίους έδωσε λόγο και νου, τους αξίωσε να βλέπουν προς τα πάνω, προς τον ίδιον, τους οποίους έπλασε από την ίδια του την εικόνα, προς τους οποίους απέστειλε τον γιό του τον μονογενή, στους οποίους υποσχέθηκε την ουράνια βασιλεία και θα τους τη χαρίσει αν τον αγαπήσουν..Πώς θα αγαπήσεις εκείνον που τόσο σε αγάπησε πρις από τους αιώνες; Αγαπώντας τον θα γίνεις μιμητής της χριστότητας, της καλωσύνης του. Και μην απορήσεις, που ο ά. μπορεί να γίνει μιμητής του Θ. Μπορεί διότι το θέλει ο Θ.. Δεν μιμείται τον Θ. εκείνος, που καταδυναστεύει τους διπλανούς του...Όταν ευεργετείς θα δεις ενώ θα είσαι στη γη, τον Κ. του ουρανού, θα αρχίσεις να λαλείς μυστήρια του Θ., θα αγαπήσεις και θα θαυμάσεις αυτούς, που τόσα υποφέρουν για να μην τον αρνηθούν..θα καταλάβεις την απάτη και την πλάνη του κόσμου, όταν νοιώσεις την

ουράνια ζωή, όταν καταφρονήσεις τον φαινομενικό θάνατο και φοβηθείς τον πραγματικό θάνατο (Προς Διόνν.)

Είμαστε πρώτα κωλοί στη διάνοια, προσκυνούσαμε πέτρες και ξύλα και χρυσάφι κι ασήμια και χαλκό, έργα ανθρώπινα. Κι όλος ο βίος δεν ήταν παρά θάνατος..Μας κάλεσε από τη σωστή ανυπαρξία και θέλησε να πάρουμε οντότητα..Πώς ομολογούμε τον Χ; Όταν κάνουμε όσα λέγει και δεν παρακούμε τις εντολές του και δεν τιμάμε μονάχα με τα χείλη αλλά από όλη την καρδιά και την διάνοιά μας, στην αγάπη μεταξύ αμς, στην αποφυγή μοικείας, ζήλειας. Και δεν πρέπει αν φοβόμαστε τους α. περισσότερο από τον Θ...Αφού απρατήσουμε τα κοσμικά πράγματα, ας εκτελούμε το θέλημα εκείνου που μας κάλεσε κι ας μην φοβηθούμε να βγούμε από τον παρόντα κόσμο...Να έχετε πάντα στο νου σας ότι η παραμονή στον κόσμο αυτό είναι ολιγόχρονη ενώ η υπόσχεση του Χ. μεγάλη και θαυμαστή γιατί περιέχει την υπόσχεση της μελλοντικής βασιλείας Ο τωρινός κι ο μελλοντικός είναι εχθροί...Στους φθαρτούς αγώνες παίρνουν όλοι μέρος δεν στεφανώνονται όμως όλοι. Εμείς πρέπει να αγωνισθούμε τον άφθαρτο αγώνα για να στεφανωθούμε όλοι, όχι παράτυπα.. Όποιος αγωνίζεται παράτυπα στον αγώνα της αφθαρσίας δεν θα πάθει τρισεχειρότερα;..Ας μετανοήσουμε. Πηλός είμαστε στα χέρια του τεχνίτη. Όσο είμαστε στα χέρια του μπορούμε να σωθούμε. Όταν μούμε στη φωτιά είναι πολύ αργά. Έτσι αδέρφια, αφού πράξουμε το θέλημα του Πατρός και φυλάξουμε αγνή τη σάρκα και πορευθούμε τις εντολές του Κ. θα λάβουμε ζωή αιώνια.. Και μην λέει κανείς ότι αυτή η σάρκα δεν ανίσταται. Μέσα σε τί σωθήκατε, σε τί είδατε το φως παρά όντας στη σάρκα. Πρέπει να φυλάμε τη σάρκα ως ναό του Θ. Όπως καλεσθήκατε μέσα στη σάρκα, έτσι και θα αναστηθείτε φορώντας τη σάρκα. Αν ο Χ. που ήταν πνεύμα, έγινε σάρκα και έτσι μας κάλεσε, έτσι και μεις φορώντας σάρκα αθ ανταμειφθούμε. Όσο έχουμε καιρό να θεραπευθούμε ας εμπιστευθούμε τους εαυτούς μας στον Θ., που θα μας γιατρέψει δείχνοντάς μας ευγνωμοσύνη..Είναι αδύνατο στους α. να καταλάβουν πόσα βάσανα κρύβουν οι γήινες χαρές και ποιά απόλαυση επιφυλάσσει η υπόσχεση του μέλλοντος αιώνας..Η βασιλεία του Θ. θα έλθει όταν τα δύο θα γίνουν ένα (όταν είμαστε ειλικρινείς ο ένας στον άλλο και στα δύο σώματα μια ψυχή) και τα εξωτερικά (σώμα) σαν τα εσωτερικά(ψυχή) και το άρσεν με τον θηλυκό (ο χριστιανός τη χριστιανή όχι σαν γυναίκα) (Β Κλήμ.)...Αυτό φανερώνει ο ιεράρχης με τα ιερά δρώμενα, ξεσκεπάζοντας τα τίμια δώρα..Ζωγραφίζει με τα αισθητά μέσα τη νοητή μας ζωή με εικόνες, φέρνοντας μπροστά στα μάτια μας τον Ι. που από την κρυφότητα της θεότητας του παίρνει φιλόανθρωπα τη δική μας μορφή με την τέλεια κι ασύγχυτη προφύλαξη της ανθρώπινης φύσης, που προχωρεί αναλλοίωτα από τη φυσική του ενότητα προς την δική μας πολυδιαίρεση και που καλεί ανθρώπινο γένος με την αγαθοποιό φιλοανθρωπία να κοινωνήσουμε αυτόν και τα αγαθά του, για να ενωθούμε με τη θεικότητα ζωή του με την ομοίωσή μας προς αυτό και τη δύναμή μας. Και εμ αυτόν τον τρόπο θα γίνουμε αληθινά κοινωνοί του Θ. καδι των θείων δώρων..Προφύλαξη κοινωνά ο ίδιος ο ιεράρχης, όπως στις ηλιακές ακτίνες γεμίζουν από την λάμψη, που τις διαπερνούν πρώτες οι λεπτότερες και διαφένεστερες ουσίες κι όλο το φως, που ξεχειλίζει από αυτές το διοχετεύουν με το φως του ήλιου στις έπειτα από αυτές (Στην Επουράνιο Ιεραρχία 81-3)

ΟΠΛΑ: Το βάπτισμα ας είναι τα όπλα σας, η πίστη η περικεφαλαία σας, η αγάπη το δόρυ σας, η υπομονή η πανοπλία σας. Αποθέματα ας είναι τα έργα σας, ώστε να λάβετε άξιο μισθό. Μακροθυμήστε ανάμεσά σας με πραότητα, όπως κι ο Θ. απέναντί σας. (Προς Πολύκ.)

ΟΡΓΗ: Αποπλανά τους αδειανούς α., που συνεχώς αμφιβάλλουν. Όταν δει τέτοιους α. αν ευσταθούν, παρεμβάλλεται στην καρδιά του α. και από το μηδεν η γυναίκα ή ο άντρας πικραίνεται είτε από καθημερινά πράγματα ή για τροφές ή για κάποια μικρολογία ή για κάποιον φίλο ή για κάποιο πάρε-δώσε ή για τέτοια χαζά πράγματα. Όλα αυτά είναι χαζά κι αδειανά κι άφρονα κι ασύμφορα για τους δούλους του Θ. Η δε μακροθυμία είναι μεγάλη κι οχυρή, έχουσαν πανίσχυρη δύναμη και στιβαρή και άνετη πάντα αισθανόμενη, ιλαρή, καίρουσα, αμέριμνη, δοξάζουσα τον Κ. σε κάθε καιρό, χωρίς να

έχει μέσα της κάτι πικρό, διαμένουσα πάντα ήσυχη και πράη. Αυτή κατοικεί με εκείνους, που έχουν ολοκλήρη την πίστη..Από την αφρισμένη γίνονται πίκρα, από την πίκρα θυμός από το θυμό οργή από την οργή βεντέτα και η βεντέτα γίνεται μεγάλη και ανίατη αρρώστια (Ποιμήν, 390κ.ε.)

ΟΡΟΣ: οι ανωμαλίες (τα πάθη) της καρδιάς (Κλήμης)..οι διάφοροι τύποι α. Το όγδοο από όπου προέρχονται οι πολλές πηγές και ποτίζεται όλη η κτίση είναι οι πιστεύσαντες, απόστολοι και δάσκαλοι, οι κηρύξαντες σε όλον τον κόσμο και οι διδάξαντες σεμνώς και αγνώς τον λόγο του Κ. και δεν γλίστρησαν σε πονηρή επιθυμία αλλά πορεύθηκαν με δικαιοσύνη και αλήθεια όπως παρέλαβαν από το άγ.Πνεύμα. Το έντονο όρος το ερημώδες είναι οι κακώς διακονήσαντες διάκονοι, αυτοί, που άρπασαν το βίος των κληρών και των ορφανών.Όπως το αμπέλι άμα εγκαταλειφθεί γίνεται άχρηστο, έτσι έτσι κι οι άνθρωποι απόγνωσαν τους εαυτούς τους και αφού εξαγριώθηκαν έγιναν άχρηστοι στον Κ.. Τα βουνά με τα μοσχοβόλα δέντρα είναι οι μάρτυρες, ιδίως αυτοί, που δεν δειλάισαν. Στο 12ο βουνό είναι εκείνοι που παρέμειναν λευκοί σαν τα νήπια..Όλα τα βρέφη είναι ένδοξα και τα πρώτα στα μάτια του Θεού

ΠΑΘΟΣ: Εάν ο Χ. δεν έπαθε πραγματικά, δεν θα χρωστούσαμε καμιά χάρη γιατί δεν συνέβη κανένα π. Κι εμείς επειδή πάσχουμε πραγματικά, θα φαίνεται ότι μας παραπλανά, προτρέποντάς μας να μαστιγωνόμαστε και να στρέφουμε και την άλλη σιαγόνα..Κι όπως απάτησε εκείνους, ώστε να φαίνεται αυτό, που δεν ήταν, έτσι απάτα και μας, γιατί μας προτρέπει να υπομένουμε όσα υπέμεινε. Θα είμαστε κι ανώτεροι από το δάσκαλό μας, εφόσον υποφέρουμε κι υπομένουμε όσα ούτε έπαθε ούτε υπέμεινε ο δάσκαλος.Αλλά ο Κ. μας είναι ο μόνος πραγματικός δάσκαλος κι ο αγαθός πράγματι Γίος του Θ. κι ανεκτικός, ο Λόγος του Θ., που έγινε γίος του ανθρώπου. Πάλεψε και νίκησε γιατί ήταν άνθρωπος, που πάλευε χάριν των πατέρων και με την υπακοή του κατέλυε την ανυπακοή τους. Έδωσε τον ισχυρό κι έλυσε τους αδυνάτους. Και τη σωτηρία δώρισε στο πλάσμα του, εξαφανίζοντας την αμαρτία. Είναι δηλ. ο πραότατος και ελεήμων Κ., που αγαπά το ανθρώπινο γένος (Βιβλ.3:18:6).

ΠΑΘΗ (ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ): είναι εκτυπώματα της ψυχής, που είναι μαλακή και υποχωρεί και κατά κάποιο τρόπο αποσφραγίσματα σε αυτή των πνευματικών δυνάμεων ενάντια στα οποία πολεμάμε.. Ξεγελώντας εκείνους, που δεν μπόρεσαν να διακρίνουν την αληθινή από την ψευδή ηδονή, και το υποκείμενο στο θάνατο και αλαζονικό από το άγιο κάλλος, τους σέρνουν σαν δούλους τους. Και κάθε απάτη με το να εναποτίθεται στην ψυχή συνεχώς, τη σφραγίζει με την εικόνα της, κι η ψυχή περιφέρει την εικόνα του πάθους, χωρίς να ξέρει το γιατί, ότι προέρχεται από το δέλεαρ και τη συγκατάθεσή μας..Και δεν εξομοιώνονται μόνον οι ψυχές μόνον με τις ορμές και τις εικόνες των αλόγων ζώων αλλά μιμούνται και τα κάλλη των φυτών.. Ο ά. μοιάζει με τον ποιητικό μύθο, με κάποιον Δούρειο ίππο, έχοντας κλεισμένο σε ένα σώμα, την κοιλιά του, στρατό ολοκλήρα από διάφορα πνεύματα.. Γι αυτό νομίζω ο νόμος θεικά επιβάλλει εξαναγκαστικά το φόβο, ώστε ο ευλαβής και προσεκτικός φιλόσοφος να αποκτήσει και τηρήσει την αμεριμνησία, παραμένοντας σε όλα δίχως πτώσεις και δίχως αμαρτίες. Γιατί η ειρήνη και η ελευθερία δεν επικρατούν αλλιώς, παρά με την αδιάκοπη κι ακούραστη αντιπαράθεση προς το πάθημα, καθόσον οι ανταγωνιστές μας αυτοί είναι στιβαροί και αθλητές ολυμπίων, και είναι πιο οδυνηροί από σφήκες και η ηδονή πολύ έντονα κάθε μέρα αλλά τη νύχτα τους επιουλεύεται και τους δαγκώνει ακόμη και στα όνειρά τους τους γοπετεύει και τους δελεάζει 'Να φυλαγόμαστε από όσα θέλουν να μας πείσουν να τρώμε χωρίς να πεινάμε και να πίνουμε χωρίς να διψάμε και ότι τα βλέμματα και τα φιλήματα των ωραίων μας ρίχνουν δηλητήριο πιο δραστικό από των σκορπιών και των αραχνών' (Σωκράτης) 'Πραυντικά κατάπλασμα ακατάσχετης ορμής προς τα αφροδίσια είναι η πείνα, αλλιώς χρειάζεται θηλεία'. Η αληθινή φιλοσοφία δεν στηρίζεται σε κούφεια λόγια και θεσπίσματα, αλλά σε προφυλακτικά άτρωτα και μυστήρια δραστικά και μελετώντας τις θείες εντολές γυμναζόμενη κι ασκούμενη, λαμβάνει θεία δύναμη κατά το μέρος της που εμπνέεται από τον θείο Λόγο..Για όλο το τετράχορδο, την ηδονή, την επιθυμία, τη λύπη και το φόβο χρειάζεται πολλή άσκηση και πολύς πόλεμος.

Γιατί αυτοί οι ίδιοι και μέσα από τα σπλάχνα περνούν και ταράζουν την καρδιά των α. (Αρίστων) Έκείνων που θεωρούνται ότι είναι σπουδαίοι, η ηδονή κάνει τις καρδιές τους, γιατί κάθε ηδονή και λύπη προσπασσάλουν στο σώμα την ψυχή εκείνου που δεν χωρίζει την ψυχή από τα πάθη και δεν τον σταυρώνει για αυτά. (Στρωμ.307-311).

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ-ΤΙΜΩΡΙΑ: Π. είναι η θεοσέβεια, που είναι μάθηση της λατρείας του Θ. και παιδείωση στην επίγνωση της αλήθειας και ορθή αγωγή, που οδηγεί στον ουρανό..Όπως ο κυβερνήτης ανθίσταται στις καταιγίδες, έτσι κι ο παιδαγωγός δεν υποχωρεί ποτέ στους ανέμους, που καταπνέουν σε αυτόν τον κόσμο, ούτε σπρώχνει το παιδί σε μια θηριώδη και ασελή ζωή. Ωθούμενος μόνο από το πνεύμα της αλήθειας κρατεί πολύ δυνατά τα τιμόνια του παιδιού δηλ. τα αυτιά. Το πατρικό ήθος παρέρχεται σύντομα, η δε θεία αγωγή είναι κτήμα, που παραμένει για πάντα...Ο Λόγος πάλευε με τον Ιακώβ και τον προπονούσε εναντίον του πονηρού..διδάσκοντάς τον να λακτίζει τον ανταγωνιστή..Ο έλεγχος είναι είδος χειρουργίας των παθών της ψυχής, τα δε πάθη είναι απόστημα της αλήθειας και πρέπει να τα πολεμεί κανείς απόκοπτοντάς τα. Ο ονειδισμός μοιάζει με φαρμακευτική αγωγή που διαλύει τα σκληρημένα πάθη και καθαρίζει τις ρυπαρότητες της ζωής, τις λαγνείες κι επιπλέον εξομαλύνει τα σαρκώματα της αλαζονείας, αποκαθιστώντας τον ά. υγιή κι αληθινό. Η νουθέτηση είναι η δίαιτα της αρρωστημένης ψυχής..Όπως δίπλα στο συμβουλευτικό λόγο βρίσκεται το προτρεπτικό και παρακλητικό είδος, έτσι και δίπλα στο εγκωμιαστικό το λοιδορητικό. Ο Κ. δεν λοιδορεί από μίσος τους α. αφού ενώ θα μπορούσε και να τους καταστρέψει, έπαθε για μας. Όσους δεν τους προέτρεψε ο έπαινος, αυτούς τους παρόξυνε ο ψόγος..Το αμπέλι όταν δεν κλαδεύεται αγριοφουντώνει. Έτσι κι ο ά. του οποίου ο Λόγος σαν μαχαίρι καθαρίζει τις υβριστικές παραφυάδες για να καρποφορούν οι ορέξεις κι όχι να διαλύονται στις επιθυμίες.. Κι ο Πλάτων (Γοργ.477Α) τονίζει ότι ο δίκαιος είναι αγαθός.. Απειλώντας, είναι φανερό ότι δεν θέλει να πράξει τίποτε κακό ούτε αυτά, που απειλεί..Ο καθένας μας εκλέγει τις τιμωρίες μόνος του αμαρτάνοντας εκουσίως..Όπου επιβλέπει το πρόσωπο του Θ. υπάρχει ειρήνη και χαρά. Από όπου αποστραφεί γιατί δεν θέλει να βλέπει τα κακά, εξαιτίας της ανθρώπινης απιστίας γεννάται η κακία..Όσο πολύ είναι το έλεος του τόσος κι ο έλεγχός του γιατί και των δύο σκοπός είναι η σωτηρία.. Αλλά και το πάθος της οργής, αν μπορούσαμε να αποκαλέσουμε οργή τη νουθεσία του, είναι φιλόανθρωπο, καθώς ο Θ. μεταβαίνει στο πάθος για τον ά. χάριν του οποίου έγινε ο Λόγος του Θ. ά. Σε κάθε περίπτωση χρησιμοποιεί το φόβο ως στιγμικό, όπως τα μαλλιά βράφονται καλύτερα όταν πρώτα σφιχτούνε. Καλό είναι να μην αμαρτήσει κανείς, αλλά αγαθό είναι και το να μετανοήσει ο αμαρτωλός, όπως άριστο είναι το να υγιαίνει κανείς παντοτινά, καλό όμως είναι να συνέλθει κι από την αρρώστια..Οι πικρές ρίζες του φόβου σταματούν τα φαγώματα των αμαρτιών. Γι'αυτό ο φόβος αν και πικρός είναι σωτήριος..Ο ευθύς και φυσικός δρόμος όπως υπαινίσσεται αλληγορικά το ιώτα του Χ., η αγαθωσύνη του είναι αμετακίνητη..Το αγαθό, που παρέχεται διαρκώς βρίσκει χαμηλή εκτίμηση, ενώ εκτιμάται εκείνο, που υπενθυμίζει τον φιλόανθρωπο φόβο της δικαιοσύνης. Υπάρχει φόβος με αιδημοσύνη (των πολιτών προς τους ηγεμόνες) και φόβος με μίσος (των δούλων προς τους Κ.). Δικαιοσύνη και κρίση, έλεος και κρίση προπορεύονται από σένα'(Ψ.88:15). Όπως ο καθρέφτης δεν είναι κακός στον άσχημο κι ο γιατρός στον άρρωστο, έτσι κι αυτός που ελέγχει δεν είναι δυσμενής στον ψυχικά άρρωστο. Ο Θ. ήταν αγαθός πριν γίνει κτίστης και γι'αυτό θέλησε να γίνει και δημιουργός και Πατέρας, με ότι λάμπει τον ήλιο του και στέλνει τον Γιό Του(Παιδαγ.8-9)..Οι δυσθεράπευτοι καθοδηγούνται με την απειλή, τον έλεγχο, και την επιτίμηση όπως ο σίδηρος τον επεξεργάζονται με τη φωτιά και το σφυρί και τον άκμονα, ενώ οι αφοσιωμένοι στην πίστη ως αυτοδίδακτοι και προαιρετικοί ωφελούνται από τον έπαινο. Η αρετή, που επαινείται αυξάνεται σαν δέντρο..Ο Θ. σαν φιλόστοργος πατέρας αναθέτει στον γνήσιο παιδαγωγό τα παιδιά Του λέγοντας: 'αυτός είναι ο Γιός μου ο αγαπητός, αυτόν αν ακούτε'. Αξιόπιστος ο θείος παιδαγωγός κοσμημένος με τρία κάλλιστα στολίδια, την επιστήμη διότι είναι πατρική σοφία, την παρρησία γιατί είναι Θ. και δημιουργός και την ευμένεια διότι παρέδωσε τον εαυτό του σαν θύμα για χάρη μας. Τον ενδιαφέρει, πώς θα γίνει υγιεινότερος ο βίος του α. Μας προετοιμάζει προς την απλότητα και την αυτάρκεια του βίου όπως επίσης και προς την ευκίνητη κι ευσταλή

οδοιπορική ετοιμότητα για την αΐδια ευζωΐα, διδάσκοντας ότι ο καθένας είναι θησαυρός του εαυτού του. Ο στρατολογημένος από το Χ. πρέπει να επιλέξει ένα βίο αυτάρκη, αυτουπηρετικό κι εφήμερο στις φροντίδες του. Δεν παιδαγωγούμαστε για πόλεμο αλλά για ειρήνη, που με την αγάπη είναι αθώες κι ειρηνικές αδερφές.(ο.α. 11). Ο Θ. δεν τιμωρεί (γιατί τιμωρία είναι η ανταπόδοση του ακκού), παιδεύει όμως, για να ωφεληθούν και κοινά και ατομικά όσοι παιδεύονται (Στρωμ.7,16,471)

ΠΑΙΔΕΙΑ: Τα παιδιά ας μεταλαμβάνουν την εν Χριστώ παιδεία. Ας μαθαίνουν πόσο δυνατή είναι η ταπεινοφροσύνη μπροστά στο Θ., πόσα δικαιώματα έχει από τον Θ. η αγνή αγάπη, πόσο ωραίος και μεγάλος και σωτήριος για όσους βιώνουν κατά Θ. οσίως με καθαρή διάνοια είναι ο φόβος του. Διότι ερευνά τα νοήματα και τις ενθυμήσεις. Η πνοή του είναι μέσα μας κι όταν θέλει μας την παίρνει πίσω..Δεύτε τέκνα ακούσατέ μου: φόβον Κ. διδάξω υμάς'...Ο γεμάτος οικτιρμούς κι ευεργεσίες Πατέρας έχει σπλάχνα αγάπης σε όλους όσους τον φοβούνται ήπια και με προσήνεια δίνει τη χάρη του σε αυτούς, που τον πλησιάζουν με απλή διάνοια (Α Κλήμ.97-9)

ΠΑΝΑΓΙΑ: Η Εύα δεν υπήκουσε, όταν ήταν ακόμη παρθένος. Γιατί είχαν πλασθεί λίγο πριν και δεν είχαν τη σκέψη για τη γέννηση παιδιών γιατί έπρεπε να φθάσουν σε ώριμη ηλικία και κατόπιν έτσι να πολλαπλασιάζονται. Κι όταν παρήκουσε έγινε και για τον εαυτό της αιτία θανάτου. Έτσι κι η Μαρία, που ήταν αρραβωνιασμένη με τον άνδρα κι όμως έμεινε παρθένος, επειδή υπάκουσε έγινε αίτια σωτηρίας..Γι'αυτό η Π. λέγεται σύζυγος αυτού, που την αρραβωνιάστηκε, προφητεύοντας την ανακύκληση από την Μαρία στην Εύα..Γι'αυτό ο Κ. λέει ότι οι έσχατοι θα γίνουν πρώτοι..ο Χ. έγινε η αρχή των ζωντανών, ενώ ο Αδάμ των νεκρών κι ο Λουκάς αρχίζει τη γενεαλογία από τον Αδάμ, δείχνοντας ότι όχι εκείνοι Αυτόν αλλά Εκείνος αναγέννησε στο Ευαγγέλιο της ζωής (Βιβλ.3:22)... Όπως εκείνη παρασύρθηκε από το λόγο του αγγέλου (διαβόλου) έτσι κι αυτή ευαγγελίσθηκε υπό αγγέλου..Κι όπως δια παρθένου δέθηκε το ανθρώπινο γένος με τον θάνατο έτσι και δια της παρθένου λύθηκε. Η παρακοή της παρθένου Εύας λύθηκε με την υπακοή της παρθένου Μαρίας, το αμάρτημα του πρωτοπλάστου με τη βοήθεια του πρωτοτόκου κι η φρόνηση του φιδιού με την απλότητα της περισσότερας(Βιβλ.5:19:1)..Η Εύα παρθένος ούσα κι άφθορος συλλαβούσα τον λόγο από το φίδι γέννησε παρακοή και θάνατο. Λαβούσα δε πίστη και χαρά η παρθένος Μαρία όταν ο άγγελος Γαβριήλ της ανήγγειλε ότι 'Πνεύμα Κυρίου θα έλθει πάνω της' (Προς Τρύφ.100:5)

ΠΑΡΑΔΟΣΗ: Όταν τους καλούμε να έρθουν στην Π., που προέρχεται από τους αποστόλους και διαφυλάσσεται στις Ε. με την διαδοχή των πρεσβυτέρων, εναντιώνονται στην Π.. Και λένουν ότι αυτοί βρήκαν ακέραιη την αλήθεια γιατί τάχα είναι πιο σοφοί όχι μόνον από τους πρεσβυτέρους αλλά κι από τους αποστόλους.. (Βιβλ.3,2)...Αν οι απόστολοι δεν μας άφηναν τη Γραφή δεν θα έπρεπε να ακολουθήσουμε την τάξη της Παραδόσεως, που παρέδωσαν σε όσους εμπιστεύθηκαν τις εκκλησίες; Με αυτή την τάξη συμφωνούν πολλά βαρβαρικά έθνη, που πιστεύουν στο Χ. έχουν δε τη σωτηρία γραμμένη στις καρδιές τους με το αγ.Πνεύμα, χωρίς χαρτί και μελάνι..Όσοι ασπάζονται την πίστη είναι μεν βάρβαροι στη γλώσσα, στις ιδέες τους, τις συνηθειές τους και στη ζωή τους είναι πάνσοφοι και αρέσουν στο Θ. (Βιβλ.3,4).

ΠΑΡΘΕΝΙΑ: Πολλοί και πολλές εξηκοντούνται και εβδομηκοντούται, που εμαθήτευσαν στον Χ. από παιδικής ηλικίας παραμένουν άφθοροι (Απολ.Α, 15)..Δεν εκθέτουμε τα παιδιά μη τυχόν κάποιο από τα έκθετα πριν περιμαζευτεί αποθάνει και γίνουμε ανθρωποκτόνοι..Δεν συνάπτουμε γάμο παρά μόνον για τεκνοποιίας ή παραμερίζοντες το γάμο τηρούμε τέλεια εγκράτεια (Απολ.Α,29)..Ο Κ. δεν γεννήθηκε από Παρθένο για τίποτε άλλο παρά για να καταργήσει τη γέννηση της άνομης επιθυμίας και δείξει στον άρχοντα ότι είναι στο Θ. δυνατή η πλάση α. και δίχως την ανθρώπινη συνουσία..Η σάρκα στερουμένη συνουσίας δεν παθαίνει τίποτε. Συγχρόνως προμήνυσε ότι θα την καταργήσει στον μελλοντικό αιώνα (Ματθ.22:30)(Περί Αναστ.6)

ΠΑΤΕΡΑΣ: του ανθρωπίνου γένους είναι ο Λογος του Θ. όπως το δείχνει κι ο Μωυσής: ουκ αυτός ούτος σου πατήρ εκτίσάτο σε και εποίησέ σε και έπλασέ σε; Πότε λοιπόν έχυσε στο ανθρώπινο γένος το ζωοποιό σπέρμα, δηλ. το Πνεύμα της αφέσεως των αμαρτιών, με το οποίο ζωοποιούμεθα; Δεν ήταν τότε που ο Χ. έτρωγε μαζί με τους α. κι έπινε κρασί πάνω στη γη; Το όλο πράγμα φανερωνόταν με τον Λώι, τό ότι *το σπέρμα του Πατρός των όλων, δηλ. το Πνεύμα του Θ.* με το οποίο έγιναν όλα, αναμίχθηκε κι ενώθηκε με τη σάρκα δηλ. με το πλάσμα του. Και με αυτή την ανάμειξη και την ένωση οι δύο συναγωγές, δηλ. οι δύο Ε. καρποφόρησαν από τον π. ζώντια υιούς για τον ζώντια Θ. Και ενόσω γίνονταν όλα αυτά η σύζυγος του Λώι παρέμεινε στα Σόδομα όχι ως σάρκα φθαρτή αλλά για πάντα 'στήλη αλός'.. Δείχνει ότι και η Ε., που είναι το αλάτι της γης, εγκαταλείφθηκε στα όρια της γης, υπομένοντας τα ανθρώπινα. Κι ενώ συνεχώς αφαιρούνται από αυτήν ολόκληρα μέλη, παραμένει στήλη αλατιού, δηλ. στήριγμα της πίστης, γιατί στερεώνει και προαποστέλλει τους γιούς στον Π. (Βιβλ.4:31)...Ο φιλόστοργος π., ο πραγματικός π. δεν σταματά να προτρέπει, να νουθετεί, να παιδεύει, να αγαπά, ούτε βέβαια και να σώζει (Προς Έλλην.94).

ΠΙΣΤΗ: Η επιστήμη είναι δύναμη αποδεικτική, ενώ η πίστη είναι χάρη, που χωρίς αποδείξεις ανεβάζει στο γενικό και το απλό, που ούτε συνοδευτικό της ύλης είναι, ούτε ύλη, ούτε υπόβαθρο της ύλης. Οι άπιστοι από τον ουρανό και το αόρατο, έλκουν τα πάντα στη γη, αγκαλιάζοντας κυριολεκτικά με τα χέρια τους πέτρες και δρύς, όπως λέγει ο Πλάτων. ..Ο Αριστοτέλης την αληθινή κρίση, που ακολουθεί την επιστήμη λέγει ότι αυτό είναι πίστη. Είναι η π. λοιπόν σημαντικότερη από την επιστήμη και είναι κριτήριό της. Την π. την υποκρίνεται η *εικασία*, που είναι αδύναμη γνώμη, όπως ο λύκος υποκρίνεται το σκύλο. Επειδή βλέποντας ο τέκτονας ότι, αν μάθει μερικά πράγματα, γίνεται τεχνίτης και ο κυβερνήτης σκεφτόμενος ότι δεν είναι αρκετό το να θέλει το να γίνει καλός και δίκαιος αλλά είναι ανάγκη να πεισθεί να μάθει και το να πείθεται στον Λόγο, που τον ανακηρύξαμε δάσκαλο, πού σημαίνει το να πιστέψει στον ίδιο εκείνο και να μην αντιβαίνει σε τίποτα. Γιατί, πώς είναι δυνατό να αντιπαραταχθεί στο Θεό; *Η γνώση λοιπόν χρειάζεται την πίστη και η πίστη τη γνώση σύμφωνα με μια θεία ακολουθία και αντακολουθία.*.. Πώς κανείς αν δεν έχει προληπτική ιδέα (πίστη) αυτού, που επιθυμεί, θα αποκτήσει γνώσεις για αυτό, που ζητεί;..Δεν μπορεί λοιπόν να μάθει κανείς χωρίς πίστη, αφού δεν μπορεί να μάθει χωρίς πρόληψη..'Αν δεν πιστέψετε, ούτε θα καταλάβετε'.. 'Αν δεν έχει ελπίδα, το ανέλπιστο δεν θα βρεθεί, επειδή είναι αδύνατο να ερευνηθεί και να βρεθεί' (Ηράκλειτος ο Εφέσιος).. 'Οποιος μέλλει να γίνει μακάριος και ευτυχισμένος, πρέπει από την αρχή να είναι μέτοχος της αλήθειας για να μπορεί να ζήσει όσο το δυνατό περισσότερο χρόνο μέσα στην αλήθεια, γιατί είναι πιστός (Πλάτων, Νόμοι) (Στρωμ.219)...Είναι παράλογο οι οπαδοί του Πυθαγόρα του Σάμιου να παραιτούνται από τις αποδείξεις και να θεωρούν πίστη το 'αυτός έφη' και σε αυτή τη δήλωση να αρκούνται για τη βεβαίωση όσων άκουσαν, ενώ αυτοί, που αγαπούν την θέαση της αλήθειας να θέλουν να δυσπιστούν σε αξιόπιστο δάσκαλο, τον μόνο Σωτήρα Θεό, απαιτώντας από αυτόν *βασανιστική* εξέταση των λόγων του. Ενώ αυτός λέγει: 'Οποιος έχει αυτιά ας ακούει'. Και ποιός είναι αυτός; Ας το πεί ο Επίχαρμος: 'Νούς βλέπει και νους ακούει. Τα άλλα είναι τυφλά και κουφά'. Ελέγχοντας κάποιους ο Ηράκλειτος ως άπιστους λέγει: 'Δεν ξέρουν ούτε να ακούν ούτε τί να πούν'. Σε αυτό έχει ωφεληθεί από τον Σολομώντα: 'Αν αγαπάς να ακούς, θα διδαχθείς από αυτή, και αν κλίνεις το αυτί σου θα γίνεις σοφός'(Σοφ.Σειρ.6:33)..Κι όπως το πέταγμα της μπάλλας δεν εξαρτάται μόνον από εκείνον, που την πετάει αλλά από εκείνον που την δέχεται, έτσι χρειάζεται και η πίστη εκείνων που δέχονται την διδασκαλία. Βοηθά και η γόνιμη γη για να ριχτούν οι σπόροι...Πιστεύουμε σε εκείνον που έχουμε πεποιθήση ότι θα μας δώσει τη θεία δόξα και τη σωτηρία. Και πεποιθήση έχουμε στο Θ. μόνο, τον οποίο γνωρίζουμε, ότι δεν θα αθετήσει όσα καλώς μας έχει υποσχεθεί και γι'αυτό έχουν δημιουργηθεί και χαριστεί από αυτόν σε μας με εύνοια..Αυτός δεν έχει ανάγκη, η ευργεσία κι η ευμένεια εκείνουκαταλήγει σε μας και είναι εύνοια θεία και εύνοια προς ευεργεσία..Είμαστε Ισραηλίτες, που δεν υπακούουμε ζητώντας σημεία αλλά μας φτάνει η ακοή.. Ως πρώτη κίνηση προς τη σωτηρία εμφανίζεται σε μας η πίστη, κι ακολουθούν ο φόβος και η ελπίδα και η μετάνοια και

μας οδηγούν στην αγάπη και τη γνώση (Στρωματείς 227-235).. Το να μην πιστεύεις φέρνει στ'αλήθεια θάνατο, όπως η πίστη φέρνει ζωή (ο.α.)..Η π. είναι η μητέρα πάντων. Την ακολουθεί η ελπίδα. Και προπομπός της είναι η αγάπη στον Θ. και τον Χ. και τον πλησίον. Όποιος βρίσκεται μέσα σε αυτά εκπληρώνει όλη την εντολή της δικαιοσύνης, διότι εκείνος, που έχει αγάπη είναι μακριά από κάθε αμαρτία. Αρχή δε πάντων των καλεπών η φιλαργυρία..Ας μάθουμε τον εαυτό μας πρώτα να βαδίζουμε την εντολή του Κ. (Πολυκ. Φιλιπ.224-5)..Δεν πρέπει να προσφέρουμε ανοιχτά τα αυτιά μας σε όλους όσους λένε και γράφουν. Γιατί κι οι κανάτες, καθώς τις πιάνουν πολλοί από τα αυτιά, καταρυπαίνονται, χάνουν τ'αυτιά τους κι εκτός από αυτό πέφτουν και συντρίβονται και οι ίδιες. Με τον ίδιο τρόπο κι όσοι καταρύπαναν με τις πολλές φλυαρίες τους την αγνή ακοή της πίστης, καταντώντας στο τέλος κουφοί γαι την αλήθεια, γίνονται άχρηστοι και πέφτουν στη γη. Δεν προτρέπουμε χωρίς λόγο τα παιδιά πιάνοντάς τα από τα αυτιά, να αγαπούν τους συγγενείς τους. Με αυτό υπαινισσόμαστε ότι η υπερβολή της αγάπης γίνεται με την ακοή. Και ο Θ. είναι αγάπη, ο Θ. που τον γνωρίζουν όσοι τον αγαπούν..το όμοιο με το όμοιο, ακούοντας καθαρά το λόγο της αλήθειας όμοιο με παιδιά, που πείθονται σε εμάς: 'Αγνός πρέπει να 'ναι , όποιος μπαίνει σε ναό ευωδιασμένο', ο ναός του Θ. ο εδραιωμένος σε 3 θεμέλια: την πίστη την ελπίδα, την αγάπη (Στρωμ.5,25)..: Πίστη είναι η γνώση του Θ., η πρώτη μετά την βεβαίωση της διδασκαλίας του Σωτήρα, ότι δεν πρέπει με κανένα τρόπο να πράττει άδικα, κι αυτό πρέπει να πιστεύουμε ότι είναι πρόπον στην επίγνωση του Θ.(οα.α 7,2,341)... Η π. είναι λοιπόν συνοπτική γνώση των υποχρεωτικών, ενώ η γνώση είναι απόδειξη ισχυρή όσων παραλάβαμε με την πίστη, που χτίζεται πάνω στην πίστη με την διδασκαλία του Κ. (Στρωμ.7,10,410)... Δεν γνωρίζεις ότι όλων των πραγμάτων προηγείται η πίστη; Ποιός γεωργός, μπορεί να θερίσει, εαν δεν εμπιστευθεί πρώτα το σπέρμα στη γη; Ή ποιός μπορεί να διαπεράσει την θάλασσα, εαν δεν εμπιστευθεί τον εαυτό του πρώτα στο πλοίο και τον κυβερνήτη; Ποιός άρρωστος μπορεί να θεραπευθεί, εαν δεν εμπιστευθεί πρώτα στον εαυτό του στον γιατρό; Ποιά τέχνη μπορεί αν μάθει κανείς εαν δεν εμπιστευθεί τον εαυτό του στον δάσκαλο;..Συ δεν θέλεις αν εμπιστευθείς τον αευτό σου στον Θ, έχων από αυτό, τόσες υποσχέσεις; Πρώτα σε έπλασε από το μηδέν στην ύπαρξη..και σε έπλασε από υγρά ουσία, από μαι ελάχιστη ρανίδα, η οποία κάποτε δεν υπήρχε ούτε η ίδια και οδήγησε σε αυτή την ζωή.Πιστεύεις στα αγάλματα τα κατασκευαζόμενα από τους α. είναι θεοί κι ενεργούν θαύματα, απιστείς δε στον ποιητή σου Θ. ότι μπορεί κι αργότερα να σε αναπλάσει; (Προς Αυτόλ.339)

ΠΛΟΥΤΟΣ: *‘Ω φίλε Πάνα! δώστε να γίνω όμορφος εσωτερικά κι όσα εξωτερικά έχω να είναι φιλικά με τα εσωτερικά. Πλούσιο να νομίζω το σοφό’ (Πλάτων).. ‘όλος ο κόσμος των χρημάτων είναι του σοφού’ λέγει ο Σολομών ‘ενώ στον άπιστο ούτε οβολός’ (Παρ.17:6).. ‘Πτώχεια θεωρούμε όχι την μείωση της περιουσίας αλλά την αύξηση της απληστίας μας. Γιατί ποτέ δεν είναι φτώχεια τα λίγα χρήματα, αλλά η απληστία, από την οποία αν απομακρυνθεί όποιος είναι αγαθός θα είναι και πλούσιος’ (Στρωμ.223).. ‘Η πενία ταπεινώνει τον ά.’ (Παρ.10:4). Με την λέξη ‘πενία’ εννοεί την φιλαργυρία, κατά την οποία οι πλούσιοι πένονται από ελεημοσύνη, σαν να μην έχουν τίποτε (Παιδαγ.3,4, 283). Ο π. μοιάζει με ερπετό, που αν δεν γνωρίζει κανείς να το πιάσει αβλαβώς κρατώντας το μακριά ακινδύνως από την άκρη της ουράς, θα δαγκάσει.. αν δεν τον χρησιμοποιήσει κανείς γνωστικά με μεγαλοφροσύνη, ώστε με την γοητεία του Λόγου να ξετυλίξει το θηρίο κι αυτός να μείνει απαθής. Μόνο αυτός, που κατέχει τα αξιολογώτερα δεν γίνεται αντιληπτός ότι είναι πλούσιος. Και πολύ αξιόλογα δεν είναι ο λίθος, ο άργυρος, το φόρεμα, η ομορφιά του σώματος αλλά η αρετή, που είναι λόγος παραδιδόμενος υπό του Παιδαγωγού προς άσκηση. Αυτός είναι ο λόγος, που ο Λόγος απορρίπτει την τρυφή και προσκαλεί ως υπηρέτη την αυτεργία κι εξυμνεί την λιτότητα, το παιδί της σωφροσύνης: ‘λάβετε παιδεία κι όχι αργύριο και γνώση ανώτερη από δοκιμασμένο χρυσό, γιατί η σοφία είναι ανώτερη από πολυτίμους λίθους και δεν συγκρίνεται με αυτή κανένα πολύτιμο πράγμα’ (Παρ.8:10). Πλούσιος δεν είναι αυτός, που κατέχει αλλά αυτός που μοιράζει.. άρα ο πλούτος βρίσκεται μέσα στην ψυχή. .. Πώς δεν είναι πολυκτήμων και παγκτήμων, αυτός που έχει θησαυρό τον Θ.;.. Αν ο Θ. δεν αρνείται τίποτα, τα πάντα γίνονται του θεοσεβούς (Παιδαγ.3,6,295)... Να μην απλώνεται εύκολα το χέρι σου όταν πρόκειται να πάρεις και να μην μαζεύεται όταν πρόκειται να δώσεις. Αν έχεις κάτι να δώσεις θα δώσεις ταυτόχρονα λύτρωση και στις αμαρτίες σου...Αν μοιράζεστε την αθανασία, δεν θα μοιραστείτε τα φθαρτά; .. Να μην είσαι πικρόχολος στον υπηρέτη σου, που ελπίζει στον ίδιο Θ. με σένα, για να μην αγανακτήσουν σε αυτόν, που είναι κοινός Θ. Ο Θ. δεν έρχεται να καλέσει τον ένα ή τον άλλο, αλλά όσους ετοίμασε το Πνεύμα. Και σεις οι υπηρέτες να υποτάσσετε στους κυρίου σας σαν να είναι τύποι του Θ. με συστολή και φόβο. (Διδ.15)... Όσοι έχουν αγάπη στην αλήθεια και στους αδερφούς και δεν φέρονται με θράσος κι αυθάδεια στους πλουσίους που κλήθηκαν, ούτε δείχνουν δουλικότητα σε αυτούς από αγάπη για το κέρδος, πρώτον να αφαιρέσουν από την ψυχή τους με τον λόγο την αδικαιολόγητη απόγνωση και να δηλώσουν με την δέουσα εξήγηση των λόγων του Κ. για ποιο λόγο δεν αποκόπηκαν τελείως από την κληρονομιά της βασιλείας των ουρανών, αν υπακούσουν στις εντολές. Έπειτα όταν μάθουν ότι φοβούνται έναν ανυπόστατο φόβο κι όταν αυτοί θέλουν, ο Κ. τους δέχεται με χαρά, τότε και αν τους δείξουν και να τους διδάξουν πώς και με ποιά έργα και ποιές προθέσεις θα απολαύσουν την ελπίδα τους, επειδή ούτε αδύνατη είναι γι’αυτούς, ούτε αντίθετα μπορεί να τους έρθει στην τύχη.. *.Δεν παραγγέλει να απορρίψει την περιουσία, που έχει και να απαλλαγεί από τα χρήματά του αλλά να εξορίσει από την ψυχή του τις αντιλήψεις για τα πράγματα, τη συμπάθεια προς αυτά, την υπερβολική επιθυμία, την αγωνία και τα πάθη γι’αυτά, τις φροντίδες, τ’ αγκάθια του βίου, που συμπνίγουν τους σπόρους της ζωής.. Δεν είναι νέο φαινόμενο η άρνηση του πλούτου κι η διάθεσή του στους φτωχούς και στην πατρίδα. Το κάνανε πολλοί πριν από την παρουσία του Σωτήρα για χάρη της απασχόλησης με τη νεκρή σοφία κι άλλοι για χάρη της φήμης και της κούφιας δόξας όπως οι Αναξαγόρες κι οι Δημόκριτοι κι οι Κρατίτες... Τί το εξαίρετο αναγγέλει η καινή κτίση, ο Γιός του Θ.; Δεν παραγγέλει το φαινόμενο..αλλά κάτι άλλο, που σημαίνεται από το φαινόμενο..Οι παλιοί περιφρονώντας τα εξωτερικά πράγματα, εγκατέλειψαν κι έχασαν τα κτήματά τους αλλά νομίζω αύξησαν περισσότερο τα πάθη των ψυχών. Μπορεί κανείς που απαλλάχτηκε από το φορτίο της περιουσίας του να έχει στον ίδιο βαθμό διάχυτη μέσα του και ζωντανή την επιθυμία και την όρεξη των χρημάτων και να έχει αποβάλλει τη χρήση τους, στερούμενος και ταυτόχρονα ποθώντας αυτά που διασπάθησε να λυπάται διπλά, και για την έλλειψη εκείνων που τον υπηρετούσαν και για το βασανισμό από την μετάνοια που τα έδωσε...Ποιά επικοινωνία απομένει μεταξύ των α. αν κανένας δεν έχει κάτι; Και πώς δεν αντιφάσκει το ‘Αποκτήστε φίλους από τον πλούτο της αδικίας, ώστε όταν αφήσετε τον κόσμο, να σας δεχτούν στις αιώνιες σκηνές’, ‘αποκτήστε θησαυρό στον**

ουρανό, που ούτε σκόρος, μήτε σαράκι τον αφανίζει και ούτε κλέπτες τον κλέβουν; Πώς μπορεί κανείς να θρέψει έναν πεινασμένο και να ξεδιψάσει έναν διψασμένο.. αν σε όλα αυτά ο καθένας υστερεί; Ο ίδιος ο Χ. φιλοξενείται στον Ζακχαίο και στον Λευί και στον Ματθαίο, τους πλούσιους και τελώνες. Και δεν τους προστάζει να μοιράσουν τα χρήματα αλλά διακηρύττει την δίκαιη χρήση τους 'Σήμερα γίνεται σωτηρία σε αυτό το σπίτι'. Έτσι επαινεί την χρησιμότητα των χρημάτων, ώστε επιβάλλει την κοινωνία. Τα χρήματα είναι κτήματα, επειδή μπορούν να αποκτηθούν και χ. επειδή είναι χρήσιμα και καμωμένα από τον Θ. για τη χρήση των α., σαν υλικό και όργανα για ωφέλιμη χρήση από κείνους που γνωρίζουν την δύναμη του οργάνου, αν τα χρησιμοποιείς με τέχνη... Η φύση του χρήματος είναι να υπηρετεί, όχι να εξουσιάζει.. Είναι ανεύθυνο αυτό. Η σχετική ευθύνη είναι εκείνου, που μπορεί να το χρησιμοποιεί. Κι αυτό είναι ο νους του α, που και κριτήριο διαθέτει, και το αυτεξούσιο έχει.. Όποτε να μην επιχειρεί κανείς να εξαφανίσει τα κτήματα, παρά τα πάθη της ψυχής, .. Ακάθαρτη είναι η ψυχή η πλούσια σε επιθυμίες, που υποφέρει από πολλούς κοσμικούς έρωτες.. Αυτός που έχει κτήματα κι αργυρό και σπίτια ως δωρεές του Θ. και που από αυτές υπηρετεί τον Θ. που τα δίνει για την σωτηρία των α. και που γνωρίζει ότι αυτός τα έχει αποκτήσει για τους αδερφούς του μάλλον παρά για τον εαυτό του, αυτός είναι ανώτερος από την απόκτηση των πραγμάτων αυτών και δεν είναι δούλος της περιουσίας του ούτε τα κουβαλάει αυτά μέσα στην ψυχή του και ούτε περιορίζει και περιγράφει σε αυτά μέσα τη ζωή του. Υπάρχει πλούτος αγαθών και κακών και φτώχεια μακαριστή κι όχι. Δεν εξαρτάται η σωτηρία από εξωτερικά πράγματα... Ο αληθινά και ορθά πλούσιος είναι όποιος πλουτεί σε αρετές και μπορεί να χρησιμοποιεί με ευσέβεια και πίστη κάθε καλή τύχη, ενώ ο νόθος πλούσιος είναι αυτός, που πλουτεί στα σαρκικά κι έχει μεταφέρει τη ζωή του στα εξωτερικά αποκτήματα, που παρέχονται και φθείρονται.. Στη θέση εκείνων, που υπάρχουν από πρώτα στην ψυχή σου να ποθείς να σώσεις εισάγοντας άλλο πλούτο, που σε κάνει θεό και σου χορηγεί αιώνια ζωή, τις διαθέσεις, δηλ. σύμφωνα με την εντολή του Θ. που θα σου δώσουν συνεχή σωτηρία κι αιώνια αφθαρσία.. Εάν εννοούσε τον σωματικό πλούτο γιατί ρώτησαν οι πέννιες μαθητές 'ποιός μπορεί να σωθεί;...' Όπως δεν εννοεί το μίσος στους γονείς αυτός που νομοθέτησε και τους εχθρούς μας να αγαπάμε, αλλά με την υπερβολή εννόησε ότι νικητής σε όλα ας είναι ο Χ. γιατί αγωνίζεται για χάρη σου... Ποιά αδικία επιτελεί εκείνος που αν πριν πιστέψει κάνοντας οικονομία μάζεψε αρκετό βίος ή μπήκε σε σπίτι τέτοιων α.; Και γιατί να εμφανιστεί ο πλούτος στη γη., αν είναι χορηγός και πρόξενος θανάτου; Αν μπορεί κανείς να στρέψει την ψυχή του στην εσωτερική δύναμη των υπάρχοντων, και να δείξει μετριοφροσύνη και σωφροσύνη και να ζητά τον Θ. μόνο κι ο Θ. να είναι η αναπνοή του και αν ζεί μαζί με τον Θ., αυτός υπηρετεί φτωχός τις εντολές, ελεύθερος, άπτητος, χωρίς νόσο, απλήγωτος από χρήματα. (Τις ο σωζόμενος Πλούσιος). Η φτελιά είναι φυτό ξηρό, βοηθά όμως το αμπέλι να αναρριχηθεί και του χορηγεί νερό, αλλιώς το αμπέλι σαπίζει. Ο φτωχός επιχορηγούμενος υπό του πλουσίου έχει προσευχή πλούσια στον Κ. Κι οι δύο κάνουν το έργο του Κ.. Ο φτωχός εργάζεται με την προσευχή με την οποία πλουτίζει κι ο πλούσιος παρομοίως τον πλούτο, αδίσταχτα παρέχει στον Κ. αυτό που έλαβε από τον Κ. τον πλούτο.. Μακάριοι είναι αυτοί, που έχουν και γνωρίζουν, ότι πλουτούν από τον Κ. Όποιος το καταλαβαίνει αυτό, μπορεί και να διακονήσει στο αγαθό. (Παραβολή 2,433)...Οι στρογγυλοί λίθοι που δεν ταιριάζουν στην οικοδομή είναι όσοι έχουν πίστη, αλλά και πλούτο αυτού του αιώνα.. Όταν περικοπεί ο πλούτος, που τους ψυχαγωγεί, τότε θα γίνουν εύχρηστοι στον Θεό (τετράγωνοι). (Ποιμήν, Όραση 2,354)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ: Τους καλούς μαθητές αν αγαπάς, δεν είσαι αξιέπαινος, αλλά τους πιο απειθάρχητους με την πραότητα να υποτάσσεις. Δεν θεραπεύονται όλα τα τραύματα με το ίδιο έμπλαστρο. Τους παροξυσμούς να τους καταπαύεις με μαλακτικά..Οι καιροί σε απαιτούν όπως οι ναυτικοί τους ανέμους κι ο θαλασσοπνιγμένος το λιμάνι, για να απολαύσεις τον Θ. Νώε ως αθλητής του Χ.. Ο αγών μας η αφθαρσία και ζωή αιώνια έχει για βραβείο, για την οποία είσαι πεπισμένος.. Στάσου εδραίος σαν αμόνι που χτυπιέται. Μεγάλου αθλητού είναι γνώρισμα να δέρνεται και να νικά..Να αποκρυπτογραφείς τους καιρούς. Να προσδοκάς εκείνον, που είναι πάνω από τους καιρούς, τον άχρονο τον αόρατο, τον ορατό για χάρη μας, τον αφηλόφητο, τον απαθή,

τον παθητό για χάρη μας.. Τίποτα χωρίς τη γνώμη σου να γίνεται, ούτε συ χωρίς τον Θ. να κάνεις κάτι..Οι συνάξεις να γίνονται συχνότερα. Όλους να τους ζητάς με το όνομά τους..Οι δούλοι να μην επιθυμούν να απελευθερωθούν από το δεσμό, για να μην γίνουν δούλοι της επιθυμίας (Προς Πολύκ.) Ανάγκη π. (τις ο σωζόμ.583)

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ: Είναι καλύτερο να αγοράζεις κτήματα και σπίτια που θα τα βρείς στην πόλη σου, όταν θα επιδημήσεις εκεί. Αυτή η πολυτέλεια είναι καλή και ιλαρή, και δεν έχει λύπη ούτε φόβο, αντίθετα χαρά. Την π. των εθνών μην πράσσετε, γιατί είναι ασύμφορο στους δούλους του Θ. Αποχτείστε την ίδια σας την πολυτέλεια, με την οποία μπορείτε μελλοντικά να χαρείτε (Ποιμήν, Παρ.1, 426)

ΠΡΟΣΕΥΧΗ: Αυτός που μιλά στον Θ. πρέπει να κρατά αγνή κι αμόλυντη την ψυχή του, καθιστώντας τέλειο τον εαυτό του, αλλιώς τουλάχιστον να προκόπτει στη γνώση και να την επιθυμεί και να είναι τελείως απομακρυσμένος από τα έργα της αμαρτίας. Αλλά και τις προσευχές πρέπει να τις κάνει με τρόπο χρηστό και μαζί με χριστούς α. γιατί είναι επικίνδυνο να μοιράζεται κανείς τα αμαρτήματα των άλλων..Όλη η ζωή του είναι ένα άγιο πανηγύρι. Θυσίες στον Θ., προσευχές και δοξολογίες κι ανάγνωση των Γραφών πριν από το φαγητό, ψαλμοί κι ύμνοι την ώρα του φαγητού πριν από την κατάκλιση αλλά προσευχές επίσης και τη νύχτα. Με αυτά ενώνει τον εαυτό του με τον θείο χορό, ενταγμένος από την συνεχή μνήμη στην αξιομακάριστη θεωρία; Μήπως δεν γνωρίζει και την άλλη θυσία, την παράδοση δογμάτων και χρημάτων στους έχοντες ανάγκη;..Και πολύ μάλιστα..Προσεύχεται με κάθε τρόπο, στον περίπατό του, στην ομιλία του, στη σιωπή του και στην ανάγνωση και στα έργα του σύμφωνα με τον λόγο. Και στο ίδιο το ταμείο της ψυχής ακόμα αν σκεφθεί μονάχα και με αλάλητους στεναγμούς επικαλεστεί τον πατέρα, αυτός είναι κοντά του, ενώ δεν τέλειωσε ακόμα τον λόγο του. (Στρωμ.7,7 399)..Ο γνωστικός εξαιτίας της τεράστιας αγιότητάς του είναι περισσότερο έτοιμος όταν ζητεί να αποτύχει από ότι αν δεν ζητεί να επιτύχει. Είναι π. όλη η ζωή και συνομιλία με τον Θ...Προσεύχεται μαζί με τους αγγέλους σαν ισάγγελος πλέον, και ουδέποτε μένει έξω από την αγ. φύλαξη, κι αν ακόμα στέκεται μόνος, κοντά του στέκεται ο χορός των αγγέλων(Στρωμ.7,12,437)...Η τέχνη του διαβόλου είναι πάντα τέτοια να διώκει και να θλίβει και να καταπονεί τους αγίους, για να μην σηκώνουν προσευχόμενοι όσιες χείρες στον Θ. γνωρίζοντας ότι η προσευχή των αγίων παρέχει ειρήνη στον κόσμο και κόλαση στον πονηρό, όπως και στην έρημο με τον Αμαλήκ..Όταν σταματάμε την π. υπερισχύει ο αντικείμενος ημών, όταν προσκαρτερούμε στην π. καταργήθηκε η δύναμη του πονηρού κι η εξουσία (Ιηπόλ. Στον προφ.Δαν., 72)

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ: είναι η πρόρρηση των μελλόντων..Όπως όσοι βλέπουν το φως είναι μέσα στο φως και παίρνουν την λαμπρότητά του, έτσι όσοι βλέπουν τον Θ. είναι μέσα στον Θ. και γίνονται μέτοχοι της λαμπρότητάς του. Θα πάρουν ζωή, όσοι βλέπουν τον Θ. ..Όπως το μέγεθός του είναι ανεξίτηστο, έτσι ανεξήγητη είναι κι η αγαθότητά του. Λόγω δε αυτής της αγαθότητος δίνει ζωή σε όσους τον βλέπουν. Επειδή δεν ήταν δυνατό να ζει κανείς χωρίς τη ζωή κι η ζωή αρχίζει να υπάρχει περίσσια κι άφθονη, όταν επικοινωνούμε με τον Θ. Η επικοινωνία με τον Θ. είναι να τον γνωρίζουμε και να απολαμβάνουμε την αγαθότητά του..Οι π. με τους τύπους φανέρωναν ότι θα δούν οι ά. τον Θ., που φέρουν το Πνεύμα Του και πάντα προσδοκούν την έλευσή του..Το Πνεύμα επιτελεί, ο Υιός υπηρετεί, ο Πατήρ ευδοκεί κι ο άνθρωπος τελειοποιείται για τη σωτηρία..Δόξα του Θ. είναι ο ζωντανός ά. Η ζωή του α. είναι η θέα του Θ. Αν η δια της κτίσεως φανέρωση του Θ. παρέχει την ζωή σε όλα όσα ζουν στη γη, πολύ περισσότερο η δια του Λ. φανέρωση του Πατρός παρέχει ζωή σε όσους βλέπουν τον Θ. Το Πνεύμα του Θ. λοιπόν προφήτευε τα μέλλοντα δια των προφητών μας προετοίμαζε και μας προσήρμοζε από πριν για να είμαστε υποταγμένοι στο Θ. Κατ'ανάγκη έπρεπε αυτοί με τους οποίους προφητεύονταν τα μέλλοντα, να δούν τον Θ. για τον οποίο οι ίδιοι φανέρωναν ότι θα τον δουν οι ά. (Βιβλ.4:20).. Τις υπόλοιπες οικονομίες της ανακεφαλαιώσεως εν Χ. μερικές τις έβλεπαν με οράματα, μερικές τις κήρυτταν με το λόγο, μερικές τις σήμαιναν με τον τύπο (γάμος Ωσηέ και πόρνης, Μωυσή και Αιθιοπίσας, που συμβολίζουν τους γάμους του Χ. με την εθνική Εκκλησία)..Στήθι επί

πέτρας' δείχνει ότι είναι αδύνατο ο ά. να δει το Θ. κι ότι με τη σοφία του Θ. στους εσχάτους χρόνους θα τον δει ο ά. στο ύψος της πέτρας δηλ. στην έλευσή του κατά άνθρωπο (όπως όντως ο Μωυσής στο Θαβώρ)..Κι ο ίδιος ο εξηγητής του Πατρός Λογος, ως πλούσιος και μεγάλος που είναι, δεν φαινόταν σε όσους τον έβλεπαν με ένα σχήμα, ούτε με ένα χαρακτήρα αλλά κατά τους λόγους ή την ενέργεια της οικονομίας του (όμοιος υιώ Θ. στα τρία παιδιά, λίθος, ιερέας και βασιλιάς της Αποκ.). (Βιβλ.4:21). Οι προφήτες προφήτευσαν ..το διωγμό και το λιθοβολισμό..Με την αγάπη του Θ και τον Λόγο Του προτύπωναν όλα αυτά οι προφήτες. Επειδή κι οι ίδιοι ήσαν μέλη Χ., ο καθένας από αυτούς καθ'ότι ήταν μέλος κατά τούτο φανέρωνε και την προφητεία. Όλοι και μαζί ένα προτύπωναν και κήρυτταν αυτά που ήσαν για τον Ένα. Όπως με τα δικά μου μέλη φαίνεται η ενέργεια όλου του σώματος, το σχήμα όμως του α. δεν φαίνεται από ένα μέλος, αλλά με όλα μαζί έτσι κι οι π. Όλοι μαζί προτύπωναν τον Ένα, ο καθένας τους καθότι μέλος, εκπλήρωνε την οικονομία και προτύπωνε το έργο του Χ. για εκείνο το μέλος (Βιβλ.4:33). (όρα επίσης Απολ.Α,29) Έμπνευση από το Θ. Λόγο (Απολ.Α, 33)..Εφόσον έγιναν αυτά, που προφητεύθηκαν θα γίνουν και αυτά που δεν έγιναν, ακόμη κι αν αγνοούνται ή θεωρούνται απίστευτα (ο.α.51)...Κάθε απόστολος, που έρχεται ανάμεσά σας να γίνεται δεκτός ως ο ίδιος ο Κ.. Και δεν θα μένει παρά μονάχα 1 μέρα, κι αν είναι ανάγκη 2. Αν μείνει 3 μέρες είναι ψευδοπροφήτης. Κι αναχωρώντας να μην παίρνει παρά μονάχα φωμί όσο για να πορέψει. Κι αν ζητά χρήματα είναι ψευδοπροφήτης..Και δεν είναι π. ο καθένας, που μιλά πνευματικά αλλά όποιος έχει τους τρόπους του Κ...Κάθε π. που δεν πράττει όσα διδάσκει είναι ψευδοπροφήτης..Δεν θα κριθεί από σας. Μόνον ο Θ. ξέρει γιατί συμπεριφέρεται έτσι. Έτσι γινόταν και με τους αρχαίους προφήτες..Αφού τον δοκιμάστε θα καταλάβετε περί τίνος πρόκειται, γιατί θα φωτισθείτε ώστε να τον κρατήστε αν είναι καλός ή να τον διώξετε..Αν θέλει να καθήσει, ξέροντας κάποια τέχνη, ας δουλεύει κι ας τρώει...να μην ζήσει κανείς αργός ανάμεσά σας χριστιανός. Κι αν δεν θέλει να κάνει έτσι, είναι χριστέμπορος..Στις έσκατες μέρες θα πληθυνθούν οι ψευδοπροφήτες κι οι διαφθορείς και θα αλλάξουν τα πρόβατα σε λύκους κι αγάπη θα αλλάξει σε μίσος..και τότε θα φανεί ο κοσμοπλανής ως υιός του Θ. και θα κάνει σημεία και τέρατα κι η γη θα παραδοθεί στα χέρια του..Και τότε θα φανούν τα σημεία της αλήθειας: Πρώτο σημείο το ζετύλιγμα του ουρανού, δεύτερο η φωνή της σάλπιγγας και τρίτο η ανάσταση των νεκρών. Και δεν θα αναστηθούν όλοι στην αιώνια ζωή (Κλημ.Α)..Οι θειότατοι προφήτες έζησαν κατά Χ.Ι. Γι'αυτό και καταδιώχθηκαν εμπνεόμενοι από τη χάρη του, για να πληροφορηθούν όσοι απειθούσαν ότι ένας Θ. Είναι αυτός που φανέρωσε τον εαυτό του δια του υιού του Ι.Χ. που είναι ο λόγος του. Προήλθε από τη σιωπή του και σε όλα ευηρέστησε εκείνον, που τον έστειλε (Μαγν.181)..Οι προφήτες πίστεψαν στον Ι.Χ. (Φιλ.203)

Αυτός, που έχει το αγ.Πνεύμα, είναι πράος και ήσυχος και ταπεινός και απέχει από κάθε μάταιη επιθυμία αυτού του αιώνα και κάνει τον εαυτό του φτωχότερο από όλους τους α. και δεν αποκρίνεται μόνος του ή όταν θέλει ο οποιοσδήποτε αλλά μόνον όταν το θέλει ο Θ...Όταν γίνεται ικεσία τότε ο άγγελος αυτού του πνεύματος γεμίζει τον ά. κι ο ά. λαλεί στο πλήθος, όπως βούλεται ο Κ. Έτσι γίνεται φανερό το Π. της θεότητας. Άκουσε και για το Π. το επίγειο, το αδειανό και αδύναμο αλλά και καζό. Πρώτον ο ά. θέλει την πρωτοκαθεδρία και είναι αμέσως ο ά. ιταμός Και αναιδής και πολύλαλος και συνανστρεφόμενος στις διασκεδάσεις και σε άλλες πολλές απάτες και πληρώνεται για την προφητεία του..Κολλά στους α., που αμφιβάλλουν για όλα και προφητεύει ότι τους αρέσει και τους απατά, αφού λαλεί σύμφωνα με τις επιθυμίες τους..Το αδειανό και κούφιο σκεύος ταιριάζει με τα αδειανά..Όταν μπει στη σύναξη των δίκαιων, που έχουν το π. της θεότητας ο ά. αυτός αδειάζει και το επίγειο π. φεύγει από το φόβο του και ο ά. κουφεύει και σπάει, χωρίς να μπορεί να λαλήσει.. Εαν στην αποθήκη του κρασιού και του λαδιού βάλεις αδειανό μπουκάλι αδειανό θα το βρείς. Έτσι και με τους δήθεν προφήτες. Τον πνευματόφορο ά. θα τον δοκιμάσεις από τα έργα του και την ζωή του..Όπως η πέτρα και το νερό δεν μπορούν να τρυπήσουν τον ουρανό, έτσι αδύναμα και αδρανή είναι και τα επίγεια πνεύματα, ενώ ένας ελάχιστος κόκκος από τον ουρανό ή μια σταγόνα, που πέφτει χάρω τρυπά το κοτρόνι. Βλέπεις ότι αυτά που έρχονται από πάνω είναι δυνατά. Σε αυτά τα πνεύματα και αν πιστεύεις.(Ποιμήν, Εντολή 11, 390

κ.ε.)...Χαροποιού οι οφθαλμοί αυτού από οίνου: Οφθαλμοί του Χ. έγιναν οι προφύτες, χείροντες με την δύναμη του Πνεύματος και προκηρύσσοντες τα πάθη κι οι οπδόντες που είναι λευκότεροι από το γάλα είναι οι απόστολοι, που αγιάσθηκαν από τον λόγο και γεννήθηκαν σαν γάλα, και μας μετέδωσαν επουράνια τροφή ή τις εντολές του Κ. που προήλθαν από το στόμα το άγιο και μας έγιναν γάλα, έτσι ώστε αφού ανατραφούμε σε αυτές να μεταλάβουμε τον επουράνιο άρτο.(Ιππολ. Στις ευλογ.Ιακώβ, 148)

ΠΤΩΣΗ: Εαν ο ά. που έγινε από το Θ. για να ζήσει, έκανε τη ζωή από την επίθεση του φιδιού που τον διέστρεφε και δεν επέστρεφε πλέον στη ζωή αλλά έπεφτε εξ ολοκλήρου στο θάνατο θα νικούνταν ο Θ. και θα κατανικούσε η πονηριά του φιδιού το θέλημα του Θ. Αλλά επειδή ο Θ. είναι άττητος και μακρόθυμος με τον δεύτερο ά. έδωσε τον ισχυρό και διήρπασε τα σκεύη του και κατήργησε το θάνατο ζωοποιώντας τον ά...Αδίκως του προξένωσε την αμαρτία και με την πρόφαση της αθανασίας του έφερε ως επακόλουθο το θάνατο..γι'αυτό κι ο Θ. δεν καταράσθηκε τον Αδάμ, αλλά το φίδι..Αντικείμενο κατάρας έγινε ο Κάιν, επειδή απέσεισε από τον εαυτό του την αμαρτία. Δεν φοβήθηκε το Θ. ούτε ταραχθηκε από την αδερφοκτονία..Ο Αδάμ όμως ταραχθηκε επειδή παρέβη την εντολή του Θ. κι έγινε ανάξιος να μιλήσει με το Θ. 'Φόβος Κ. αρχή επιγνώσεως'. Η επίγνωση έφερε μετάνοια. Σε όσους μετανοούν χαρίζει ο Θ. πλούσιο το έλεος του. Με το περίζωμα έδειξε έμπρακτα τη μετάνοιά του, καλυπτόμενος με τα φύλλα της συκής, ενώ υπήρχαν και πολλά άλλα φύλλα, που μπορούσαν λιγότερο να βλάψουν το σώμα του. Έφτιαξε όμως ρούχο που άξιζε στην ανυπακοή του και γιατί τρομοκρατήθηκε με το φόβο του Θ...Περιβλήθηκε το καλινό της εγκρατείας, φοβούμενος το Θ. κι αναμένοντας τον ερχομό του..Με την ανυπακοή έχασα τη στολή της αγιότητας, που είχα από το αγ.Πνεύμα..Πάντοτε είχε αυτό το ρούχο ταπεινώνοντας τον εαυτό του, εαν ο ελεήμων Κ. δεν τους έντυνε με τους δερμάτινους χιτώνες αντί των φύλλων της συκής..Ο Θ. μίσησε αυτόν που εξαπάτησε τον άνθρωπο, ενώ αυτόν που εξαπατήθηκε τον ελέησε βαθμιαία..Τον έδιωξε από το ξύλο της ζωής όχι γιατί τον φθονούσε για το ξύλο..αλλά γιατί τον ευσπλαχνιζόταν ώστε να μην μείνει για πάντα παραβάτης ούτε να είναι αθάνατο το αμάρτημα που τον περιβάλλει και το κακό ατέλειωτο κι αθεράπευτο. Περίορισε την παραβασή του παρεμβάλλοντας τον θάνατο και κάνοντας ανήμπορη την αμαρτία, γιατί την τερματίζει η διάλυση του σώματος μέσα στη γη. Έτσι ο ά. κάποτε παύει να ζεί στην αμαρτία και πεθαίνοντας αρχίζει να ζεί για το Θ.(Βιβλ.3:23)...Η πλησμονή του α. στον παράδεισο διαλύθηκε με την πείνα στον κόσμο..Η έπαρση του φρονήματος του φιδιού διαλύθηκε με την ταπείνωση του α...Η εν τω Αδάμ παράβαση της εντολής του Θ. εξαλείφθηκε με την εντολή του νόμου, που τήρησε ο γιος του α. μην παραβαίνοντας την εντολή του Θ...Το δέσιμο του σατανά έγινε με τις ίδιες αλυσίδες που έδωσε τον ά. (Βιβλ.5:21-22)... Ο πρώτος ά. όταν έπαιζε ελεύθερος στον παράδεισο ήταν ακόμη παιδί του Θ. Όταν όμως υποχωρώντας στην ηδονή (που αλληγορείται σαν φίδι) παρασύρθηκε από τις επιθυμίες, το παιδί, που έγινε άντρας μέσα στην απείθεια και που παρήκουσε τον Πατέρα, νιρεπόταν τον Θ...Ο ά. που ήταν λυμένος εξαιτίας της απλότητας, βρέθηκε δεμένος από τις αμαρτίες..Ο Κ. πέθανε, ο δε ά. αναστήθηκε (Προς Έλλ.111)...Ο Αδάμ πλάστηκε τέλειος ή ατελής. Αν όμως πλάστηκε ατελής, πώς είναι ατελής το έργο του τέλειου Θ. και μάλιστα ο ά.; Αν πάλι είναι τέλειος πώς παραβαίνει τις εντολές; Δεν έγινε τέλειος κατά την κατασκευή του, αλλά έγινε κατάλληλος για να δεχτεί την αρετή.. *Εμείς θέλει να σωζόμαστε από την ίδια την αρετή μας. Αυτή είναι η φύση της ψυχής, να ξεκινά από τον εαυτό της.* Κι έπειτα αφού είμαστε λογικοί κι είναι λογική και η φιλοσοφία, έχουμε κάποια συγγένεια μαζί της (Στρωμ.6,12,261)...Μετέφερε ο Θ. τον ά. στον παράδεισο, δίνοντάς του ευκαιρία προκοπής, ώστε αυξάνων και τελειοποιούμενος, ακόμη δε κι αναδεικνυόμενος να ανέβει στον ουρανό (γιατί ο ά. κατασκευάσθηκε μέσος, ούτε ολοσχερώς θνητός, ούτε ολοσχερώς αθάνατος, αλλά δεκτικός και των δύο, όπως κι ο παράδεισος ήταν διάμεσος ως προς την καλλονή του κόσμου και του ουρανού) έχων αιδιότητα..Το δέντρο της γνώσεως και ο καρπός του ήταν καλά. Δεν περιείχε το δέντρο τον θάνατο, όπως πιστεύουν μερικοί, αλλά η παρακοή..Η γνώση ήταν καλή, εαν την χρησιμοποιήσει κανείς κατάλληλα.Ο Αδάμ στην πραγματική του ηλικία ήταν νήπιος, γι'αυτό δεν μπορούσε να δεχτεί την γνώση άξια. Γιατί και τώρα αν γεννηθεί παιδί, δεν μπορεί να φάει αμέσως

ψωμί, αλλά τρέφεται πρώτα με γάλα, έπειτα με την πρόοδο της ηλικίας έρχεται και σε στερεά τροφή. Έτσι συνέβη και με τον Αδάμ. Γι'αυτό ο Θ. τον διέταξε να μην τρώγει από το δέντρο της γνώσεως. Θα το δοκίμαζε εαν υπήκουε στην εντολή του.. Έτσι θα έμενε ο νηπιάζων ά. περισσότερο χρόνο απλούς κι ακέραιος. Γιατί είναι όσιο, όχι μόνο ενώπιον Θ. αλλά και α. να υποτασσόμαστε με απλότητα κι ακακία στους γονείς. Εαν τα παιδιά πρέπει αν υποτάσσονται στους γονείς, πόσο μάλλον στον Θ. και Πατέρα όλων;..Δεν παρέχει την τιμωρία ο νόμος αλλά η παρακοή...Η παρακοή προκάλεσε την αποβολή του πρωτόπλαστου από τον Παράδεισο, όχι γιατί περιείχε το δέντρο της γνώσης κάτι κακό αλλά γιατί ο ά. δια της παρακοής επέσυρε στον εαυτό του, πόνο, οδύνη, λύπη και τελικώς έπεσε στον θάνατο. Κι αυτή την μεγάλη ευεργεσία παρέσχε ο Θ. στον ά., το να μην διαμείνει αιώνια στην αμαρτία..αλλά εν είδει εξορίας να παιδευθεί και να ανακληθεί. Γι'αυτό και η Γ. σημειώνει δίσ, ότι ετέθη ο Θ. στον παράδεισο (την δεύτερη φορά στο μέλλον, στην ανάσταση και κρίση). Σαν σκεύος κωνεύεται κι αναπλάσσεται, δια του θανάτου ώστε να βρεθεί υγιής κατά την ανάσταση, άσπιλος και δίκαιος και αθάνατος..Το ότι ο Θ. κάλεσε τον Αδάμ 'πού είσαι;' το έκανε όχι γιατί αγνοούσε, αλλά γιατί έδινε ευκαιρία μετανοίας κι εξομολογήσεως..Πράγματο ο ά. δεν πλάσθηκε ούτε φύσει αθάνατος (θα ήταν Θ.), ούτε φύσει θνητός (τότε αίτιος θανάτου θα ήταν ο Θ.), αλλά δεκτικός αμφοτέρων, ώστε εαν στραφεί στο δρόμο της αθανασίας να κερδίσει ως μισθό την αθανασία και να γίνει Θ. αλλιώς να γίνει μόνος του αίτιος αθάνατου..Αυτό το οποίο μόνος του δεν χάρισε στον εαυτό του, του το χαρίζει ο Θ. λόγω φιλανθρωπίας και ελεημοσύνης, αφού πλέον ο ά. υπακούει σε αυτόν..Ο Θ. έδωσε νόμο και εντολές άγιες έτσι ώστε όποιος τις εκτελεί, να σωθεί και να πετύχει την ανάσταση..Τον άνδρα και τη γυναίκα τους έπλασε ο Θεός μαζί για να μην θεωρηθεί άλλος θεός δημιουργός του ενός και άλλος του άλλου και για να δειχθεί το μυστήριο της μοναρχίας και μεγαλύτερη η εύνοια σε αυτούς..Επειδή η Εύα πλανήθηκε καταρχήν από το φίδι κι έγινε αρχηγός αμαρτίας, ο κακοποιός δαίμων, ο καλούμενος Σατάν, ενεργών μέχρι τώρα στους ενθουσιαζομένους από αυτόν α. καλείται Ευάν, ή δαίμων ή δράκων, επειδή έχει αποδράσει από τον Θ...Ο σατανάς από φθόνο προκάλεσε τον θάνατο του Άβελ κι από τότε η γη δεν αφομοιώνει πλέον το αίμα του α. (Προς Αυτόλ.411κ.ε.)

ΣΤΑΥΡΟΣ: Πουθενά δεν μιμήθηκαν οι μύθοι την σταύρωση.. Σκεφθείτε όλα τα πράγματα του κόσμου, εαν μπορούν να έχουν κοινωνία μεταξύ τους, χωρίς το σχήμα τούτο. Η θάλασσα δεν διασχίζεται εαν δεν μείνει σταθερό στο πλοίο τούτο το τρόπαιο, που καλείται ιστίο, η γη δεν οργώνεται χωρίς αυτό. Οι σκαπανείς δεν εκτελούν την εργασία τους ούτε οι χειρόνακτες παρά μόνο με εργαλεία που έχουν αυτό το σχήμα. Το ανθρώπινο σχήμα δεν διαφέρει από τα άλογα ζώα παρά μόνον κατά το ορθόν και επιτρέπει την έκταση των χειρών και φέρει στο πρόσωπο από το μέτωπο εκτεινομένη προς τα κάτω τη μύτη δια της οποίας εξασφαλίζεται η αναπνοή και δεν δείχνει παρά το σχήμα του σ. 'η πνοή προ του προσώπου μας είναι ο Κύριος'..Αφήνουμε κατά μέρος τα τρόπαια των επισήμων παρελάσεων και τις εικόνες με αυτό το σχήμα των αποθανόντων αυτοκρατόρων (Απολ.Α,55:1)..Πώς ο Μωυσής που απαγόρευε την κατασκευή ομοιώματος σε κάθε πράγμα, έστησε σε σημαία το φίδι; Το φίδι έσωσε τότε τον λαό, το οποίο καταράσθηκε ο Θ. στην αρχή και θα φονέψει με μεγάλη μάχαιρα όπως βοά ο Ησαίας;..Δεν θα αναγάγουμε στην εικόνα του σταυρωθέντος τη σημαία αφού κι ο Μωυσής δια της εκτάσεως των χειρών μαζί με τον σκοπίμως επονομασθέντα Ιησού ενήργησαν ώστε να νικήσει ο λαός σας; ..Θεολογείς γιατί προστέθηκε ένα ά στο όνομα Αβραάμ ή έαν ρ στο όνομα της Σάρρας και δεν αναζητείς γιατί ονομάσθηκε εντελώς διαφορετικά ο Αυσής, ο γιός του Ναυή,..που μόνος εισήγαγε τον λαό στη αγία γη! (Προς Τρύφ.112-113.) Όπως ο Οδυσσεάς σκαρφάλωσε και πιάστηκε στο ξύλο του караβιού του για να μην παρασυρθεί από τις Σειρήνες, έτσι και ο χριστιανός αρπάζεται από το Σταυρό. Σας κατάλαβα καταρτισμένους σε αμετάθετη πίστη, σαν να είσθε καρφωμένοι στο σταυρό του Κ. Ι.Χ. σαρκικά και πνευματικά, και εδραιωμένους στην αγάπη, ήγουν το στο αίμα του Χ., πληροφορημένους στον Κ. μας, ότι είναι αληθινά εκ γένους Δαβίδ κατά σάρκα, γιός του Θ. κατά θέλημα και δύναμη Θ.. γεννημένος αληθινά από παρθένο, βαφτισμένος από τον Ιωάννη για να πληρωθεί πάσα δικαιοσύνη υπ'αυτού,

από το θεομακάριστο πάθος του οποίου εμείς καρπωθήκαμε, για να άρει σύσσημο στους αιώνες με την ανάσταση στους αγίους και πιστούς του, είτε ανάμεσα στους Ιουδαίους είτε ανάμεσα στα έθνη, στο ένα σώμα της Εκκλησίας του.. Αν φαινομενικά συνέβησαν εκείνα στον Κ. μας, κι εγώ φαινομενικά είμαι δεμένος.. Κοντά στο μαχαίρι όμως βρισκόμαστε κοντά στον Θ. κι ανάμεσα στα θηρία ανάμεσα στον Θ. Κι αυτά μόνον για το όνομα του Ι.Χ. Μην γένοιτο να μνημονεύσω τα ονόματα των αιρετικών, έως ότου μετανοήσουν κι επιστρέψουν *στο πάθος, που είναι η ανάστασή μας*. Κανείς ας μην πλανάται. Και τα επουράνια και η δόξα των αγγέλων..αν δεν πιστέψουν στο αίμα του Χ. και γι' αυτούς υπάρχει κρίση..Ο τόπος ας μην κάνει κανένα να καυχάται. Το παν είναι η πίστη κι η αγάπη, τίποτε πολυτιμότερο από αυτά..Για αγάπη οι αιρετ. δεν νοιάζονται..Από την ευχαριστία και την προσευχή απέχουν, γιατί δεν ομολογούν ότι η ευχαριστία είναι η σάρκα του σωτήρος μας Ιησού Χ., η οποία έπαθε για τις αμαρτίες μας και με την χρησιότητά του ο πατέρας την ήγειρε. Όσοι λοιπόν αντιλέγουν με συζητήσεις στην δωρεά του Θ. πεθαίνουν (Σμυρν.209κ.ε.)

ΣΥΝΗΘΕΙΑ: Γίνετε παιδιά, νέοι, έφηβοι, άνδρες, όχι όμως χριστοί. Γηράσατε για τη δεισδαιμονία, φθάστε νέοι στη θεοσέβεια. Ο Θ. θα σας δεχθεί σαν άκακα παιδιά.. Όπως με την περίπτωση των τροφών, ευχαριστούμαστε με τα γλυκά, που μας βλάπτουν, ενώ μας γιατρεύουν τα πικρά έτσι ευχαριστεί και γαργαλίζει η άνομη συνήθεια, ενώ η αλήθεια, που ανεβάζει στον ουρανό είναι στην αρχή τραχεία, στο τέλος αγαθή παιδοτρόφος κι ολοκληρώνεται σε τρεις φάσεις: βουλή, πράξη, λόγο (Προς Έλλην.98:3-109).

ΣΧΙΣΜΑ: Έφαγε, κι έπιε και επλατύνθηκε κι επαχύνθηκε και απελάκτισε ο αγαπημένος. Έτσι ήλθε η ζήλεια κι ο φθόνος, η φιλονεικία κι η εξέγερση, ο διωγμός κι η ταραχή, ο πόλεμος κι η αιχμαλωσία. Έτσι σηκώθηκαν οι άτιμοι επί τους εντίμους, οι άδοξοι επί τους ενδόξους, οι άφρονες κατεπάνω στους φρονίμους, οι νέοι καταπάνω στους μεγαλύτερους. Η ζήλεια τον Κάιν ενάντια στον Άβελ, τον Ησαύ εναντίον του Ιακώβ, τον Μωυσή να φύγει από το πρόσωπο του βασιλέως. Από ζήλεια και φθόνο οι μέγιστοι και δικαιότατοι στύλοι υπέστησαν διωγμούς κι αγωνίσθηκαν έως θανάτου. Ας φέρουμε μπροστά μας τους αγαθούς αποστόλους..Ο Παύλος 7 φορές τυλίχθηκε με δεσμά, φυγαδεύτηκε, λιθοβολήθηκε, κήρυξε το Ευαγγέλιο στην Ανατολή και Δύση και πήρε την απεριγραπτή αμοιβή της πίστης του..ο μέγιστος υπογραμμός της υπομονής..Στον ίδιο στίβο αγωνιζόμαστε όλοι και την ίδια πάλη καλούμαστε αν κάνουμε. Γι' αυτό ας ξεκόψουμε από τις κούφιας και μάταιες φροντίδες κι ας σταθούμε πάνω στον ένδοξο και σεμνό κανόνα της παράδοσής μας (Α Κλήμ)..Οι μεγάλοι χωρίς τους μικρούς δεν μπορεί να είναι ούτε οι μικροί χωρίς τους μεγάλους. Υπάρχει μια σύνθεση σε όλα. Ας πάρουμε το σώμα. Το κεφάλι χωρίς τα πόδια δεν είναι τίποτε, έτσι και τα πόδια χωρίς το κεφάλι..Ο πλούσιος ας βοηθεί τον φτωχό κι ο φτωχός ας ευχαριστεί τον Θ., που έδωσε σε εκείνον για αν του αναπληρώνει το υστέρημα. Ο σοφός ας δείχνει τη σοφία του, όχι με λόγια αλλά με έργα...Ας αναλογιστούμε από ποιά ύλη προερχόμαστε , ποιοί είμαστε όταν μπήκαμε στον κόσμο, από το σκοτάδι και τάφο ο δημιουργός μας έμπασε στον κόσμο Του, ετοιμάζοντας τις ευεργεσίες προτού γεννηθούμε (Α Κλημ.111-3)..Γιατί να υπάρχουν οχίσματα και πόλεμοι ανάμεσά σας; Μήπως δεν έχουμε ένα Θ. κι ένα Χ. και ένα Πνεύμα της χάριτος, που ξεχύθηκε πάνω μας; Και δεν έχουμε μια κλήση εν Χ.; Γιατί διαχωρίζουμε και διασπάμε τα μέλη του Χ. και στασιάζουμε εναντίον του ιδίου του σώματός μας και φθάνουμε σε τέτοια απόνοια, ώστε αν λησμονούμε ότι είμαστε μέλη ο ένας του άλλου; ..Το σ. πολλούς σκανδάλισε, στενοχώρησε, έβαλε σε δισταγμό κι όλους μας σε λύπη...Περνά βλάσφημα το όνομα του Κ. από τα χείλη των αθέων και κλώθετε κίνδυνο στον εαυτό σας.. Όποιος πιστός, δυνατός στο να μεταδίνει γνώση, σοφός στη διάκριση λόγων, αγνός στα έργα, τόσο περισσότερο οφείλει να ταπεινοφρονεί όσο πιο μεγαλύτερος φαίνεται να είναι και να ζητεί όχι το δικό του συμφέρον αλλά την κοινή ωφέλεια..Το ύψος στο οποίο ανεβάζει η αγάπη του Χ. είναι ανεκδιήγητο..Η αγάπη δεν ξέρει σ. δεν στασιάζει, όλα τα κάνει με ομόνοια..Χωρίς την αγάπη τίποτε δεν είναι ευάρεστο στο Θ. (Κλήμ.Α, 121-3)..Είναι καλό να εξομολογείται ο ά. τα παραπτώματά του κι όχι να σκληραίνει την καρδιά του, όπως σκληρύνθηκε η καρδιά εκείνων, που

είχαν αντιπαχθεί εναντίον του υπηρέτη του Θ. Μωυσέως, που το κρίμα τους έγινε πρόδηλο. Ο Φαραώ κι η στρατιά έπεσαν στη θάλασσα γιατί σκληρύνθηκε η καρδιά τους. Τίποτε δεν χρειάζεται ο Δεσπότης των όλων αδερφοί, παρά να εξομολογούμαστε τα αμαρτήματά μας σε αυτόν. Έξομολογήσομαι τω Κ. κι αρέσει των Κ. υπέρ μόσχον νέον..Αν εξαιτίας μου υπάρχουν στάσις και φιλονεικία και σ. βγαίνω από τη μέση, φεύγω, πηγαίνω όπου θέλετε και συμορφώνομαι με τα προστάγματα του συνόλου, μόνο το ποίμνιο του Χ. να ειρηνεύει με τους εγκατεστημένους πρεσβυτέρους. Όποιος το κάνει αυτό δόξα μεγάλη θα ντυθεί εν Χ. και κάθε τόπος θα τον δεχθεί. Διότι του Κ. η γη και το πλήρωμα αυτής. Αυτά κάνουν όσοι έκαμαν την αμεταμέλητη πολιτεία του Θ...Πολλοί εθνικοί βασιλείς κι άρχοντες σαν έπεσε λοιμός, υπακούοντας στους χρησμούς θανάτωσαν τον εαυτό τους ή υποδουλώθηκαν για να γλυτώσουν τους άλλους (Ιουδίθ, Εοθήρ)..Υποταχθείτε στους πρεσβυτέρους και παιδευθείτε με μετάνοια, λυγίζοντας τα γόνατα της καρδιάς σας. Υποταχθείτε πετόνιας από πάνω σας την αλαζονική και περήφανη αυθάδεια της γλώσσας. Γιατί είναι καλύτερο για σας να βρεθείτε μικροί κι αριθμημένοι μέσα στο ποίμνιο του Χ., παρά νομίζοντας ότι υπερέχετε να μείνετε έξω από την ελπίδα (Κλήμ. Α, 130)...Μέσα στην ομόνοιά σας και την ομόφωνη αγάπη σας ο Ι.Χ. γίνεται άσμα. Και σεις γίνετε χορός, ώστε σύμφωνοι όντες μέσα στην ομόνοια κι έχοντας λάβει μέλος του Θ. μέσα στην ενότητα, να ψάλλετε με μια φωνή δια του Ι.Χ. τον Πατέρα, που θα σας ακούει και θα σας αναγνωρίζει μέσα από τις καλές σας πράξεις ότι είσθε σώμα του υιού του (Ιγνατ.Εφεσ.165)..Να τα κάνετε όλα στην ομόνοια του Θ. και να είναι προκαθήμενος ανάμεσά σας ο επίσκοπος στον τόπο του Θ. κι οι πρεσβύτεροι στον τόπο του ομίλου των αποστόλων κι οι γλυκύτεροί μου διάκονοι έχοντας εμπιστευμένη την διακονία του Ι.Χ., ο οποίος ήταν πριν από τους αιώνες με τον πατέρα και στο τέλος φανερώθηκε. Όλοι έχοντας την ίδια θέληση του Θ. να σέβεσθε ο ένας τον άλλο και κανείς να μην βλέπει κατά σάρκα τον πλησίον του, αλλά να αγαπάτε αλλήλους εν Ι.Χ...ένωση με το πρότυπο και τη διδαχή της αφθαρσίας..ας είναι μία η ομόθυμη προσευχή, μία δέση, ένας νους, μια ελπίδα με αγάπη, με χαρά άμωμη, που είναι ο Ι.Χ. καλύτερο από τον οποίο τίποτε δεν υπάρχει. Όλοι σ' ένα ναό να μαζεύεσθε, σαν σ' ένα θυσιαστήριο, στον ένα Ι. Χ., που προήλθε από τον πατέρα, και μένει ένας και θα μένει. (Μαγν.177)

ΣΩΤΗΡΙΑ: Ποιά είναι η επίγνωση της αλήθειας; Η θεοσέβεια..Ποσο θα αγοράζατε την αιώνια σωτηρία, ώ ά. αν πουλιόταν; Ομολογήστε. Ούτε αν καταβάλλει κανείς όλο τον Πακτωλό, τον μυθικό ποταμό του χρυσού, δεν θα καταβάλλει άξιο μισθό σωτηρίας (Προς Έλληνας 9:85).

ΣΩΜΑ-ΣΑΡΚΑ: Όταν λοιπόν και το ποτήριο στο οποίο ενώνεται το κρασί με το νερό, και το ψωμί επιδέχονται το λόγο του Θ., τότε γίνεται η θεία ευχαριστία, το αίμα και το σώμα του Χ., το οποίο αυξάνει και συνίσταται η υπόσταση του σώματός μας. Επομένως πώς λέγουν ότι το σώμα μας δεν μπορεί να δεχθεί την δωρεά του Θ., που είναι η αιώνια ζωή αφού αυτό τρέφεται από το σώμα και το αίμα του Κ. και είναι δικό του μέλος;..Το ξύλο της αμπέλου, όταν γείρει στη γη και ο κόκκος του σταριού, όταν πέσει στη γη και διαλυθεί, υψώνεται πολλαπλάσιος με το Πνεύμα του Θ. που συνέχει τα πάντα. Έπειτα με τη σοφία του Θ. τα χρησιμοποιούν οι ά. κι επιδεχόμενα το λόγο του Θ. γίνονται ευχαριστία δηλ. σώμα κι αίμα Χ. Έτσι και τα σώματά μας, που τρέφονται από αυτή την Ευχαριστία και τίθενται στη γη και διαλύονται σε αυτήν, θα αναστηθούν στον καιρό τους γιατί ο Λόγος του Θ. τους χαρίζει την ανάσταση για τη δόξα του Θ. και Πατρός..Αν ο Θ. δεν ζωοποιεί το θνητό και δεν οδηγεί στην αφθαρσία το φθαρτό, τότε δεν είναι δυνατός. Αλλά το ότι είναι δυνατός σε όλα αυτά, το συμπεραίνουμε από την αρχή της ύπαρξής μας..Μολονότι ήταν πιο δύσκολο και πιο άπιστευτο να το φέρει στην ύπαρξη και να το κάνει έμψυχο και λογικό όν, από οστά και νεύρα που δεν υπήρχαν..Το σ. θα δεχθεί και συγχρόνως θα χωρέσει τη δύναμη του Θ...Όσα μετέχουν στην τέχνη του Θ. μετέχουν και στη δύναμή του. Δεν στερείται λοιπόν το σ. της δημιουργικής σοφίας και της δύναμης του Θ.. Αλλά εαν η δύναμή του τελειοποιείται στην αδυναμία δηλ. στο σώμα, ας μας πούν αυτοί που λένε ότι το σ. δεν μπορεί αν δεχθεί τη ζωή που δίνει ο Θ. τα λέγοννα υτά γιατί τώρα ζούν και μετέχουν της ζωής ή

γιατί καθόλου δεν μετέχουν στη ζωή και ομολογούν ότι είναι νεκροί τώρα;..Μοιάζει σαν να κρατάει κάποιος σφουγγάρι με νερό ή μια λαμπάδα αναμμένη και να λέει ότι το σφουγγάρι δεν ποτίζεται κι η λαμπάδα δεν ανάβει..Το ότι το σ. μπορεί να δεχθεί τη ζωή φαίνεται από ότι ζεί, και ζει εφόσον ο Θ. λέγει ότι ζεί..Ο Ενώχ και ο Ηλίας μετατέθηκαν με το σ. κι έτσι προφήτεψαν την ανάληψη των δικαίων (Βιβλ.5:5)..Ότι η σάρκα είναι πολύτιμο πράγμα, μπροστά στο Θ. είναι φανερό πρώτα από το ότι έχει πλασθεί από Αυτόν..Εκείνου χάριν του οποίου έγιναν τα λοιπά είναι πολυτιμότερο σε αυτόν που το έκανε..Πώς θα αμαρτήσει μόνη της η σάρκα, αν δεν έχει την ψυχή αν προηγείται και να την προκαλεί; Όπως εαν ένα ζευγάρι βοδιών λυθούν μεταξύ τους κανένα δεν θα μπορέσει να οργώσει μόνο του έτσι κι η ψυχή και το σώμα, αν λυθούν από τη συζυγία δεν μπορούν από μόνα τους τίποτε να κάμουν..Επειδή η σάρκα έχει αποδειχθεί τίμια μπροστά στον Θ. κι ένδοξος πάνω από όλα τα ποιήματα, δικαίως είναι δυνατό να σωθεί από αυτόν..Ο πλάστης κι ο ζωγράφος ανακαινίζουν τα έργα τους όταν φθαρούν για να δοξάζονται διαμέσου αυτών κι ο Θ. το κτήμα του και πλάσμα του θα παραβλέψει ώστε να καταστραφεί στο μη όν και να μην διατηρηθεί στην ύπαρξη; Όταν κάποιος κατασκευάσει σπίτι κι έπειτα το γκρεμίζει τον χαρακτηρίζουμε ματαιόπονο, τον δε Θ. θα τον κατηγορήσουμε ότι μάταια κατασκευάζει; Αλλά ο άφθαρτος δεν είναι τέτοιος, ο νους των όλων δεν είναι άφρων. ..Μήπως τάχα η ψυχή είναι ά.; (Ο Θ. είπε ότι ολόκληρος ο ά. σώζεται). Ο Θ είναι αγαθός και θέλει να σωθούν όλοι και δι αυτού και του κηρύγματος αυτού δεν άκουσε μόνον η ψ. αλλά και η σάρκα, και πίστεψαν στον Χ.. Και τα δυό λούσθηκαν και τα δυό έκαναν την δικαιοσύνη. Επομένως χαρακτηρίζουν τον Θ. ακάριστο ή άδικο, ενώ και τα δυό πιστεύουν σε αυτόν κι αυτός σώζει την ψυχή και όχι την σάρκα...Σώζων την ψυχή ο Θ. δεν κάνει τίποτε μεγάλο γιατί ενυπάρχει σε αυτή το σώζεσθαι καθότι είναι μέρος Του κι εμφύσημά Του αλλά ούτε είναι χάρις να σώζει το δικό του, ούτε είναι αγαθό..να χαρίζεται κανείς στα εγγόνια του. Αυτό το κάνουν και τα αγριότερα των θηρίων...Αυτός, που είπε να αγαπάμε τους εχθρούς μας, πράτει ο ίδιος προηγουμένως..Εαν η σάρκα δεν χρειαζόταν τίποτε για ποιό λόγο την θεράπευσε κι ανέστησε τους νεκρούς;..Για ποιό λόγο αναστήθηκε με την παθούσα σάρκα παρά μόνο για να δείξει την σαρκική ανάσταση κι αναλήφθηκε; ..Όποιος θέλει λόγους αποδεικτικούς δεν διαφέρει σε τίποτα των Σαδουκαίων, επειδή η ανάσταση της σάρκας είναι δύναμη Θ. και υπεράνω παντός λόγου, βεβαιουμένη δια της πίστεως, θεωρουμένη δια έργων..Ανάσταση υπάρχει στο πεσόν σαρκίον γιατί το πνεύμα δεν πίπτει..Το σώμα είναι σπίτι της ψυχής κι η ψυχή του πνεύματος. Τα τρία αυτά θα σωθούν σε εκείνους που έχουν ειλικρινή ελπίδα και αδιάκριτη πίστη στον Θ. Αν λοιπόν ο Χ. ευαγγελίζετο την επιβίωση μόνον της ψυχής τί νέο έφερε σε μας πέραν του Πυθαγόρα και του Πλάτωνα και του χορού τους; Αυτός όμως ήλθε ευαγγελιζόμενος τη νέα και παράδοξη ελπίδα..ότι θα μεταποιήσει την φθορά σε αφθαρσία..Εαν δεν ανασταίνεται η σάρκα γιατί την φυλάττουμε αγνή και δεν της επιτρέπουμε να υποκύπτει στις επιθυμίες; Και δεν μιμούμαστε τους γιατρούς οι οποίοι όταν έχουν μπροστά τους έναν απελπισμένο που δεν μπορεί να σωθεί του επιτρέπουν να υπηρετεί τις επιθυμίες; Γιατί ξέρουν ότι είναι χαμένος..Εαν δε ο γιατρός μας Ι.Χ. αποσπάσας την σάρκα από τις επιθυμίες μας την διατρέφει με την κατ'αυτόν σώφρονα κι εγκρατή δίαιτα, είναι φανερό ότι την διαφυλάττει ως έχουσα ελπίδα σωτηρίας από τα αμαρτήματα, όπως οι γιατροί τους α. που έχουν ελπίδα σωτηρίας δεν αφήνουν να υπηρετούν τις ηδονές. (Περί Αναστ. 8κ.ε.)... Και μην λέει κανείς ότι αυτή η σάρκα δεν ανίσταται. Μέσα σε τί σωθήκατε, σε τί είδατε το φως παρά όντας στη σάρκα; *Πρέπει να φυλάμε τη σάρκα ως ναό του Θ. Όπως καλεσθήκατε μέσα στη σάρκα, έτσι και θα αναστηθείτε φορώντας τη σάρκα.* Αν ο Χ. που ήταν πνεύμα, έγινε σάρκα και έτσι μας κάλεσε, έτσι και μεις φορώντας σάρκα αθ ανταμειφθούμε. Όσο έχουμε καιρό να θεραπευθούμε, ας εμπιστευθούμε τους εαυτούς μας στον Θ., που θα μας γιατρέψει δείχνοντάς μας ευγνωμοσύνη..Είναι αδύνατο στους α. να καταλάβουν πόσα βάσανα κρύβουν οι γήινες χαρές και ποιά απόλαυση επιφυλάσσει η υπόσχεση του μέλλοντος αιώνος...Αλλά κι η Ε. φανερώθηκε στη σάρκα του Χ., διδάσκοντάς μας έτσι ότι όποιος φυλάξει τη σάρκα άφθαρτη θα την οικειωθεί και μέσα στο άγ. Πνεύμα. Γιατί η σάρκα αυτή είναι αντίτυπο του αγ.Πνεύματος. Και κανείς δεν μπορεί, όταν χαλάσει το αντίτυπο, να απολαύσει το αυθεντικό. Άρα εσείς αδερφοί φυλάξτε τη σάρκα για να απολαύσετε το Πνεύμα. Κι

εφόσον λέμε ότι η σάρκα είναι η Ε. και το Πνεύμα ο Χ., σημαίνει ότι εκείνος που μολύνει τη σάρκα βρίζει το Χ...Συνεπώς η σάρκα απολαμβάνει τη ζωή και την αφθαρσία όταν κολλάται σε αυτήν το αγ.Πνεύμα (Β Κλήμ.)

ΤΑΞΗ: Επειδή όλα αυτά είναι πρόδηλα σε εμάς κι έχουμε εγκύψει στα βάθνη της θείας γνώσεως, όλα πρέπει να τα κάνουμε με τάξη, όσα ο Δεσπότης μας πρόσταξε να κάνουμε σε ορισμένους καιρούς κι ώρες. Πού θέλει κι από ποιούς να τελούνται, ο ίδιος όρισε με την υπέρτατη θέλησή του, ώστε να γίνονται όλα οσίως και με προθυμία και αν είναι ευπρόσδεκτα στο θέλημά του. Όσοι λοιπόν κάνουν τις προσφορές στους ορισμένους χρόνους είναι ευπρόσδεκτοι και μακάριοι (Κλήμ.Α, 115)

ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ-ΥΠΟΤΑΓΗ: Η υ. στο Θ. σημαίνει αφθαρσία κι η παραμονή στην αφθαρσία σημαίνει δόξα του αγενήτου. Με αυτή τη σειρά ο γενητός και πλασμένος ά. γίνεται κατ'εικόνα και ομοίωση του αγενήτου Θεού. Ο Πατήρ ευδοκεί και διατάζει, ο Υιός πράττει και δημιουργεί και το Πνεύμα τρέφει κι αυξάνει. Κι ο ά. προκόβει σιγά-σιγά και ανυψώνεται προς το τέλειο δηλ. κοντά στον αγέννητο Θ.. Έπρεπε κι ο ά. πρώτα να γίνει κι αφού ανδρωθεί να πληθυνθεί, κι αφού πληθυνθεί να ενισχυθεί κι αφού ενισχυθεί να δοξασθεί κι αφού δοξασθεί να δει τον Δεσπότη του. Γιατί ο Θ. επρόκειτο να φανεί. Όποιος τον δει αποκτά την αφθαρσία κι η αφθαρσία μας κάνει να είμαστε κοντά στον Θ. (Βιβλ.4:38)..Οι ά. προτού γίνουν ά. θέλουν να είναι όμοιο με τον Δημιουργό Θεό (Βιβλ.4:39)... Οι ουρανοί σαλευόμενοι από την κυβέρνησή του υποτάσσονται σε αυτόν με ειρήνη. Η μέρα κι η νύχτα τρέχουν τον χαραγμένο από αυτόν δρόμο, χωρίς αν αλληλοσυγκρούονται. Ο ήλιος και το φεγγάρι κι οι χορείες των άστρων σύμφωνα με το πρόσταγμά του και δίχως παρέκλιση ξετυλίζουν τις τροχιές τους. Η γη κυοφορώντας σύμφωνα με το θέλημά του σε ορισμένες εποχές βλασταίνει ..Όλα αυτά ο μέγας δεσπότης και δημιουργός των πάντων τα έταξε να είναι μέσα σε ομόνοια και ειρήνη..σπάταλα ευεργετώντας εμάς, που έχουμε προσφύγει στους οικτιρμούς του δια του Κυρίου Ι.Χ. (Α Κλήμ.95)...Χρειάζομαι πραότητα, η οποία κατατροπώνει τον άρχοντα του αιώνας τούτου (Τραλ.187).

ΤΙΜΗ-ΛΑΤΡΕΙΑ: Μέσα από τα αισθητά πρέπει να τιμούνται οι άρχοντες κι οι γονείς και κάθε πιο ηλικιωμένο, από τα μαθήματα η αρχαιότατη φιλοσοφία κι η πρεσβυτική προφητεία κι από τα νομιά αυτά, που είναι πρεσβύτατο στη γένεση, η άναρχη αρχή κι η απαρχή των όντων, δηλ. ο Υιός, από το οποίο μαθαίνει το πέρα από τον κόσμο αίτιο, τον Πατέρα των όλων, το πιο παλιό κι ευεργετικό από όλα, που δεν παραδίδεται με φωνή αλλά κυρίως το λατρεύουμε με σεβασμό και σιωπή και αγία έκπληξη, που μας το παραδίδει ο Κύριος όσο είναι δυνατό να μάθουν αυτοί, που ακούνε και που το εννοούν όσοι έχουν εκλεγεί από τον Θ. να το μάθουν . Λατρεία είναι για τον γνωστικό η αδιάκοπη επιμέλεια της ψυχής κι η ασχολία με τον Θ. σύμφωνα με την δίχως διάλλειμα αγάπη, γιατί η θεραπεία είναι βελτιωτική (ιατρική το σώμα, η φιλοσοφία την ψυχή) και υπηρετική..Τρία είναι τα αποτελέσματα της γνωστικής δύναμης: να γνωρίζει κανείς τα πράγματα, να επιτελεί ότι υπαγορεύει ο Λόγος και τρίτο να μπορεί να παραδίδει όπως αρμόζει στον Θ. όσα είναι κρυμμένα από την αλήθεια... (Στρωμ.7,1)..Βωμός αληθινός άγιος είναι η δίκαιη ψυχή και θυμίαμα που καίει πάνω σε αυτή η γνήσια προσευχή. Όσα δεν τρώνουν τα παραθέτουν στους Θ. και τα άλλα τα τρώνε οι ίδιοι' (Μένανδρος)..Οι θυσίες επινοήθηκαν με πρόθεση την κρεωφαγία...Κι αν κάποιος δίκαιος δεν επιβαρύνει τον εαυτό του με την κρεωφαγία, δεν το πράττει λόγω μετενσαρκώσεως (Πυθαγόρας).. αλλά χάρη άσκησης και για να περιορίζεται η ροπή της σάρκας στα αφροδίσια.. Λένε ότι στο χιοιρινό οφείλεται η επιληψία, μεγάλη αύξηση του σώματος. Η κρεωφαγία προκαλεί νωθρότητα(Στρωμ.7,6,373 κ.ε.)

ΥΓΕΙΑ: 'Ορέστη ποιά νόσος σε κατέστρεψε; Η συνείδηση. Γνωρίζω, πώς φοβερά έπραξα' (Καθαρό αν έχεις το νου, είσαι καθαρός σε όλο το σώμα' (Επίχαρμος) (Στρωμ.7,4,367)

ΦΙΛΙΑ: Υπάρχουν 3 είδη φ. Το πρώτο κι άριστο είναι σύμφωνα με την αρετή γιατί είναι ισχυρή η αγάπη που αναδύεται από το λόγο. Το δεύτερο και μεσαίο είναι για

λόγους ανταπόδοσης. Είναι ένας τρόπος κοινωνικής συμβίωσης, πρόθυμης μετάδοσης, ωφέλιμης στη ζωή γιατί είναι η κοινή η φ., που προσφέρει τη χάρη. Το τρίτο και τελευταίο είναι αυτό που εμείς λέμε ότι δημιουργεί η συνήθεια κι οι άλλοι εννοούν την τρεπτότητα και ρευστότητα της ηδονής 'Άλλες φ. θεμελιώνονται στη γνώση των θεών, άλλες σε παροχές α. κι άλλα σε ηδονή ζώων' (Ιππόδαμος). Το πρώτο είδος είναι η φ. του φιλοσόφου, το δεύτερο του α., το τρίτο του ζώου. Είναι πράγματι εικόνα του Θ. ο ά. που ευεργετεί ευεργετούμενος ταυτόχρονα κι ο ίδιος, όπως ο κυβερνήτης του πλοίου που σώζει και σώζεται Η συμμόρφωση με την εικόνα και η ομοίωση δεν εκδηλώνεται στο σώμα (γιατί δεν είναι θεμιτό το θνητό με το αθάνατο να εξομοιώνεται) αλλά στο νου και τον λογισμό, όπου κατάλληλα ο Κ. βάζει σφραγίδα της ομοιότητάς του με την ευεργετικότητα και την αρχικότητά του. Οι ηγεμονίες δεν κατορθώνονται με τις ιδιότητες των σωμάτων αλλά με τις κρίσεις του νου. Με τις σκέψεις των αγ. αντρών κατοικούνται ορθά οι πόλεις και τα σπίτια..Ο δίκαιος αν κλειστεί στα λιοντάρια θα τα εξημερώσει, αν ριχτεί στη φωτιά θα δροσιστεί ... καθαρός στη σάρκα την καρδιά, αγιασμένος στο λόγο (Στρωμ.301-3).

ΦΟΒΟΣ: Φ. τον Κ. και φύλασε τις εντολές του. Γιατί αν φυλάς τις εντολές του Κ. θα είσαι δυνατός σε κάθε πράξη κι η πράξη σου θα είναι σωστή. Εάν φοβάσαι τον Κ. όλα καλά θα τα εργασθείς..Τον διάβολο μην τον φοβηθείς, γιατί αν φοβάσαι τον Κ. θα καταδυναστεύσεις του διαβόλου, γιατί δεν έχει δύναμη. Κι όπου δεν υπάρχει δύναμη δεν υπάρχει και φόβος..Φοβήσου μόνον τα έργα του διαβόλου(Ποιμήν, Εντολή 7, 390κ.ε.) Αυτοί, που έχουν φόβο του Κ. κι ερευνούν περί θεότητας κι αλήθειας και έχουν την καρδιά στον Κ., καταλαβαίνουν γρήγορα όλα αυτά, που λέγονται σε αυτούς..Όπου κατοικεί ο Κ. υπάρχει πολλή σύνεση (εξυπνάδα) Κολλήσου στον Κ. κι όλα θα τα καταλάβεις και θα τα εννοήσεις (Ποιμήν, Εντολή 10 390κ.ε.)

ΦΡΟΝΗΣΗ: Η φρόνηση όταν αναφέρεται στα πρώτα αίτια λέγεται νόηση, όταν τα βεβαιώνει με αποδείξεις γνώση και σοφίακαι επιστήμη κι όταν εκδηλώνεται σε όσα συντελούν στην ευσέβεια και παραδεχτεί τον αρχικό Λογο χωρίς θεωρία πίστη (Στρωμ.6,17,321)

ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ: Λένε μερικοί ότι οι λοιμοί και τα χαλάζια κι οι θύελλες και τα παρόμοια δεν γίνονται μόνον από υλική αταξία, αλλά και από κάποια οργή των δαιμόνων κι αγγέλων όχι αγαθών.

ΦΩΣ: Φ. εξέλαμψε στον ουρανό σε μας τους βυθισμένους στο σκοτάδι ..Το φ. εκείνο είναι ζωή αιώνια κι όσο μετέλαβαν από αυτό ζούν, η νύχτα σέβεται το φ. κι υποχωρώντας από φόβο, παραχωρεί την θέση της στην μέρα Κ. Όλα έχουν γίνει ακοίμητο φώς και η δύση μετατράπηκε σε ανατολή. Τούτο σημαίνει η καινή κτίση διότι ο ήλιος της δικαιοσύνης που ιππεύει στα πάντα περιπολεί εξίσου την ανθρωπότητα, μιμούμενος τον Πατέρα, ο οποίος ανατέλει σε όλους τους α. Μετέτρεψε την δύση σε ανατολή κι ανεσταύρωσε το θάνατο σε ζωή κι αφού εξάρπασε τον ά. από την απώλεια, τον κρέμασε στον αιθέρα, μεταμορφώνοντας την φθορά σε αφθαρσία, την γη σε ουρανό, ο γεωργός του Θ...θεοποιώντας τον ά. με την ουράνια διδασκαλία..Χρησιμοποιείτε φυλακτά, δεν θέλετε να βάλετε για φυλακτό τον ίδιο επουράνιο σωτήρα Λόγο κι αφού πιστέψτε στην επωδή του Θ. να απαλλαγείτε των παθών, που είναι οι αρρώστιες της ψυχής..Είστε ασπάλακες. Τειρεσία πίστεψε. Θα αναβλέψεις. Ο Χ. εκλάμπει φωτεινότερα από τον ήλιο..Γέροντα θα δεις τους ουρανούς εσύ που δεν βλέπεις τις Θήβες. (Προς Ελλήν.114).

ΧΕΡΙ : Το χέρι του Θ., που μας έπλασε στην αρχή και μας πλάσσει μέσα στην κοιλιά τα τελευταία χρόνια αναζήτησε εμας τους χαμένους και κέρδισε το δικό του, πήρε πάνω στους ώμους το χαμένο πρόβατο και με χαρά επανέφερε στη μάνδρα της ζωής. Γι'αυτό κι έπλασε τα μάτια του τυφλού, για να φανερωθούν τα έργα (της δημιουργίας) και να μην αναζητούμε άλλο χέρι, με το οποίο πλάσθηκε ο ά. ούτε άλλον Πατέρα (Βιβλ.5:15).

ΧΟΡΟΣ: Χορός είναι οι δίκαιοι, άσμα είναι ο ύμνος βασιλέως σύμπαντος. Ψάλλουν οι κόρες, δοξάζουν οι άγγελοι, λαλούν οι προφήτες, βγαίνει ήχος μουσικής (Προς Έλλην.119)

ΧΡΙΣΤΟΣ: Το όνομα Χ. φανερώνει και τον Πατέρα, που χρίει, και το Γιό, που χρίεται και το Πνεύμα, που είναι χρίσμα (Βιβλ.3:18:3). Όλα ο Πατήρ τα υπέταξε στον Υιό και για το ότι είναι αληθινός ά. κι αληθινός Θ. πήρε μαρτυρία από όλους: τον Πατέρα, το Πνεύμα, τους αγγέλους, την ίδια την κτίση, τους ανθρώπους Και από τα πνεύματα της αποστασίας κι από τα δαιμόνια κι από τον εχθρό του και τέλος από τον θάνατο(Βιβλ.4:6)..Ο Υιός του Θ. άλλοτε συνομιλεί με τον Αβραάμ, με το Νώε, άλλοτε αναζητεί τον Αδάμ, καταδικάζει τους Σοδομίτες, καθοδηγεί στο δρόμο του τον Ιακώβ, και συνομιλεί στη βάτο με τον Μωυσή. Δεν είναι δυνατόν να πούμε πόσες φορές είδε ο Μωυσής τον Υιό του Θ. Δεν αγνοούσε μάλιστα και την μέρα του πάθους αλλά Τον προτύπωσε με την ονομασία του'Πάσχα'. (Βιβλ.4:11)..Ο Λ. έπλυνε μόνος του τις κηλίδες των θυγατέρων Σιών, όταν έπλυνε τα πόδια των μαθητών. Αυτός είναι το τέλος του ανθρωπίνου γένους που κληρονομεί τον Θ.. Όπως στην αρχή με τους πρώτους α. υποδουλωθήκαμε και γίναμε όλοι οφειλέτες θανάτου, έτσι και στους εσχάτους χρόνους με τον τελευταίο ά. καθαρισθήκαμε και πληθήκαμε από όσα είναι του θανάτου, όταν ήλθαμε στη ζωή του Θ. Γι'αυτό και όταν ήταν ξαπλωμένοι οι μαθητές τους υπηρέτησε στο φαγητό δείχνοντας ότι όσους αναπαύονταν στη γη, αυτούς ήλθε να υπηρετήσει και να φέρει στη ζωή..Ο Κ. τους βρήκε να κοιμούνται δείχνοντας την ανοχή του Θ. για τον ύπνο των α.. Την δεύτερη φορά τους ξύπνησε και τους σήκωσε, σημαίνοντας την αφύπνιση (Βιβλ.4:22) Ως άνθρωπος συμπάσχει με μας, Ως Θ. μας ελεεί και συγχωρεί τα οφειλήματα μας που οφείλουμε στον Δημιουργό Θ..Όπως με το ξύλο γίναμε οφειλέτες, έτσι και με το ξ. παίρνουμε τη συχώρεση. (Ελισσαίος και τσεκούρι).. Επάνω από όλα είναι ο Πατέρας, που είναι και η κεφαλή του Χ. Δια πάντων είναι ο Λόγος κι αυτός είναι κεφαλή της Εκκλησίας. Εν πάσι είναι το Πνεύμα κι αυτό είναι το ζωντανό νερό(Βιβλ.5:16-17). Η στολή του Λ. είναι οι ά., που πίστεψαν σε Αυτόν, στους οποίους κατοικεί το παρά του Θ. σπέρμα, ο Λογος. Το αίμα της σταφυλής σημαίνει το αίμα, όχι από ανθρώπινο σπέρμα, αλλά από θεία δύναμη. (Απολ.Α,3:29)..Ο Λόγος του Θ. καλείται άγγελος κι απόστολος, γιατί αυτός αναγγέλει όσα πρέπει να γνωσθούν κι αποστέλεται για να μαρτυρήσει όσα αναγγέλονται, όπως είπε κι ο Κ. 'Ο ακούων υμών, εμού ακούει'..Φάνηκε κάποτε με μορφή φωτιάς, κάποτε δε και σε ασώματη εικόνα. Τώρα γενόμενος ά. υπέμεινε να πάθει όσα ενήργησαν οι δαίμονες να επιβληθούν σε αυτόν από τους ανόητους Ιουδαίους (ο.α.63)..Άλλοτε καλείται δόξα Κ., άλλοτε γιός, άλλοτε σοφία, άλλοτε άγγελος, Θ., Κύριος και λόγος, αρχιστράτηγος..λόγω ότι υπηρετεί το πατρικό βούλημα όσο και λόγω του ότι γεννήθηκε από τον Πατέρα κατά την θέληση..Προβάλλοντας κάποιον λόγο γεννάμε λόγο, όχι κατ'αποκοπή, ώστε να ελλατωθεί ο μέσα μας λόγος..Όπως η φωτιά γίνεται άλλη φωτιά χωρίς να ελλατωθεί (Προς τρύφ.61:2)..Εαν κατά την άτιμο και αειδή και εξουθενημένη πρώτη παρουσία Του έλαμψε τόσο πολύ και ίσχυσε, ώστε να μην αγνοείται σε κανένα γένος κι όλοι να δείχνουν μετάνοια από την παλιά κακή πολιτεία του γένους, ώστε και τα δαιμόνια να υποτάσσονται στο όνομά Του κι όλες οι αρχές κι οι βασιλείες να φοβούνται το όνομά Του περισσότερο όλων των πεθαμένων, κατά την ένδοξη παρουσία Του δεν θα καταλύσει τους μισήσαντας Αυτόν; (Προς Τρύφ.121:4)..Ποίου θανατοποινίτου με μαθητές γέμισε ο κόσμος όλος; Ποίου θανατοποινίτου οι μαθητές πέθαναν για το όνομα του δασκάλου Τους; Με ποιού θανατοποινίτου το όνομα βγαίνουν τα δαιμόνια και γίνονται όσα άλλα μεγαλεία στην Καθολική Εκκλησία; (Μαρτύρια, 159)..Η κληρονομιά δεν είναι ούτε χρυσό, ούτε άργυρο..Είναι εκείνος ο θησαυρός της σωτηρίας, προς τον οποίο πρέπει να επιεγώμαστε αφού γίνουμε φιλόλογοι, ενώ θα μας ακολουθήσουν από δω και τα χρυσά έργα και θα πετάξουν αμζί μας με το φτερό της απάθειας (Προς Έλληνας 93)

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ: Η απόδοση ενός ονόματος δεν σημαίνει ούτε αγαθό ούτε κακό χωρίς τις πράξεις, που συνδέονται με το όνομα· άλλωστε όσον εξαρτάται από το όνομα είμαστε χρυσότατοι.. Κατηγορούμεθα ότι είμαστε χριστιανοί, το δε χρυστό δεν είναι δίκαιο να μισείται..Μας τιμωρείτε χωρίς κρίση και σκέψη με την παρακίνηση του άλογου πάθους

και της μάστιγας των φαύλων δαιμόνων.. Ο Σωκράτης προσπάθησε να φανερώσει με αληθή λόγο κι εξέταση και να απομακρύνει τους α. από τους δαίμονες, τότε οι δαίμονες τον φόνεψαν δια των ευχαριστουμένων στην κακία ανθρώπων (Απολ.α.) Εάν συμφωνούμε σε μερικά θέματα με τους μεταξύ σας τιμωμένους ποιητές και φιλοσόφους μερικά διδάσκουμε κατά τρόπο ανώτερο, θείο και μόνον εμείς αποδεικτικό γιατί μισούμαστε αδικώς παραπάνω από όλους; Στη δημιουργία και την διακόσμηση συμφωνούμε με τον Πλάτωνα, στην εκπόρωση των πάντων με τους στωικούς, το ίδιο με την τιμωρία των αδικών, σ την μη προσκύνηση των ειδώλων με τον κωμικό Μένανδρο (Απολ.Α, 20), η εκ Παρθένου γέννηση με τον Περσέα, τα θαύματα με τα θρυλούμενα υπό του Ασκληπιού (ο.α.22) Και οι προηγουμένως ζήσαντες σύμφωνα με τον Λόγο είναι Χριστιανοί ακόμα κι αν θεωρήθηκαν άθεοι, όπως στους Ε. ο Σωκράτης κι ο Ηράκλειτος κι οι όμοιο με αυτούς, στους βαρβάρους οι Αβραάμ, Ανανίας. Οι προηγουμένως ζήσαντες άνευ Λόγου ήσαν άχρηστοι, εχθροί του Χ. και φονείς των ζώντων μετά Λόγου, οι δε ζήσαντες και ζώντες μετά Λογου είναι Χ., άφοβοι κι ατάραχοι (ο.α.46). Ο Θ. επιμένει να μην πραγματοποιήσει την ανατροπή και την κατάλυση του κόσμου, οπότε δεν θα υπήρχαν πια οι φαύλοι άγγελοι ούτε δαίμονες, ούτε ά. χάριν του γένους των Χ. (Απολ.Β, 7:1) Υπάρχουν πολλοί ά. που δίδαξαν να λέμε και να κάνουμε άθεα και βλάσφημα προσελθόντες στο όνομα του Ιησού..Και λέγουν εαυτούς Χ. όπως τα έθνη επιγράφουν το όνομα του Θ. στα χειροποιήτα είδωλα και μετέχουν σε άνομες κι άθεες τελετές. Κι από από αυτούς άλλοι καλούνται Μαρκιανοί..κάθε ομάδα ονομάζεται από το όνομα του αρχηγού της δοξασίας, όπως στις φιλοσοφικές σχολές (Διάλ. Τρύφ. 357-9)..Ο Κόνων είπε: Εγώ είμαι από την πόλη Ναζαρέτ της Γαλιλαίας, είμαι συγγενής με τον Χ. που λατρεύω κατά προγονική κληρονομιά κι αναγνωρίζω ως Θ. πάντων. (Μάρτ.299). Αν ο ά. είναι θεοφιλής τότε όλα τα αγαθά γίνονται του α., εφόσον είναι του Θ. κι όλα είναι κοινά ανάμεσα στους δυό φίλους, τον Θ. και ά. Θεοσεβής είναι ο Χ., πλούσιος και σώφρων και ευγενής και με αυτό το τρόπο εικόνα του Θ. μαζί με ομοίωση και μαζί με αυτόν τον τρόπο εικόνα του Θ. μαζί με ομοίωση..Η διαγωγή των οπαδών του Χ. είναι όποιες οι βουλές τέτοιοι και οι λόγοι, όποιοι και οι λόγοι τέτοιες κι οι πράξεις, κι όποια είναι τα έργα τέτοιος και ο βίος. Χρηστός είναι όλος ο βίος των α. που έχουν γνωρίσει τον Χ. (Προς Έλλην.12:123)... Είστε λίθοι του ναού του Πατρός, ετοιμασμένοι στην οικοδομή του Θ. πατρός, υψωνόμενοι πάνω από τη γη με το μνημόνιο του Ι.Χ., που είναι ο σταυρός, χρησιμοποιώντας για σκοινί του άγ.Πνεύμα. Η πίστη σας σηκώνει ψηλά κι η αγάπη είναι ο δρόμος, που σας υψώνει στον Θ. Είστε λοιπόν συνοδοιπόροι όλοι, θεοφόροι, ναοφόροι, χριστοφόροι, αγιοφόροι, σε όλα σας στολισμένοι με τις εντολές του Ι.Χ..Και για τους άλλους α. αδιαλείπτως προσεύχεσθε. Γιατί υπάρχει σ'αυτούς ελπίδα μετανοίας, για να απολαύσουν τον Θ. Δόστε την ευκαιρία να μαθητεύσουν στα έργα σας. Στην οργή τους πράοι, στις μεγαλοστομίες τους ταπεινόφρονες, στις βλασφημίες τις προσευχές σας, απέναντι στην πλάνη να είστε εδραίοι στην πίστη, ήμεροι στην αγριότητά τους..Ας βρεθούμε αδερφοί τους στην επιείκεια..Ή την μέλλουσα οργή να φοβηθούμε ή τη χάρη, που είναι μπροστά μας θα αγαπήσουμε..Μόνο να βρεθούμε στον Ιησού, που είναι ζωή αληθινή.. (Ιγνατ.Εφεσ. 169)..Όσοι λένε ότι ανήκουν στον Χ. θα το δείξουν από όσα κάνουν. Εδώ δεν πρόκειται για λόγια και βεβαιώσεις, αλλά αν βρεθεί κανείς ως το τέλος μέσα στη δύναμη της πίστης. Είναι καλύτερο να σιωπά κανείς και να είναι, παρά να μιλά και να μην είναι. Καλή η διδασκαλία, όταν αυτός, που μιλά πράττει. Ένας λοιπόν ο δάσκαλος, αυτός που είπε και εγένετο. Αλλά και όσα σιγώντας έκαμε, είναι άκξια του Πατρός. Όποιος κατέχει τον λόγο του Ι. μπορεί και την νυσχία του να ακούει, ώστε να είναι τέλειος, ώστε να πράττει όσα λέγει κι από όσα παρασιωπά να αναγνωρίζεται (Εφεσ.169-71)..Πρέπει να μην λεγόμαστε μόνον Χ. αλλά να είμαστε (Μαγν.179).. Πετάξτε λοιπόν την παλιωμένη και ξυρισμένη ζύμη κι αλλάξτε σε νέ άζυμη, που είναι ο Ι.Χ. Αλατισθείτε σε αυτόν για να μην σαπίσει κανείς σας διότι θα προδοθείτε από την δυσωδία..Διότι ο ιουδαισμός πίστεψε στον χριστιανισμό κι όχι αντίστροφα, μέσα στον οποίο πάσα γλώσσα αφού πίστεψε στον Θ. συνάχθηκε (Μαγν.)..*Ο χ. δεν έχει διάλειμα για τον εαυτό του, αλλά είναι στην υπηρεσία πάντα του Θ. Αυτό το έργο είναι του Θ. και δικό σας, όταν το φέρετε σε πέρας* (Προς Πολυκ.)..Οι χ. ούτε από την πατρίδα τους, ούτε από τη γλώσσα, που μιλούν ούτε από την εξωτερική ζωή τους διακρίνονται

ανάμεσα στους α. ..Η θρησκεία τους είναι κάτι που δεν το επινόπησε ανθρωπώπινο μιολό και δεν το καθίδρυσε ανθρώπινη φροντίδα ούτε ακολουθούν ανθρώπινη ιδεολογία όπως ορισμένοι φιλοσοφούντες. Πατρίδα τους έχουν αλλά ως πάροικοι. Πολιτεύονται κι όλα τα υπομένουν ως ξένοι. Κάθε ξένος τόπος είναι πατρίδα τους και κάθε πατρίδα ξένος τόπος. Παντρεύονται αλλά δεν απορρίχνουν τα παιδιά τους. Κόθονται σε κοινό τραπέζι αλλά όχι σε κοινό κρεβάτι. Βρίσκονται σε σάρκα αλλά δεν ζούν κατά σάρκα. Περνούν τις μέρες τους στη γη αλλά πολιτεύονται στον ουρανό. Υπακούουν στους κρατικούς νόμους αλλά με τη ζωή τους νικούν τους νόμους. Αγαπούν όλους κι αυτούς που τους καταδιώκουν. Τους θανατώνουν και ζωοποιούνται. Πτωχεύουν και πλουτίζουν πολλούς. Από όλα στερούνται κι έχουν περίσσια. Ατιμώνονται κι η ατιμία τους δοξάζει. Βλασφημούνται και δικαιώνονται. Λοιδωρούνται κι ευλογούνται. Βρίζονται και τιμούν. Οι Ιουδαίοι τους πολεμούν ως αλλόφυλους κι οι ειδωλολάτρες τους διώκουν. Ότι είναι η ψυχή στο σώμα είναι οι χ. στον κόσμο. Είναι απλωμένη σε όλα τα μέλη του σώματος η ψυχή κι οι χ. κατάσπαρτοι στην οικουμένη. Η ψυχή κατοικεί στο σώμα αλλά δεν είναι του σώματος. Κι οι χ. κατοικούν τον κόσμο αλλά δεν είναι του κόσμου. Αόρατη η ψ., φρουρείται μέσα στο ορατό σώμα. Κι οι χ. ξέρουμε ότι βρίσκονται στον κόσμο αλλά η θεοσέβειά τους μένει ορατή. Μισεί την ψ. η σάρκα και την πολεμά, χωρίς εκείνη να την αδικεί, μόνο και κρόνο γιατί την εμποδίζει να ριχτεί στις ηδονές. Μισεί και τους χ. ο κόσμος χωρίς εκείνοι να τους αδικούν, γιατί αντιτάσσονται στις ηδονές. Η ψ. αγαπά τη σάρκα και τα μέλη της που την μισούν. Κι οι χ. αγαπούν εκείνους από τους οποίους μισούνται. Η Ψ. είναι φυλακισμένη στο σώμα αλλά το συγκρατεί στη ζωή. Κι οι χ. είναι δεσμώτες του κόσμου αλλά ο κόσμος ζεί χάρη σε αυτούς. Αθάνατη είναι η ψ. και ακτοικεί σε θνητό σκοίνωμα. Κι οι χ. περνούν από τη φθορά κατευθυνόμενοι στην αφθαρσία. Με νηστεία και δίψα του σώματος η ψ. βελτιώνεται. Κι οι χ. τιμωρούμενοι γίνονται περισσότεροι. Γιατί ο Θ. τους κάλεσε σε ζωή, από την οποία τους είναι αδύνατο να παραιτηθούν. (Προς Διόγν.).. Εγώ ομολογώ ότι είμαι Χριστιανός και φέρω το θεοφιλές αυτό όνομα, ελπίζω ότι θα είμαι εύχρηστος στον Θ. Γιατί δεν συμβαίνει το όνομα του Θ. αν είναι δυσβάστακτο. Ίσως έχεις αυτή τη γνώμη γιατί εσύ ο ίδιος είσαι ακόμη άχρηστος στον Θ. (Προς Αυτόλ. Πρόλ.).. Στο ότι με περιγελάς λέγοντάς με Χ. απαντώ, ότι δεν γνωρίζεις τί λές. Πρώτα γιατί το χριστό είναι γλυκύ κι εύχρηστο και σοβαρό. Ποιό πλοίο ή πύργος ή σπίτι μπορεί αν είναι εύχρηστο και αν σωθεί αν πρώτα δεν χρισθεί; Ποιός ά. μπαίνοντας σε αυτή την ζωή ή αθλών δεν χρίεται με λάδι; Ποιό έργο ή κόσμημα μπορεί να έχει ομορφιά, εαν δεν χρισθεί και στιλβωθεί; Έπειτα ο αέρας κι όλη η υπό τον ουρανό χρίεται κατά τινα τρόπο με το φως και το πνεύμα. Συ δεν θέλεις να χρισθείς λάδι Θ; Ονομαζόμαστε Χ. επειδή χρισόμαστε με λάδι Θ. (ο.α. 345)

ΧΡΩΜΑΤΑ: Ήρθε θηρίο μέγιστο σαν κίτος με κεφάλι σαν από κεραμίδι με κρότο με 4 χρώματα στο κεφάλι του. Το μαύρο είναι ο κόσμος, όπου κατοικείτε. Το αιματώδες του θηρίου σημαίνει ότι ο κόσμος πρέπει να καταστραφεί με αίμα και φωτιά. Το χρυσό είναι εσείς, που ξεφύγατε από αυτόν τον κόσμο. Όπως δοκιμάζετε το χρυσάφι και αποβάλλει τη σκουριά του έτσι και σεις θα αποβάλλετε κάθε λύπη και στενοχώρια και θα καθαρισθείτε και θα είστε χρήσιμοι στην οικοδομή του πύργου. Το λευκό είναι ο επερχόμενος αιώνας στον οποίο θα κατοικήσουν οι εκλεκτοί του Θ.

ΩΡΑΙΟΣ-ΚΑΛΟΣ: Χριστιανός είναι ο λάτρης του ωραίου... Δεν πρέπει να καλλωπίζεται η πρόσωψη του εξωτερικού α. αλλά η ψυχή με το κόσμημα της καλοκαγαθίας, να καλωπίζεται η σάρκα με το κόσμημα της εγκρατείας. Εκείνες οι γυναίκες καλλωπιζόμενες στην επιφάνεια και χερσωμένες στο βάθος χωρίς να το αντιληφθούν στολίζουν τους εαυτούς τους σαν τους ναούς των Αιγυπτίων. Έχουν μπροστά τους προπύλαια και προτεμένη, άλση και κήπους.. στίλβουν από χρυσό και τον άργυρο και το ήλεκτρο και ακτινοβολούν καθώς είναι στολισμένοι με πετράδια από την Ινδία και την Αιθιοπία. Αν όμως προχωρήσεις στο βάθος του περιβόλου σπεύδοντας στη θέα του ανωτέρου και ζητήσεις το ένοικο άγαλμα του ναού, θα ανακαλύψεις ένα αίλουρο ή κροκόδειλο ή κάποιο παρόμοιο θηρίο, ανάξιο ναού και αντάξιο μιας τρώγλης ή φωλιάς ή λάσπης... Έτσι και κάτω από τα βαμμένα μάτια δεν θα βρεί κανείς την εικόνα του Θ.,

την αξιόλογη να κατοικεί μέσα κι αντί για αυτή μια πόρνη και μοιχαλίδα κατέλαβε το άδυτο της ψυχής και θα φανερωθεί το αληθινό ζώο, που είναι ένας πίθηκος πασαλειμένος με ψιμύθιο κι εκείνο το ύπουλο φίδι, που κατατρώγει το νοερό του α. δια της φιλοδοξίας, έχει άντρο την ψυχή (Παιδαγ. 235-7)..Ο άντρας, που θέλει να είναι ω. ας στολίσει το ωραιότερο μέρος του α., την διάνοια, την οποία πρέπει καθημερινά να παρουσιάζει ευπρεπέστερη, και να ξεριζώνει όχι τις τρίχες, αλλά τις επιθυμίες. (Παιδαγωγός 3.265-7) 'η Γραφή λέει ότι ο άνδρας θα γνωριστεί από το στολισμό, τα βήματα και το γέλιο'. Τα λιοντάρια καμαρώνουν για τη χαιτη τους αλλά στην περίπτωση του κινδύνου οπλίζονται με τρίχα, όπως κι οι κάπροι

Οι Μαδιανίτισσες προσεταιρίστηκαν τους Εβραίους δελεάζοντάς τους με την ομορφιά κι αφού τους απέσπασαν από τη σοβαρή άσκηση, τους έσπρωξαν σε ηδονές εταιρικές και κυριεύθηκαν από τρελλή μανία για θυσίες των ειδώλων και για ξένες γυναίκες (Στρωμ.285).. Μόνον ο ενάρετος είναι αληθινά καλός-ωραίος και μόνο το καλό χαρακτηρίζεται ως αγαθό: η αρετή μόνη αποκαλύπτεται με το κάλλος του σώματος..Το κάλλος κάθε πράγματος βρίσκεται στην αρετή του. Άρα όμορφος ά. είναι ο δίκαιος και ο σώφρων και γενικά ο αγαθός, όχι ο πλούσιος (Παιδαγ.Β,12).